

Teljes, exkluzív szótárprogram a CD-n!

CHIP

CHIP

SZÁMÍTÁSTECHNIKA ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

www.chipmagazin.hu

XIII. évfolyam, 9. szám • 2001. szeptember • 1196 Ft • Előfizetéssel 952 Ft

Forró vasak

TESZTEK

- 10 hordozható MP3-lejátszó
- 27 CD-olvasó, CD-író, DVD-olvasó
- 7 asztali DVD/MP3-lejátszó

Fénypontjaink

Moziba invitáljuk Önöket: Final Fantasy

A hónap DVD-je:
Ákos – Hűség

hardvere: Minds@Work
Digital Wallet

játékai:
Half Life: Blue Shift
Diablo 2: Lord of Destruction

Platformválasztó
Pentium 4 vagy Thunderbird?

AVIANika
Tuningbajnok Athlonok

Sírjunk vagy örüljünk?
Windows XP

Újít a Linux
Mandrake Linux 8.0 PowerPack • Win4Lin 3.0

A CHIP Magazinban ebben a számban két CD-ROM található. Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

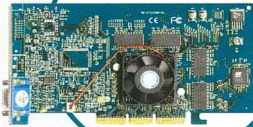
Minőség a Butterfly-tól!

Az egyik legismertebb márka, most Magyarországon is. Válassza a széles termékkála bármelyik tagját, s garantáltan elégedett lesz!

ajánlott felhasználói ár:

18 600 Ft + áfa

KYRO II AGP 32MB

ajánlott felhasználói ár:

23 500 Ft + áfa

KYRO II AGP 64MB TVOUT

ajánlott felhasználói ár:

18 900 Ft + áfa

GeForce 2 MX AGP 32MB

RIVA TNT Vanta, M168 and P168 cards

PCI Combo Lan Card

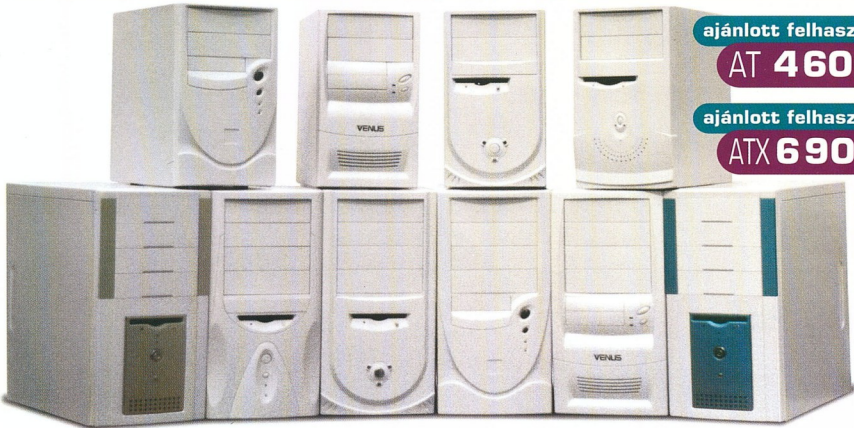

SIS 6326 PCI and AGP cards

Ethernet and switching hubs

Házak különböző formában és színben

ajánlott felhasználói ár:

AT 4 600 Ft + áfa - tól

ajánlott felhasználói ár:

ATX 6 900 Ft + áfa - tól

Viszonteladókat keresünk!

Az Interboard Rt. viszonteladókat keres. A számítástechnikai eszközök széles választékával tudjuk kiszolgálni ügyfeleinket, rugalmas ügyintézással és gyors kiszolgálással.

Az INTERBOARD Hungary Rt. az Artec, a Butterfly termékek és a VIA C3™ processzorok magyarországi forgalmazója.

INTERBOARD Hungary Rt., 1134 Budapest, Váci út 45.
(bejárat az Apály utca felől) Telefon: 412-0164, 412-3100 · Fax: 412-0165
e-mail: info@interboard.hu · web: www.interboard.hu

Olvasóink leveleire Giczy Gergő válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

[...] A júliusi magazinban olvastam a CD-kről szóló cikket. Ott óva intettek mindenkit a karcos CD-k használatától. Ez adta az apropóját írományomnak. Gondolom Önök is tapasztalták már, hogy bármennyire is vigyázzunk egy lemezre, az előbb-utóbb karcos lesz, és ezáltal nehezebben olvashatóvá válik. A gyártók nem ajánlják ezen lemezek használatát (én sem), de néha nincs más megoldás. Általában egy ilyen lemezen vannak azok a dolgok, „amikre pont szükségünk lenne, és nincs meg máshol (hisz azért írtuk CD-re). Az ilyen esetekben általában használt és kipróbált módszerek (csak saját felelősségre):

1. Puha törőlkendő: enyhe felületi szennyeződésekhez.
  2. Puha törőlkendő és sebzenzin vagy alkohol: erősebb felületi szennyeződésekhez.
  3. Mélyhűtő: ha a CD a keresés közben túlságosan felmelegedne, 5–10 percre tegyük be (főleg fix sebességű, 2–4–8x lejátszókhöz).
  4. Fogkrémcs felpolírozás: puha papírlap és 10–15 perc túrelmes „síkamika”. Használtuk, a karc eltűnt és újra olvasta a lemezt!
- Természetesen a módszereket kombinálhatjuk is egymással. [...]

Takács Tibor

Olvasóink nevében is köszönjük ezeket a hasznos információkat. A leírtakat talán annyival egészítenénk ki, hogy a Fénytörés című, júliusi cikkünknek megfelelően a karcos,

A centrifugális erővel szétszakadt CD-ROM – súlyos belső sérülések

sérült CD-k használatát nem a CHIP Magazin nem ajánlja, hanem a gyártók írják rá a gyors meghajtókra a figyelmeztetést, ezzel is megelőzendő a későbbi esetleges jogi bonyodalmakat. Valóban, a legfontosabb adatok olykor éppen a legnehezebben elérhető helyeken – például megsérült CD-ken –

helyezkednek el, ahonnan csak a fenti „varázslatokkal” lehet azokat előcsalogatni, ám sajnos legtöbbször a siker esélye nagyon csekély...

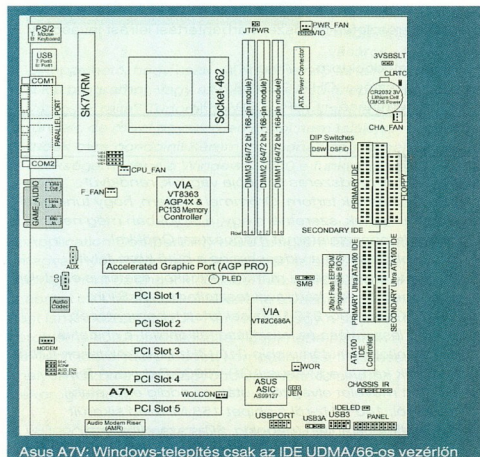
➔ Fénytörés – CHIP, 2001/7/58

[...] A segítségét szeretném kérni, bár tudom, hogy több cikk is megjelent UDMA100-zal kapcsolatban, azonban ezek alapján mégsem tudom megoldani a problémámat, ami a következő: nem tudok semmilyen Microsoft operációs rendszert telepíteni a vadonatúj IBM ATA 100-as 40 Gbyte-os (IC35L040AVER07-0) winchestermre, mert a setup elindítása (floppy boot és CD-ről Win98 vagy Me) után egyszerűen újraindul a gépem, míg a Win2000 fel sem ismeri, hiába van esetleg megformázva. ASUS ATV alaplapom van és az UDMA 100 vezérlő saját BIOS része

látja a winchestert, bootolna is róla, ha lenne rajta valami illetve az FDISK formázza is teljes mértékben. Már próbáltam úgy juperelelni is, hogy csak 32 Gbyte legyen (gyári opció), hátha az operációs rendszerek nem kezelik az ennél nagyobbakat. Ha egy másik winchesterről bootolok, akkor simán tudok másolni rá, így azt a variációt is kipróbáltam, hogy felmásoltam az operációs rendszer install részét, és ezt indítottam el, persze hiába. Kicsit utánanéző a dolognak azt találtam, hogy a Win2000 Service Pack 2-ben van csak benne az UDMA100 támogatás, egyébként UDMA66-nak kezeli, így csak utólag tudnám feltenni azt, ami látja. Most az UDMA66-os primary IDE slotban minden tökéletesen megy. Van egy SCSI és egy Sound Blaster hangkártya a gépben, tehát még leterhelve sincs a rendszer. Minden BIOS-beállítást átneztém, sőt a legfrissebb verziót használtam, mégis én már csak azt az egy fapados megoldást tudom elképzelni, hogy ameddig kapásból nem támogatják az operációs rendszerek az UDMA100-at, addig veszek egy másik kicsi (2–3 GB-os) winchestert, amin csak az operációs rendszerek vannak, és az IBM winchestert csak munkára, illetve az egyéb adatok tárolására használom. Előre is köszönöm a segítségét, ha tud egy ennél jobb megoldást! Igazából nekem az is tökéletesen elég, ha egy hivatkozást kapok valamilyen forrásra, ami tartalmazza a megoldást. [...]

Gall György

Szerencsére nincs komoly gond, ugyanis a fent leírt jelenség jól ismert és megoldható. Hasonló helyzetet okozott régebben a külön UDMA/66-os vezérlőkártyára kapcsolt boot-merevlemez – a Windost ott sem lehetett telepíteni. A probléma oka a következő: a Microsoft operációs rendszerek telepítői nem tartalmaznak semmiféle különleges meghajtóprogramot, hanem az eszközöket javarészt úgynevezett Generic (általános) meghajtóprogrammal működtetik, esetleg a BIOS segítségével. Az Asus ATV

alaplapon található Promise gyártmányú UDMA/100-as vezérlő tipikusan külön, saját meghajtóprogramot igénylő eszköz, emiatt némi cselezésre van szükség a rendszer működésbe hozásához. A Microsoft védelmében megjegyzendő, hogy az NT sorozatú operációs rendszerek telepítésének kezdetekor felajánlja külső merevlemez-vezérlő meghajtóprogramok betöltését, azonban sok típus esetében itt nem működik a felletelepített operációs rendszerrel egyébként kiválóan üzemelő driver.

A teendők sorrendje tehát a következő. Csatlakoztassuk a Windows számára kijelölt merevlemez a hagyományos alaplap (értsd: az alaplap BIOS által kezelt) vezérlőhöz, és a szokványos módon telepítsük föl bármelyik Windows-verziót. Utána a már működő Windowsra telepítsük rá a használni kívánt, ismeretlen eszközként már megtalált UDMA/100-as vezérlő (esetünkben Promise, de lehet akár HighPoint gyártmányú is) meghajtóprogramját. Az általában szükséges újraindítás után – ha az Eszközkezelő szerint minden jól sikerült – kapcsoljuk ki a gépet, és csatlakoztassuk a merevlemez kábelét a másik vezérlőre. Ne felejtjük el a BIOS-ban a bootolási sorrendet ennek megfelelően átállítani. A meglévő meghajtóprogrammal a Windows már tökéletesen bootol az UDMA/100-as vezérlőről.

- ➔ www.asus.com/products/Motherboard/socketa/a7v
- ➔ [CIKKEK\FORUM\PROMISE – CHIP-CD, 2001/9](#)

[...] *Előfizetjük, rendszeres olvasók vagyok. Bár az Önök Hardver rovatá rendszeresen közöl hasznos információkat a számítógép-tulajdonosok számára, az igazán komoly karbantartási műveletekről eddig kevés szó esett.*

Ezért is ajánlom figyelmükbe a norvég Datadocktor'n webste-iját, ahol például fény derül az igazán alapos merevlemez-defragmentálás módjára is.

A szöveg ugyan norvégul van, de a képek magukért beszélnek. [...]

Schadt György

A Datadocktor'n képei valóban önmagukért beszélnek. Érdemes megnézni őket, de ha valaki működő számítógépet akar, akkor inkább a lapunkban tavaly megjelent részletes rendszer-karbantartási leírást javasoljuk...

- ➔ www.datadocktor.nu/frag.php
- ➔ (Újra)élesztés – CHIP, 2000/2/85
- ➔ Soha nem késő – CHIP, 2000/2/90

[...] *Lapjuk rendszeres olvasója vagyok, rendkívül színvonalasnak tartom. Örömmel veszem, hogy tuninggal is foglalkoznak, szeretném egy, a lapjukban még nem olvasott tapasztalatomat megosztani Önökkel.*

A videokártyákon a videochip és a hűtő közlé felvitt hővezető anyag még a márkás termékek esetén is elégtelen, esetleges. Én két kártyával teszteltem: Abit Siluro GF2MX, ami 190/210 MHz-cel futott hibamentesen. A hűtő leszerelése és letisztítása (alkohollal, a chipet is zsírtalanítottam) után a chip 210 MHz-en tökéletesen futott. A másik kártya egy Asus AGP-V6600 Deluxe. A fent említett művelet elvégzése után az addig elért stabil csúcsról, 140 MHz-ről a chipet 158 MHz-en sikerült üzemeltetni stabilan (napokig, 3D-s számításokat alkalmazva). Másik észrevételem: nemrég, Az Intel 815-ös

járata című cikkükben leírtakra való tekintettel egy Abit SA6-os alaplapot vettem. Az FSB-je 250 MHz-ig állítható. Azonban 165–170 MHz körül a benne található kártyák nem bírják, a merevlemez FAT-ját összevissza írják, a megoldás a reinstall. Gyantom, hogy az ok az integrált IDE vezérlő. Ezek szerint nincs értelme a 250 MHz-nek,

Datadocktor'n: korai technológiák a merevlemez karbantartására – a hatás biztos

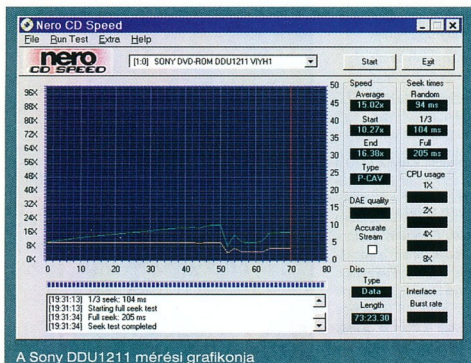
mert az alaplap az FSB-t a PC-ra maximum 4-gyel tudja osztani, és ugyebár 40 MHz már elég sok egy 33-as eszközhöz. Lehet, hogy az FSB-t később többel is lehet osztani, vagy ez a 815EP chipkészlet specifikációja? Végül egy kérdés: másfél éve nyúzok egy SB 128 PCI hangkártyát. Nemrég új drivereket kerestem hozzá a Neten, de olybá tűnik, mintha a kártyán található chippel nem is szerelték volna ezt a típust (CT1373). A többi SB128 driverrel a gép lefagy, a WinME felismeri és hiba nélkül kezeli, de a beállításokat (3D stb.) és a programokat (hangszerkesztő stb.) nem tudom telepíteni. Mi a megoldás? [...]

Szepesváry Zsolt

A videokártya-tuninggal kapcsolatos tapasztalat érdekes és hasznos adaléka lehet az Nvidia GeForce chipek fölporgetésével foglalkozó cikkünknek. Bevalljuk, eddig még nem jutott eszünkbe leszerelni a hűtőt a GPU-król. Ami az FSB órajelének emelését illeti, valószínűleg nem az integrált IDE-vezérlő a felelős a FAT összevissza írásáért. Ez az egység csak a végrehajtó – tulajdonképpen akkor tapasztalunk ilyet, ha az operációs rendszer FAT-írás művelet közben fagy le, képtelen annak befejezésére. Ennek oka pedig rendszerint a CPU kritikus hibázása. A CT1373 chippel szerelt Sound Blaster 128 kártyához mi találtunk meghajtóprogramot, CD-mellékletünkre is föltettük. Bizunk benne, hogy ezzel megoldódik a probléma.

- ➔ Az Intel 815-ös járata – CHIP, 2001/4/92
- ➔ Többbszörös G-erő – CHIP, 2001/5/114
- ➔ [CIKKEK\FORUM\CT1373 – CHIP-CD, 2001/9](#)
- ➔ www.wmeworld.com/drivers.html
- ➔ safehouse.mine.nu/scripts/it/winme.asp

Az alaplapi monitorozóprogramok általában mérésel állapítják meg a kijelzett értékeket, ám nem lehet tudni, hogy a kijelzett eredmény mennyire pontos, hiszen több szinten is előfordulhat hiba. Előfordulhat, hogy már a mért érték helytelen, de lehetséges az is, hogy csak a szoftver jelez ki helytelen eredményt. Ha pedig mindezek jól működnek, akkor az alaplapi feszültségszabályozó nem egészen pontos. Egy biztos: a BIOS-ban beállított érték bemeneti jellemzők hat (mint a légkondicionáló hőmérséklet-beállítója), tehát ez nem mért – így nem feltétlenül valós – érték. Ha a BIOS-ban van mérőpanel is (helyenként szokott lenni), akkor annak kijelzett eredményei inkább hihetőek, mint a szoftveres mérésé. Ha pedig a Via Hardware Monitornak mégis igaza van, akkor sem kell különösebben agódnia: az eltérés a névleges értékhez képest alig 3%, ennél pedig sokkal többet is elviselnek ezek az alkatrészek. Zárójelben jegyezzük meg, hogy gépfelügyésre a jelenlegi legfejlettebb monitorozóprogramot, a Motherboard Monitor legújabb, 5.08-as verzióját ajánljuk.

➔ mbm.livewiredev.com

➔ \CIKKEK\FORUM\MBM – CHIP-CD, 2001/9

[...] Vettem egy Sony DDU121 DVD-ROM meghajtót, de sajnos nem mindig ismeri fel a sima CD-R lemezeket. Úgy tűnik, hogy nem vagyok egyedül ezzel a problémával. Nincs valami tippetek, hogy mit is lehetne itt kezdeni. [...] Bori Imre

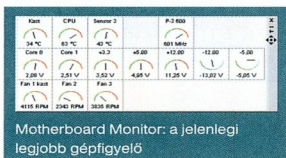
Az észrevétel alátámasztja, hogy a mi mostani teszünkben sem szerepelt valami fényesen ez a termék. A már megvásárolt meghajtóval sajnos nincs mit kezdeni (esetleg KERMI-minőségvizsgálatot lehet kérni). A még meg nem vásárolt DDU1211-eket pedig nem javasoljuk megvételre...

➔ www.tek-tips.com/gviewthread.cfm/lev2/66/lev3/68/pid/750/qid/77858

➔ Égető sebesség – CHIP, 2001/9

[...] Rendszeres olvasója, vevője vagyok újságunknak. Nagyon szeretem az újság elején található levelekben felvázolt problémákat és a rá adott válaszokat olvasgatni. Nagyon sokat lehet belőle tanulni. Elég sokszor keresnek

meg ismerőseim különböző hardver-problémákkal, és legtöbbszörre megtalálható a válasz ebben a rovatban. Most azonban szeretném a segítségüket kérni.

Nemrégiben vettem egy Abit VP6-os alaplapot, és a következőket vettem észre. Az alaplap setupjából állítható a processzormag feszültsége. Pentium III 750-es processzor használók, és ez alapértelmezésként 1,70 V feszültségen üzemel. A problémám a következő: 1,70 voltos alaplapi beállítás esetén az alaplaphoz adott Via Hardware Monitor nevezetű program 1,75 V-ot mutat. Hasonló eltérések vehetők észre a többi feszültségnél is. 3,3 V, 12 V stb. Processzor-hőmérséklet esetében a setup többet mutat mint a program. Nem szeretném túlhajtani a processzor(oka)t, és jó lenne tudni, hogy melyik érték a helyes. Amit a setup mutat, vagy amit a program. Segítségüket előre is köszönöm. [...]

Bognár Zoltán

[...] Egy problémával fordulok önhöz! Már körülbelül 2 éve vagyok az előfizetője a CHIP Magazinak és nagyon meg vagyok elégedve a lappal és a tartalommal. A tesztjeiket is kedvelem, de egy kis problémát jelent nekem az áprilisi kiadásuk „2000 vagy Me?” című cikkükben lévő alkalmazás „elővárosolása”. Bár gyakoriolt

WinNT rendszergazda vagyok, egyszerűen nem tudom megtalálni az Application Compatibility nevű programot, ami állítólag a Windows 2000 telepítő CD-jén található. Én jelenleg a Professional kiadást használom, amit a cégünk a Windows magyar megjelenésekor vásárolt.

Elképzeltető, hogy csak az angol verzió tartalmazza ezt a kis programot, vagy az újabb kiadású telepítő CD-ken van csak rajta? Tudom, hogy ezek analfabéta kérdések tünnek, de mivel egyszerűen sehol nem találok, már nem tudok mire gondolni! Kérem, ha tudnak segítséget, mert szükségem lenne a Windows 2000 e funkciójára! [...] Budai József

Az Application Compatibility nevű program bizony ott figyel a magyar nyelvű Windows 2000 gyári telepítő CD-jén csakúgy, mint az angol kiadásban. Az elérési útvonal talán az áprilisi cikk olvasásakor elkerülte olvasóink figyelmét, ezért most ismét közzétesszük. Reméljük, hogy a szoftver segít a problémáikon, mindazonáltal felhívjuk a figyelmüket a Microsoft időről időre kiadott kompatibilitási frissítéseit is, amelyek között egyre nagyobb számban találhatók játékokprogramok...

➔ \SUPPORT\APCOMPAT.EXE – Windows 2000 gyári telepítő CD

➔ 2000 vagy Me? – CHIP, 2001/4/128

Lapzárta után

10 Lapzárta után

Apple Computer: a Mac OS X újabb változata
 ● **CA:** egyesített tárolásfelügyelet ● **Compaq Computer:** továbbfejlesztett Tru64 Unix ● **CorelDraw 10:** magyaráról – értünk ● **GamaxNet:** Multi-Tech VPN Gateway; Digi One ● **Hewlett-Packard:** profi szkennerek otthonra ● **IBM:** a T sorozat új modelljei ● **Planet:** címtárak ● **MGE UPS Systems:** evolúció ● **MultiLine:** hívás-szétválasztó ● **Nextra Hungary, EnterNet:** együttműködés ● **P5:** maximális lakásfelügyelet ● **Panasonic:** 127 cm képátjótó plazmaképernyő ● **Plextor:** gyorsíró ● **Ramiris:** 24-szeres Asus CD-újrírás; Hauppauge DV-varázsló ● **Sony:** hat helyeszenes videokonferencia ● **Tally:** sokoldalú lézernyomtató ● **Techntrade:** szervíz új címen

Kincstár

16 Egervadászat

Ez elment vadászni, ez meglötte, mi pedig CD-re préseltük! A nagyvad, a fordító egér.

18 Fehéregér ajándékba

E havi lemezmellékletünkön fölöttébb hasznos program található: a Morphologic MoBiMouse 2.5 for CHIP.

20 Nyári kurzus

Az elmúlt hónapban számos program végeztet el sikerrel a Honosított Műhely magyar nyelvtanfolyamát.

22 Mesés ősz

Játékdémók: Worms World Party, Toon Car, The Incredible Machine: Even More Contraptions.

24 Augusztusi emlékek

Smart Reversi 2.56 ● Arthaus Paint & Fotoshop 3.01 ● Color Set 2.3 ● Graph Paper Printer 5.4.0.1 ● VideoMach 2.4.0 ● AccurateBurn MP3 Audio CD Maker 1.16 ● Anvil Studio ● CD-R Diagnostic 0.1.6.6

28 SAC, 2001. szeptember

Modern Doctor 2.0 ● ModemGPH 3.6 ● URL Organizer 2 v2.4.5 ● Calc98 v5.30 ● Digital Skin Creator 1.4 ● Multi JPEG Crop 1.0 ● Bink Play Maker 1.0 ● Cheater 2.2.1 ● Crazy Alarm 1.3 ● Process Viewer 3.5.3.7 ● A Real Validator 1.11 ● Form Pilot 1.25 ● MyNotePad 0.5

32 Warprósákok, 2001. szeptember

Ismét csupa jó hír érkezik az OS/2 világából. A fejlesztők újra érdeklődnek az operációs rendszer után.

34 Archiválás felsőfokon

A fokozott biztonsági követelményeknek is megfelelő az mkcdre archiválóprogram Linuxhoz.

36 fYaNICA 2001/2

A július 14-én lezajlott fYaNICA partyn két fölöttébb figyelemre méltó amígás alkotásra bukkantunk.

38 BeOS vagy AtvóeOS?

Bár a BeOS javéhoz továbbra is bizonytalan, a fejlesztők még reménykednek – és fejlesztik hozzá programjaikat.

Magazin

40 Az únepelet ajándékoz

Tízéves a Morphologic Kft.
 Dr. Prószyk Gábert a CD-mellékletünkön található MoBiMouse 2.5-ről is kérdeztük.

42 Vágjunk bele!

Közélt egymáshoz az Internet, az e-Üzlet és a mobil technológia. Erre épít a Siemens Mobile Acceleration.

Hardver

44 Hardverböngésző

Primörök a hardverek világából – AMD: AMD a pácbán? ● Intel: hibás Xeonok; az Intel 0,13ra vált ● Asus: új alaplapok ● AIt: az AIt legújabb találmánya ● Samsung: a DDR töretlen felemelkedése ● Berkeley Egyetem: motorizált mobilkészülékek ● Apple: roham a Kockáért ● Maxtor: újabb csúcs ● Sony: Playstation 2: feyyer? ● ZBD Displays Ltd.: digitális papír ● LaCie: CD-írás 3 perc alatt; 48 GByte-os PocketDrive ● Toshiba: kicsi a bors ● Sharp: lapos aszások ● Sharp, Sanyo: mosógép a hálózatban ● tomshardware.hu: Tom Hardver Kalauza ● Personal Media Corporation: CD-megsemmisítő

48 Hírek

Apple: erődemónstráció ● Canon: Image Runner 2200 ● Coolink: vörösréz bordás hűtőventilátorok ● HRP Hungary: hivatalos Hitachi-disztributor ● Intel Play: hangmottószólás gyerekeknek ● Intel: gyorsabb Celeronok ● Minolta: Internet-kész lézernyomtató; Diátta-magastatok; színesebb irodai környezetet ● Portocom: multimédiás varázslat ● Western Digital: digitális tűzszlopok

52 Hardverkirakat

Közvetlen kapcsolat: Canon PowerShot A20 és CP-10 ● Vörös mikroszilag: MSI K7T Turbo Limited Edition ● A T-modell: Philips 107T20 ● Papírfirma szerint: Panasonic WORKIO DP2500 ● A 822-es csapdaja: MSI StarForce 822 ● Óriások nyom(d)ában: Ricoh Aficio AP3800C ● Paracidosoma A foglalt: Tomato AM133

58 Képtárca

A hónap hardvere: Minds@Work Digital Wallet.

60 P-Rex

Vajon be tud-e törni a P4-piacra a Via új alapjai chipkészlete? Mérések és egyéb információk.

62 Nyújtózkodó kukkolók

Két digitális fényképezőgép a fotózás iránt elkötelezett felhasználóknak: Fuji FinePix 6900Z, Nikon CoolPix 995.

64 AVIANika

Tuningtanácsok felnőtteknek. Hogyan hozzuk ki a maximumot egy AMD Thunderbird köré épülő konfigurációból?

68 Derék dallamok

Felválja-e a walkmaneket a hordozható MP3-lejátszó? 10 új modell teszteltünk.

74 Égőt sebesség

27 nagysebességű IDE CD-olvasó és -író, valamint DVD-olvasó a porondon.

80 Halmozott élvezetek

Számítógép nélküli lejátszások DVD-lemezeket és MP3-as CD-ROM-okat: 7 asztali lejátszó tesztje.

84 Platformválasztó

Nem lankadnak a küzdőfelek.
 Az Intel és az AMD processzorháborúja folyik tovább: Ki lesz a győztes?

88 Melyiket szeressem?

Ha iskolakezdés, akkor gépvásárlás.
 Tanácsok belépő szintű konfigurációhoz.

TARTALOM

Fehéregér ajándékba

E havi lemezmellékletünkön fölöttébb hasznos program található: a Morphologic MoBiMouse 2.5 for CHIP.

18

Halmozott élvezetek

Számítógép nélküli lejátszások DVD-lemezeket és MP3-as CD-ROM-okat: 7 asztali lejátszó tesztje.

80

Szoftver

92 Szoftverböngésző

Primörök: a szoftverek világából – E-Data: fizetni fogunk a letöltéséért? ● FreeBSD: még nagyobb biztonságot! ● IBM: Java Pro-díjak ● Linux: áthelyezték a Fehér Ház Net-helyét; Killustrator helyett Kontour; .Net vs Mono?; Red Hat Linux Itaniumra; „Uj” operációs rendszer Palma; ● Microsoft: az utolsó NT 4.0 frissítés; Windows XP – Java nélkül?; Windows XP IE nélkül is?; a Windows XP és az MP3; ● Opera Software: egytel több ● QNX: QNX 6.1.0 ● Sun: StarOffice a miniszteriumban ● Xara.com: felirat 3D-ben

96 Hírek

Microsoft: Windows-felügyelet; Upgrade technológia .NET platformra ● Novell: szoftveres

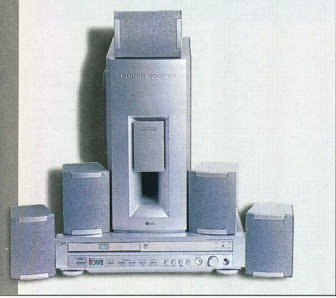

MoBi Mouse
2.5 for **CHIP**
A fordító eger

Derék dallamok

Felváltja-e a walkmaneket a hordozható MP3-lejátszó? 10 új modellt teszteltünk.

68

tárolási megoldás ● Sun Microsystems: nyílt Grid Engine forráskód

- 99 **Szoftverkirakat**
A precíz olvasó: FineReader Pro 5.0 OCR Hun ● Nagypályás vírusirtó: InoculateIT 6.0 Workgroup Edition ● Játékfejlesztés háziilag: Dark Basic ● Igazán hasznos társ: Real-Draw Pro 2.2
- 102 **Mumus, nemcsak a moziban**
Milyen újdonságokkal készül az ősze a multimédia világa? MPEG-4 híradó.
- 104 **Kommunikációs minden csatornán**
Egy szoftver, amellyel szinte minden mai kommunikációs szolgáltatást elérhetünk: Communicate! i2000.
- 105 **Minden ellenállás hasztalan**
A Windows XP kegyetlenül küzd a felhasználók kegyelért. Miért is kellene ellenállnunk?

- 110 **Nagy rendszer kicsiknek**
A vállalatok korszerű informatikai infrastruktúrájának kialakításához kínálja a Microsoft az új Irodai Kiszolgálócsomagot.
- 113 **Hangszintézis PC-n**
Egy PC-vel „bármilyen” áramkört tudunk emulálni, akár bonyolult szintetizátorokat is.
- 116 **Klasszikusok – kicsit másképp**
A szerszám ismét a CorelDraw, amellyel színes, szöveges üveggombokat készíthetünk.
- 118 **Tesztetek a nagyoknak**
Cikksorozatunk utolsó előtti része a kiszolgálók teljesítményének mérési eljárásaival foglalkozik.

Linux

- 120 **Ablakban az Ablakok**
A NeTraverse nagy dologba fogott: a Linux és a Windows összeházasításába.
- 122 **Fényesíthető csillag**
Újabb fejtegetézh érkezett a francia „csillagos” Linux története: Mandrake Linux 8.0 PowerPack.

Kommunikáció

- 124 **Internet-böngészés**
Újdonságok az Internet világából – Biztonsági háló: vorosók a spájzban! ● FBI és a Net: Jó zsaruk: SirFBI; FBI-világtűrné; Rossz zsaruk: ● E-polgárjog: világ szökei, egyesüljétek!, sikeres XP-reklám... ● Hálóór: Charlie anygalkái; Nagy testvér kerestetik ● Echelon: Viva la resistance! ● Hősök és kalandorok: playkandúr; hidegzuhaný ● K und K... – kereskedelem és kormányzat: Háló-szanatórium; InterNety; pénz beszél, sőt keres; Dagobert bácsi a Nygas lovon ● Napster: újjáéled a Napster?; a másik oldal
- 128 **Hírek**
Telenor: 100%-os tulajdonrész a Pannon GSM-ben ● Axelero: megújult az [origo] ● aXio: áreső ● GKI, Webigen: pozitív várakozások a magyar netpiacon ● LiberCorn: az Interneten a legelőben van ● Matáv, PanTel: hálózati-összekapcsolás ● Privacy International: Nagy Testvér Díj ● stop!: Internet-jogi adatbázis
- 132 **Egy ország a Neten**
Eljött az idő, amikor Magyarország teljes közigazgatásáról bárki talál információkat a Hálón.
- 134 **Kommunikációs kirakat**
Behálózott írók: DrayTek Vigor 2000, 2200, 2200X és 2200E
- 136 **Nem csak nagyoknak**
A Computer Associates (CA) elkészítette kisebb cégeknek a Unicenter TNG kicsinyített mását.
- 138 **Windows-alapú felügyelet**
A HP felügyeleti rendszere, az OpenView moduláris felépítésű, így mindig csak a szükséges modult kell beszerezni.

Mobil világ

- 140 **Mobilböngésző**
Sony: Célé lesz a PDA piac? ● Asustek: duplán hordozható MP3-lejátszó ● IBM: blue-toothos noteszek ● NEC: új területek meghódítása? ● Alcatel: francia mobil vihar ● Oxford English Dictionary: SMS-kifejezések szótára ● Sharp: imigyen szóla Zaurus ● ECES: szabványos hullámmélység ● Simpu-ter: PDA analfabétáknak ● Orange: torony-döntőgetés
- 143 **Hírek**
Compaq Computer: zseb-PC, amely zsebre vagy ● Ericsson, EDS: mobilitás vállalatoknak ● Ericsson, Motorola, Nokia, Siemens: mobiljátékok fóruma ● Nokia: az új Kommunikátor
- 144 **Mobilkirakat**
Piros szemű Kisegeť: Targus USB Optical Mini Mouse ● Visorba beszéltek: Handspring Vior-Phone

Szakma

- 146 **Hírek**
Compaq Magyarország: hűsz Alpha szerver felsőkutatási intézményeknek ● IBM: Magyarország: a legjobb alkalmazásintegráció ● Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete: nemzetközi jogi tanácsadó ● Marketline: sikeres on-line aukciók ● Nokia: 6250-esek a készletlenti mentősöknek ● Tárogatjuk: People Team Alapítvány
- 148 **Web-központú operációs rendszer**
Szeptemberben kerül forgalomba a Novell NetWare 6.0.

Tartalom és forma

- 150 **DVD-kirakat**
Istent játszó: A 6. napon ● Utók márpedig léteznek: Harmadik típusú találkozások ● Az ember elpusztítja önmagát?: 12 macjom ● Az ördög és az ügyvéd: Egy becsületbeli ügy ● Titkoszolgáink és védünk: Célkeresztben
- 152 **Hűségés extrák**
Kovács Ákos, azaz Ákos a hazai DVD-világban ritkaságnak számító lemezzel jelentkezett.
- 154 **Half Life harmadszor**
Volt egyszer egy Half Life nevű játék, amelynek most elkészítették a 3. kiegészítő lemezt.
- 155 **Méltó régi nagy hírhöz**
Igen, méltó, pedig csupán új küldetéslemez a Diablo 2-höz: Lord of Destruction.
- 156 **A harc szelleme**
Ismét moziba invitáljuk Önöket! A program a teljes egészében számítógéppel életre keltett Final Fantasy.
- 158 **Könyvek**
Ila László: PC-műhely 3. ● Stefan Wischnar: Amit az MP3-ról tudni kell ● Brian Ward: Linux Hibaelhárító

Szerkesztőségi rovatok

- 3 Fórum
- 8 Index
- 160 Impresszum
- 160 Hírdetőkink
- 162 Előzetes

ÉRŐ- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnev. A terjedelme és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehető- ség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékkel és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindegyiket feltüntetjük. Földrajzi nagy- gyakran utalnak az egyes cikkekre a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

Table with multiple columns listing various software products and companies. Columns include product names (e.g., .NET Framework, Acrobat Reader), company names (e.g., Microsoft, Adobe), and numerical identifiers. The table is organized into several vertical sections.

Vivendi Telecom Hungary

Összeköt minket

Internet-hozzáférés most akár
50% kedvezménnyel!

Nem csoda, ha az internet teljesen leköti, hiszen a világháló rengeteg információt kínál. Ráadásul most a V-comnál az Ön cége rendkívül előnyös feltételekkel juthat forgalmidíj-mentes béreltvonalú internethez.

Ha **szeptember 15-ig** vásárol, InterNetConnect szolgáltatásunkat* – sávszélességtől függően – az alábbi kedvező árakon veheti igénybe:

Bérelt vonal + internet havi díja együttesen:	régi ár:	akciós ár:
64 k:	~~84 000 Ft~~	57 000 Ft-tól
128 k:	~~134 500 Ft~~	85 750 Ft-tól
256 k:	~~259 500 Ft~~	159 750 Ft-tól

A fenti árak az áfát nem tartalmazzák.

Sőt az akció ideje alatt akár a belépési díjat is megtakaríthatja.

Nagyobb sávszélességigény esetén, illetve további információért kérjük, hívja a **06-80-822-822-es**, díjmentesen hívható telefonszámunkat, vagy írjon a **sales@vcom.hu** címre.

*Az InterNetConnect szolgáltatáshoz az internet-hozzáférést a **vnet** biztosítja. Ajánlatunk a Vivendi Telecom Hungary csoporthoz tartozó koncessziós területeken, Budapesten és számos nagyvárosban érvényes.

com

üzleti kommunikációs szolgáltatás

Összeköt minket a siker

www.vcom.hu

iPlanet Címtárak

Az iPlanet E-Commerce Solutions (Sun-Netscape szövetség) bejelentette, hogy két új termékkel bővíti címtár-szolgáltatási platformját. Az iPlanet Directory Server Integration Edition 5.0 és az iPlanet Directory Server Access Management Edition 5.0 – az iPlanet Directory Server 5.0-val együtt – szorosan integrált címtár-infrastruktúrát alkot, egyponnos bejelentkezésen keresztül felügyeli a különféle webes alkalmazások és szolgáltatások által igényelt személyes adatokat és hozzáféréseket. Az iPlanet új címtártermékei a Sun Open Net Environment (Sun ONE) webes szolgáltatásarchitektúrára két kulcsfontosságú elemét képezik. Az iPlanet emellett az iPlanet Directory Server Resource Kit 5.0-t kínálja a címtárakért felelős rendszergazdáknak. A csomaggal a független szoftverfejlesztők (ISV-k) és rendszerintegrátorok leegyszerűsítetik a címtáralapú alkalmazások fejlesztését, és felgyorsíthatják az iPlanet Directory Server 5.0 bevezetési folyamatait. (KE)

➔ Sun Microsystems
Magyarország ☎ 489-8989
➔ www.sun.com/software/sunone
➔ www.iplanet.com

MultiLine Hívásszétválasztó

A hívásszétválasztóval egyetlen analóg vonalra 5 különböző eszközre lehet csatlakoztatni úgy, hogy a bejövő hívást automatikusan vagy kézi beválasztással lehet elosztani a mellékek között. Kiemelt hívás úgy kezdeményezhető, hogy az adott mellékre csatlakoztatott eszköz rálep a vonalra (például felemeljük a telefonkagylót). Ameddig az egyik mellék használja a vonalat, addig a többi mellékre csatlakoztatott eszköz nem kap tárcsahangot.

Bejövő hívások esetén a hívásszétválasztó két módszerrel dönti el, melyik mellékre adjon csengetést. Elsődlegesen a hívást kezdeményező eszköztől úgynevezett DTMF kódot vár, amellyel közvetlenül lehet kiválasztani a mellékek valamelyikét.

Ramiris 24-szeres Asus CD-újrairó

A tajvani gyártó 24-szeres tempójú írással és 1,0-szeres újrairásra képes CD-meghajtót jelentett be, amelyet BurnProof technológiával is elláttak.

Ezzel a sebességgel egy normál 650 Mbyte-os (74 perces) CD-t valamint több mint 4 perc alatt meg lehet írni.

A meghajtó standard ATAPI csatlakozóval kapcsolódik a számítógéphez.

A Magyarországban augusztus közepétől kapható termék dobozában többek között a Nero írószoftvere, egy hangszerkesztő és egy CD-címkek tervezésére szolgáló program is található. (KE)

➔ www.asus.com

Hauppauge DV-varázsló

A Hauppauge forgalomba hozta DV-Wizard Pro videoszerkesztő kártyáját, amelynek dobozában egy sor hasznos program található: Ulead MediaStudio 6.0 SE (speciális Hauppauge-kiadás), Video

Capture, Video Editor, Cool 3D (3D-s feliratozás), Audio Editor, Content CD, Nero 5.

A gyártó DV-Wizard kártyáinak használatával a digitális videofilmek PC segítségével szerkeszthetők, professzionális effektusok illeszthetők hozzájuk, és CD-re is rögzíthetők. (KE)

➔ www.hauppauge.co.uk/o

Plextor gyorsíró

A Plextor a közelmúltban Európa-szerte piacra dobta legújabb fejlesztését, a PlexWriter 24/10/40A-t.

Az EIDE csatlakozó CD-újrairó nevéből is sejtethetően 24-szeres sebességgel képes írni és 10-szeresrel újrairni a megfelelő minőségű lemezeket a gyors íráshoz használt Zone-CLV technológiával.

A készülék az írási felületet zónákra bontja azok legnagyobb írási sebessége szerint, ezeken belül állandó időmódban halad előre.

Igy a 24-szeres sebesség nem érvényes a korong egész felületén, a CD minőségétől függ, mekkora részét lehet ilyen gyorsan megírni.

A biztonságos nagy sebességű írásról 4 Mbyte-os puffer gondoskodik a már régóta ismert BurnProof technológiával karöltve.

Az újonnan bevezetett PowerRec II technológia pedig ellenőrizi az írandó lemezek minőségét, és annak megfelelően módosítja a sebességet.

Az említett új meghajtó augusztus elsejétől kapható OEM és dobozos változatban, utóbbi íróprogramként a Nero legfrissebb verzióját tartalmazza. Igazi újdonságként a Plextor kétéves garanciával kínálja termékét. (GYF)

➔ Ramiris Hungary
☎ 412-4321
➔ www.ramiris.hu
➔ www.plextor.com

IBM A T sorozat új modelljei

Az IBM bemutatja a ThinkPad T Series noteszgépcsalád új modelljeit, amelyeket különleges biztonsági és vezeték nélküli szolgáltatásokkal a kiemelt minőségű sokat utazó nagyvállalati felhasználók számára készítették.

A ThinkPad T23-asok nagy teljesítményű biztonsági chiprendszerrel rendelkeznek, amely a felhasználó azonosításában és a hozzáférés ellenőrzésében játszik szerepet.

Az IBM Embedded Security Subsystem a chipkártyákéhoz (Smart Card) hasonló szolgáltatásokat nyújt, de lényegesen olcsóbban és mindegyik ipari szabvány tá-

mogatása mellett. A T23-asok beépített 802.11b vezeték nélküli technológiát is tartalmaznak, így a felhasználók helyváltoztatás közben is megtarthatják hálózati kapcsolatukat.

Egyes modellek kettős antennát rejtenek a képernyő burkolata alatt, 802.11b-s rádiójuk pedig mini PCI eszközként

ThinkPad T23:
beépített extrák

került beépítésre. A ThinkPad T23-as noteszkek már világszerte kaphatók, netes vásárlás esetén áruk 2279 és 3959 dollár között változik. (KE)

➔ www.ibm.com/thinkpad
➔ www.ibm.hu

➔ Delta Elektronik
☎ 437-5200
➔ www.delta.hu/datacom/multilinehun.html

MGE UPS Systems Evolúció

Az MGE UPS Systems új UPS-családot hoz forgalomba 2001 szeptember végén Pulsar Evolution néven. Az új termékek a Pulsar ESV+, illetve ESV+ rack sorozat tagjait váltják le. E berendezések a hálózatok mellett a netes és telekommunikációs vállalatok számára is megoldást nyújtanak. A készülékeket USB és soros porttal is ellátták. Fejlett kommunikációs képességeiknek köszönhetően távolról is elérhetők, felhasználói

ellenőrzésük személyre szabható. Az Evolution család tagjai zűrik a hálózati zavarokat, áthidalási idejük bővíthető. Akkumulátorok üzemi közben cserélhetőek, kábelek rögzíthetők, torony és rack kivitelben is (1U, 2U) kaphatók. Az új család 6 modellje (Evolution 500, 800, 1100, 1500 és 2200-3000) megfelelő biztonságot nyújt szervereknek, hálózati eszközöknek, PC-knek és más szünetmentes áramellátást igénylő eszközöknek. (KE)

➔ MGE UPS Systems
Hungary Kft. ☎ 204-3033
➔ www.mgeups.hu

P5 Maximális lakásfelügyelet

PowerHouse kínálatában megjelent az SC2200 automatizálási és biztonsági központ továbbfejlesztett változata, az SC2700. Az új készülék telefonos interface-ét kétrányú kommunikációra is alkalmassá tették. Ezáltal amellett, hogy a 16 különböző nyitás-, mozgás-, üveg törés- és egyéb érzékelőt fogadni tudó központ riasztás esetén felhívja tulajdonosát és annak ismerőseit, a felhasználó is felhívhatja a Maxi Controllert, majd a beütött kóddal történő élesítés, hatástalanítás után a PowerHouse rendszerre kapcsolódó villamos fogyszójtót is távvezérelheti.

A lakás vagy ház fogyszójtóinak vezérlése a riasztási eseményeket figyelembe véve is programozható. Például betörés esetén az összes világítót egy szerver történő villogtatásával fokozható a behatoló erő sokkhatás, távozáskor pedig egyetlen gombnyomással élesíthető a riasztó, amivel párhuzamosan a bekapcsolva felejtett fogyszójtó automatikusan kikapcsolódik.

Van mód csendes riasztásra is, amikor a tulajdonos csak telefonon kap értesítést. A SC2700-ba épített mikrofonnak köszönhetően bele is hallgatható a védett helyiségbe, a kulcszartás távvezérlő két gombjának együttes megnyomásával pedig rösszűlt, vagy közvetlen fenyegetettség

SC2700: biztonsági szolgáltatások a kétrányú kommunikáció alapján

esetén kérhet segítséget. A telefonos üzenet nemcsak behatolás jelzésére használható, hanem a vezetékek nélküli univerzális bemeneti egységhez például csőtörés-érzékelő is kapcsolható. (KE)

➔ P5 Kft. ☎ 466-2576
➔ www.p5.hu

Technotrade Szerviz új címen

A Toshiba magyarországi képviselője új címre költöztette szervizét, amely a 1147 Budapest, Öv utca 185. alatt található, és a 467-6111 vagy a 467-6116 telefonszámon, illetve a 252-6470 faxszámon érhető el. (KE)

➔ www.technotrade.hu

HP Profi szkennerek otthonra

Öt új szkennere bevezetésével a Hewlett-Packard (HP) a kisméretű és otthoni irodák számára is megfizethetővé teszi a profi képbetávoztatót. A HP ScanJet 4400c, 4470c, 5400c, 5470c és 5490c eszközök mindegyike korábban csak a drágább, profi szkennereknél használt HP-s képbetávoztási technológiára épül. E technológia segítségével a felhasználók gyorsan és egyszerűen állíthatnak előprofesszionális megjelenésű dokumentumokat. A kettős CCD-érzékelő (Charged Coupled Device) mind szöveges, mind grafikus dokumentumnál gondoskodik a gyorsaság és a képméret optimális kombinációjáról. Apró részletek – például nagy felbontású színes fényképek – beolvasásához 2400 dpi-s, míg a mindennapi gyorsaság érdekében 600 dpi-s felbontást biztosít. Képenként alig 8 másodpercra van szüksége a feladat végrehajtásához.

Az öt képbetávoztató mindegyike támogatja a „scan-to-CD” lehetőséget, amely a beszkennelt anyagok gyors CD-re mentését jelenti. Ez megkönnyíti a dokumentumok és képek archiválását, valamint egyéni fényképalbumok létrehozását. Ez a lehetőség azoknak előnyös, akik már rendelkeznek CD-íróval, vagy közeljövőben kívánnak beszerezni ilyen eszközt.

HP ScanJet 5400c

A fényképbetávoztató gombbal a felhasználók egyszerűen egy lapra rendezhetik különböző méretű fényképeiket, így takarékoskodhatnak a fotópapírral.

A HP ScanJet 4400c 39 900 Ft, a 4470c 54 900 Ft, az 5400c 69 900 Ft, a 5470c 91 900 Ft, a 5490c pedig 129 900 Ft javasolt bruttó fogyasztói áron 2001 augusztusában (lapzártánkat követően) került a szaküzletekbe. (KE)

➔ www.hp.hu

Compaq Computer Továbbfejlesztett Tru64 Unix

A Compaq Computer Corporation bemutatja Tru64 Unix nagyvállalati operációs rendszerének továbbfejlesztett változatát. A Tru64 Unix új képességei nagy teljesítményű terhelésabályozást tesznek lehetővé, az on-line processzorcsere és -bővítésnek köszönhetően javítják a tranzakciós rendelkezésre állást, az ipari szabványos fűrtözési összekapcsolások támogatása révén mérséklik a bevált fűrtözési technológiák bevezetésének költségeit, és egy rendszeren belül többféle CPU-sebességszint használatára is mód adnak.

Ez utóbbi befektetésvédelmi szempontból is előnyös, és – minthogy segítségével a Compaq ügyfelei egyre nagyobb teljesítményű processzorokkal egészítik

hezik ki meglévő rendszereiket – magát a bővítési folyamatot is egyszerűbbé és olcsóbbá teszi.

A Compaq arról is beszámolt, hogy mostantól az iparág első 1 GHz-es, 64 bites processzorával is szállítja felső kategóriás AlphaServer GS Series rendszereit, amelyek a Tru64 Unix és (vagy) az OpenVMS operációs rendszer támogatják.

Az AlphaServer DS Series rendszerek ezen túlmenően a Linux környezettel is kompatibilisek. A GS Series rendszerekhez linux fejlesztői eszközkészlet (ADK – Advanced Developers Kit) is kapható. (KE)

➔ Compaq Computer
Magyarország ☎ 458-5555
➔ www.compaq.hu

CorelDraw 10 Magyarul – értünk

A Codra Kft., a Corel Corporation magyarországi kizárólagos beszállítója bejelentette, hogy a CorelDraw 10 grafikus programcsomaghoz elkészült egy különleges, kiegészítő szótárprogram a Morphologic Kft. által fejlesztett MoBiMouse alapján. A szoftver több mint 8000 grafikai és nyomdai (Corel) szakkifejezés mellett tartalmazza 40 ezer általános angol szó és szókapszolat (kifejezés) szótárát is.

A fejlesztésnél külön hangsúlyt kapott a legújabb technológiák használata, így elmondható: a kiegészítés minimális hardverigény mellett kényelmesen lehet használni a MoBiMouse for CorelDraw-t munka mellett is. A program gazdag szakmai és általános szókincse

biztosítja, hogy az angolul kevésbé értő felhasználók a CorelDraw 10-ben megfelelő segítséget kapjanak. A MoBiMouse for CorelDraw 10 új nemcsak a menükben, beállítóablakokban nyújt segítséget, hanem a súgóban éppúgy, mint a netes angol nyelvű grafikai oldalak böngészésekor. A *Magyarul – értünk* kiegészítés második CD-jén a felhasználók 1000 nyomdai minőségű magyar TrueType és Type 1 betűkészletet találnak – ezeket a ScanDer Kft. fejlesztette, kifejezetten a Corel-felhasználók igényei szerint. (KE)

- ➔ www.corel.hu
- ➔ www.morphologic.hu
- ➔ Az ünnepelt ajándékoz – CHIP, 2001/9/40

CA Egysített tárolásfelügyelet

A Computer Associates (CA) bejelentette, hogy egysítesíti és bővíti tárolásfelügyeleti megoldásait, amelyeket a BrightStor márkánév alatt a mobil berendezé-

se, 1,56 Tbyte óránkénti sebességgel mellett is.

A BrightStor termékcsalád számos tárolásfelügyeleti megoldást tartalmaz, amelyek Unix, Linux, Windows NT,

Tally Sokoldalú lézernyomtató

A Tally új lézernyomtatója, a T9312 a nyomtatási üzemmódok sokaságát kínálja.

Teljesítménye 12 lap/perc, terhelhetősége havi 15 ezer

A T9312 egyszerre kétféle lapadagolási lehetőséget nyújt. Alsó lapadagolójába 270 lap (75 g/m²) helyezhető, kihajtható elülős tálcájából pedig boríték, etikett, fólia és vastag (163 g/m²) papír is adagolható.

A hátsó papírtelrével kiválasztható, hogy a kinyomtatott lapok félkörívet levirva, a nyomtató tetejére érkezzenek, vagy egyes papírutat követve, a printer hátlapja mögött jelenjenek meg.

A nyomtató az általános nyomtatási feladatok mel-

T9312: vízel- és rétegyomtatásra is képes

oldal, felbontása 1200x1200 dpi.

Az ECP párhuzamos interface mellett az USB port is az alapkiépítés része.

A nyomtató egyaránt használható Windows és Linux alatt, valamint Macintoshokhoz.

lett még számos kiegészítő képességgel rendelkezik: a kétoldalas mellett ilyen például a vízel- és a rétegyomtatás, valamint a poszter üzemmód. (KE)

- ➔ Kvint-R Kft. ☎ 477-4050
- ➔ www.tally.hu

The screenshot shows the CA website for Hungary. It features a search bar, navigation links for 'Computer Associates Magyarország', and sections for 'CA Introduces BrightStor Managing eBusiness Storage' and 'CA World'. The page is in Hungarian and includes contact information for the local office.

sektől a nagyszámítógépes platformokig kínálnak majd skálázható formában.

A CA egyúttal bemutatta a BrightStor termékcsalád első termékét, a BrightStor Enterprise Backupot, amely a relációs adatbázisok on-line biztonságát mentésért biztosítja akár

OS/390, z/OS, z/VM, VM és VSE platformon futtathatók. (KE)

- ➔ Computer Associates Magyarország ☎ 374-9600
- ➔ budapest@ca.com
- ➔ www.ca.com/offices/hungary

Panasonic

127 cm képátlójú plazmaképernyő

A Panasonic új, TH-50PHD3E típusjelzésű plazmaképernyőjének képátlója 127 centiméter, és 1366x768 képpontos felbontású képek megjelenítésére képes 16:9 formátumban, 3000:1 kontrasztarány és magas fényerő mellett.

A mesterséges intelligenciát alkalmazó innovatív digitális technika (adaptív nagy fényerő) és a 16,78 millió színválaszték egyaránt hozzájárul a kiváló képmínőséghez.

Az 1024 szűrkeárnyalattal a sötét tónusú képek is valószínűleg ábrázolhatók, a tökéletesen sík felület révén pedig a kép a sarkokban is a legcsekélyebb torzítás nélkül jelenik meg. A rálátás szöge

160 fok. A látványt tükrözésmentes réteg javítja.

A multimédiás működésre is felkészített TH-50PHD3E számítógépre csatlakoztatva netes képek megjelenítésére is alkalmas, más csatlakozási módok esetén pedig digitális televízió (HDTV és SDTV), DVD, video- és S-videojelek fogadására képes. A TH-50PHD3E hőelvonó alumíniumborítása feleslegessé teszi ventilátor beszerelését. Mindössze 9,8 centiméteres mélységének és 45 kilogrammos tömegének köszönhetően könnyen falra szerelhető. (KE)

- ➔ Panasonic Magyarország Kft. ☎ 382-8060
- ➔ www.panasonic.hu

Sokszorosítsa legnagyobb élményeit

PLEXWRITER 24/10/40A
CD újráró

- 4 MB puffer (BURN-Proof technológiával)
- Interface : E-IDE (ATAPI)
- 24x Írás
- 10x Újrárás
- 40x Olvasás

BURN-Proof
STOPS BUFFER UNDERRUNS

PowerRec II
FOR BEST QUALITY RECORDING

2
ÉVES GARANCIA

Nextra Hungary, EnterNet 2001

Együttműködés

A Nextra Hungary partneri együttműködésre lépett az EnterNet 2001 Kft.-vel. Az EnterNet kimagasló minőségű nemzetközi sávszélességet vásárol a Nextra2000 termékcsoport egyéni felhasználóinak. A megállapodás eredményeként az EnterNet átvállalja a Budapesten kívüli piacokon egyéni Nextra előfizetőinek kiszolgálását. A Nextra Hungary pedig nagy sávszélességű nemzetközi Internet-kapcsolatot biztosít az EnterNetnek saját gerinchálózatán, a Nextbone-on keresztül.

A Nextra érintett ügyfelei választhatnak, hogy az átállási időszakot követően ki kívánják-e térni a Nextra más szolgáltatási csomagjaira, vagy továbbra is fenn tartják jelenlegi előfizetésüket, immár az EnterNet ügyfelekként. Az átállás során az ügyfelek semmiféle változást nem fognak tapasztalni a szolgáltatás minőségében és folyamatoságában.

Az előfizetők kapcsolt vonali Internet-hozzáférést biztosító EnterNet tesztkártyát kapnak, ami lehetőséget nyújt számukra, hogy tapasztalataik alapján dönthessenek, csatlakoznak-e az EnterNet rendszeréhez. Ha az EnterNet szolgáltatásait választják, akkor azt augusztus 10-től a Nextra előfizetésükkel megegyező feltételekkel és előfizetési díjért vehetik igénybe. Az új EnterNet hozzáféréssel a Nextránál lévő e-mailcím is korlátozás nélkül használható 2003. február 1-ig. (KE)

- ➔ Nextra Hungary
☎ 484-8100
- ➔ www.nextra.hu
- ➔ EnterNet ☎ 412-2001
- ➔ www.enternet.hu

GamaxNet Multi-Tech VPN Gateway

A Multi-Tech Systems augusztustól szállítja az RF650VPN típusú VPN gatewayt, amely tűzfal és router is egyben. Az RF650VPN akár 256 ipsec csatornát tud kezelni 3DES titkosítással LAN-LAN kapcsolat esetén, míg távoli elérés (remote access) alkalmazáshoz 128 PPTP csatornát kínál. Az 1U magas, rackbe szerelhető eszközön három 10/100-as Ethernet port van: egy a belső hálózatra, egy a bérlet vonali router, kábelmodem vagy ADSL modem segítségével a Hálóra kapcsolódik. A harmadik egy DMZ (demilitarizált zóna) port, amelyre kívülről is elérhető szervereket és VoIP gatewayt kapcsolhatunk. Az RF650VPN NAT (Network Address Translation) és SPI (Stateful Packet Inspection) mellett alkalmazástűzfalakat is használ: DMZ, proxy, szűrések és opcionális vírusvédelem. Az opcionális vírusadatbázis-frissítés gondoskodik a mindenkori védelemről. Az eszköz grafikus kezelőfelületen konfigurálható (tűzfal, szűrés, VPN egy helyen), amely bármely netböngészővel elérhető.

További hír, hogy augusztus végétől rendelhető a Multi-

Tech legújabb egyportos VoIP gatewaye, az MVP120, amely FXO porttal rendelkezik. (KE)

Digi One

A Digi International is új eszközt kínál, a Digi One egyportos terminálszerver, amely önálló hálózati egységként beépíthető paneleként egyaránt kapható. A Digi One egy 10 Mbit/s-os Ethernet porttal és egy maximum 115,2 kbit/s-os RS232C porttal rendelkezik. Alkalmas Telnet, Reverse Telnet, Extended RFC2217, Windows COM port, UDP és raw TCP alkalmazásokra egyaránt.

A méretében is imponáló terminálszerverrel (23x94x43 mm, 65 g) szinte minden soros portra csatlakozó eszközt hálózati elérésűvé tehetünk. A Digi One képes az Ethernet porton keresztül távtáplálással (tápegység nélkül) is működni. Felhasználható az ipari alkalmazásoktól a POS alkalmazásokig szinte mindenhol, ahol egyedi beüzemzések kell a hálózatra illeszteni. (KE)

- ➔ GamaxNet Kft. ☎ 372-7180
- ➔ www.gamaxnet.hu

Apple Computer A Mac OS X újabb változata

A New Yorkban megrendezett Macworld Expo megnyitóján az Apple Computer bemutatta a Unix alapú Mac OS X 10.1-es verzióját, amely azonos hardverkörnyezetben a korábbiánál nagyobb teljesítményt, jobb válaszidőket nyújt, és újabb elemeket, továbbfejlesztett szolgáltatásokat ad az Aqua kezelőfelülethez: például a dokk áthelyezhető a képernyő bal és jobb oldalára is, a programok a dokkból is felkínálhatók menüként, valamint új dokkelemeket készítettek a leggyakrabban módosított rendszerbeállításokhoz. Az új verzió szeptemberben jelenik meg, amikorra várhatóan több mint 1000 natív alkalmazás is támogatja. Használatához 128 Mbyte memória kell, valamint eredeti Apple iMac, iBook, Power Macintosh G3, Power Mac G4, Power Mac G4 „Kocka” vagy bármilyen 1998 május óta bemutatott PowerBook számítógép. (KE)

- ➔ Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ☎ 250-3260
- ➔ www.apple.hu

Sony

Hat helyszínes videokonferencia

A Sony új Contact 6000-es multimédia konferenciarendszere alapkiépítésben 5+1 többpontos videokonferenciát tesz lehetővé, ráadásért pedig elektronikus dokumentumok cseréjével egészíti ki a kép- és a hangkapcsolatot. A videokonferencia vezető személy mellett 5 vendég vehet részt a virtuális csoport munkájában. Minden résztvevő 5+1 mezős képernyőn egyszerre lát és hall minden helyszínt. A vendégek tetszés szerint maguk kezdeményezhetik bekapcsolásukat a konferenciába, de a kezdeményező fél is hívhatja őket. Az együttmű-

dés hatékonyabb tételéhez a résztvevők mindegyike egyszerre láthatja az elhangzottat-

Contact 6000: kép-, hang- és dokumentumalapú kapcsolat 5+1 pont között

kat illusztráló Word, Excel és PowerPoint dokumentumokat. A rendszer 30 képkockát jelenít meg másodpercenként – ami például orvosi alkalmazá-

soknál elengedhetetlen a megfelelő képmínőséghez –, de adott a lehetőség pusztán hangalapú konferenciahívások lebonyolítására is.

A Contact 6000 kezelése és a konferenciák ütemezése a Sony Smart Management Solutions (SMS) szoftverének köszönhetően egyszerűen, bön-gészöben elvégezhető. Az SMS Walk&Talk technológia gyakorlatilag önállóan építi fel a konferenciakapcsolatot a helyszínek között, a résztvevőknek csupán helyet kell foglalniuk a kijelölt tárgyalóban, és már beszélhetnek is – mint-ha ugyanabban a helyiségben tartózkodnának. (KE)

- ➔ www.sonyvideoconference.com
- ➔ www.sonybiz.net

Legteljesebb szórakozás és végtelen számú grafikai effektus

GeForce 3

V8200-Sorozat

Újdonság!

- Az első programozható nFiniteFX™ chip: NVIDIA® GeForce3
- 64 MB nagy sebességű DDR videó memória, Lightspeed Memory Architecture™ (Fénysebességű Memória Felépítés)
- Videó bemenet, valós idejű, 704X480 felbontású videó capture, magas minőségű videó tömörítés, és videó vágási lehetőség
- VideoSecurity: lehetőséget ad személyes, egyedi igényekhez igazítható biztonsági rendszer kiépítésére
- Magas minőségű TV kimenet, nagy képernyős játékokhoz vagy bemutatókhoz
- 3D szemüveg, térhatású 3D-s játékokhoz, képekhez és videókhöz
- A SmartDoctor technológia a legnagyobb működési biztonságot nyújtja értékes rendszere számára
- Nagyértékű szoftver-csomag: ASUS DVD szoftver lejátszó, Ulead® VideoStudio MPEG II verzió, CyberLink® VideoLiveMail, 3DEEP és a legújabb 3D-s játék

• V8200 Series

* V8200Deluxe:

GeForce3, 64MB DDR, VGA, TV-out, Video-in, 3D glasses, SmartDoctor

* V8200Pure:

GeForce3, 64MB DDR, VGA, SmartDoctor

• V7100PRO Series

* V7100PRO/T:

GeForce2 MX-400, 64/32MB, VGA, TV-out, SmartDoctor

* V7100PRO/Pure:

GeForce2 MX-400, 64/32MB, VGA, SmartDoctor

• V7100MAGIC Series

* V7100MAGIC/T:

GeForce2 MX-200, 32MB, VGA, TV-out

* V7100MAGIC/Pure:

GeForce2 MX-200, 32MB, VGA

3 év garancia

ASUS
www.asus.com

Egérvadászat

Ez elment vadászni, ez meglőtte, mi pedig CD-re préseltük! Vadászatunk zsákmánya kapitális nagyvad, a fordító egér lett. A MoBiMouse legújabb, 2.5-ös angol-magyar verziója csak CD-nken lelhető fel, máshol nem is érdemes keresni.

CHIP

Bár a MoBiMouse kisegérnek tűnik, teljes nagyságában a képernyő harmadik dimenziójában rejtőzködik, onnét türemkedik elő egy-egy szótárbejegyzés megmutatásakor. Bár használata nem bonyolult, *Fehéregér ajándékba* című cikkünkben részletesebben is bemutatjuk. A fordító egérre a Honosító Műhely minden erőfeszítése ellenére szükség lesz, hiszen a programok többsége még mindig angolul beszél. A Magyarítás Újdonságairól bővebben írunk *Nyári kurzus* című cikkünkben. Előjáróban csupán egy jó hír: véltől fogva végleges helyre, a www.honositomuhely.hu címre költözött a Műhely.

Linuxos „apróságok”

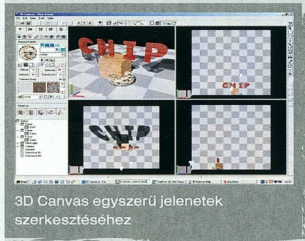
A szokásos Linux-összefoglaló előtt még néhány nagyobb dologra hívnánk fel a figyelmet. Korongunkra került az Xfre86 4.1.0-s Debian-Potato telepítője, a Red Hat Linux 7.1 updates könyvtára és a Borland Kylix Open Edition. Utóbbi csak akkor telepíthető, ha a Hálón regisztráljuk magunkat (www.borland.com/kylix/openedition/). A regisztráció után a telepítéshez a kulcsokat e-mailben kapjuk meg.

3D Canvas

Sok hobbistának kedvence a sugárkövetéses (raytrace) kéalkotás. A jelenet létrehozása azonban közel sem egyszerű. A 3D Canvas fő feladata olyan jelenetek létrehozása, amelyet azután a POVray raytracer programhoz vagy DirectX-es alkalmazásokhoz lehet használni. A szerkesztéshez a CAD programoknál megszokott többszerezes kezelőfelületet lehet használni, tetszés szerint választva ki az egyes részeket elhelyezkedését. Mindegyik nézetben van mód az objektumok kiválasztására, azok tulajdonságainak, pozíciójának módosítására. A tárgyakat primitívekkel forgatással vagy kihúzással, valamint betűkkel lehet előállítani. A felszint összetett anyagszerkesztővel lehet megalkotni. Ilyenkor azonnal látjuk a különböző módosítások eredményét. Az anyagokhoz egyszerre többféle textúrát, színezést lehet használni. A jelenetet spotlámpával, párhuzamos sugarú pontfényvel,

hagyományos pontfényvel, irányított fényvel lehet megvilágítani. Fontos elem a kamera, ugyanis a kész képet ennek a szemszögéből láthatjuk.

A programmal állóképek mellett animációt is lehet készíteni, amihez a szereplők inverz kinematikával mozgathatók. Ezenfelül a tárgyak felszínét is lehet animálni. Saját formátuma mellett a program tud importálni 3D Studio, TrueSpace, POV, AutoCAD és VRML objektumokat is. A 3D Canvasnak vannak hiányosságai is. Nem ismeri például a CSG-t (Constructing Solid Geometry), nem képes több objektumból egy újat létrehozni vagy tükrözést beállítani a felszínen. Ezek csak a program nagyobbat, kereskedelmi változatában találhatók

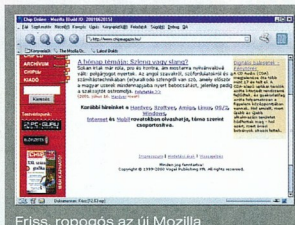
3D Canvas egyszerű jelenetek szerkesztéséhez

meg. Ettől függetlenül a 3D Canvas könnyen használható program egyszerű jelenetek, animációk vázának gyors létrehozására. A CD-nkre került 4.2-es verziója freeware.

Mozilla 0.9.3

A Netscape forrásokból eredő, de egy ideje önálló életre kelt böngésző, a Mozilla végre stabilabb vált. A 0.9.2-es és az azt követő verziók teljesíteni látszanak a projekt eredeti céljait. A levelező- és csevegőkliens is tartalmazó csomag hamarosan már magyarul is tud, ezért döntöttünk úgy, hogy BeOS-re, Linuxra, OS/2-re és Windowsra átültetett változatait is közzétesszük a CHIP-CD-n.

Minidőse egy durva hibára sikerült bukkannunk, de az sem gyakran jelentkezik. Ha a program Netscape Communicator-t talál a gépen, akkor megpróbálja átvenni annak beállításait – ha nem jár sikerrel, akkor „megőrül”.

Friss, ropogós az új Mozilla

Az átvett felhasználói profilk törlésével, majd új felhasználó generálásával ez is helyrehozható.

DivXPlus 0.5

Nevével ellentétben a DivXPlus általános célú AVI- és QuickTime-lejátszó. Amitől többet tud elődeinél, hogy mindezen videókat a Sigma Design Hollywood+ kártyán keresztül közvetlenül tudja a tévére küldeni, így a kártya univerzális videolejátszóvá válik. A 0.5-ös béta verzió elég butácska, például csak indításkor lehet kiválasztani benne a lejátszandó videót. A fontosabb beállításokat – például a NTSC és PAL közötti váltást – a jobb egérgombbal lehet előcsalni. Ha a második indításkor a tévén csak függőleges csíkok látszanak, akkor az eredeti H+ Station program indításával tudjuk resetelni a kártyát. A Windows 98/Me/2000 alatt működő program freeware. CD-nk WIDEO könyvtárába felkerült mellé a TMPGEnc, a DivX 4 beta, a VirtualDub és a Nandub legújabb verziója is.

Ismét moziunk!

Szemfűles olvasóink között újabb 50 pár mozijegyet osztunk ki. Részletek a Final Fantasy bemutató cikkünkben, az előzetese – a Jurassic Park III és sok más új film társaságában – CD-nk mozirovatában tekinthető meg.

A találkos dolgokon túl még helyet találtak a 2001-es Flag Party legjobb komponák, a FreePC gyűjtemény egy újabb részletének és a CheatBook-Database 2001-nek, az egyik legfrissebb PC-s játékrückköket ismertető programnak is.

Viszonteladónk
részére ingyenes bemutató!
Telefonáljon!

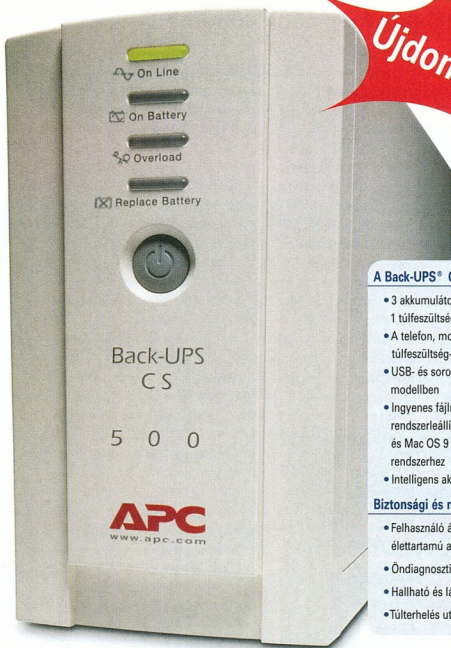
Miért kockáztatna, ha a legújabb védelem már kapható?

Védje fontos adatait és eszközeit az új APC Back-UPS® CS rendszerrel.

Az APC új Back-UPS® CS egy vállalati munkaadómásokhoz és otthoni számítógépekhez tervezett, megbízható, nagy teljesítményű szünetmentes tápegység. Ez az első és egyetlen szünetmentes tápegység, amely USB- és soros kapcsolatot is kínál egy kompakt egységben, és így többféle számítógép-rendszerrel kompatibilis.

Mindégy, hogy a számítógép otthon vagy az irodában található, a megbízható működéshez egyenletes tápellátásra van szükség. Az IBM által készített felmérés szerint egy számítógép havonta átlagosan 128 feszültség-ingadozásnak van kitéve, kezdve a túlfeszültségektől és feszültséglökésektől (amelyek károsíthatják a hardvert), a kisebb vagy nagyobb feszültségesegekig és áramszünetekig (amelyek adatvesztést okozhatnak). A szünetmentes tápegység (UPS) minden számítógép-rendszer nélkülözhetetlen része, mivel soha nem tudható, mikor keletkezik zavar az áramellátásban. Feszültség-ingadozás esetén az APC Back-UPS® CS akkumulátorra kapcsolja a számítógépet, így a rövid idejű áramszünet alatt tovább dolgozhat, vagy automatikusan leállítja a rendszert hosszabb kimaradás esetén.

Válassza az APC-t, ha megfizethető, megbízható, nagy teljesítményű feszültségvédelmi megoldásra van szüksége. A több mint 10 millió ügyféllel az APC több számítógépet véd világszerte, mint bármilyen más márká. Ha az APC-t választja, a "Legendás Megbízhatóságot" választja.

- A Back-UPS® CS tulajdonságai:**
- 3 akkumulátoros és túlfeszültségvédő, 1 túlfeszültségvédő csatlakozó
  - A telefon, modem, fax és DSL-vonal túlfeszültség-védelme
  - USB- és soros kapcsolat egy modellben
  - Ingyenes fájlmentő és automatikus rendszerállító szoftver Windows és Mac OS 9 (9.0.4 vagy újabb) rendszerhez
  - Intelligens akkumulátorkezelés
- Biztonsági és megbízhatósági előnyök:**
- Felhasználó által cserélhető, hosszú élettartamú akkumulátorok
  - Öndiagnosztika
  - Hallható és látható riasztások
  - Tűtérhelés után egyszerűen újraindítható

Egyéb megoldások az APC-től:

Kábelek:
Soros, párhuzamos, USB kábelek, LAN-, nyomtató-kábelek és egyébek

SurgeArrest:
Nagy teljesítményű védelem túlfeszültségek ellen

SurgeArrest Notebook Pro:
Megbízható feszültségvédelem notebook-ok számára

Back-UPS Pro®:
Magas rendelkezésre állású védelem üzleti alkalmazásokhoz

Vezetéknév _____
 Keresztnév _____
 Beosztás _____
 Cég _____
 Cím _____
 Irányítószám _____ Város _____
 Ország _____
 Telefon _____ Fax _____

E-Mail _____
 Szeretne az APC termékeivel, szolgáltatásaival és akcióival kapcsolatos híreket kapni e-mailben? Igen Nem
 Most el(Eszőr lép kapcsolatba az APC-vel? Igen Nem
 Vállalkozás típusa: Magánfelhasználó/Ötthoni iroda
 Kis-/középs vállalat (kevesebb mint 500 alkalmazott)
 Nagyvállalat (több mint 500 alkalmazott)
 Államigazgatási szerv
 Számítógép-vizszentaladói/APC-partner

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus.

- IGEN!** meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő szünetmentes tápot. Kijelölem INGYENES katalógust.
- NEM,** ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de szeretnék feliratkozni negyedévenként megjelenő hírleveleim levelezési listájára.

E-mail: apcHUN@apcc.com

Jelszó 64098v

POWERLINE +361209-4678 • FAX: +361209-4677

Fehéregér ajándékba

A CHIP e havi lemez melléketlen fölöttébb hasznos program található, a Morphologic MoBiMouse 2.5 teljes verziója. A több díjat is nyert szoftver a hozzá tartozó szótárral együtt jelentősen meg tudja könnyíteni mindazok dolgát, akik még csak ismerkednek az angol nyelvvel.

Nagy Zoltán

A számítástechnika nyelve még mindig az angol, bár egyre több programot honosítanak. Sajnos a Háló legérdekesebb oldalainak többsége is angol nyelvű. Ez gyakran még annak is gondot okoz, aki egyébként „bírja a nyelvet” – előfordulnak ismeretlen szavak, amelyek megnehezítik a teljes tartalom megértését. Szótárzani azt hiszem mindenki utál, velem az élen: nehézkes, kényelmetlen, lassú. Szívesebben használtam eddig is a MoBiMouse-t, amelyet most megosztunk olvasóinkkal is.

A MoBiMouse különleges szótárprogram, képes a képernyő tartalmát lefordítani nekünk anélkül, hogy külön elindítanánk a szótárprogramot,

A CHIP olvasói számára készített MoBiMouse 2.5

és annak keresőablakába beírni a lefordítani kívánt szót. Ehelyett csak rá kell vinni az egér mutatóját az ismeretlen szóra, és azonnal megjelenik annak jelentése. Ennél könnyebb talán már nem is lehetne a dolgunk. A szótár mintegy 35 ezer szót tartalmaz, ami megfelel egy kézisztár méretének. A kéznapi szavakon túl szerepelnek benne a netes és windowsos szavak, kifejezések is, így jól használható kevésbé ismert programok menüpontjainak vagy stúgójának megértéséhez. A MoBiMouse-ban használt technológia nagyszerűségét jellemzi, hogy megjelenésekor, 1999-ben elnyerte

az Európai Információtechnológiai Díjat, amellyel a kiemelkedő újításokat, megoldásokat jutalmazták.

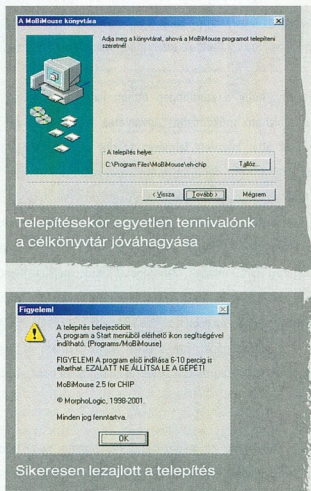
CD-mellékletünkön található 2.5-ös verziója számos újdonságot tartalmaz elődeizhez képest. Ezek elsősorban a futási teljesítményt javítják – vagyis a program kevesebb memóriát használ, emellett gyorsabb. A betűfelismerése sokkal pontosabb, így akár 200 féle betűtípus is beállítható, ami nem lassítja lényegesen a működését. Ennyi betűféle bőségeseleg elég a legtöbb felhasználónak.

Szintén fontos újdonság, hogy a program nemcsak egyes szavakat, hanem kifejezéseket is képes fordítani. Ha a keresett szó egy kifejezés része, és a kifejezés többi szava is a közelben (előtte, utána) van, akkor az adott kifejezés jelentését is megmutatja, így már nem fordulhat elő, hogy pont a kívánt kifejezés nem fér bele a fordításablakba.

■ Első lépések

A MoBiMouse telepítése egyszerű. A \\mobimouse\mm4win\hun könyvtárban lévő SETUP.EXE indításával gyorsan és egyszerűen helyére kerül a program. A telepítő automatikusan elhelyezi a szótáradatbázist, és elindítja a szótárprogramot. Egyedül a telepítés helyét kell esetleg módosítani, ha nem felel meg az alapbeállítás szerinti \\Program Files\MobiMouse könyvtár. A telepítés végén a telepítő automatikusan elindítja a MoBiMouse-t. Az első indulás akár percekig is eltarthat, ekkor a program begyűjti az alapbeállításának megfelelő betűtípusokat, amelyek alapján a későbbiekben a felismerést tudja végezni. Ebbe a műveletbe legkezelebb csak akkor fog bele, ha újabb betűtípussal gyarápitjuk gyűjteményét – szokásos indítása villámgyorsan végbemegy.

A program kezelése pofonegyszerű. Ha a Tálcan az egérke feje látható, az azt jelzi, hogy az egérkurzor alatt lévő szavaknak igyekszik megkeresni és megmutatni a jelentését. Ha az egérke bebűti a lyukba (amit úgy tudunk elérni, ha rákattintunk), akkor nem keresgél.

A MoBiMouse azokat a szavakat képes felismerni, amelyek az adott Windowsra telepített betűtípusok valamelyikével jelennek meg a képernyőn, így közvetlenül nem képes szkenelt szövegek szavainak fordítására, előbb azon át kell futtatni egy OCR (karakterfelismerő) programot, és a feldolgozott, karakteres formátumú szöveggel kell próbálkozni.

A szótárban talált jelentések a fordításablakban jelennek meg. Ez elsősorban megjelenítésre szolgál, a tartalmát nem lehet kimásolni és szövegbe illeszteni – amolyan „mindent a szemnek, semmit a kéznek” jellegű. Nem is ez a program célja, sokkal inkább az egyszerű, gyors keresés és megjelenítés. Ha komolyabb szótározásra és szótáradatbázisra van szükség, akkor érdemes beszerezni a Morphologic MoBiDic szótárszoftvert. A szótárablak legfeljebb a teljes képernyő magasságára tud megnőni, ha ebbe sem fér bele az összes jelentés, akkor bizony a felesleges lemarad, amit három pont (...) jelez az ablak alján.

www.morphologic.hu
www.mobimouse.com

Beállíthatjuk, hogy a program minden gépindításkor elinduljon-e. Nyugodtan megadhatjuk ezt, hiszen ha utóban van a fordítási ablak, akkor csak „be kell zavarni” az egeret a lyukba, és többet nem zavarnak a fordításiablakok. Egyedül akkor nem ajánlott a program folyamatos jelenléte, ha a gépnek kevés a fizikai memóriája (ami amúgy sem előnyös).

Finomhangolás

A MoBiMouse személyre szabott beállítása egyszerű – nem csak kell rajta állítani. Az összes lehetőség feltárul, ha a Tálcaon (Taskbar) jobb gombbal kattintunk a program ikonjára. Ha valakinek például nem tetszik a fordításiablak egyébként kellemes zöld alapzina, izlés szerint átfestheti. Ezenkívül a program által ismert betűtípusok listáját lehet bővíteni, szűkíteni – bár többször az új programmotor miatt már nincs szükség. A bővítés is egyszerű: megjelenik a számítógépre telepített (TrueType) fontok listája, innen ki választani az új típusot, be kell állítani a felismerési kívánt mérettartományt, valamint a stílust (normál, dőt, félkövér, félkövér dőt).

A program négy előre beállított fontösszeállítással érkezik.

Small Fonts CE: a Windows 95/98, NT/2000 alapbeállítás szerinti munkaasztalához tartozó betűkészletek,

Small Fonts CE: ugyanaz, mint a **Small Fonts CE**, csak az alapnyelv az angol.

Large Fonts: ugyanaz, mint a **Large Fonts**, csak az alapnyelv az angol.

Ezek az összeállítások megkönyítik az átállást, ha megváltoztatjuk a számítógépre alap fontbeállítást valamelyik előre beállított Windows-témára. Ha teljesen saját beállítást alkalmazzunk, akkor ehhez bizony új, saját összeállítást kell létrehozni, amelyben az általunk beállított fontok is szerepelnek (megfelelő mérettartományban és stílussal). A fontösszeállítást egyébként fordítva is lehet alkalmazni: ha nem szeretnénk, hogy mindegyik menüpontozás és beállításablakhoz megjelenjen annak fordítása, akkor a **Vezérlőpult** → **Képernyő** részben olyan betűtípust kell beállítani ezeknek, amely nem szerepel a MoBiMouse fontbeállításai között – vagy a MoBiMouse fontlistájából kell kivenni azt a betűtípust, amellyel ezek az elemek megjelenjenek. Ez a Windows szokásos telepítésénél az MS Sans Serif.

A program gondmentes használatához mindig olyan fonttípust kell beállítanunk, amelyet az operációs rendszerben használnak. Tehát magyar rendszeren, ahol használjuk az ékezetes betűket, a CE fontokat kell beállítani, míg angol nyelvű rendszeren (vagy ha csak angolból szeretnénk fordítani) elég az alap angol betűkészlet. Sokat segít a programnak

a szavak felismerésében, ha kikapcsoljuk a Windows fontsimítását. Ezt a **Vezérlőpult** → **Képernyő** → **Hatások** beállításablakában a **Képernyőn megjelenő betűtípusok simítása** opció pipájának eltüntetésével tehetjük meg. Ha ezen változtatunk, akkor a MoBiMouse **Fontok beállítása** menüpontjában válasszuk ki újra az aktuális fontkészletet. Ekkor a program újra beolvassa a fontokat, immár az új megjelenítési beállításnak megfelelően.

A MoBiMouse nem tudja felismerni a szavakat, ha a szövegkurzor (nem az egérkurzor, hanem a szövegszerkesztő ablak kurzora) azok belsejében, közvetlenül előttük vagy utánuk van. Ezért a kérdéses szón kívülre kell vinni a kurzort.

A Word és a hasonló jellegű szövegszerkesztők képesek a szöveget nagyítani, kicsinyíteni, ami megnehezíti a felismerést, ezért ha ilyen szövegszerkesztőből szeretnénk fordítani, célszerű 100%-os méretet beállítani. Ugyancsak a Wordnél fordulhat elő, hogy a kicsi, esetleg dőlő betűs szavakban eltérően kezeli az egyes betűk elhelyezkedését, ami megnehezíti vagy lehetetlenné teszi a program számára

gondmentes használatához szükséges a szövegszerkesztő használatához, a CE fontokat kell beállítani a program fordításánál, elég az megállítani a program indításánál, ha az egérrel a lyukba kell zavarni a fordításiablakot. A program indításánál a lyukba kell zavarni a fordításiablakot. A program indításánál a lyukba kell zavarni a fordításiablakot.

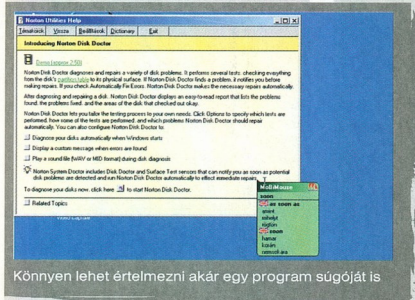
Ha a szövegkurzor a szöveg belsejében hagyjuk a MoBiMouse hibásan fogja felismerni a szót

a szavak felismerését. Ezen úgy segíthetünk, hogy a **Word Formázás** → **Betűtípus** menüpontjában a **térköz értéket** 105–110%-ra állítjuk, akár a teljes szövegben, akár a fordítási kint szóban.

A MoBiMouse az eltérő fontkezelés miatt nem képes felismerni az Adobe Acrobat által megjelenített dokumentumok szövegét. Erre külön programot készített a Morphologic, a MoBiMouse, vagy Acrobatot. Átmeneti megoldásként a keresett szót vagy kifejezést írjuk be egy üres szöveges dokumentumba, és ott mutatunk rá az egérkurzorra.

aki gyakran használ konzoloz programokat (kedvenc file-kezelőm például a Far Commander), valószínűleg szívesen használná a MoBiMouse-t a konzolon megjelenített szövegekhez is. Ennek nincs akadálya, a MoBiMouse ismeri a Lucida Console fontot. Ha olyan netes oldalt találunk, amelyen nem tud fordítani a program, nem kell kétségbeesni, hiszen azon csak olyan font lehet, ami a gépen telepítve van, csak meg kell találnunk. A legegyszerűbb, ha a belenézünk a Net-oldal forrásába (Microsoft Explorerben a **Nézet** → **Forrás** menüpont), és „face=” taget keressünk, ez után vannak felsorolva a böngésző által használandó betűtípusok. Nagy valószínűséggel itt lesz olyan, amelyiket nem ismer (még) a MoBiDic. A másik probléma az lehet, hogy az alapméréthez képest kicsinyítettük vagy nagyítottuk a böngésző fontméretét. Sikertelen felismerés esetén először állítsunk be 100%-ot, majd próbálkozzunk kicsinyítéssel – ez gyakran elég a sikerhez. A legelterjedtebben használt fontok egyébként megtalálhatóak az alap fontösszeállításokban, így valószínűleg nem lesz szükség a fenti műveletekre.

A program képes összegyűjteni az ismeretlen szavakat, és ezt a gyűjteményt továbbítja a Morphologozhoz. Ennek egyetlen célja a szótár adatbázisának továbbfejlesztése, hogy a későbbiekben minél kevesebb ismeretlen szóba akadjon a kereső. Érdemes tehát engedélyezni ezt a műveletet. A küldés akár történet név nélkül is: ha valaki ödözköd megadni adatait vagy akár e-mailcímet, nyugodtan elhagyhatja. Jó égerészést kívánunk olvasóinknak, abban a reményben, hogy hamar elfelejtik, hova is tették az angol-magyar vagy magyar-angol kézikönyvtárat.

Könnyen lehet értelmezni akár egy program súgóját is

az alapbeállításban kicsi képernyőbetűtípusokat (Small Fonts, Kis betűk) használó konfigurációkhoz. Ezt a beállítást akkor kell használni, ha a pillanatnyi Windows-beállítás alapnyelve a magyar. (Ez angol nyelvű operációs rendszerben is lehetséges.) A legjobb hazai számítógépen ez a helyzet, ezért ez a készlet a MoBiMouse alapbeállítása.

Large Fonts CE: a Windows 95/98, NT/2000 alapbeállítás szerinti munkaasztalához tartozó betűkészletek, az alaphelyzetben nagy képernyőbetűtípusokat (**Large Fonts** – **Nagy betűk**) használó konfigurációkhoz. Ezt a beállítást akkor kell használni, ha a Windows alapbeállítás szerinti nyelve a magyar.

Nyári kurzus

Az elmúlt egy hónap folyamán számos új program végezte el sikerrel a Honosító Műhely magyar nyelvtanfolyamát. A honosított programok mellett azonban magyar fejlesztésekkel is gazdagodott a gyűjtemény.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A Műhelyben hónapról hónapra készülnek a programok magyar nyelvű kezelőfelületei, esetleg súgói. A CHIP-CD-re ismét felkerültek a legfrissebb termékek.

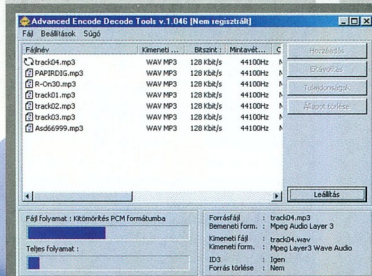
Az alábbiakban csupán a fontosabb vagy érdekesebb munkákat mutatjuk be röviden.

Advanced Encode Decode Tools

Bár rengeteg hangtörmítő program készül és készül, úgy látszik, a mennyiség nem veszi el a próbálkozók kedvét. Ezennel ismét új versenyzőt üdvözölhetünk. Neve: Advanced Encode Decode Tools.

A Microsoft deledgetett tömítési formátumának, a WMA-nak az elterjedését eddig többek között az is gátolhatta, hogy nem volt hozzá könnyen kezelhető tömítőprogram.

Az Advanced Encode Decode Tools erre

WMA-ra kihegyezett tömítő

is megoldást nyújt, még hozzá a WMA 8-as változatának támogatásával. Sőt a programnak készült egy különleges változata is Advanced WMA Encoder Decoder néven, amely csak WMA-ba tud menteni. Beolvasni mindkét program WAV, MP3, OGG, AC3 és V6s formátumú file-okat tud. Az alapanyagból a WMA változat csak WMA-t, az Advanced Encode Decode Tools WAV, WMA, OGG, MP3 és WAV fejleccü MP3-at tud készíteni.

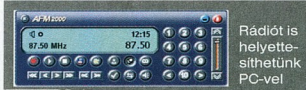
Mint ahogyan egy mai hangtörmítő programtól elvárható, audio CD-k

beolvasására, ID3 tagek írására (az eredeti file-ból való kiolvasásra), kötelegfeldolgozásra is lehetőségünk nyílik. Sajnos a szoftvert csak 30 napig használhatjuk regisztrálás nélkül, és addig is csak a kódolás felét végzi el.

➔ \honosito\audio\grabber\aedtools.zip
➔ \honosito\audio\grabber
\wmaencoder7.zip

AFM2000

Az URH adók műsorát nemcsak rádióvevő kártyákkal, hanem tévékártyával is foghatjuk. Az AFM2000 is

Rádiót is helyettesíthetünk PC-vel

FM-rádió alkalmazás, amellyel valós időben tömöríthetünk WAV formátumba (tetszőleges ACM kódeket használva), miközben le is játsszuk azt.

Az adók frekvenciáját egészen pontosan beállíthatjuk kézzel. A program beköltözik az óra mellé, felbukkanó menüből vagy billentyűkombinációkkal is vezérelhető, bővízhető kezelőfelülete révén változatos lehet. (Mi is készíthetünk új felületeket.) Az AFM2000 a hangerőt automatikusan korrigálja állomástól függően. Támogatja a BT8x8 és az sf16fmi chippel ellátott kártyákat. (Ezt egyébként egy hasonló programmal, a Radiatorral kompatibilis plug-innekkal oldja meg.)

A program teljesen ingyenes, a GPL licenc alatt áll.

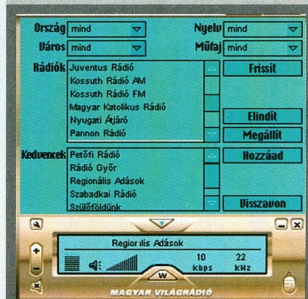
➔ \honosito\video\AFM2000.zip

Világrádió

Az éter hullámain keresztül terjedő adások földrajzilag korlátozottak, ám a Hárón keresztül bárholnan elérhetők. Erre régebben is volt lehetőség, ám az eddigi megoldások (Real Audio, Shoutcast) nem voltak túl megbízhatóak. A műsorokat egyszerű rádiókészülékekkel

(vagy a stúdióból) vették, és valamelyik Internet-szolgáltató központjából „sugározták”. A hallgatók pedig az adott címről tölthették le, illetve fogadhatták az adást. Az állomás szerverének korlátozott teherbírása miatt csak kevés hallgató élvezhette az adást, amely így is gyakran szakadozott.

A Világrádió alapvetően más módszert, a Chain-Castot használja. A Chain-Cast technológiát a magyar Mindmaker Kft. programozta és az amerikai Chaincast Networks Inc. fejlesztette ki – a Világrádió teljesen magyar fejlesztésű szoftver. A program a hallgatók gépeiből piramiszerű kommunikációs hálózatot szervez. Csak a piramis csúcspan ülé felhasználó kapcsolódik közvetlenül a szerverhez, a vele kapcsolatban levők már tőle kapják az adást, és adják tovább lefele. A rendszer folyamatosan felügyeli, hogy a piramis tagjai mikor kapcsolják ki vagy be a rádiójukat, így folyamatosan átrendezi a hálózatot. Az új hallgatókat a hozzájuk legközelebb levő, leggyorsabban elérhető géphez csatlakoztatja. A szoftver mesterséges hallgatókat is beépíthet a piramisba, akik csupán elosztóként vesznek részt, és többszörözik az adást. Ezek után a korlátozott sávszélesség nem okozhat gondot.

A világon bárhol fogható rádió

A program kezelőfelülete egyszerű – a hangerőn, és az adók kiválasztásán kívül gyakorlatilag nem is találunk más kezelőelemet. Persze gilyűjthetjük kedvenc rádióinkat, és ország, nyelv,

műfaj alapján csoportosíthatjuk őket. A program tűzfal vagy proxy mögül is használható. A Világrádióval természetesen több tucat magyar adót hallgathatunk, mindezt ráadásul ingyen.

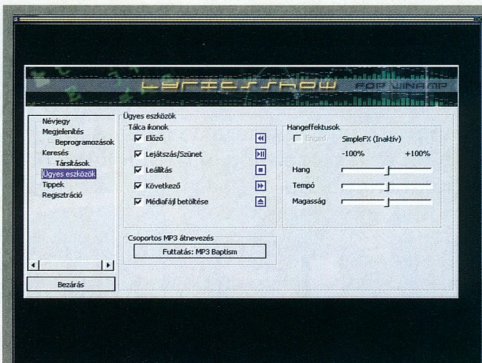
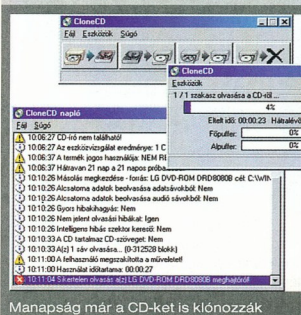
➤ honosito/audio/vilagradio.exe

CloneCD 3

A CloneCD segítségével a program nevéhez hűen klónozzhatjuk a CD-inket – azaz olyan másolatot készíthetünk róluk, amely egy az egyben megfelel az eredetinek. A program RAW módban dolgozik, azaz nem törődik semmivel, szórótűl-bőröstül lemásolja a lemezeket. Ez azt jelenti, hogy teljesen mindegy neki, milyen speciális módban írták meg az eredeti lemezt. Mint a valódi klónozásnál, itt is felmerül a művelet jogszerűségének kérdése – vagyis a nagy másolatgatás közben nem árt, ha végiggondoljuk, cselekedetünk nem ütközik-e törvénybe. Nemcsak közvetlenül lemezről lemezre történhet a klónozás, hanem image file-t is készíthetünk, amelyből később CD-t írhatunk. Ezenfelül mintegy extra szolgáltatásként újraírható lemezeinket is törölhetjük. A CloneCD kezelőfelülete különféle bőrköbök pompázhat. A szoftver fejlesztői a tökéletességre törekedvén hiba esetén azonnali e-mail-küldést támogató opcióval is ellátták. A CD-olvasás hibajavítása lehet szoftveres, hardveres – de akár ki is kapcsolhatjuk ezt a lehetőséget. Veterán felhasználóknak igazi csemegé, hogy a program parancssorból is vezérelhető. Érdekesség, hogy a beállításoknál ugyan választhatunk gyorsabb írási sebességet, mint amilyenre az írók hitelesítve van, de ez csak a létszám, természetesen nem tudunk gyorsabban CD-t írni vele.

A program demója 21 napig működik korlátozás nélkül, ezt követően regisztrálni kell. A regisztrált felhasználók technikai támogatáshoz és egy éven keresztül ingyenes frissítéshez jutnak. A program Windows 95/98/Me/NT/2000 alatt fut.

➤ honosito/seged/SetupCloneCD.exe

Enekel a WinAmp

LyricsShow v1.5

Divatos műfaj a karaoke, amikor is kevénc előadónk dalát mi magunk adjuk elő a társaság szórakoztatása, vagy kintáza végett. Ehhez annyi segítséget kapunk, hogy a zene mellett olvashatjuk a szöveget, amelyben a dallamhoz igazítva kiemelve láthatjuk az épp énekelendő részt. Napjaink legnépszerűbb MP3-lejátszó szoftverét is felruházhatjuk ilyen képességekkel, ha telepítjük a LyricsShow programot.

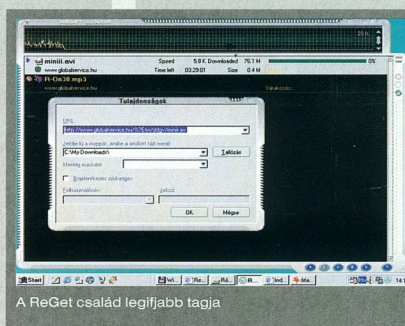
Ez a plug-in a WinAmp 2.6 vagy újabb verzióival működik – de a WinAmp béta 3-as sorozatával nem. A dalszövegeknek Lyrics3 v1, Lyrics3 v2 vagy LRC v0.2 formátumúnak kell lenniük, de az MP3-ba ágyazott szöveget is felismeri. A szöveg ötéle színbeállításban jelenhet meg.

A LyricsShow indítása után az óra mellé költözik a tálcára. Extra szolgáltatásként az MP3 Baptism nevű műveletével csoportosan nevezhetünk át MP3-akat, valamint egyszerű kezelőszerveket (lejátszás, tekerés, megállítás, megnyitás) kapcsolhatunk be, amelyek kis ikonként költöznek az óra mellé. Shareware.

➤ honosito/audio/vgs15.zip

ReGet Junior

A ReGet nevű letöltésvizsgáló kistestvére a ReGet Junior, amely elsősorban a tapasztalatlanabb Internet-felhasználókat célozza meg.

A ReGet család legifjabb tagja

A program a ReGet motorját használja, annak minden előnyével együtt. Diszcs külsőben is a fiatal lendület mutatkozik meg.

Skintámogatása révén változatos külseket ölthetünk. Telepítése után automatikusan beilleszkedik rendszerünkbe, azaz ha az általa támogatott böngészők (Internet Explorer, Netscape, Opera, MSN Explorer, NetCaptor, NeoPlanet) egyikében letöltést kezdeményezünk, a program automatikusan átveszi a böngészőtől a feladatot.

A letöltés megkezdése előtt megadhatunk felhasználónevet és jelszót. Letöltés közben grafikonon követhetjük figyelemmel a folyamatokat. Adware – azaz hirdetésekért cserébe használhatjuk.

➤ honosito/letoltes/regetjr.exe

Mesés ősz

A szeptember sokunk számára a visszarázódást jelenti a régi kerékvágásba. Ismét beülünk az iskolapadba, újra munkába állunk – egyszerűen visszatérünk a szürke hétköznapokba.

Erdős Márton (martinm@umszkl.hu)

Megtérhetjük az egyhangú napok sorát néhány üdítően szórakoztató játékkal, amelyek közül mindenki megtalálhatja a neki tetszőt. Izeltünkben bemutatjuk egy klasszikus játék új változatát egy mósok autóverseny és egy logikai fejtörő mellett.

Worms World Party

Itt vagy ott, de bizonyára mindenkinek volt már dolga kukacokkal. Most felejtünk el minden rossz előítéletet, itt csupa

Itt alkalmaztam egy huszárvágást

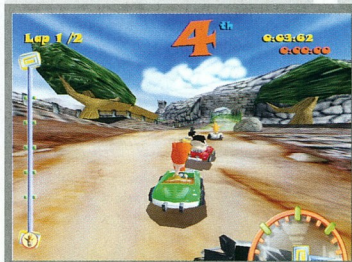
aranyos, édes kukacról lesz szó – akik aknavetőt tartanak a kezükben! Igen, ez a Worms világa, ahol egy véletlenszerűen generált tájon kell ötletesebben ötletesebb módszerekkel likvidálnunk az ellenséges csúszómászókat. Ehhez az alapfelszerelésként járó rakétavetőn kívül sok egyébet is felhasználhatunk, a birkától a nagy kedvencig, a kamikázéig. A taktikusabbak áshatnak is, vagy kötelei használhatnak – de a végcél akkor is csak a túlélés.

A kommandós kukacok nagyon viccesen adják mindezt elő, egyáltalán nem folyik kukacvér és nem is kelti bennünk azt az érzést, hogy szaladjunk ki az erdőbe kipróbálni, amit a képernyőn láttunk. A legújabb részben még több fegyver, opció és lehetőség nyílik, akár a hálón keresztüli játékra is. Karácsonyra már ígéri a Team 17 a térbeli, teljesen új szemzőgöböl megjelenített kukacösszezapást. Elég öt perc, és teljesen belebolondulunk a kukacok uralta apró világba. Ráadásul tényleg mindenkinek

szól ez a program, amit hardverigénye is jól mutat – gyengébb gépen is hibátlanul elszárguldoznak kukacok.

Toon Car

Már a nevéből is kideríthetett, újabb mósok program következik. A rajzfilmek felhőtlen humorát és képi világát már a menüben megtapasztalhatjuk. Sajnos a demó meglehetősen korlátozott lehetőségeket nyújt, de azért megjelölhetjük egy igazi, hamisítatlan rajzfilm-autóverseny hangulatát. A szereplők feje nagyjából a testük méretével vetekszik – de minek is test, ha az úgyis az autóban gubbaszt. Az erősen eltérő jellemelek között biztosan mindenki megtalálja a neki tetszőt (vagy éppen saját maga karikatúráját). Az autók nagy márkák elferdítései, de ha valaki nagyon ismeri a típust, a neve alapján ráismerhet. A bűvös szám a tíz. Tíz Kocsi a Jaguartól a Dodge-ig, tíz szereplő a mósok machótól a szőke bombázóig, tíz teljesen eltérő pálya Marokkótól Japánig. Persze nem maradhatók ki a Hold és a Vénusz pályája sem. A játékot tovább színesíti a rengeteg pályaelem, például a kövek vagy a farönkök. Ha kicsit lemaradtunk volna a mezőnyről, jól jöhet egy-egy dobószó felszedett extra tulajdonság, mondjuk a bomba vagy az utánégető.

Még első is lehetek!

A Toon Car grafikája a játék debilítása ellenére meglepően szép, minden lekerekített, ami kell, az mozog, a pálya színel is „élnek” a tájelemek. A robbanásos szép fényhatásokkal

járnak. Az igazán nagy szó, hogy ettől még nem lassul le a játék, közepes gépen is élvezetes sebességgel szárguldozhatunk.

The Incredible Machine: Even More Contraptions

Már a cím hallatán is sokunknak beugrik a régi nagy név, az Incredible Machine. Szép csöndben hosszú-hosszú órákat törtük a fejünk egy-egy frappáns megoldáson. Miről is van szó? Különböző

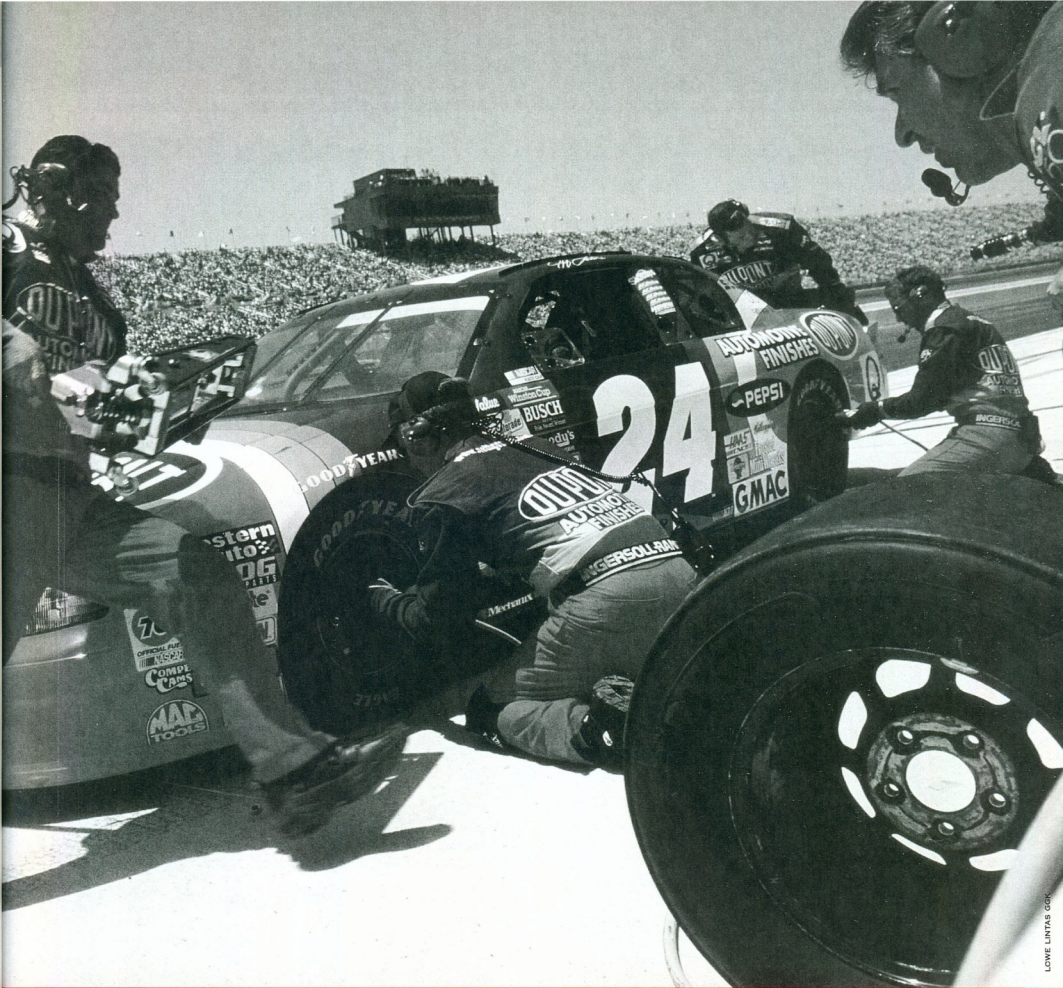

És egerünk elnyeri végső jutalmát...

tárgyak és szerkezetek segítségével kell megoldanunk, hogy egy-egy komplett összeállítás tökéletesen működjön. Ebben a játékban a logika kapja a főszerepet. A szépen megrajzolt grafika

és a mulatságos eszközök kiválóan feldobják a fejtörőket. Az elején egyszerű, elsőre is átlátható feladatokkal kell megbirkóznunk, de idővel egyre lassabban jutunk a következő pályára. Ezt kiegészíti a több résztvevős játék időre, vagy a saját magunk által készített fejtörők. Hálózatos játéka is van lehetőség – hatalmas csatákat vívhatunk barátainkkal, vajon ki az okosabb? A demóban is találhatunk megoldandó feladatot szép számmal. A lényeg, hogy az eger megmenekeüljön, a saját pedig elfogjon. A teljes változat mindössze 30 dolláros ábránt rengeteg izgalmat kapunk. 250 „megjavítandó” szerkezetet, több mint 100 tárgyat, mósok betanítóprogramot – és az egész családnak kellemes időtöltést.

Egy összeszokott csapatban mindenki a tudása legjavát adja

Matáv **üzleti
kommunikáció**

A jó vezető tehetsége abból áll, hogy a legjobb szakembereket megtalálja. A jól szervezett, profi csapat olyan erő, amely sokszorosára növeli az energiákat.

A Matáv az üzleti kommunikáció területén profi csapattagként járul hozzá az Ön vállalkozásának a sikeréhez.

• **matáv**

a szavakon túl

.....
www.matav.hu

Augusztusi emlékek

Mivel a szabadság után hamarosan teljes gözzel belevetjük magunkat a munkába, érdemes körülnézni a CHIP-CD-n, hogy néhány hasznos, a feladataink megoldásában is segítő programcskát találjunk. Szerencsére van miből válogatni.

Duchon Jenő

A bőséges kínálat miatt időről időre kénytelenek vagyunk visszatérni az egy számmal korábban megjelent CD-k tartalmára is, hogy utólag is megszólázzunk azok programok közül, melyek esetleg elkerülték a figyelmünket. Persze nem csak a hasznosság elvét követjük – gondoltunk a lazításra is.

● **Smart Reversi 2.56:** CII, CD, \SAC\EDUCULT\SMARTREV.ZIP. Amióta számítógép létezik, azóta léteznek számítógépes játékok. Napjainkra szabályos játékpárjra jött létre, amelynek

Smart Reversi: újabb „bőr” a közmiszt játékról

termékei sokszor napokra odakötik a játékosokat a számítógép elé. Ennek oka többnyire összetettség és csodálatos grafikájuk. Am egy játék szórakoztatható lehet akkor is, ha kevésbé bonyolult, és nem dobjuk hanyatt magunkat a grafikájától. A reversi (más néven othello) játék szabályai nagyon egyszerűek. Csak annyi a dolgnak, hogy az ellenfél mezőit (pontjait) saját pontjainkkal fogjuk körre, és így azokat sajátunkká fordíthatjuk. A szabályok végteleül egyszerűek, mégis kellemes fejtevést tud okozni néha a játék. A Smart Reversi 2.56-os verziója pontosan ezt a játékot valósítja meg, nem is akárhogyan. Az első meglepetés akkor ért bennünket, amikor

észrevettük, hogy a táblánkra különböző bőrképeket, azaz megjelenési módokat húzhatunk. Ennek köszönhetően nehéz megunni a felületét. Másik előnye, hogy megadhatjuk, milyen szinten szeretnénk játszani – a kezdőtől a mesterig 4 szinten állíthatjuk a nehézséget. A program pöttyökkel jelzi azokat a mezőket, ahová pakolhatunk, és ha ezek fölé visszük az egeret, akkor többfajta effektus segítségével azt is megmutatja, mennyi ellenséges pontot szerezhetünk. A program szépsége és nagyszerű egyszerűsége révén órákig kérelmetlenül sajnos csak 14 napig használhatjuk.

● **Arthaus Paint & Fotoshop 3.01:** CII, CD, \SAC\GRAPH\APF301.ZIP. A SAC-ban gyakran találkozhatunk képszerkesztő programmal, és szerencsére sűrűn találkoznak olyannal, amelyekre érdemes odafigyelni. Az Arthaus Paint & Fotoshop könnyen kezelhető képszerkesztő eszköz. A képet manipuláló eszközöket az *Image* menüpont alatt találjuk. A *Color & Brightness Filters* alatt találjuk az RGB és CMYK szűrőket, itt alakíthatjuk szürkeárnyalatlansá képeinket, és ha negatív másukat akarjuk előállítani, az is innen tehetjük meg. A *Creative Filters*

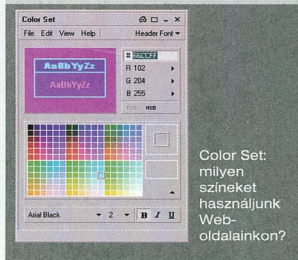

Arthaus Paint & Fotoshop: két kép kombinálása csak egyike a sok lehetőségnek

menüpont alatt 11 szűrőt találunk: *Blur*, *3D Mosaic*, *Mesh*, *Oil Painting*, *Sharpen*, *Smooth* stb. A *Goodiest* pontban két különleges effektushoz jutunk. Az egyikkel tetszőleges színű keretet generálhatunk a képeink köré négyzet,

illetve ellipszis alakban, amelyek méretét meghatározhatjuk. A másik effektussal különleges alakzatot helyezhetünk el a képen. Kedvenc menüpontunk azonban a *Photo Combine*, amelyel két képet ötvözhetünk. A programot sajnos csak 30 napig használhatjuk regisztráció nélkül.

● **Color Set 2.3:** CII, CD, \SAC\GRAPH\CLRST23.ZIP. A Web-oldalak arculatának fontos része azok színösszeállításai. Arra, hogy milyen

színeket, és azokból mennyit érdemes használni, nagyon sok szabályt alkottak. Ezek többsége egyértelmű – például sötét háttér előtt világos színeket használjunk, és fordítva, azaz fehér háttéren a sárga betűk nehezen olvashatók. Ennek ellenére a Web-oldalak színeit meghatározni cseppet sem egyszerű, hiszen mindig az összehatást kell vizsgálni. Ezért is kerülhet órákba egy-egy site arculatának kialakítása. Ezt igyekszik megkönnyíteni a Color Set. Kis ablakban felvonultatja az összes színezhető HTML elemet, nekünk nincs más dolgnak, mint színeket választani az egyes elemekhez. A program nagyszerűsége egyszerűségében rejlik. Kötő ötlet, hogy meghatározhatjuk a látható betűk típusát, azaz úgy kereshetünk nekik színt, hogy közben a Web-oldal szövegeképet látjuk. További jó ötlet, hogy a paletta felépítésén is változtathatunk (Spectrum-Safety). Szükség esetén egyetlen gombnyomással felcserélhetjük a háttér és a szöveg színeit.

SAMSUNG

ELECTRONICS

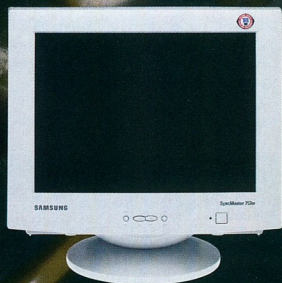
Egyenesen tökéletes.

Samsung **DynaFlat** és **NaturalFlat** síkképcsöves monitorok – egyedülálló választék az egyenes megoldások kedvelőinek.

Ha Ön is úgy érzi a domború formák kora lejárt, ha Önnek csak a tökéletes a megfelelő, ha nem hajlandó kompromisszumokra és kifogástalan minőséget keres, tudjuk a választ: a világ legnagyobb monitorgyárában a legkorszerűbb technológiájával készült Samsung **DynaFlat** és **NaturalFlat** monitorok egyedülálló síkképcsővükkel és szemetgyönyörködtető megjelenésükkel könnyítik meg munkáját, akár munkahelyén, akár otthoni felhasználóként ül a számítógéphez.

Vessen rájuk egy pillantást.

A többi magától jön...

SyncMaster 1200NF

SyncMaster 900NF

SyncMaster 700NF

SyncMaster 900IFT

SyncMaster 700IFT

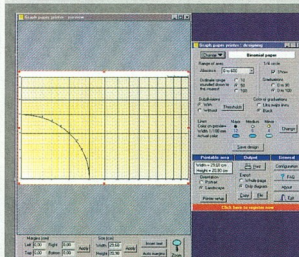
SyncMaster 753DF

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

A kész színösszeállítást lementhetjük HTML file-ba, az egyes elemeket kiválasztva pedig megkapjuk azok RGB összetevőit, illetve a HTML forráshoz szükséges hexadecimális kódjukat. Mindenki nyugodtan használhatja a Color Setet, hiszen freeware.

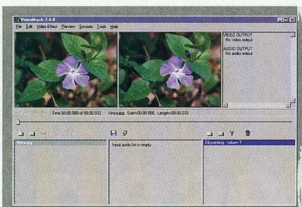
● **Graph Paper Printer 5.4.0.1:** CII, CD, \SAC\GRAPH\GRAPH540.EXE.
Hazajön a gyerek az iskolából és azt mondja, holnapra a tanító néni

Graph Paper Printer: különböző grafikus papírok potyognak a nyomtatóból

milliméterpapírt kért a matematikaórára. A papírboltok zárva, és egyik fiók mélyéről sem akar előkerülni az a fránya zöld rácsos papír. Mit tehetünk ilyenkor? Nyomatunk egyet! Körülményes lenne rajzolóprogrammal elkészíteni a rácsból, nem beszélve arról, ha az adott háló különleges – például körkörös. Telepítsük fel múlt havi korongunkról a Graph Paper Printert, amely mindezt megteszi helyettünk. Ki kell választanunk a kívánt rácsból, majd meg kell adnunk a jellemzőit – a vonalak távolsága, vastagsága stb. Mindezek után csak be kell kapcsolnunk nyomtatónkat, és már vihethük is a kinyomtatott lapot gyermekünknek. Ha színes a nyomtatónk, akkor a különböző vonalvastagságokhoz más-más szint rendelhetjük. A program shareware, melyet kellemetlenkedő funkciók jeleznek.

● **VideoMach 2.4.0:** CII, CD, \SAC\GRAPH\VMACH240.ZIP.
A processzorok teljesítményének köszönhetően ma már nem kuriózum a videoanyagok számítógépes feldolgozása. Mind gyakrabban alkalmaznak digitális trükköket a filmekben. A komolyabb videószerkesztő programok ugyan sokba kerülnek, de a Windows Me már automatikusan feltelít nekünk egyet. Azonban nem mindenkinek van szüksége annyira komoly eszközökre, illetve nagyon sokan az ablakos operációs rendszer egy korábbi verzióját használják. A VideoMach nem más, mint mozgóképek-konvertáló program. Ki kell választanunk a forrásfile-t, majd

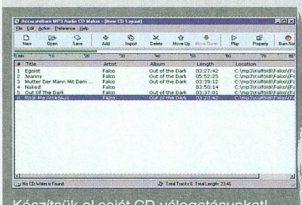

Effektusgyűjteménnyel megtöltött videószerkesztő a VideoMach

a középső oszlop fölötti lemezikonra kattintva megadhatjuk a kimeneti file jellemzőit. Ezután már indulhat is a konvertálási folyamat. Nagyon sok látványos effektust találhatunk a programban, amelyek segítségével ügyesen módosíthatjuk a felvétel kiválasztott részeit. A különböző hatásokat az előnézet azonnal láthatóvá teszi. A program a következő formátumokat támogatja: AVI, BAY, BMP, FLC, GIF, HAV, JPG, MPA, MPG, PCX, PNG, PNM, RAS, RGB, TGA, TIF, WAV, XPM, Shareware, de magánhasználatra ingyenes.

● **AccurateBurn MP3**

Audio CD Maker 1.16: CII, CD, \SAC\SOUND\ACCUUB116.ZIP. Az MP3 jött, látott, és győzött. Jóformán észre sem vehető minőségromlás árán több száz zeneszámot írhatunk fel egyetlen CD-re – azonban joggal merülhet fel a kérdés, hogy mi értelme van e file-ok audio CD-re való visszairásának? Például az MP3 file-okat nem helyezhetjük hifi-bereendezésünkbe, pedig sok zeneszám csak e tömörített formátumban érhető el, ráadásul összeválogathatjuk kedvenc zenéinket külön CD-kre – az általunk megadott sorrendben! Azoknak, akik audiokorongokat szeretnének készíteni MP3 file-jaikból, érdemes kipróbálni a múlt havi korongunkon található AccurateBurn MP3 Audio CD Maker. Kezelése nagyon egyszerű, bárki könnyedén elsajátíthatja. Az eszközsorról pillanatok alatt elkészíthetjük CD-nk

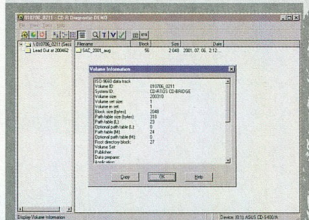
Készítsük el saját CD-válogatásunkat!

tartalmának listáját, egyesével hozzáadgatva a számokat. A lista elemeit könnyedén átrendezhetjük kedvünk szerint. Átkönyvka kék csik jelzi

az eszközsor alatt, mennyi helyet foglaltunk le a fényes korong kapacitásából. A program egyetlen hibája, hogy csak 10 számot írhatunk fel vele, mielőtt regisztrálnánk.

● **Anvil Studio:** CII, CD, \SAC\SOUND\ANVIL.ZIP. A számítógépes zeneszerzés már régóta sokak hobbjá, és egyre újabb hódolóit akadnak ennek az alkotómunkának. Az ehhez szükséges programok azonban sokszor nagyon nehézkesen kezelhetőek, és elbátortalanítják a vállalkozó szellemű MIDI-büveseket. A kezdőknek érdemes megpróbálkoznunk a múlt havi korong egyik zeneszerkesztőjével, az Anvil Studioval. E program engedeg eszközt nyújt a zenekészítéshez, és ehhez bőséges leírás ad a program súgójá. Emellett egyetlen gombnyomással könnyedén összemixelhetünk két zenefile-t. Az Anvil Studio ráadásul teljesen ingyenes, tehát mindenki nyugodtan használhatja.

● **CD-R Diagnostic 0.1.6.6:** CII, CD, \SAC\UTILDISK\CDRDIAG.EXE. Nem is olyan régen foglalkoztunk magazinunk a CD-k megbízhatóságával, esetleges veszélyforrásaival. Ha egy korongunk kettőtört, akkor már nem tehetünk – azonban sokszor előfordul, hogy nem vesszünk észre semmi látható hibát, meghajtónk mégsem olvassa az adott lemezt. Ilyenkor nem árt, ha

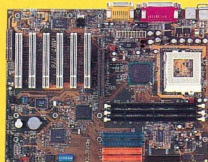

Ellenőrizzük fényes korongjainkat a CD-R Diagnostickal!

diagnosztizáljuk a kérdéses meghajtót, illetve a vele éleyletelet fényes korongot. A CD-R Diagnostic programmal ezt könnyedén megtehetjük. Senkit ne tévedzen meg az alacsony verziószám, mert a program tesztelésünk alatt tökéletesen működött és feltűnően sokat tudott. Nincs más dolgom, csak ki kell választanunk egy adott sávot és máris indíthatjuk a vizsgálatot. A vizsgálat eredménye többoldalas. A program az egyszerű adatgyűjtés mellett képes a korong épségének ellenőrzésére is – kérhetünk tőle gyors tesztet, de teljes körű felülvizsgálatot is. Hátránya a licenccserződesében megadott 30 napos próbaidőszak.

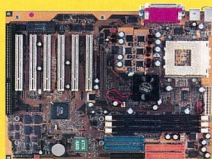

Got RAID?

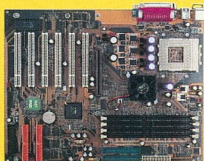
ST6-RAID

- Universal 815EP B-Steeping Motherboard
- Supports FC-PGA2, FC-PGA, Celeron
- ATA100 / RAID 0,1,0+1
- 1 AGP, 5 PCI and 1 ISA Slot

KT7A-RAID

- KT133A / 686B Chipset
- 3 Phase Power & Active Cooling Fan
- Onboard ATA100 / RAID 0,1,0+1
- SoftMenu™III

KG7-RAID

- Supports all Athlon / Duron CPUs
- 4 DIMM for up to 4 GB DDR Memory
- Onboard ATA100 / RAID 0,1,0+1
- SoftMenu™III

Mycom
Tel: 06-1-204-5474 / 06-1-204-5444
Fax: 06-1-204-7444
E-mail: mycom@mycom.hu
www.mycom.hu

**Without
RAID,
you are seeing
only half of the picture.**

Your Reliable Partner

<http://www.abit.com.tw>

SAC, 2001. szeptember

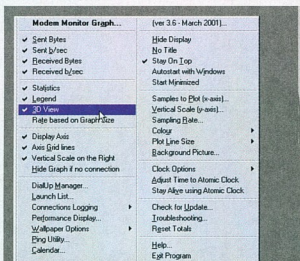
Eltelt egy hónap, ismét nézelődünk a SAC könyvtáraiban. Örvendetes, hogy egyre többször találkozunk hazai fejlesztésű alkalmazásokkal.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

Ehavi nézelődésünket is azoknak a programoknak a felsorolásával kezdjük, amelyeket nem módosítottak jelentősen, így verziószámuk is alig emelkedett. Néha ez megtévesztő, hiszen némelyiknek a számozása alig változott, ám több fontos javítás és (vagy) továbbfejlesztés van benne. Új build (Build 52) jelent meg a Windows nyomtatókezelő alrendszerét jelentősen kibővítő FinePrint 2000-nek Windows 95/98/Me-re, illetve Windows NT/2000-re (\SAC\UTILTEXT\FNPRINT95.EXE, FNPRINTEN.EXE, FNPRINTNT.EXE); az akár 1000 rekésket is kezelő Multi Clipboard újabb, 9.31.01-es verzióját telepíthetik használói (\SAC\UTILTEXT\MCB_V931.ZIP); a Windows Notepadjének leváltására készülőddő NotePro 1.7-es verziójára frissíthetnek használói (\SAC\UTILTEXT\NOTEPRO.ZIP); lassan hozzászokhatunk, hogy a 11 év fejlesztett 32bit Faxnak minden hónapban újabb verziója jelenik meg (\SAC\COMM\32FAX931.ZIP); a töltőgépprogramok között előkelő helyet foglal el a GetRight, most a 4.5-ös verzióját telepíthetjük (\SAC\COMM\GETRT450.EXE); a Modem Tester 16 és 32 bites változatának megjelent a 9.31.01-es verziója (\SAC\COMM\MODEM16.ZIP, MODEM32.ZIP). Nos, nézzük az e havi újdonságokat!

● **Modem Doctor 2.0:**
 \SAC\COMM\MDR98.ZIP.
 E diagnosztikai programmal a modemet, a soros portokat, a megszakításokat és a kábeleket tudjuk vizsgálni. Több mint 60 különböző tesztet futtat le, ami után azt is megadja, min kell változtatni ahhoz, hogy jobb hatásokkal működjön gépünk – javaslatot kapunk az inicializáló string és a regisztrációs adatbázis változtatásához. A Modem Doctor tudása és beállítási lehetőségei miatt hasonlít a grafikus kártyák „tweak” programjához.

● **Modem Graph 3.6:**
 \SAC\COMM\MODEMG36.ZIP. Az on-line töltött időben nem árt, ha tudjuk, mi zajlik a modemben, a soros kábelben, telefonvonalon. A freeware ModemGPH kis ablakban rengeteg információt zúdít ránk: elküldött/bejövő összes byte, elküldött/bejövő byte/s. Mindezek mellé

Az egyszerű modemkijelzésnél már régen többet tud a ModemGPH

szép 3D-s grafikon szemlélteti a modem-szifon folyamatokat. A program mellé egyszerűen kezelhető tárcsázó (DialUp Manager), egyszerű naptár (Calendar) és pingelő segédprogram (Ping Utility) is kapunk. Emellett a ModemGPH minden porcióját módosítható – háttér, előtér, vonalak, fontok színei, 2D-s vagy 3D-s nézet és még ezer apróság. Hasznos segédprogram.

● **URL Organizer 2 v2.4.5:**
 \SAC\COMM\URLORG24.ZIP.
 A meglátogatott Web-helyek számának növekedésével egy idő után szép nagyra dagad a Netscape Bookmark, az Internet Explorer Favorites vagy az Opera Lists. A kezelhetetlenség bekövetkezte előtt érdemes ezeket rendezgetni. Kézzel elég sokáig tart – ha lehet, érdemes

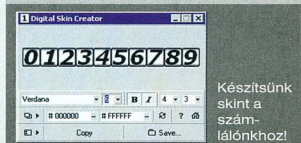

Mielőtt káosz lesz, rendezzük URL-jainkat az URL Organizerrel!

segédprogramot használni erre. Az URL Organizerrel egyszerűen lehet csoportokba rendezni a Bookmark/Favorites/Lists és a Start menü bejegyzéseit. Nagyon egyszerű felületen történik mindez, sőt

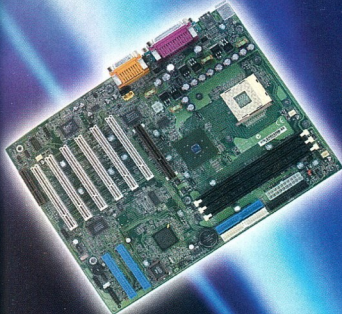
a programban két különböző nézet között kapcsolgathatunk: amikor rendezzük a bejegyzéseket, akkor az *Organize Mode*-ot használjuk, amikor már az elrendezés után vagyunk, átkapcsolhatunk a kisebb, *Compact Mode*-ba. Az URL-eken kívül e-mail- és hírcsoportcímet is tárolhatunk. A három „nagy” böngésző formátumaiból bármelyik másikba tud exportálni és onnan importálni. A felsorolt néhány műveleten kívül rengeteg mindent tud, érdemes kipróbálni – már csak azért is, mert ingyenes.

● **Calc98 v5.30:**
 \SAC\EDUCULT\9853W.ZIP. Aki nem elégszik meg a Windows beépített számológépével, kedvére válogathat az alternatív megoldások közül. A Calc98 tág határok között alakítható, sokat tud számológép. Fejlesztője elkészítette a Windows CE-n (PocketPC) futó változatát is, letölthető a site-járól (www.calculator.org). Kinénete követi a hagyományos számológépekét. Tízest, nyolcas, kettes, tizenhatos számrendszerben tud számolni, átváltani ezek között. Statisztikai számításokat és egységkonverziót is végezhetünk vele. A program regisztrációja mindössze egy e-mail a fejlesztőjéhez.
 ● **Digital Skin Creator 1.4:**
 \SAC\GRAPH\DSC_14.ZIP. Ha Web-helyet készítnék, érdemes egy számlálót is

elhelyezni rajta. Ha már számlálót teszünk az oldalra, akkor néhány szempontot érdemes figyelembe venni: legyen ingyenes, gyors, tudjon statisztikát adni, lehetőleg több számlálóságnál közül lehessen választani. Utóbbiban segít a Digital Skin Creator. A felsorolt szempontoknak megfelel a <http://webtools.arisesoft.com/counter/> címen elérhető számláló. A programmal pedig olyan kinézetű számokat, pontosabban skinet készíthetünk, amilyen nekünk tetszik. A fenti címen elérhető számláló ingyenes, miként a skinet készítő alkalmazás is.

MSI 845 Pro2 The P4 Solution!

*MSI nyereményjáték,
ahogyan még nem volt...
www.r1o.hu*

MSI™

Link to the Future

MSI 845 Pro2

Intel® 845 chipset; Socket 478; SDRAM memory; RAID optional.

Optional MSI features: PC2PC; Fuzzy Logic 3; Live BIOS; D-Led; PC Alert III.

<http://www.msi.com.tw>

Hivatalos MSI disztribútorok:
Kelly-Tech Kft., Tel.: 06-1-350-1246, Email: sales@kellytech.hu, www.kellytech.hu
CHS Hungary Kft., Tel.: 06-1-451-3543, Email: chs@chs.hu, www.chs.hu

● Multi JPEG Crop 1.0:

\\SAC\GRAPH\MJPEG.ZIP. Faludi Péter fejleszté és grafikai segédprogramot. Azoknak a képeknek, amelyeknek a szélén például reklám vagy felirat van, azt gyorsan levághatjuk a programmal. Egyszerre több száz képile-on is elvégeztethetjük ezt a műveletet. Freeware.

● Bink Play Maker 1.0:

\\SAC\GRAPH\BIKPLAY.ZIP. Szintén Faludi Péter munkájának gyümölcse ez a program. A Bink Video (*.bik) file-okból készíthetünk vele futtatható file-okat. Bink Video például a következő

játékprogramokban van: Tomb Raider 4, F1 GP3, Crusaders of Might & Magic. A program freeware.

● Cheater 2.2.1:

\\SAC\UTIL\MISC\CHT221S2.ZIP.

Ismét Faludi Péter egyik programjáról van szó. A Cheater olyan adatbázis-kezelő és -szerkesztő program, amely a játékokhoz tartozó családok, végigjátszások gyűjthetők, szerkeszthetők adatbázisba. A Cheater külső file-okból (*.TXT, *.RTF) is tud importálni adatokat. A program szabadon terjeszthető.

● Crazy Alarm 1.3:

\\SAC\UTIL\MISC\CRAARM13.ZIP.

Egy egyszerű, jól használható időzőt (ébresztőt) mindig kell. A Crazy Alarm nevében az „rűl” azt jelenti, hogy mindenféle dologra rávehető

Crazy Alarm – kinézetén kívül a tudása is elég extrém

és a kinézete sem hétköznapi.

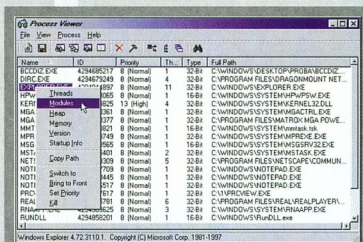
Tetszőleges időpontokat adhatunk meg, amikor riasztania kell – akár hangkártyát, akár a PC beépített hangszóróját tudja használni. A megszólaló hangok is kiválthatók, így a különböző feladatokhoz más és más rendelhető. Kellemes tulajdonsága, hogy a beállított időpontokhoz különböző eseményeket is rendelhetünk, például Internet-kapcsolat megszakítását, a gép újraindítását, kikapcsolását stb. 17 különböző akció időzíthető. A program hobbyware... :-)

● Process Viewer 3.5.3.7:

\\SAC\UTIL\TASK\PRCVIEW.ZIP. Sokszor nem árt, ha tudjuk, mi történik

a gépünkben – melyik program hogyan viselkedik, mennyi memóriát foglal, hány szálal használ, esetleg megfagyott stb. Az ingyenes Process Viewer alakában láthatjuk a futó programokat, azonosítójukat, prioritásukat, szálaikat, típusukat (32 avagy 16 bites), és az elérési útjukat a háttérátórn.

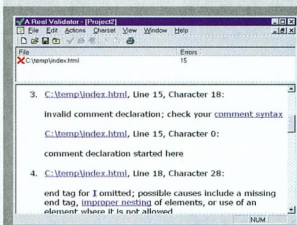
A rendellenkéd programok prioritása megváltoztatható, végső esetben pedig kiadhatjuk a Kill parancsot, amivel véglegesen likvidáljuk a renitenszt.

Process Viewer – információk a futó processzekről

● A Real Validator 1.11:

\\SAC\UTIL\TEXT\VARV111.ZIP. Ma már nem nagy dolog összerakni egy Web-helyet. Azonban nem mindegy, hogy hogyan megtervezzük és egy szövegszerkesztőben megírjuk, vagy valamilyen HTML-szerkesztővel készítjük el az oldalakat. Mindkét módszerrel elérhetünk szép végeredményt – de olyat is, amin látszik, hogy csak összelapátolták... A Web-helyek legidegesítőbb hibája, ha teke vannak szintaktikai hibákkal és a letöltött oldalakon megjelennek a hibák

Itt bizony meg van néhány szintaktikai hibája...

(ha egyáltalán lecsordogálnak az oldalak...). A Real Validatorral alaposan ellenőrizhetjük az elkészített oldalakat. Nem egyszerűen szintaktikai ellenőrző, hanem olyan körültekintően dolgozik, mint például a WDG HTML Validator vagy a W3C HTML Validation Service. Azonban még e két neves HTML-ellenőrző on-line

működik, addig az A Real Validator online. CD-mellékletünkre a program 30-napig teljes képességű változata került. 25 USD a regisztrációja.

● Form Pilot 1.25:

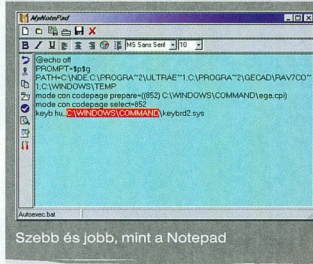
\\SAC\UTIL\TEXT\FORMP125.ZIP. Igazán jól használható programot alkottak a Form Pilot fejlesztői. Amikor előre elkészített nyomtatványokat szeretnénk szépen kitölteni, általában a jó öreg írógép után nyúlunk. Ezt a kihalóban lévő eszközt helyettesíti a Form Pilot.

A formanyomtatványt beolvassuk egy szkennelrel, megjelöljük a kitöltendő helyeket, beírjuk a szöveget, majd kinyomtatjuk az egészét. A kitöltéshez bármilyen betűtípus használható, tetszőleges méretben és színnel. Az elkészült űrlapot kinyomtatjuk, de közvetlenül is elküldhetjük e-mailben vagy faxként. Csak akkor kell nélkülözniük a Form Pilot segítségét, amikor a formanyomtatvány eredetileg kell – például pénzbevitelhez csekknek, APEH-nyomtatványoknak stb. 30 USD-s shareware.

● MyNotePad 0.5:

\\SAC\UTIL\TEXT\MYPAD05.ZIP.

Ha egyszerű szövegszerkesztőre van szükségünk, alapesetben a Notepadet vagy a Wordpadet választhatjuk. Az előbbi korlátaival mindenki tisztában van – picit többet kellene tudnia egy „egyszerű szövegszerkesztőnek”...

Szebb és jobb, mint a Notepad

Nos, Alpár Tibor olyan „egyszerű szövegszerkesztőt” fejleszt, amelyben tényleg elvégeztethetjük azokat a műveleteket, amikre egy sima szöveg íráskor szükség van. Az összes műveletet elérhetjük ikonokról, amiket rögzíthetünk az ablak felső és bal szélén, de használhatjuk úszó eszközsávórról is. A szokásos lehetőségeken kívül képes sorközárásra (balra/középre/jobbra), színezni tudja a szöveget, megválaszthatjuk a betűfaját és -méretet, tetszőleges háttérszínt is megadhatunk. E Borland Delphiben fejlesztett szövegszerkesztő kézzelálló, egyszerű a használata, és ami fontos: jóval többet tud, mint egy „egyszerű szövegszerkesztő”, de nem akar ezzel hivatkozni. Freeware.

ALAPLAP

ASUS
ABIT
ACORP
AMAZE
TOMATO
MERCURY
MEGACOLOR

MONITOR

LG
BELINEA
DAEWOO
PROVIEW
SAMSUNG
SAMPTRON

CD-ROM
CD-ÍRÓ
DVD

LG
HP
NEC
ACER
TEAC
SONY
PANASONIC
PLEXTOR

CPU
MEMÓRIA

AMD
INTEL
M.TECH

VIDEO KÁRTYA

S3 Trio
SAVAGE
GEFORCE
MATROX
MILLENNIUM

PERIFÉRIA

LG
HP
CANON
MUSTEK
APOLLO

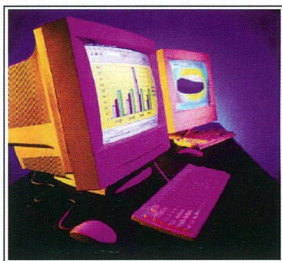

PC KIEGÉSZÍTŐK

MS OEM
GENIUS
A4TECH
MAXTRO
SAMSUNG
PHILIPS
ROCK FIRE

Ha Ön viszonteladó,

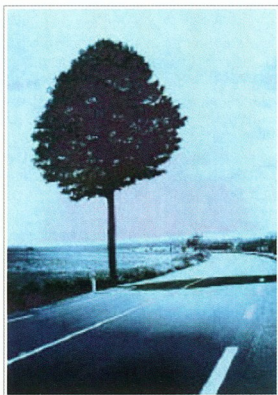
**SZERETNE
több
nyereséget ?**

ne építsen össze számítógépet !

Válasszon kedvezményes számítógép ajánlatunkból!
Másnapra megkapja a kész gépet az ország egész területén!

Ha a készletünkön szereplő árukból állítja össze
számítógép-megrendeléseit, a **Unitel Service** összeépíti Önnek.

ne utazzon feleslegesen !

Nem kell a költséges fuvarozást, utánjárást választania.
A **Unitel csomagküldő** az ország egész területén
bármely helységbe kiszállítja a megrendelt árut.
Bruttó 100.000 Ft feletti vásárlás esetén ingyen!

Unitel City Computer, 1139 Budapest, Teve u. 41.
Ügyfélszolgálat: (06 1) 239-4800
E-mail: info@unitelcity.hu, WEB: www.unitelcity.hu
Fellíratkozás árlistára: mon@unitelcity.hu

Warpróságok, 2001. szeptember

Ismét csupa jó hír érkezik az OS/2 világából. Olyan fejlesztők, akik régebben eltávolodtak, most ismét érdeklődnek az OS/2 után. Ez főként az eComStationt fejlesztő a Serenity Systemsnek köszönhető.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

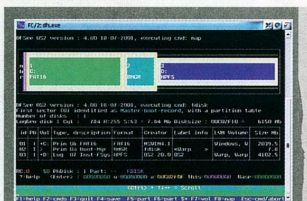
A közelmúltban jelent meg a végleges, stabil OS/2 kernel 0508-as jelzéssel. Aki frissíteni akarja a Warp 4-et, annak a W40508.ZIP-re van szüksége. Az IBM a 12-esnél újabb FixPakeket csak azokra a nyelvekre készíti el, amelyeken a Warp Server for e-Business is megjelent. A FixPak 15-ét azonban a Magyar Team OS/2 egyik tagja, Kádár Zsolt honosította. A végleges verziót nyilvánossá tétele után a Team OS/2 tagjai tesztelték. A javítócsomag telepítése egyszerű, és szinte teljesen megegyezik a hivatalos, IBM-féle csomagéval.

Az OS/2-höz jelenleg két „nagy” irodai programcsomag van. A StarOffice 5.1a (előbb vagy utóbb az OpenOffice-t is lefordítják OS/2 alá) és a Lotus SmartSuite. Jó hír a Lotus bejelentése, miszerint 2002. elején fog megjelenni irodai programcsomagjának 1.7-es verziója, amely képességeit tekintve megfelel a windowsos SmartSuite 9.7-nek. Valószínű, hogy az eComStation-tulajdonosok kedvezményesen frissíthetnek majd az új SmartSuite-ra, ugyanis az eCS csomag tartalmazza az 1.6-os verziót.

DFSSee 4.0

Aki OS/2-t használ, általában tart a merevlemezén más operációs rendszerekkel is, így hasznos segítség a különböző file-rendszerek elemzésére fejlesztett DFSSee, melynek nemrég jelent meg a 4.0-s verziója. Az eddigiekben (HPFS, FAT, VFAT, FAT32, NTFS, JFS) kívül képes kezelni az OS/2 újabb verzióiban megjelent LVM-et (Logical Volume Manager – logikai kötetkezelő) is, így nyugodtan lecserelelhetjük a régi FDISK-et vagy az LVM-et.

A programnak az OS/2-esen kívül DOS-on és Windows NT-n futó változata készül. Az OS/2-es változat megővja a Boot Managert a Windows 2000-től, amely telepítésekor tönkretenné. A fejlesztő további file-rendszerek támogatását ígéri a következő verziókba – például az EXT2-ét.

DFSSee – az FDISK és a Logical Volume Manager helyett

PsiConv és PsiConv/PM

A Psion gépei nagyon népszerűek, de a palmtopok lehetőségeit eddig leginkább a Mac OS-t vagy Windowst használók tudták kiaknázni. Sajnos a palmtopok gyártói, forgalmazói ezt a két operációs rendszert tartják fontosnak, és egyáltalán nem gondolnak a Linexot, OS/2-t használókra. Szerencsére vannak kivételek is szép számmal. A PsiConv eredetileg linuxos program, Andrej Porodko viszont átültette OS/2-re.

A következő átalakításokra képes: Epoc Word → ASCII, HTML 3.2 vagy HTML 4.0; Epoc Sketch → BMP, 24 bites BMP, JPG, TIFF, PCX, PNG, GIF vagy GIF87a. A programmal már nem kell parancsokban büszkészködni, nemrégiben elkészítették hozzá a PsiConv/PM grafikus frontendet.

PMView 2000 v2.30

Az OS/2-es platform legnépszerűbb képnézegető és képszerkesztő programja a PMView. Folyamatosan jelennek meg az újabb verziói, egy idő óta pedig már készül a windowsos változata is. A most megjelent 2.30-as verzióban rengeteg hibajavítás van (például kisebb kellemelenségek érthettek eddig a felhasználás és a nyomtatásakor, a diabetmutató nézegetésekor, a file-ok megnyitásaikor), ezenkívül jelentősen újodás az SFF (Structured Fax File) formátum támogatása és a mozgó GIF-ek lejátszásának lehetősége.

WarpMedia

Alighogy megjelent az első OS/2-es DivX-lejátszó – a WarpVision –, néhány hétre rá megjelent egy másik, a WarpMedia. Az előbbi fejlesztése jelenleg áll, de a WarpMedia Web-helyén elég sűrűn jelennek meg az újabb béták verziók. A program a WarpAmp nevű MP3-lejátszó továbbfejlesztése. MP3, MPEG-1 és DivX

WarpMedia – OS/2-es DivX-lejátszó

formátumú anyagok játszhatók le vele. Korábbi képességei megmaradtak, például börököt húzhatunk rá – akár a WinAmp-hoz készítették közül is válogathatunk.

PMJobWorks

A több mint tíz éve kifejlesztett WorkPlace Shell még mindig messze megelőzi a piacon lévő operációs rendszerek munkaasztalát. Ez teljesen objektumorientált felépítésének köszönhető, ugyanis rengeteg lehetőséget kínál újabb és újabb műveletek egyszerű megvalósítására. A PMJobWorks egy különleges WPS-mappa, egyszerűbb teszi a batch (köteget) file-ok futtatását. Freeware.

SciTech Display Doctor 7.0.7 for OS/2

A Scitech Software évek óta fejleszt videómeghajtó programját, amelynek és sorok írásakor jelent meg a 7.0.7 beta 41 verziója. Az SDD-t az IBM licenccel, letölthető a DDPakról. Az újabb bétái mind több chipkészletet támogatnak. Jelenleg mintegy 30 gyártó több mint 150 videokártyáját tudjuk használni az SDD révén – sok esetben jobb eredménnyel, mint a kártyához mellékelt OS/2-es gyári meghajtóprogramot.

00025666 - QW7558 - 10000-2568999FS - TT8588411222-789-55-45899966321T

SZÁMÍTÓGÉPHÁZAK

Magyarország legnagyobb házikínálata!

Az ACORP számítógépház család tagjai kifinomult vonalvezetésű, különleges designnal rendelkező, könnyen szerelhető termékek, amelyek rendelkeznek CE és MEEI minőségi tanúsítvánnyal is.

EO-9A

KT6100 ↑

201HA ↑

718GA ↑

917HAK ↑

M06-LINUX ↑

ALS-GH7(A) ↑

PLO3A ↑

8850 ↑

KH48A ↑

- P4 ház, lepatintható előlappal, 300W-os táppal CYBER MIRROR DARK
- Könnyen, csavarok nélkül szerelhető
- új arculattal rendelkező házak, akár
- 300 vagy 400 Wattos ATX-es táppal.

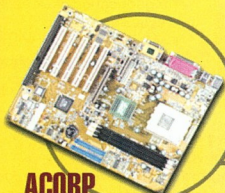
ÚJ EASY CASE HÁZAK

ALAPLAPOK

- AMD DURON, AMD THUNDERBIRD, INTEL P3,P4

2 Év Garancia

ACORP, ABIT alaplapok teljes kínálata, Intel, Duron Thunderbird és Pentium 4 processzorokhoz. Minden alaplapot 2 év helyszíni garanciával értékesítünk.

ACORP 7KTAP ↑

5VIA73 ↑

694XT ↑

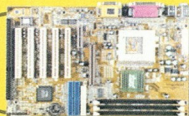
6VIA85P ↑

6A815EP ↑

7VIA71 ↑

ACORP 693AP-11

- ATX, FC-PPGA, 133Mhz, UDMA100
- 5PCI, 1ISA, 1AMR, AC97Sound, VIA893A

ACORP 694XT-11

- AT-ATX, FC-PPGA, 133Mhz, UDMA66
- 3PCI, 1ISA, 1AMR, AC97Sound, VIA694X

56.8 Kbs-os külső-,
belső modemek

6VIA83B ↑

Mycom 1115 Bp. Kelenföldi u.2

Tel.: 204-5444, 204-5464 Fax:204-7444

email: mycom@mycom.hu, www.mycom.hu

COOMP-KER kft. 1097 Bp. Nádasy u.6

Tel.: 215-2923, 216-8206, Fax:216-1163

email: coomp-ker@mail.inext.hu, www.coomp-ker.hu

00052000 - 0MΛ228 - 10000-52000002 - 118288411555-188-22-428000003511

Archiválás felsőfokon

A háttértárak kapacitása egyre nagyobb, így aztán a gépeken is egyre több adat és program található. Ennek egyenes következménye, hogy megnöttek az adatbiztonsággal szemben támasztott követelmények.

Horváth Zsolt

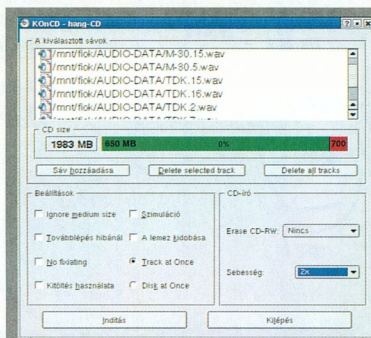
A biztosítás legkézenfekvőbb módja, hogy másolatot készítünk az adatokról – csakhogya az sem mindegy, hogyan. A legtöbb archiváló-program tud biztonsági másolatot készíteni – ám az mkcddrec még többre képes! Az archiválóprogramok többsége úgy működik, hogy a megadott adatokat tömörített formában valamilyen adathordozóra írja, ahonnan aztán szükség esetén visszatölthető az elmentett állapot. E módszer egyetlen szépség hibája, hogy a visszatöltéshez működő rendszer kell, amelyre már feltelepítettük az archiválóprogramot. Ha azonban a merevlemez mondia be az unalmas, és egy gyári újat teszünk be helyette, akkor nem ez a helyzet: a helyreállításához előbb bizony telepíteni kell az operációs rendszert, és legalább az archiválóprogramot, hogy megkezdhesük a helyreállítást.

mkcddrec, a többlet

Éppen ebben tud többet az mkcddrec: az archivum első CD-jét bootolhatóra készíti, amelyről aztán képes a legkatasztrófásabb merevlemezhiba után is rögtön, különösebb erőfeszítés nélkül visszatelepíteni a működő operációs rendszert. A program rugalmasságát jelzi az is, hogy nagyon sok paramétert beállíthatunk:

- mit akarunk menteni – mindent, megadott partíciót, megadott könyvtár(ak)t;
- hova mentünk – CD-re, kazettára, távoli gép kassettaegységére, távoli gépre file-ba;
- ha nem CD-re archiválunk, készüljön-e bootlemez;
- a tömörítéshez melyik programot kell használni (gzip, bzip2, compress stb.);
- melyik kernel image-et kell használni a boot image elkészítéséhez.

Utóbbi azért fontos, mert a boot image készítéséhez a kernelnek bizonyos tulajdonságokkal rendelkeznie kell. Ilyen például a fixen befordított RAM-disk opció, ezen belül az initrd, azaz root-RAM disk, valamint legalább modulba fordítva szükség van a loop eszközre. Tehát az mkcddrec érdemi használatához fordítanunk kell egy külön kernelt, de ezt

Audio CD írása a koncdvel

nem kell feltétlenül használnunk is (persze célszerű kipróbálni, hogy működik-e). Az mkcddrec megtalálható a CD-mellékletünkön, de a Hálóról is letölthető (→ <http://mkcddrec.ota.be/project/>).

Magyar fejlesztésű játékprogram

A Sigmoid Kft. elsősorban magyar nyelvű beszédfelismerő rendszereket készít. Fejlesztéseik során készítették Színözön nevű játékukat. Ez a már régóta ismert és sokak által kedvelt szinkitaláló – ismertebb nevén MasterMind – átírtára, szó szerint magyarul beszél, sőt érti is a nyelvünket. A program elindítása után a játékhoz egyetlen bevitteli eszköz kell, egy mikrofon, amiből következik az is, hogy a gépünkben beállított hangkártyának is kell lennie. Helyes működésének további feltétele, hogy felvetteli eszközként a keverőpulton a mikrofont jelöljük ki. A játék lényege nem változott, tehát a gép „gondol” egy szinkombinációt, a játékosnak pedig ki kell találnia azt. A gép a játékos minden egyes tippjét értékel – ha egy színt és a helyét is eltaláljuk, fekete „tűskét” kapunk, ha csak a színt lőttük ki, akkor fehéret. A feladat nehézségét az adja, hogy a játékos nem tudja, melyik tűskét melyik színre kapta.

A program a következő szavakat ismeri:

- „új játék” paranccsal bármikor új játékot kezdhetünk;
- „szabad a gazda” bemonodására a program megmutatja a keresett szinkombinációt;
- „kilépés” hatására a program futása véget ér;
- „piros”, „fehér”, „kék”, „rózsaszín”, „narancs”, „lila”, „sárga”, „zöld” a tippelt színeket jelenti (a színek megadásához csak ezeket a szavakat szabad használni!);
- „rendben!” a megadott tipp értékelését kéri a programtól;

– a „megsem” szót kimondva az utolsóként mondott szintetponthoz vissza.

A program ezeken kívül még az „igen” és „nem” felismerésére képes, amellyel néhány parancsot (például új játék, kilépés) erősitethetünk meg, illetve vonatunk vissza, esetleg a játék menetét függeszthetjük fel ideiglenesen.

A játékot a fejlesztője Web-helyéről bárki letöltheti (→ www.sigmold.hu/szinon/szinon_1_0_1.tgz).

A program windowsos változatát előző számunkban mutattuk be (CHIP, 2001/8/13).

Írjunk CD-t KDE alól!

A koncd KDE alatt futó grafikus előtér-program az mkifs és a cddrec programhoz. Használatával egyszerűbb lesz a CD-írás: nem kell bibeidőznünk a segédprogramok paraméterezésével, egyszerűen beállíthatjuk, mit akarunk csinálni: CD-t másolni, audio CD-t írni, adat CD-t írni, esetleg csak az újrairtató CD-t törölni.

A koncd magyar környezeti beállítások esetén magyarul szól hozzánk, de sajnos nem mindegyik szövegét fordították le. Ezzel a kis hibával együtt jól használható CD-írásra. Folyamatosan fejlesztik, így később is érdemes lesz felkeresni a Web-helyét (→ www.koncd.de).

A tökéletesen sík külső és belső felületű **FLATRON**® monitor.

A **FLATRON**® monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

FLATRON®

fYaNICA 2001/2.

Ismét két hazai hírrel nyitjuk az amigás oldalt, ugyanis a július 14-én lezajlott fYaNICA partin a számos program között két fölöttébb figyelemreméltó alkotásra bukkantunk.

Nagy Lajos (louis@mail.ahiv.hu)

Kezdjük is az újdonságok bemutatását e két programmal! Az első Rachy 68k-emulátora, a Petunia. A helyszíni élő tesztek során kiderült róla, hogy 180 MHz-es 604-es processzoron majdnem egy 68060-as processzor sebességét képes hozni – azaz legalább négyszer gyorsabb a jelenlegi egyetlen működőképes vetélytársánál, a MorphOS emulátoránál! Ezt a sebességet azzal éri el, hogy dinamikusan fordítja az emulálandó kódot, hasonlóan a JIT-es UAE-ben megbújó CPU-emulációhoz.

A programot tisztán PowerPC-s assemblyben írja szerzője, az ingyenes PASM fordítóval. Fejlesztője remélhetőleg továbbra is hasonló támogatásban részesül a WarpOS team részéről, mint eddig, és hamarosan megjelenik vagy az első publikus változat, vagy – jobbik esetben – az új AmigaOS-ben látjuk viszont hazánkfia remekművét.

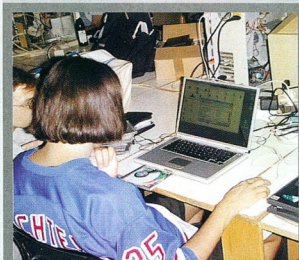
Az Unreal parti győztes grafikája

Szintén a partin került bemutatásra – kis mérete miatt csak szűk körben – Docky új PS/2-es egérillesztő hardvere, amely képes minden szoftveres beavatkozás nélkül kezelni a ma kapható PS/2-es egereket bármilyekét. Ha gépünk joystickportját is feláldozzuk, akkor az újabb egereken fellelhető görgőt is használhatjuk. Készült hozzá MUI custom class, és egy Intuition patch-csel Workbenchben, illetve a böngészőnkben is használható ez a remek találmány.

☑ Aki él és mozog...

Az idei második fYaNICA parti szerezésére ismét felkeltette a hazai

underground scene érdeklődését, és a kibővült programpaletta remélhetőleg további, friss arckokat is hoz majd ezentúl a szép lassan öregedő – de ebből az öregedésből mit sem mutató – figurák közé. A megszokott kompokon kívül láthattunk egy nagyon

Parti életkép: sok Amiga közt egy G4-es Macintosh PowerBook

figyelemreméltó fotókiállítást is, egy feltörekvő művésztől, Mr.Z-től – remélhetőleg hamarosan sokan meg fogják még ismerni. A beharangozott négy zenekar közül mindössze kettő és fél tudt színpadra lépni – a Shape és az IMES a körülményekhez képes nagyon kellemes fél-fél órával járult hozzá a parti hangulatához.

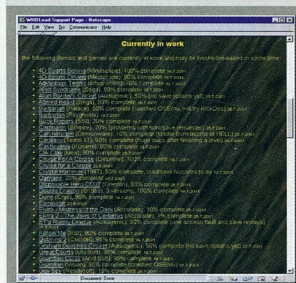
Ezen a rendezvényen jelent meg az új magyar nyelvű amigás könyv, a BNAK második – közel 300 oldalas – kiadása. Szerzője nagy öröme mind egy szálly elfogyott a helyszínen. A nyomdából folyamatosan érkezik az utánpótlás, de a limitált példányszám miatt érdemes mihamarabb beszerezni egyet belőle...

A kompokon a sok zene és sikerült figyelemreméltó programok születtek a C64-es és az amigás csapatoknak köszönhetően, demó és intró kategóriában. Sajnos lapzártánkig a C64-es és két amigás demó nem sikerült beszerezni, így ezeket csak a következő szám scene rovatában tudjuk közölni. Az összes többi bemutatásra került zene és kép, továbbá egy partiriport, no meg a végeredményt tartalmazó results file megtalálható e havi CD-mellékletünkön.

☛ CHIP-CD, /amiga/chipscene/*
☛ www.fyanica.hu

☑ Régi-új programok

Néhány éve indult hódító útjára – talán a játékdömping hiánya, talán a retroőrület miatt – a régi játékok és demók mai gépeken futtatható változatainak elkészítése. Sok köder kapcsolódott be a projektbe, ahol a régi, trackloaderes és rendszergyilkos játékokat, illetve demókat megpróbálták olyan patch-programokkal ellátni, melyek segítségével akár Workbench-ablakban is játszható változat szülessen belőlük. A fő cél persze az volt, hogy a floppys kiadásokból merevlemezen

Részlet a készülő felújított programok listájából

tárolható, és onnan ikonból indítható változatok készüljenek, méghozzá úgy, hogy az eredeti programhoz – vagyis annak lemezese verziójához – nem nyúlnak, csak egy külső patch-program biztosítja a kompatibilitást.

Több csoport is dolgozik ezeken a patch-eken, amelyek általában a játékok eredeti verzióját igénylik – vagyis a már feltört, crack intrókkal, cheatekkel ellátott, „klubban másolt” változatokkal nem fognak együttműködni. A két legnagyobb patch-csoport a JST vagy JOTD, illetve a mostani CD-mellékletünkön található WHD gyűjtemény (2001. júniusi snapshot). Mindkettő ezres nagyságrendű patch-ezt tartalmaz játékokhoz és demókhoz, illetve crackpatch-gyűjteményt régi, nem rendszerbarát felhasználói programokhoz.

☛ CHIP-CD, /amiga/chipgame/whd.*
☛ www.whdload.org

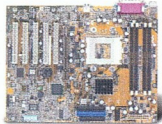

P4 Perfection

Extra!! P4 SDR Solution coming soon...

ASUS P4 alaplapok Tökéletes megoldás digitális világhoz

- Összemérhetetlen teljesítmény
- Kivételes minőség
- Rendkívüli megbízhatóság

P4T sorozat általános tulajdonságai:

- Intel Pentium® 4 socket 423 processzorok támogatása
- Intel 850 chipset
- 400MHz Front Side Bus támogatása
- PC800/PC600 RDRAM támogatása

P4T

- ATX kialakítás
- 4 RIMM csatlakozó, maximum 2GB memória
- AGP 4X/Pro szlot, 4 USB, 5 PCI

P4T-F

- ATX kialakítás
- Költséghatékony tervezés
- 4 RIMM csatlakozó, maximum 2GB memória
- AGP 4X/Pro szlot, 4 USB, 5 PCI
- 5 PCI szlot / 1 AMR szlot

P4T-M

- mATX kialakítás
- 4 RIMM csatlakozó, maximum 2GB memória
- 3 PCI

Distributor:

ASPECT COMPUTER Kft.
T: 06-1 340 5080
F: 06-1 339 8780
www.aspect.hu

MACRODA Kereskedelmi Kft.
T: 06-1 214 2392
F: 06-1 355 5173
www.macroda.hu

Ramiris
T: 06-1 412 4300
F: 06-1 412 4301
www.ramiris.hu

ASUS
www.asus.com

BeOS vagy AtheOS?

A BeOS jövője még mindig bizonytalan, a felhasználók pedig már javában keresik az anyacég esetleges csődje esetére a lehetséges megoldásokat. Persze a Sony és az eVilla nyújtotta mentőv még mindent megváltoztathat.

Lendvai Attila (101@inf.bme.hu)

Egyre kevesebbet hallani a BONE (BeOS Network Environment) belgért nyilvános tesztéről és az OpenGL-ről sem jelennek már meg ódák. A Be Inc. vezetősége hallgat, mióta bejelentette, hogy a cég pénzügyi erőforrásai már csak pár hónapra elegendők, ezért kizárólag a fejlesztésben aktívan közreműködő munkatársakat tartják meg. Ugyanakkor már kapható a Sony eVilla nevű szórakoztatógépe, amely BeIa-ra épül – csak hogy annak a sikere is kérdéses.

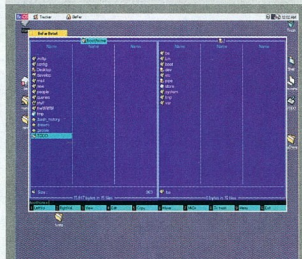
Az általános bizonytalanság a BeOS-felhasználók körében is kétségeket ébresztett az anyacéggel kapcsolatban. A kitartóbbak keresik a kiutat, hogy a BeOS ne tűnjön el a cég esetleges csődjével – a kevésbé kitartóak pedig másik platformot keresnek. Utóbbi igencsak nehéz feladat a BeOS nyújtotta elegancia, rugalmasság és kényelem után – de az előbbi sem egyszerű, mert nincs sok lehetőség. Az egyik megoldás az lehetne, hogy egy cég licencléte és továbbfejlesztése a BeOS technológiát. Ugyan kinek állna érdekében ez a mai piaci viszonyok ismeretében? Ennél életképebb megoldás lenne, ha nem maga a BeOS, hanem egy vele kompatibilis operációs rendszer maradna talpon, ugyanis létezik egy AtheOS nevű, teljesen nyílt forráskódú rendszer, amelynek felépítése nagyon hasonlít a BeOS-éra, de mégsem teljesen kompatibilis vele. Erre a rendszerre nem is lenne túl nagy feladat elkészíteni egy, a BeOS API-jával kompatibilis réteget. A munkát pár fejlesztő már el is kezdte. A kinek esetleg van kedve kísérletezni ezzel az egyébként GPL licenccel operációs rendszerrel, a telepítéséhez szükséges file-okat megtalálja CD-mellékletünkön. A telepítése nem egyszerű, de a rendszer már ebben az állapotában is meglepően sok szolgáltatást nyújt.

Élég jó-e a BeOS ahhoz, hogy fennmaradjon legalább úgy, mint az Amiga – vagy el fog tűnni a gombamód szaporodó nyílt forráskódú rendszerek és a mindent letaroló Windows árnyékában? Ez a jövő titka, de addig is lássuk, mi az e havi szoftverkinálat!

➔ www.atheos.com

Mail daemon replacement

BeOS-en a levelezés nem a más platformokon megszokott módszerrel történik. Általában egy levelezőprogram tárolja az e-maileket, saját formátumában, de BeOS-en mindegyik levél külön file, speciális attribútumokkal. A bfs élő query műveletével az attribútumok alapján könnyedén

Far Manager mindenhol – még BeOS-en is

és gyorsan szétválogathatjuk a leveleket, amelyek megérkezésük pillanatában bekerülnek a nekik megfelelő query ablakba. Ennek megfelelően a BeOS-szel szállított levelezőprogram is nagyon egyszerű – gyakorlatilag e-mailekre specializált szövegszerkesztő, ugyanis nincs szüksége más képességekre.

Ez a modell tökéletesen működik, de az eredeti mail daemontól mégis hiányzik néhány lehetőség, és nem valószínű, hogy a BeOS fejlesztői pótolni tudják ezeket a közeljövőben. Ezért összeállt néhány lelkes programozó, hogy készítsenek egy saját mail daemont, amelyik kiválthatja a régit, és megvalósíthatja a hiányzó képességeket. Melyek ezek? A legfontosabbak: többszálú működés, több e-mailcím kezelése, jobb állapotablak, APOP autentikáció, rugalmasabb automatikus levéltöltés, add-onokkal bővíthető felépítés.

➔ www.bug-br.org.br/zoidberg/

Scooby

Ha már a levelezésnél tartunk, érdemes megemlíteni a Scoobyt. E szabad forráskódú levelezőprogramnak csak BeOS-es változata létezik, de a más platformokon megszokott modellt követi, legalábbis a kezelőfelülete. Sajnos a program még fejlesztés alatt áll – de ehhez már hozzászokhattak a fiatal rendszer felhasználói.

➔ scooby.sourceforge.net

DontWorry

Programozás közben, a megfelelő eszközök hiányában időrabló a dokumentációban megkeresni egy eljárást vagy egy osztály pontos nevét. A programozóknak készített szövegszerkesztőkben az egyik

DontWorry, és többé nincs probléma a dokumentációkkal

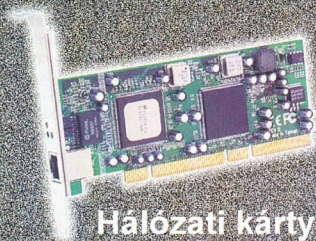
legfontosabb és leggyakrabban használt művelet a nevek automatikus kibővítése. Sajnos a BeIDE nem tartalmazza ezt a lehetőséget, de mint a legtöbb BeOS-es program, ez is könnyen bővíthető add-onokkal. Például elkészítették hozzá a BeHappy nevű add-on, amelynek környezetfüggő segítséget kérhetünk programozás közben. Az automatikus névbővítést a DontWorry biztosítja. A DontWorry-BeHappy páros támogatja egymást, és nagyon megkönnyítik a programozás legalmasabb részét, a szövegszerkesztést. A DontWorry telepítéséhez elég duplán kattintani a becsomagolt file-ra, a többi a SoftwareVallet dolga.

➔ www.becoz.org/beos/dontworry/

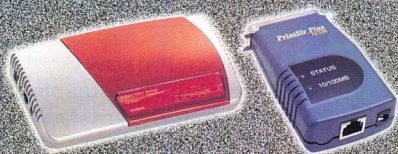

EDIMAX

Hálózati kártyák,

nyomtató szerverek,

HUB-ok, switch-ek,
transceiver-ek és
egyéb hálózati eszközök
és kiegészítők
széles választéka!

**Minden Edimax hálózati eszközre
3 év garanciát vállalunk.**

A vezető ár/teljesítmény
mutatójú márka,
az UPS termékek
teljes palettájával.

**Minden PCM UPS-re 2 év garanciát
vállalunk, beleértve az akkumulátort is!**

A Chip Tipp (Best of 2001) díjat a KIN425A, a KIN625AP
és az ULT1000LCD termékek nyerték el.

www.kellytech.hu

Minden logo és márkanev az illető cég bejegyzett tulajdona. Minden jog fenntartva!

Az ünnepelt ajándékoz

Dr. Prószéky Gábor, a Morphologic ügyvezető igazgatója

Az idén tízéves Morphologic Kft. ügyvezető igazgatójával, dr. Prószéky Gáborral a cég – immár itthoni támogatást is élvező – legújabb kutatásairól és a CD-mellékletünkön található MoBiMouse 2.5-ről beszélgettünk, amelyet kimondottan olvasóink számára készítették.

Kis Endre

A MoBiMouse 2.0 Európai Információtechnológiai Díja alkalmából közel két éve, 1999 decemberében olvashattak interjút magazinunkban. Azóta a fordító egér az angol után megtanult németül is, megjelentek szakosodott változatai, és nem utolsósorban a korábbinál intelligensebb felismerőtechnológiát alkalmazó 3.0-s verziója. Dr. Prószéky Gábor, a MoBiMouse-t kifejlesztő Morphologic tavaly Széchenyi-díjjal kitüntetett ügyvezető igazgatója mostani interjúnkban már arról is beszámolt, hogy az idén tízéves fennállását ünneplő cég több hazai pályázaton is támogatást nyert a nyelvtechnológiák fejlesztése terén végzett kutatásaihoz.

– Szemléletváltásnak vagyunk tanúi az informatika támogatásának terén. Bár a Széchenyi-terv májusban lezárult első részének (Nemzeti Kutatási Fejlesztési Program) pályázati feltételei még mindig csak az akadémiai intézmények számára nyújtanak 100%-os támogatást, az üzleti élet szereplőinek általában 50%-os saját részt is fel kell mutatniuk – mondta dr. Prószéky Gábor. – Persze ez nem a panasz helye. Nagyon elégedettek

vagyunk a fejleményekkel, mert a feltámogatás is sokat jelent akár egyetlen alap kutatási téma esetében is. Mi pedig több pályázaton is szereplünk önállóan, illetve konzorciumok tagjaként, olyan intézményekkel közösen, amelyekkel korábbról együttműködünk – például az MTA Nyelvtudományi Intézetével és a Szegedi Tudományegyetem Kalmár László Mesterségesintelligencia-kutató Laboratóriumával vagy a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Távoközési és Telematikai Tanszékével.

Friss fejlesztések

Az 1997-ben indított IKTA (információs és kommunikációs technológiák és alkalmazások) program keretében a Morphologic tavaly kettő, az idén pedig egy újabb pályázatot nyert. Az egyik olyan (hang, beszéd, írás) felismerőrendszer fejlesztésére vonatkozik, amely – a szekvencialításon alapuló eddigi eszközöktől eltérően – az emberi intellektushoz hasonlóan a jelsorozat észlelésével egy időben értelmezik a hallott beszédet, olvasott szöveget, és ha nem hallanak vagy látnak jól egy-egy jelsort, a nyelvi kontextusból következtetnek rá. A másik pályázat témája a szófaji

egyértelműsítés. A Morphologic nyelvi eszközei ugyanis kezdetől fogva a szóalak felismerésének elvén működnek, a szótó és a toldalék azonban nem mindig egyértelmű. Míg egy helyesírás-ellenőrző számára elég annyi, hogy létezhet egy adott szóalak, addig egy fordítástámogató szótárnak már a megfelelő jelentést is fel kell ismernie – például világos, hogy a várunk szó létezik, de nem mindegy, hogy az adott helyen főnévi vagy igel értelemben. A most induló harmadik pályázat során a cég nyelvi moduljai tudásrepresentációs környezetbe kerülnek a jelenlegi betűsor-irányultságú keresőtechnológiáktól különböző, információközpontú motor kifejlesztése érdekében.

Az NKFP (Nemzeti Kutatási Fejlesztési Pályázat) 2–4 éves programja tavaly indult, és ennek keretében a Morphologic

i

➔ A MoBiMouse 2.5-ös verziója CD-mellékletünk MObIMOUSE könyvtárában található.

➔ MoBiMouse 2.5: CHIP, 2001/9/18
➔ Kutya, ebadó, ebenguba – CHIP, 1999/12/78

különböző konzorciumok tagjaként több témában is támogatást nyert. Az MTA Nyelvtudományi Intézetével, a Kalmár László laboratóriummal és a Gallup Intézettel közösen készített pályázatának címe: Automatikus információszerszám változó (politikai, gazdasági és üzleti) hírekből. Lényege, hogy a hírek jól strukturált formában gyakran ismétlődő személy-és helyneveket, időpontokat tartalmaznak, amelyek egymás közti viszonya változó, ugyanakkor döntő jelentőségű. Az óriási információmennyiség számítógépes osztályozása akkor válna megoldhatóvá, ha szavak helyett struktúrákra (milyen szerepet játszott XY?) kereshetné rá a felhasználó. Az ilyen típusú elemzés más nyelvek esetében is újdonságnak számít, ezért a Morphologic vezette konzorcium azt várja, hogy fejlesztése igazi szenzáció lesz.

Egy szintén NKFP-támogatást élvező másik pályázat keretében a Morphologic a BMGE Tavközlési és Telematikai Tanszéke számára teszi hozzáférhetővé nyelvi eszközeit az alkalmazott beszédfelismerő rendszerek terén végzett kutatásokhoz. További két pályázat pedig a humán informatika területére vezet. Az egyik a pszichológusoknak kívánja könnyébbé tenni a betegekkel és a kontrollcsoportok tagjaival készített interjúk tartalomelemzését. Ehhez a Morphologic nyelvi elemző moduljainak adatbázisait és az általuk készített statisztikákat a szakterületre hangolja. A másik pályázat értelmeben az MTA Nyelvtudományi Intézete a finnugor nyelvcsalék eltűnőben levő tagjait foglalja olyan adatbázisba a Morphologic technológiáinak a segítségével, amely a nyelvet beszélőket túlélve képes lesz elemzésre és generálásra a jövőben is.

A Morphologic a fentiekben túl a holland Groningeri Egyetemmel is együttműködik – korábbi sikeres Glosser projektjük folytatásaként.

Mobi-litás

A vezeték nélküli Internet-elérésre alkalmas eszközök térhódítása, a mobiltelefonok és a kézisámítógépek összefonódása, valamint az egységes üzenetküldés technológiai kapcsán egyaránt szóba kerül a hangvezérlés, illetve a beszéd és az írott szöveg közötti kétirányú, zökkenőmentes átjárhatóság. Meglehet, az új eszközök és a harmadik generációs kommunikációs hálózatok elterjedése azt eredményezi majd, hogy mindez olyan, viszonylag kis piacot alkotó nyelven is megvalósul pár éven belül, mint a magyar.

– A számítógépek való diktálás nem kimondott tömegigény – mondta dr. Prószyk Gábor –, jöhetnek egyes szakterületeken dolgozók, például újságírók, jogászok, orvosok esetében annál kifejezetten. Ennek következtében a gyártók kevesebb pénzt fordítanak beszédfelismerő szoftverek fejlesztésére. Az angol nyelvtérlet önmagában is van

akkora piac, amely kifizetődővé tesz egy ilyen fejlesztést, és ugyanez elmondható a spanyolról, németről, franciáról, japánról és kínairól is. Nem arról van szó, hogy mely nyelv esetében könnyebb ezt a támogatást megvalósítani – a piac mérete és fejlettsége a döntő. Így volt ez a magyar nyelvhelyesség-ellenőrző programokkal is. Senki nem vállalkozott a kifejlesztésükre, mert túl költségesnek tűnt a dolog, de miután elkészültek, kiderült, milyen sokan nagy hasznukat vehetik.

– A beszédfelismerítés fontos szempontja, hogy az adott nyelvű beszéd milyen mértékben szegmentálható. Az angol ebben a tekintetben nem olyan könnyen kezelhető, mint sokan hínnek, mert hétszáz éves helyesírás áll a mai hangzóanyag mögött. A japán beszéd sokkal egyszerűbb feladat elé állítja a fejlesztőket, hiszen nincs benne nehezen feldolgozható mássalhangzó-torlódás. Ezzel szemben a több nyelvnek kemény dióknak bizonyulnak egy ilyen fejlesztésnél. A magyar ezen a skálán valahol közepén helyezkedik el. Jó dolog ugyanis, hogy a beszélt és az írott magyar nyelv között elég határozott az

hogy mindennek mikor érik be a gyümölcse. Ennek alapján arra még várniunk kell egy keveset, hogy magyarul diktálhassunk elektronikus levelet a mobiltelefonunkba, és azt elküldhessük egy számítógépre. Ennek fordítottja azonban már működik – és ez legalább ennyire fontos – a PC-nkre érkező elektronikus leveleiket ugyanis meghallgathatjuk mobiltelefonunkon. Ez az alkalmazás, amelyet a Morphologica régebb óta együttműködő BMGE fejlesztett ki, jelenleg csak a Westel szolgáltatásaként érhető el Mailmondó néven. A technológia az érkező nélküli szöveg értelmezésére és érthető felolvasására is képes, továbbá válaszlehetőséget nyújt – nem diktált levél, hanem levélhez csatolt rövid hangfile formájában. Az egységes üzenetkezelés ezen a módon tehát már magyar nyelven is működik, és ebben a forgatókönyvben a nagyobb lélegzetű szöveges dokumentumok diktálás útján történő létrehozása mellőzhető is.

A mi egerünk

Mire e sorok megjelennek, kapható lesz a MoBiMouse CorelDraw 10-hez készített változata, amelyet a Morphologic a Codra Kft.-vel közösen készített a honosított változatban nem forgalmazott szoftver magyar felhasználói számára. A korábban megjelent angol–magyar és értelmező kontrollig szakszótárak után ez már a fordító eger második speciális kiadása. A Morphologic más szakterületek, illetve nyelvtárok felé is nyitott, mert a MoBiDic fordítástámogató rendszeréhez hasonlóan a MoBiMouse-t is úgy kívánja továbbfejleszteni, hogy abban a felhasználó igényei szerint szabadon kombinálhatóak legyenek a különböző szótárak.

– A MoBiMouse akadémiai (volt Országfőrté) angol–magyar, magyar–angol nagyszótáréhoz, illetve annak bővített, számítógépes és internetes kifejezéseket is tartalmazó 3-as verziójához fejlesztettük ki azt az új technológiát, amely a szócikkekett már nem teljes egészében jeleníti meg, hanem a keresett szó környezetét is megnézve a szócikk kontextusba illő részét (a képi szócikk odavágo részét) rajza (képernyőn megjelenő buborék). Ezket intelligens módon segíti az azonnali szövegértelmezést, ami a MoBiMouse lényege – mondta dr. Prószyk Gábor. – Ehhez a szótár szócikkeit apróbb egységekre bontottuk, majd dinamikus formában visszaépítettük az adatbázisba, ami a szövegtérletet szűrőszóval, a releváns részek kompiálásával és megjelenítésével a legfontosabb eleme az egyedülálló 3-as technológiának. A CHIP Magazin CD-mellékletére a MoBiMouse speciális 2.5-ös változatát készítettük el, amely a 2-es verzió szótárát és a 3-as említett technológiát ötvözi, és másutt nem lehet hozzáférni. Ezzel a különlegességgel kedvezkedik az olvasóknak az éppen tízes Morphologic.

A MoBiMouse legfejlettebb verziója

összefüggés. Az angol mondatok felépítésében egy megbízható alany–állítmány–tárgy egymásutániság mutatkozik, ami nagy bizonyossággal előrejelezhető, és ezt a matematikai módszert (rejtett Markov-lánc) a beszédfelismerő szoftverek használnák. A magyarban ugyanakkor a mondatrészek sorrendje szabadon alakul, és más-más értelemet kölcsönöz az elhangzottaknak. E szerkezet miatt tehát más módszer kellene kidolgoznunk a beszédfelismeréshez, ami önmagában is drága, hát még a piac méretéhez viszonyítva. A BMGE említett tanszékével együttműködünk ezen a területen, vannak nagyon jó ötleteink és remélünk is egy-két dolgot – de kor lenne még megmondani,

Vágjunk bele!

A Siemens Mobile Acceleration, a német vállalatcsoport legfiatalabb tagja a mobil kommunikáció ágazatában lezajló paradigmaváltás jegyében született. Nevének rövidítése (smac) szójáték, amely a vállalat rendeltetésére utal – ügyvezető igazgatója, dr. Dietrich Ulmer pedig céggyorsítónak nevezi.

Kis Ende

Mobil üzlet alatt a következő generációs Internet, az e-üzlet és a mobil technológia konvergenciáját értjük – mondta Hannoverben az idei Cebiten dr. Volker Jung, a Siemens ügyvezető bizottságának tagja, aki többek között az ICN, ICM és SBS ágazatokért felel –, amikor a Siemens mobil üzleti stratégiájáról beszélt. Előadásában a Financial Times előrejelzésére is hivatkozott, amely szerint 2003 folyamán forduloponthoz érkezünk az Internet-elérés fejlődésének és térhódításának tekintetében.

A mobil hozzáféréssel rendelkezők száma ekkorra világvizonylatban eléri a 4-500 milliót, és felülmúlja a vezetékes kapcsolatot használó előfizetők számát. Ezt követően az előbbieket táborra várhatóan töretlen ütemben gyarapszik, míg utóbbiaknál a görbe vízszintesbe hajlik valahol félmilliárdos magasságban.

2005 után már csaknem egymilliárd felhasználó rendelkezik majd vezeték nélküli Internet-eléréssel, akiknek a kiszolgálása az m-üzlet célja és feladata. Volker Jung hangsúlyozta, a Siemens ennek érdekében három ágazatára támaszkodik – az informatika és a távközlés IP-alapú konvergenciájára, a széles sávú, következő generációs netes technológiák fejlesztésére összpontosító ICN-re (Information and Communication Networks); a vezeték nélküli eszközöket és infrastruktúrát fejlesztő és szállító ICM-re (Information and Communication Mobile); valamint az e-üzleti megoldásokkal és e-kereskedelmi szolgáltatásokkal foglalkozó SBS-re (Siemens Business Services).

Az IC a Siemensen belül 1998 óta a legnagyobb bevételt elérő ágazat, az 1999–2000-es üzleti évben 31%-os volt a részesedése az összforgalomból. Ezzel párhuzamosan a Siemens a mobil kommunikáció minden területén lényegesen javította világgazdasági pozícióit, és az ezredfordulóra a vezetékes és vezeték nélküli technológiát ötvöző

Változó mobil minta

A három említett ágazathoz ezen a nyáron új vállalat, a Siemens Mobile Acceleration (smac) csatlakozott azzal a céllal, hogy felgyorsítsa a mobil üzlet területén életképesnek ígérkező ötletet és üzleti modellt felmutató vállalatok indítását. Alapítására annak a paradigmaváltásnak a jegyében került sor, amely a mobil kommunikáció terén már kezdetét vette. Jóllehet a hangalapú mobil kommunikáció piaca az átvitel mennyiségét tekintve tovább növekszik, aránya a mobil kommunikációs hálózatok összforgalmán belül ennél lényegesen gyorsabban esik. Volker Jung hivatkozott előadásában a Siemens ICN előrejelzését ismertette, amely 30 szolgáltató jelentései alapján 2007-re a hangalapú és az adatkommunikációs hálózati forgalmának arányát 14, illetve 86%-osra teszi.

A GPRS (General Packet Radio Service), az UTMS (Universal Mobile Telephone System), a 2.5G-s és a 3G-s mobil kommunikáció kétségtelenül meghatározó lesz jövőnkre nézve.

A mobil adatkommunikáció és Internet-elérés, a vezeték nélküli eszközökről elérhető szolgáltatások és alkalmazások élénken foglalkoztatják az ágazat szereplőit. Az európai szolgáltatók esetenként több milliárd eurót fizettek a 3G-s hálózatok működtetéséhez szükséges engedélyért az egyes kormányok tenderein, és a hálózatok telepítésével tovább növekvő beruházásaiak megtérülése olyan mobil kommunikációs szolgáltatásokra lesz szükségük, amelyek valós igényeket szolgálnak ki egyszerű áron. A feladat szép. Megoldása érdekében a British Telecom és a Deutsche Telekom például megállapodott, hogy együttes erővel alakítja ki 3G-s infrastruktúráját a két országban, ami így 30%-kal kevesebbe fog kerülni. Várható, hogy Európa-szerte más szolgáltatók is követik példájukat, ami kedvezően hat majd a 3G-s mobil kommunikáció térhódítására és a jövőbeni szolgáltatások díjszabására egyaránt.

A szövetségek mellett új szereplők megjelenése is hozzájárul a mobil

Dr. Dietrich Ulmer, a Siemens Mobile Acceleration GmbH ügyvezető igazgatója

DECT telefonok első számú, a GSM infrastruktúra harmadik és a mobiltelefonok negyedik legnagyobb szállítójává vált. Utóbbi területen azóta – az Ericsson értékesítéseit felülmúlva – egy helyett előbbre lépett, és 6,9%-os világgazdasági részesedést mondhatott magáénak ez év első negyedében.

kommunikációs ágazat átalakulásához, amelyben elmosódnak majd az éles határok az infrastruktúra, a szolgáltató és a végfelhasználó eszközöket szállító vállalatok között. Ilyen új, ám annál fontosabb szereplők a mobil alkalmazások fejlesztői és szolgáltatói, amelyek százával-ezrével lépnek piacra az előttünk álló években, és adják majd a növekedés hajtóeréjét.

smac!

A Siemens Mobile Acceleration ilyen alkalmazásfejlesztők és szolgáltatók piacra jövetelét hivatott felgyorsítani. Nevének rövidítése az angol *smack* kifejezésre rímel, amelynek több jelentése is a dinamizmust és a vállalkozó kedvet idézi.

– Először inkubátorként képzült el vállalatunkat – mondta dr. *Dietrich Ulmer*, a smac ügyvezető igazgatója –, de csak a kezdet kezdetén. Az inkubátorok ugyanis többnyire tőkét és irodai környezetet nyújtanak az induló vállalatoknak, ami szerintünk kevés. Az elmúlt egy-másfél év folyamán éppen eleget olvashattunk életképtelennek bizonyult üzleti modellekről. Indulótőkét és 30 felszerelt munkahelyt mi is kínálunk Münchenben, azonban szerepünk lényegét ebben látjuk, hogy az általunk felkarolt

induló vállalatok a Siemens minden szakértelmét és erőforrását használhatják a jogi és könyvviteli tanácsadástól kezdve a technológiai és kereskedelmi támogatáson át a vezetőképesség és emberierőforrás-menedzsmentig. Nem utolsósorban a támogatásunkkal induló vállalatok elmondhatják magukról, hogy a Siemens tulajdonrészrel bír bennük. Portfólióink tehát szélesebb, mint egy hagyományos értelemben vett inkubatóré. Munkatársaink kivétel nélkül többéves tapasztalatot szereztek

a mobil kommunikáció területén, emellett közvetlen kapcsolatban állunk a Siemens Mobile IC ágazatával is.

A smac tehát nem független kezdeményezés, hanem a vállalat szerves részeként a Siemens 100%-os tulajdonában áll. Az idei pénzügyi évben 20 millió eurós költségvetéssel gazdálkodó smac üzleti modellje is eredeti: az általa indított vállalatokat indulótőkével és

SX45: a Siemens IC Mobile UTMS terminálkonceptója

sokrétű szolgáltatásaival támogatja, amelyekért törzsrészenyeket szerez az induló vállalatokban. E tulajdonrész 20–40%-nyi – és ez minden. A smac semmit nem számláz ki az indított vállalatoknak, nem kap tőlük készpénzt. A cél az, hogy amikor eladja törzsrészenyési tulajdonhányadát, annak nagyobb legyen a piaci értéke, mint a vállalat indításakor.

A smac kizárólag piaci bevezetés előtt álló üzleti elképzeléseket támogat: újonnan induló vállalatokat vagy létező vállalatok korábban nem hasznosított ötleteit. Piaci megjelenésükre átlagosan 6–9 hónapos folyamat eredményeként kerül majd sor.

– Jelenleg öt ilyen kezdeményezés tart a megvalósítás utolsó szakaszánál – mondta dr. *Dietrich Ulmer* –, három a Siemens belülről, kettő pedig kívülről.

Ammonite: organikus UTMS terminálkonceptója

Témajukát a mobil kommunikáción belül az ismeretterjesztéssel (mobile infotainment), a szórakoztatással (mobile entertainment) és az utazással (mobile travel) kapcsolatos alkalmazások képezik, amit nagyon ígéretes területnek tartunk.

Az általunk felkarolt üzleti ajánlatok tehát alkalmazásokról szólnak. Kizárólag alkalmazásról, vagy alkalmazásról és platformról is, erről hosszasan elmélkedhetnénk – ki mondaná meg, hol ér véget egy alkalmazás, és hol kezdődik a platform. Inkább úgy fogalmaznánk, hogy a tiszta technológiai és a pusztá alkalmazás között, platformon futó alkalmazásokról szóló üzleti elképzeléseket valósítunk meg.

Stockholm, Hongkong

A müncheni smac számos tényezőt mérlegelve mérte be azokat a mobil adatkommunikációs epicentrumokat, amelyek új vállalatok indításához jelenleg a legkedvezőbb feltételeket nyújtják ebben az ágazatban. Első választása Észak-Európára esett, ezért

Stockholmban már képviselő révén jelen van, de Anglia, Franciaország és Olaszország szintén szerepel a tervei között. Ázsiában Kína, továbbá az Egyesült Államok nyugati partja és néhány pontja a keleti parton rövid távon szintén egy-egy céggyorsító helyszínként válhat. Egyelőre nincsenek arra vonatkozó

Access terminálkonceptó: az UTMS telefon természetes kijelzője a billentyűk alatt lapul

elképzeléseik, hogy mely régiók szerepelnek majd a smac terjeszkedésének második körében. Közép-Kelet-Európát azonban egyértelműen felzárkózó térségnek látja a smac ügyvezető igazgatója, aki középtávú tervezés tárgyának tartja a vállalat itteni megjelenését.

– Európa, Ázsia vagy Amerika – mindegyik térséget egyformán fednie kell a smacnak, így nem tesszük különbséget közöttük abban az értelemben, hogy melyik fejlődik majd a legnagyobb ütemben – mondta dr. *Ulmer*. – Ennek nincs igazán jelentősége. A lényeg az, hogy mindhárom régióban új vállalatok születnek, hogy alkalmazásokat fejlesszenek a mobil adatkommunikáció számára – becslések szerint számuk csupán Európában már most eléri a háromeret. Azt hiszem, ez elég nagy szám ahhoz, hogy mi is kivegyűk belőle a részünket.

AMD

AMD a pácban?

Az AMD hivatalosan is beismeri, hogy a gyártásból több, hibás processzor is kikerült. A hiba nem jelentős, de a K6-2, az Athlon Classic és az Athlon Thunderbird/Duron szériákat is érinti. Leginkább JPEG képeknél fedezhető fel a probléma, ugyanis néhány esetben hibásan jeleníti meg ezeket a 4-es, illetve az 5-ös Microsoft Internet Explorer és még néhány alkalmazás, MPEG-videók lejátszásánál szintén előfordulhatnak problémák.

Tuningolt CPU-nál a hibajelenség gyakrabban előjön, míg gyári árajelen vagy alatta (downclock) akár meg is szűnik. Az AMD várja minden pörül járt vásárló

Ilyen hibák jelentkezhetnek a képen

jelentkezését, hogy megoldják a problémát.

A hiba nem jelentős, és az AMD kicseréli a hibás CPU-kat, de az Intellet folytatott egyetlen versenyben nagyon kemény pofon egy ilyen hiba. A sajtó könnyedén felfújhatja az ügyet, a vásárló meg csak azt látja, hibások az AMD processzorai – ergo nem vesz olyat. Pedig ezt a hibát sokan észre sem veszik. (EM)

www.gordonfamily.com/AMD/

Intel

Hibás Xeonok!

A szerverekre szánt Pentium III Xeon 900 MHz-es változata, amelyben 2 Mbyte belső gyorsítótár van, nem sikerült tökéletesre. A szállítások után derült ki, hogy az új CPU a szerverek fagyását eredményezi.

Az Intel elismerte a hibát, és fel is függesztette a hi-end processzorok szállítását. A javított gyártástechnológiával készített változat lapunkkal egy időben jelenik meg, addig is a 700 MHz-esre való cserét javasolja az Intel.

Az Intelre nagyon rájár a rúd, tavaly hasonló eset történt az 1,13 GHz-es Pentium III-asokkal. (EM)

www.siliconstrategies.com/story/OEG20010710S0054

Intel

Az Intel 0,13-ra vált

Minél kisebb, annál jobb – mármint a csúszélesség. A 0,13 mikronos technológiájú Tualatin processzorok már készen vannak, de az Intel még vár a gyorsabb példányok megjelenésével, mert azok nagyon jóra sikeredtek. Augusztus végén jelennek meg az első Tualatinok, maximum 1,2 GHz-es árajellett 268 dolláros kezdő áron, amit jól egészíti ki a 103 dolláros 1,1 GHz-es Celeron II. A 0,13 mikronos technológia az év vége előtt eléri az alacsony árkategóriájú Celeron sorozatot is. A felső kategóriában még a régi tokozású 2 GHz-es Pentium 4-gyel robbantanak, majd megjelennek az első 845-

ös chipkészletű alaplapok, amelyek PC133-as SDRAM-ot támogatnak.

A mobil CPU-knál is jelentős a fejlődés, a Tualatin technológiával itt Pentium III-M néven találkozhatunk. Potom 508 dollárért már miénk is lehet egy 1,13 GHz-es mobil változat, vagy 107 dollárért a 850 MHz-es Celeron II.

Az Intel nem várja meg, amíg egyre erősebb konkurense, az AMD megelőzi. Mind típusválasztékban, mind árban felveszi vele a versenyt. A DDR SDRAM-támogatással azonban még jövő év elejéig vár a cég, okulva a 820-as chipkészlet csúfos bukásából. (EM)

ATI

Az ATI legújabb találmánya

A Radeon2 chip közeledtével egyre több információ lát napvilágot a GeForce3-vernőnek szánt megoldásról. A Truform technikát már bemutatást, most a Smartshadert a sor. A vertex shader és a pixel shader egység programozhatósága már önmagában korlátlan lehetőségeket biztosít, de az ATI kiegészítette ezt saját megoldásával: a programnyelvet kibővítette számára utasításokkal.

Az új videochip képes lesz hatszoros multitéxtúrázásra egyetlen árjale alatt. A GeForce3-hoz hasonlóan a vertex shaderet 128, a pixel shaderet pedig 22 utasítással lehet programozni.

Egy lépésben hat textúra teljes adatait dolgozza fel, amivel memória-számszerűséget takart meg.

Szinte biztos, hogy a DirectX 8.1- és OpenGL-kompatibilis chip szeptemberben jelenik meg. Az árakról és a pontos adatokról még nem sokat tudni, de a kártyagyártás kiadása külső cégeknek, a fejlett gyártástechnológia és még számos tényező mind arra utal, hogy árban és tudásban versenyképes termékre számíthat az Nvidia. (EM)

www.ati.com/na/pages/technology/hardware/smarts shader

ZBD Displays Ltd.

Digitális papír

A hagyományos monitorok leváltására sok kísérletet látnak az elmúlt években. Ma már ott tartunk, hogy a potenciális utód, az LCD még el sem terjedt, de már azt is le akarják váltani. A ZBD Displays olyan kijelzőt készített, amely akkor is megőrzi a tartalmát, ha megszünik az áramellátása. A cég laboratóriumában készített 3 colos képátöltő prototípus 160x160 képpont felbontású. A fejlesztők digitális papírnak nevezték el a készüléket.

A cég reményei szerint a technológiát nagyon sok területen tudják alkalmazni, kis áramfelvételének köszönhetően, ugyanis csak a kép megváltozásakor van szükség energiára. A prototípus tökéletesen működik.

dik, amiről a sajtó képviselői meggyőződhetnek. A cég szerint először a képzásiműtőgépekben és a mobiltelefonokban jelenhet meg a digitális papír, később nagyobb kijelzőkben is alkalmazhatják. Akár olyan elektronikus újságot is lehet készíteni vele, amely a papírhoz hasonló tulajdonságokkal rendelkezik majd, csak éppen mindig a legfrissebb híreket jeleníti meg. A cég a tesztgyártás beindításán dolgozik, és ha minden sikerül, jöhet a sorozatgyártás. A ZBD Displayt a brit kormány hozta létre 2000 augusztusában, kifejezetten a digitális papír kifejlesztésére. (ST)

www.zbdDisplays.com
www.dera.gov.uk/

LaCie

CD-írás 3 perc alatt

A francia LaCie cég új CD-újrairójával egy 650 Mbyte-os CD megírása mindössze 3 percig tart. Ezt a teljesítményt úgy képes elérni, hogy USB és FireWire csatlóval van felszerelve, puffere 8 Mbyte-os. Írni 24-szeres, újrairni 10-szeres, olvasni pedig 40-szeres tempóval tud. A számítógép kikap-

csolása nélkül lehet Mac OS-t és Windowst futtató géphez csatlakoztatni.

A Mac-tulajdonosok a Toastot, a Windowst használók pedig az Easy CD Creatort használhatják az írásokhoz. A meghajtó ára 299 USD. (ST)

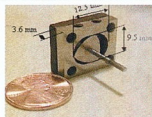
www.lacie.com/products/

Motorizált mobilkészülékek

Berkeley Egyetem

A Berkeley kutatói megdöbbentő szerkezetet alkottak, amely megváltoztatja a mobil áramellátásról alkotott elképzeléseinket. Belső égésű mikromotorról van szó, amely folyékony hidrokarbonát (bután, propán stb.) üzemanyaggal üzemel, és képes tartósan több wattos teljesítmény leadására. Az 1 négyzetmilli-méteres mikroelektronikai MEMS motor a forgódugattyús Wankel-motor koncepcióját alkalmazza, amelyet egy különleges Mazda sportszéria alapjaként is ismerhetnek az autószakmában járatosak. A miniatűr prototípus 4 watt leadására volt képes. A végleges 11 mm átmérőjű, 3,5 mm vastag motortól számítások alapján 30–60 wattot várunk. A gombostűfej méretű motort kémiaiágy maratják hőálló szilícium-ötvözetből. A legkisebb, 1 mm átmérő-

A jövő mobiljainak áramforrása?

jű, 0,1 mm vastag motor 0,01 uncia (0,28 g) üzemanyaggal két órán keresztül működik. A parányi motor energialeadása 30-szor jobb, mint a legjobb elemeké. Könnyen elképzelhető, hogy előbb vagy utóbb mobiltelefonokban, laptopokban, kamerákban és más hordozható készülékekben találkozunk e műtűrökkel. (EM)

www.OneRS.net/107df-605

[Az Ati SmartShader technológia leírása megtalálható CD-mellékletünk VCIKKEK könyvtárában](#)

CD-megsemmisítő

Personal Media Corporation

A japán Personal Media Corporation különös eszközt készített azok számára, akik nem szeretnék, ha fontos adatokat tartalmazó

PMCD – hogy ne juthassanak illetékelnek fontos adatokhoz

CD-ik illetékelnek kézbe kerülnének. A PMC CD nevű CD-megsemmisítő a behelyezett lemezek (CD, CDR, CD-RW, DVD) felületét úgy tönkreteszti, hogy az utána nem olvasható. Az eszköz kezdetben Japánban lesz kapható, induló ára 1111 USD. (ST)

www.personal-media.co.jp/cdsh/welcome.html

Lapos adások

Sharp

A Sharp bemutatta legújabb fejlesztésére épülő termékeit, a lapos (flat) tévéket. A palettán található 13, 15 és 20 colos képtáblájú változat is. Az Aquos nevű kijelzők különleges tulajdonsága, hogy digitális fényképeket lehet rajtuk megjeleníteni: PC Card szabványú kártyacsatlakozójukba lehet helyezni a hordozó médiát. A Sharp Aquos többféle típusú és formátumú képet is képes megjeleníteni. Az Aquos tévéket az olcsó szériás LCD monitorok technológiájával

készítik, két hangfállal az oldalukon. Bemutattak hozzájuk egy Smartlink nevű eszközt, amellyel 30 m távolsáig kébel nélkül is küldhetnek jelet a tévének. Ez persze bármilyen tévéhez és jelelforráshoz felhasználható. A 15 colos változat ára 1289 dollár. A Sharp Japán legnagyobb LCD-gyártója, így különösen nagy a jelentősége annak a bejelentésének, miszerint 2005-ben leáll a hagyományos, katódugárcsőves megjelenítő gyártásával. (EM)

A DDR töretlen felemelkedése

Samsung

Bár a DDR SDRAM iránt a vártnál jóval kisebb érdeklődést mutatnak a vásárlók, a Samsung kifejlesztette leggyorsabb moduljait, amelyeket még ebben az évben piacra dobhat. A 300 MHz-es modul ténylegesen 600 MHz-es adatátvitelre alkalmas, amivel elérte a 2,4 Gbyte/s-os átvitelt (csak az RDRAM gyorsabb ennél). Még idén viszont láthatjuk videokártyákon vagy nagyobb szerverek harmadszintű gyorsítótárában. A DDR SDRAM betörését rendszeremóriként a jövő év elején megjelenő Intel

845-ös, Pentium 4-es processzort kezelő és DDR SDRAM-ot támogató alaplapjától várják. Persze AMD-s fronton az nForce is meghozhatja a várt sikert. Az árakkal minden rendben, nem ismétlődött meg a Rambusnál megismert eset. A 128 Mbyte-os DDR SDRAM-ok ára közel azonos a 128 Mbyte-os PC133-as SDRAM-okéval. (EM)

www.samsung.com/news/samsung/2001/sec0711-20010712083029.html

Roham a Kockáért

Apple

Az Apple Power Mac G4 Cube újdonságai és teljesítménye új külsője együtt sem hozta meg a várt sikert. A tavaly őszelet bemutatott széria pályafutása július 3-án véget is ért, amikor az Apple bejelentette, leállnak a gyártással és értékesítéssel. Ez olyan hatást váltott ki, ami még az Apple vezetőit is meglepte: a Mac-rangjók megröghatták a boltokat, hogy még tudjanak venni egy „Kockát”, és ezzel legyen egy darabuk az Apple történelméből. Az Apple kivette on-line katalógusából a gé-

pet, de néhány üzletben még kapható.

A cég vezetői elmondták, az új formájú és felépítésű gép kezdeti sikertelenségét a később piacra dobott olcsóbb, CD-újrírvaóval ellátott Cube sem tudta feledtetni. A gépből háromszor annyit terveztek eladni, mint amennyi végül elkelt. Arra a kérdésre, hogy az Apple tervezési-piacra dobni a Cube áttervezett utódját, egyértelmű volt a válasz: nincs rá kilátás. (ST)

www.apple.com/powermaccube/

Playstation 2: fegyver?

Sony

Az Egyesült Államok és Japán kormányja megkereste a Sonyt, hogy ne engedélyezze a Playstation 2 kínai gyártását, mert azzal elősegítené a nagyhatalom fegyverkezését. A tajvani összeszerelő üzemet a közelmúltban helyezték át Kínába. A PS2 megjelenése után már volt egy komolyabb riadalom a világ vezető országaiában, amikor Szaddám Huszein több mint 4000 konzolt vásárolt fel hirtelen.

A bostoni, katonai felderítéssel foglalkozó Yankee Group szövegíróje elmondta, hogy a PS2-ben lévő alkatrészek olyan fejlettek, amilyeneket sem Kína, sem Irak nem tud még produkálni, és a konzolok szétszerelésével éveket

hozhathatnak be lemaradásukból. Az előző amerikai elnök, Clinton utolsó intézkedései között feloldotta a számítógépek embargóját, aminek hatására a japán kormány is levette a tiltólístaról a PS2-t. Most viszont a két ország közös közleményében az áll, a konzol annyira jó, hogy némi változtatással könnyedén átalakítható akár nagy hatótávolságú rakéták vezérlésére is. Érdekes, hogy a Sony a játékkonzolt úgy hirdeti Web-heleyn, mint a világgyegetem legmodernebb fegyverét. (ST)

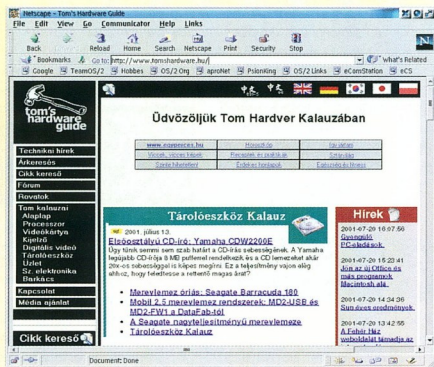
www.us.playstation.com/
www.yankeegroup.com/

Tom Hardver Kalauza

A hardverproblémák iránt mélyebben érdeklődők a nyomtatott szaksajtó mellett szorgalmasan kutatnak a Hálón is a különböző „vasak” után. Az egyik legismertebb on-line hardverlap,

sítményesztjei olvashatók itt. A nagyobb terjedelmű cikkek, elemzések mellett friss hírek is találhatóak. A cikkek elérhetők német, lengyel, japán, koreai nyelven – és most már magya-

Már magyarul is olvasható

a Tom's Hardware Guide valószínűleg sokuknak ismerős. A legújabb alaplapok, processzorok, grafikus kártyák és más hardvereszközök ismertetése, telje-

sen a Tom Hardver Kalauza néven elindított oldalon. (ST)

www.tomshardware.hu/

Kicsi a bors

PC Card méretű, de 3472 floppy tartalma fér rá

A cserélhető eszközök között nagyon népszerűek a kicsi PC Card szabványú (egykori PCMCIA) eszközök. Az úttörő szerep az IBM Microdrive-nak jutott, azóta azonban több fejlesztés is jelentkezett nagy kapacitású PC Card adattárolókkal.

A Toshiba fejlesztése Type II PC Card formátumú merevlemez-meghajtó. Az új eszköz sikere kétségtelen, hiszen a PC Card szabványt elterjedt, az új tároló kapacitása pedig kiváló, 5 Gbyte adat fér le rajta. A PAMHD005 típusú meghajtóban egyetlen, 1,8 col átmérőjű tányér van két ol-

vasosfejjel. A 3990-es fordulatszámú pörgő lemez elérési ideje 15 ms. Az apró eszköz annyi adatot képes tárolni mint 3472 hagyományos floppy vagy 7 CD, de még a 4,7 Gbyte-os DVD-nél is kicsivel több adat tölthető rá. A július végén forgalomba került MK5002MPL meghajtó ára 499 USD. (ST)

www.toshiba.com/taec

48 Gbyte-os PocketDrive

A LaCie a MacWorld Expo 2001 kiállításon mutatta be különö megismerve-családjának legújabb, 48 Gbyte kapacitású tagját. Az új meghajtó FireWire és USB csatlóiról keresztül csatlakoztatható Mac OS-es (8.6, 9.x) vagy windowsos (98SE/2000/Me) gépekhez.

FireWire csatlakozás esetén kihasználható a LaCie fejlesztette FireWire-to-IDE hid, amely akár 35 Mbyte/s átviteli sebességre is képes. A háttértároló a számítógép kikapcsolása nélkül lehet csatlakoztatni és az első csatlakoztatás utáni telepítés sem vesz igénybe néhány percnél többet. A PocketDrive elfér egy zsebben, hiszen mérete mindössze 27x87x143 mm és a tömege 355 g – így azok veszik igazán hasznát, akik gyakran utaznak, és sok adatot kell pipelnük. Ajánlott foglaltsági ára 849 USD. (ST)

www.lacie.com/products/

Újabb csúcs

A Maxtor bejelentése szerint elérkezett a merevlemez-csatolókat következő mérföldköve, az Ultra ATA-133. Az új csatlófelület az eddigi Ultra ATA-100-hoz képest elviekben 33%-kal nagyobb sebességre képes. Ezt az állítást a Maxtor is buzdogn helyesli. De hiába lesz akár fél Gbyte/s a csatlólok továbbítóképessége, ha a szűk keresztmetszet a

merevlemezek olvasási sebessége – és az hosszú távon bizony igencsak elmarad a 133 Mbyte/s-tól.

A merevlemezek pörgési sebessége ugyan növekszik, a lemezek száma és az alkalmazott keresési-olvasási technológia is fejlődik, mégsem valószínű, hogy az új szabvány eleinte többet tud elérni 10–15%-os gyorsulással. (GYF)

Új alaplapok

Az Asus új alaplapjaiban nem a Via P4X266-os, DDR memóriát támogató lapkakészletet, hanem az Intel i845-at használja PC133-as SDRAM-mal. A P48 teljes ATX méretű alaplap, Socket 478 foglalattal Pentium 4 processzort fogad. Emellett 3 PCI133 memóriafoglalattal, 6 PCI bővíthető, 1 AGP 4x és

1 CNR csatló, valamint AC'97 hangvezérlő található rajta. A P48-M a P-48 módosított változata. MicroATX formátumú, és 3 PCI bővíthető, 6 csatornás hangfalrendező és Realtek RTL8100 LAN vezérlő van rajta. Az Asus két i845-ös, DDR-es alaplap bevezetését is tervezi 2002-ben. (GYF)

Mosógép a hálózatban

Az otthoni eszközök „hálósítása” napjaink nagyjából kimerült a számítógéppel, a palmtoppal és a mobiltelefonnal. Több cég is tervezi, hogy más háztartási eszközöket is megpróbál összerögzíteni egymással, köztük általános gépeket is, például hűtőszekrényt, mosógépet stb. A Sharp és a Sanyo megállapodást kötött olyan háztartási gépek közös fejlesztésére, amelyeket közös információs hálózatra lehet kapcsolni. A két cég a továbbiakban megosztja egymással eddigi tapasztalatait – a Sharp főként hálózati rendszerek területén elért eredményeit, a Sanyo pedig a gyártórendszeri, környezetbarát technológiáit, ener-

giatakarékos megoldásait adja a közös fejlesztésbe. Az első eszközök az egyre több helyen megjelenő FireWire szabványú fogják használni kapcsolattartásra. A két cég terveiben szerepel a házi multimédiás, számítástechnikai eszközök összekapcsolása intelligens mosógépekkel, hűtőszekrényekkel és mikrohullám sütőkkel. Hasonló megoldásokon dolgozik – közösen – a Matsushita Electric Industrial (a Panasonic márká tulajdonosa) és a Hitachi is. (JT)

www.sanyo.com
www.sharp.com
<http://global.hitachi.com>
www.matsushita.co.jp

14 lap/perc • 600dpi class
 DOS, Win 3.1/95/98/ME/NT/2000
 4-36 MB RAM • 250-850 lap
 +borítékadagoló
 párhuzamos, USB
 15.000 lap/hó

**csereakció
 OKIPAGE 14e-re**

Az OKIPAGE 14e vásárlók bármilyen típusú (tintasugaras, mátrix, lézér, pos, LED, thermo, bubble jet, stb.) használt, akár még üzemképtelen nyomtatóját beszámítjuk az új árba **12.000 Ft+áfa**-ért.

ajánlott végfelhasználói ár: **91.900 Ft +áfa**

79.900.- Ft+áfa
 cserekészülékkel

*Okí / Network Solutions
 for a Global Society*

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com www.okihu.hu

OKI SHINRAI PARTNEREINK – VIBRANTE ADÓK. BUDAPEST DATEN KONTOR TRADE KFT. 203-9302 DUNA ELEKTRONIKA KFT. 237-7299 FLAG INFORMATIKAI RT. 383-0155 FOXART KFT. 452-1070

GRÁNÁTALMA TEAM KFT. 315-1797 HUMANSOFT KFT. 270-7621 KVENTA KFT. 269-5262/190 MINOR RENDSZERHÁZ RT. 436-3029 MŰSZERTÉCHNIKA RENDSZERHÁZ KFT. 4329-477 PRINTREX BT. 30/900-6963

PROFESSIONÁL KFT. 216-5300 PUB KFT. 351-8409 SENZOR KFT. 347-5083 SPRINT COMPUTER KFT. 342-4707 DEBRECEN TRACÓ D KFT. 52/500-424 EGER ANSYS KFT. 36/537-204

GYŐR MÄSÖLÖGÉPCENTRUM KFT. 96/313-008 HÖDMEZÖVÁSÄRHELY DELFIN COMPUTER INFORMATIKAI RT. 62/246-810 KECSKEMÉY BESTCOM KFT. 76/485-119 MÄTESZÄLKA WANTEX INFORMATIKAI KFT. 44/213-555

PECS LETTCOMP & NÉMETHI BT. 30/9577-703 SOPRON TELECCOMP KFT. 99/338-955 SZEGED IRODAGÉP KFT. 62/440-022 SZÉKESFEHÉRVÄR ITV ALBATECH KFT. 22/508-331 SZOLNOK WIN INVESTOR RT. 56/413-866

SZOMBATHELY FLAG SZÄMÄTÄSÄTECHNIKAI KFT. 94/501-890

Napjaink színes ceruzái

**Fotómínőségű tintasugaras
 nyomtatók iskolakezdésre is!**

Új Z széria
LEXMARK Z33, Z43, Z53

Hivatalos nagykereskedő: RCE Kft., 1118 Budapest, Szurdok u. 1., Tel.: 309-4700, fax: 309-4701, www.rce.hu

Minolta

Internet-kész lézernyomató

A Minolta Magyarország Kft. ősszel kezdi meg az új, A/3-as hálózati színes lézernyomatót, a Minolta-QMS magicolor 6110 forgalmazását.

A standard FastEthernet 10/100 BaseTx hálózati csatlópjú magicolor 6110 bármelyik operációs rendszerből, hálózatban is 6 színes, illetve 24 egyszínű oldalt nyomtat percenként a legnagyobb felbontásban, 1200x1200 dpi-ben.

Az automatikus emulációválasztás lehetővé teszi, hogy a nyomtatási feladatnak megfelelő PostScript 3, PCL 6 vagy akár PDF emulációban nyomtasson a gép.

Memóriakapacitása alapképépítésben 256 Mbyte, papírkapacitása 1250 lapig növelhető. Merevlemezzel is ellátható, így a nagyobb nyomtatási feladatok sem jelentenek akadályt.

A nyomtató alkalmas az A/3 méretű képek veszteségmentes nyomtatására (13x19 col, illetve 330x482 mm pa-pírméret), és különböző képhordozó anyagok univerzális papírtálcán keresztül bevitelére.

A különleges festékező- és fixálási technológiának köszönhetően a gyengébb minőségű másolópapírra is fotóműnyosásban képes nyomtatni. Számos színillesztési rendszer támogat, az

rélhető, 8500 oldal (A/4) kapacitású színes festékezőmodulok (CMY) és a 14 ezer oldal (A/4) kapacitású fekete festékezőmodul használata alacsony nyomtatási költséget eredményez.

A magicolor 6110-ben debütál a Minolta-QMS Crown III technológia, amely az eddiginél gyorsabb hálózati nyomtatást tesz lehetővé.

A CrownView és a PageScope segédprogrammal a nyomtató a Hálón keresztül felügyelhető.

A Minolta-QMS új nyomtatója az Interneten keresztül is támogatja, tehát a V-lágháló bármelyik pontjáról lehet nyomtatni az otthoni gépre.

DiAlta-magaslatok

A Minolta Magyarország Kft. új DiAlta

oldalt másolnak percenként, és kreatív digitális szolgáltatásokkal (például „fűzetkészítés”, szél/keret törlése, betélap/borítólap, képpelto-lás, könyvmásolás), illetve több pozícióban tűző, lyukasztó és laprendezés műveletekkel támogatják az irodai

Színesebb irodai környezetet

Közel egyharmadával csökkentették az új Minolta-QMS A/4-es színes lézernyomatók árát.

A legalacsonyabb árú Minolta QMS magicolor 2200 DeskLaser típusú hálózati színes lézernyomató 299 000 Ft-os árával már a hasonló teljesítményű fekete-fehér társaival is versenyképes.

Az akció keretén belül a Minolta Magyarország Kft. a színes lézernyomatóihoz in-

Minolta-QMS magicolor 2200

DeskLaser: árversenyben a fekete-fehér nyomtatókkal

munkát. Hálózati nyomtatóként 600 x600 dpi felbontásban a szortírozási lehetőségek kényelmével készítik a nyomtatásokat.

Két zoom memóriával rendelkeznek, ezekben tarolható a legtöbb használt kicsinyítési-nagyítási arány.

Nagy sebességű szkennerként 25, illetve 35 lap/perc beolvasási sebesség és automatikus duplex üzemmód mellett maximum 70 oldal automatikus adagolásra is lehetőséget nyújtanak.

Az alapgépek papírkapacitása 750 lap, kiegészítővel akár 3750 lapra is bővíthető.

A Di251 és Di351 felszerelhető mágneskártyás adatellenőrző egységgel, amely 100 különböző költségnyel tartalmazhat (mindegyiknél külön korlátozható a másolatszám).

gyen adja a hálózati kártyát, így a nagyobb munkacsoportok is ki tudják használni a nyomtató 20 lap/perces egyszínű, illetve 5 lap/perces színes nyomtatási sebességét.

A nyomtatót kifejezetten Windowshoz fejlesztették ki. 1200x600 dpi felbontással dolgozik, és automatikus színkorrekciót végez.

A felhasználók egy egyszerűen kezelhető HTML-alapú Web-oldal, a CrownView segítségével felügyelhetik, konfigurálhatják a lézernyomatót, és információt kaphatnak a kellekek fogyásáról, a nyomtatási munkákról, a nyomtató beállításairól vagy a papirelhasználásokról.

A magicolor 2200DeskLaserben a Minolta saját fejlesztésű lézeres nyomtatóműje dolgozik, így színes és fekete nyomtatási költsége is alacsony. (KE)

➔ Minolta Magyarország Kft.
☎ 206-2266
➔ www.minolta.hu

Di351: mágneskártyás adatellenőrző egységgel is felszerelhető

egyéni színbeállítást beépített kalibrációs oldal segíti. A könnyen és gyorsan cse-

Di251 és Di351 digitális, többcélú készülékei fénymásoló üzemmódban 25, illetve 35

Coolink**Vörösréz bordás hűtőventilátorok**

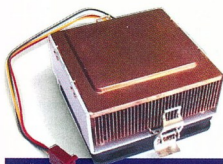
A processzorhűtők kapcsán olvasóink előtt sem ismeretlen, új tavani gyártó, a Coolink két modellel bővítette kínálatát. Mindkettő illeszkedik a Socket 370-es (Ce-

veztek őket, amit már a nagyon jó hővezető képességű vörösréz bordáik is sejtetnek. A kisebbik Cool111 60x60x10 mm-es ventilátorra percnként 4700 fordulattal pörög. Lapátjainak száma az általában elterjedt 7 helyett 11, amelyek percnként 23 köbláb (mintegy 0,65 m³) levegőt hajtanak át a 37 vörösréz borda között. A hűtő golyóscsapágyas kialakítású, és legfel-

jebb 1,6 GHz-es AMD Athlonok hűtésére alkalmas. 3 év garancia érvényes rá. A Cool111+ ventilátorra már 60x60x25 mm. 6800 percnkénti fordulattal mellett 28 köbláb (mintegy 1,07 m³) levegőt hajt át a bordák között. A dupla golyóscsapágyas kivitelés mellett teljesítményére a 0,6 A áramfelvétel is enged következtetni (a Globalwin CAK38-as csúcsmoделljé 0,32 A-t fo-

gyaszt). A hűtőegység ezért a tápfeszültséget a számítógép tápegységéről kapja, az alaplapra csak a „monitoring” csatlakozó kerül, nehogy az esetleg túl nagy áramfelvétel miatt az alaplap megsérüljön. A Cool111+ 1,8 GHz-es AMD Athlon processzorok hűtésére is alkalmas, és szintén 3 év a garanciája. (KE)

- ➔ Kelly-Tech Kft. ☎ 350-1246
- ➔ www.kellytech.hu
- ➔ sales@kellytech.hu
- ➔ www.kolink.com.tw

11 lapát, percnként 4700 fordulat

laron, Pentium III) foglalatokra is, de igazából a nagy teljesítményű Socket A platformra (AMD Duron, még inkább Athlon) ter-

Western Digital Digitális tűzoszlopok

A Western Digital a közelemben jelentette be legújabb, nagy kapacitású FireWire csatlakozójú külső merevlemezeit. A meghajtók helytakarékos kivitelűek, könnyen egymásra helyezhetőek, és csatlakozási módjukból adódóan kompatibilisek mind a PC-ekkel mind a Macintoshokkal. A Western Digital Caviar termékcsaládjába tartozó készülékek 7200 percnkénti fordulatszámával és UDMA/66-1394 összekötőkártyájával háromszor gyorsabbá vált az adatátvitel, mint a cég korábbi modelljeinél. A Western Digital egyúttal PCI kártyát is kínál az asztali gépekhez, valamint átalakítót a noteszgépekhez.

E meghajtók 30, 60 és 80 Gbyte-os kapacitású változatban jelentek meg, a FireWire csatlakozónak köszönhetően bármikor cserélhetőek vagy leváláshozhatók a gépről. (GYF)

➔ www.westerndigital.com

SPRINT

SZOFTVER és HARDVER

www.sprint.hu

KÍNÁLATUNKBÓL:

Hardver, szoftver megoldások kereskedelmé

**A legújabb szoftverek,
a teljes ár töredékéért,
legálisan**

Ez nem lehetetlen!

Ha a Microsoft OSL-t választja!

Ez a konstrukció mennyiségi licenzzelési előnyöket kínál vállalatok és intézmények számára

Lényege, hogy bizonyos termékek/termékcsoportok kedvező előfizetési díj fejében meghatározott ideig használhatók.

A Microsoft október elején a felhasználók visszajelzése alapján módosítja licenzzelési politikáját (beleértve az OSL-t is).

Az Ön cége, vállalkozása a legkedvezőbb feltételekkel jut a szükséges szoftverekhez?

Ha nem biztos a választásban, kérjük, keresse meg munkatársainkat és vegye igénybe ingyenes szaktanácsadásunkat!

Araink tájékoztató jellegűek és nem tartalmazzák a 25%-os áfát. Akciós ajánlataink a készlet erejéig érvényesek.

Részletes információért hívja munkatársainkat!

F I G Y E L E M !
Ha Ön először vásárol cégünkél és ezt weboldalunkon keresztül teszi meg, a listaár-kedvezmény a hardver termékekre 2%, a szoftver kínálatunkra pedig 5%!

Üzleteink:

1087 Budapest, Berzsenyi u. 3. Tel.: (1) 459-0232
8000 Székesfehérvár, Petőfi u. 1. Tel.: (22) 502-880
6722 Szeged, Bartók tér 13. Tel.: (62) 55-22-33

Sprint Computer Kft.

www.sprint.hu

**Sokoldalú
Pontos
Rugalmas
Innovatív
Nagyvonalú
Tiszteletes**

MEGOLDÁS

Canon

Image Runner 2200

A Canon új hálózati dokumentumkezelő terméksorozatát mutattott be. Az Image Runner sorozat többféle tagjai között a kis irodák és a különleges másolási-nyomatási-faxolási igényeket kiszolgáló másológazdaságok megoldást. Az IR család alsó-középkategóriás tagját, az IR 2200-at a kis- és középvállalatoknak tervezték. E digitális fénymásoló hálózati nyomtatóként, szkennerként és faxként is üzemeltethető.

A beépíthető Super G3-as, 33 kbit/s-os faxmodemmel gyors, A/3-as és kétdalás dokumentumok küldésére és fogadására alkalmas hálózati lézerfexszá alakítható. A hálózaton keresztül vagy helyben beszkennelt dokumentumokat szerkeszthetjük és kinyomathatjuk vele, illetve az IR beépített nagy kapacitású Image szerveren tárolhatjuk. A Web-alapú hálózati felületű interface-en keresztül a felhasználó a munkaadóellenőrzési az elküldött nyomtatási munkákat, a beszkennelt dokumentumokat, illetve a nyomtató állapotát.

A hálózati adatforgalom titkosításához jól használható az IR 2200-ba beépített száz postafiók, amelyek az egyes felhasználóhoz rendelhetők. A gép a felhasználó nevére szóló, jelszóval védett postafiókba nyomtat és szkennel.

A készülék 22 A/4-es oldalt készít el percenként, havi terhelhetősége 50 ezer oldal. Képfelbontása skenneléskor 600x600 dpi, nyomtatáskor 1200x600 dpi. Papírtálcája alapbeépítésben 1050 A/4-es lapot fogad be, és 4550 laposra bővíthető.

A készülék különlegessége a beépített finisher egy-egy és tüzési művelethez képes. (KE)

➔ Delta Elektronik Kft.

☎ 437-5225

➔ www.delta.hu

Intel Play

Hangmontázsolás gyerekeknek

Az Intel Play számítógépes hangszerkesztő és -montázskészítő szoftverre és hangfelvéve készüléke, a Computer Sound Morpher a hatévesnél idősebb korosztálynak szánt újszerű játékkészlet.

Segítségével a gyerekek rögzíthetik, majd számítógépükön egymás mellé szerkeszthetik a beszédhangokat és környezeti zörejeit. Az Intel Play számítógépes szórakoztatóeszköze előre felvett, "kész" hangokkal, kreatív hangszűrőkkel (például

Computer Sound Morpher: kreativitásra ösztönöz

Intel

Gyorsabb Celeronok

Az Intel Corporation két új Celeron processzorral jelent meg a piacon. Az asztali gépekhez szánt, 900 MHz-es változat az árérzékeny PC-szegmens leggyorsabb Intel-processzor. A 850 MHz-es mobil változatot a teljes méretű, vékonyított és pehelysúlyú noteszgépek által támasztott követelményeknek megfelelően tervezték, és az ára is kedvező. E processzorok 128 Kbyte-os másodsztű gyorstírtára nagy sávszélességű felületen csatlakozik a processzormaghoz.

Az asztali gépekbe szánt Intel Celeron processzorok jelenleg 900, 850 és 800, valamint 766 és 733 MHz-es változatban kaphatók. Az első három modell rendszerbuzsa 100 MHz-es. A 900 MHz-es változat ára ezer darabos tételben 103 dollár.

A mobil Celeronok 850, 800, 750 és 700 MHz-es változatban kaphatók, mindegyik 100 MHz-es rendszerbuzszal.

A 850 MHz-es változat ára ezer darabos kiszerelésben 134 dollár. (KE)

➔ www.intel.com

kívánt hanghatások elérését.

Az eszközzel készített kreatív animációk a képalapok mintájára, elektronikus levélhez csatolt „hangoslapként” továbbíthatók. A mindössze 45 dolláros kiskereskedelmi áron forgalmazott számítógépes hangmontázskészítő használatához csupán egy 200 MHz-es vagy annál gyorsabb Pentium processzorral és hangkártyával ellátott, Windows 95/98-as PC-re van szükség. (KE)

➔ www.intelplay.com

Apple

Erődemonstráció

Avisszhang (és stadion) és hangmontázskészítő képességekkel segíti a New York-i MacWorld Expon az Apple Computer bemutatata legújabb Power Mac G4 modelljét 733 és 867 MHz-es, illetve kétprocesszoros, 800 MHz-es konfigurációban. Az új, kombinált CD-íráró és DVD-író SuperDrive meghajtó most már nemcsak a legrágább konfigurációban található meg, hanem a modellcsalád középkategóriás tagjaiban is. Az új Power Mac G4-ek páratlan teljesítményt kínálnak a Velocity Engine vektoraritmetikai egységnek köszönhetően. Hogy a 800 és 867 MHz-es processzorok teljesítménye jobban kihasználható legyen, ezek a rendszerek már 256 Kbyte-os, a processzor órajelén működő másodsztű, valamint 2 Mbyte harmadsztű gyorstírtát tartalmaznak. A fejlett grafikai szolgáltatásokhoz már mindegyik modell az Nvidia GeForce2 MX grafikus vezérlőt tartalmazza – sőt, a kétprocesszoros, 800 MHz-es modellre alapbeépítésben két képernyő csatlakoztatható.

A SuperDrive meghajtó – az előre telepített iDVD, vagy a választható DVD Studio Pro szoftver segítségével – lehetővé teszi DVD-videolemezek készítését, amelyek azután hagyományos DVD-lejátszókon is megtekinthetők. A meghajtó csak a legki-

sebb konfigurációban nem szériartozó. A DVD-R-lemezeket 2-szeres sebességgel írja, a DVD-ROM-lemezeket 4-szeres sebességgel olvassa, a CD-R-lemezeket 8-szoros, a CD-RW-lemezeket 4-szeres sebességgel írja, a CD-ROM-okat pedig 24-szeresrel olvassa.

Az új „higany” házba épített modellek gyártását az Apple a bejelentéssel egy idő-

Power Mac G4: a legkisebb konfiguráció kivételével mindegyik modellben SuperDrive

ben kezdte meg. A kétprocesszoros, 800 MHz-es modell várhatóan augusztus végén (lapzártánkat követően) kerül a viszonteladókhoz. Az új gépek három szabványkiszérlésben lesznek kaphatók. (KE)

➔ Apple Hungary IMC

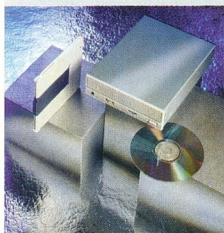
HRP Hungary Hivatalos Hitachi- disztributor

A HRP Hungary Kft. a Hitachi Home Electronics termékcsoporthoz tartozó informatikai eszközök hivatalos forgalmazója lett.

A Hitachi 19 colos CM715ET monitora...

A megállapodás értelmében a HRP a Hitachi monitorkok, plazmakijelzők, LCD kivetítők, zárt láncú videorendszerek és adattároló megoldások forgalmazására és piaci bevezetésére összpontosít.

...és GF1000/GF1050 típusjelű DVD-írója

A Hitachi termékei Magyarországon már régóta megtalálhatóak, de ez a megállapodás nagyban hozzájárul a hazai import szigorúbb felügyeletéhez és a márkanév informatikai területen történő megerősítéséhez a már jól ismert fogyasztói termékek mellett. (KE)

- www.hitachi.co.jp
- www.hitachi-eu.com
- www.hrp.hu

Portocom Multimédiás varázslat

A Portocom MultiMagic néven új multimédiás noteszgépet mutatott be. A felsőkategóriás noteszgép újdonsága, hogy a CD-lejátszás a gép csukott állapotában is lehetséges. A gép szíve Pentium III processzor – maximum 1 GHz-es órajellel –, memóriája alapképzésben 128 Mbyte, és 1,5 Gbyte-ig bővíthető. A floppy meghajtón kívül az alapgép tartalmaz-

hat beépített CD- vagy DVD-olvasót, CD-újrairót. Az ATA-66/100-as vezérlőre csatlakozó merevlemez kapacitása 30 Gbyte-ig terjedhet. A manapság általános 13,3 colos TFT kijelző cserélhető 14,1 vagy 15 colos megjelenítőre. A készülék mérete 315 x277 mm, teljes vastagsága 35 mm. A MultiMagic ára alapképzésben várhatóan nettó 407 000 Ft, 1 év garanciával. (GYF)

MultiMagic: CD-lejátszás csukott állapotban is

- Portocom Rt. ☎ 203-9269
- www.portocom.hu

Ha a jövőre gondol...

...gondoljon ránk is!

**HEWLETT®
PACKARD**

BUDA

SZAKÁRUHÁZ

Libra

COMPUTER

1111 Budapest, Bartók Béla út 18. · Telefon: 381-0750 · Telefax: 381-0743 · Internet: www.libra.hu · E-mail: info@libra.hu

Canon PowerShot A20 és CP-10 Közvetlen kapcsolat

Csábi József

A Canon új, belépő szintű digitális fényképezőgépe, a PowerShot A20 és a közvetlenül hozzákapcsolható CP-10 fotónyomtatót egyszerűre érkezett meg hozzánk. Az A20 a Canon azon új digitális fényképezőgép sorozatának tagja, amely támogatja a Direct Print (közvetlen nyomtatás) funkciót. Ez annyit takar, hogy a CP-10 nyomtatóval közvetlenül, számítógép nélkül készíthetők nyomtatok.

A PowerShot A20-at elsősorban kezdő, a digitális fotótechnikával ismerkedő felhasználóknak szánják. Ezt tükrözi az is, hogy a manuális beállítások köre viszonylag szűk. A teljesen automata mód mellett a fényerősség és az expozícióreakció beállítására azért módot ad a gép, ha valaki ezt igényli.

Az A20 3-szoros átfogású (35–105 mm, 35 mm-es formátumra átszámítva) zoomlenszár-

esetén a gép ezt automatikusan ISO 150-re növeli. A zársebesség 1 és 1/1500 s között változhat, ami jónak számít ebben a kategóriában. Az 1/6 s-nál hosszabb záridők esetén

Fotónyomtatok másfél perc alatt

működésbe lépő zajcsökkentő áramkör viszont egyáltalán nem szokványos, ezt csak drágább modellekbe (vagy még azokba sem) szókták beépíteni.

Az A20 Type I típusú CF-falattal rendelkezik. A képek nem menthetők el veszteségmentesen, csak JPEG formátumban, de beállítható a kisméretű tömörítés is, ami jó képmínőséget biztosít.

Az A20 tudja azt, amire tervezték.

Könnyen kezelhető, műveletei gyorsan megtanulhatóak. Az általa készített képekre nem jellemző a zaj, a színek jók és a képdinamikával sincs gond.

A gép 4 ceruzaelemről üzemel. Van, akit ez zavar, de érdemes megjegyezni, hogy egész jól megcsináltak benne az elektronikat, vagyis egy garnitúra elemmel sok képet készíthetünk.

Mint korábban említettem, az A20 mellé kapott CP-10 fotónyomtatót egy kábellel közvetlenül a fényképezőgéphez kapcsolható. A nyomtatót és annak beállításait a fényképezőgép menürendszeréből vezérelhetjük.

A nyomtató hőszublimációs elven működik, a színeket sár-

ga, cian és bíbor fóliákkal állítja elő, ezután laminálja a képet, vagyis védőréteggel vonja be a felületét.

A képek készülhetnek keretel vagy keret nélkül, utóbbi esetben az A20-szal készített képek aljából és tetejéből hiányzik egy keskeny csík, mert némileg eltérő a CCD és a papír oldalaránya. Érdekes opció, hogy matricákat is nyomtathatunk, ezekből nyolc aprócska példány kerülhet a különleges hordozóra.

A nyomtató szín-csatornánként 256 árnyalat megjelenítésére képes, ehhez párosul a 300 dpi-s felbontás, ami – a technológiából fakadóan – elegendő a tökéletes fotómínőséghez.

A CP-10 sajnos csak hálózatról üzemeltethető, mert a hőszublimációs technológiához sok energia kell, így le kell mondanunk a teljes mobilitásról.

A CP-10 által nyomtatott képek nem hagynak kívánivalót maguk után. A színek szépek, természetesek és az apró részletek sem vesznek el. A sötét tónusok megfelelően mélyek, pedig ez gond szokott lenni az ilyen jellegű nyomtatóknál.

Kényes kérdés a képek skálásonál kisebb, 86x56 mm-es mérete.

A 9x13 cm-es vagy nagyobb képekhez szokott szemnek ez elsőre furcsa lehet, de vannak helyzetek, amikor jól jönnek a kisebb képek. Például egy par-

tit vagy bulit emlékeztetéssé lehet tenni az azonnal kinyomtatott kompromittáló képekkel, amiket a kisebb méret miatt könnyebb elrejteni az otthoniak elől...

A próba során mindkét eszközt hozta, amit elvárhatunk tőlük. Az A20 szubjektív megítélését erősen jó irányba mozdította az, hogy a sors akaratából „övele” sikerült először szírványt fényképezőgép, amelynek bizonyítéka CD-mellékletünkön is fellelhető.

A PowerShot A20 nettó ára 139 990 Ft, a CP-10-é 87 990 Ft, a garancia mindkét termékre 1 év.

➔ **Canon Hungária Kft.**
☎ 465-8020

➔ www.canon-europa.com/cgi-bin/parser.pl?product=products&product=929
&prodtype=27&subprodtype=28

➔ www.canon-europa.com/cgi-bin/parser.pl?page=products&product=936
&prodtype=27&subprodtype=104&range=

➔ www.powershot.com/powershot2/a20_a10/index.html

➔ www.powershot.com/powershot2/cp10/index.html

➔ www.canon.hu/termek/digifot/a20.html

➔ Gyorsulás – CHIP 2000/12/82

➔ Menő manó – CHIP 2001/6/67

Könnyen kezelhető 2 megás

fényereje a kategória átlagának megfelelő: 1/2,7–1/4,8. A gép 1/2,7 colos CCD-re 2,1 megapixel-es (1600x1200 képpont), érzékenysége ISO 100-nak megfelelő, de gyenge megvilágítás

pezőgéphez kapcsolható. A nyomtatót és annak beállításait a fényképezőgép menürendszeréből vezérelhetjük.

A nyomtató hőszublimációs elven működik, a színeket sár-

MSI K7T Turbo Limited Edition Vörös mikrocillag

Rixer György

Az AOPEN és az Asus nyomdokain más gyártók is piacra dobtak limittált szériájú alaplapokat. A recept a következő: végy egy meglevőt, meglehetősen piaci sikernek örvendő terméket, boldogítsd meg néhány extra szolgáltatással és extravagáns külsővel, majd mindezit csomagold bele exkluzív dobozba – és máris kész a Limited Edition.

Az MSI is erre a rögsőnek rosszindulattal sem nevezhető

útra lépett. Elővédéként a K7T Turbót küldte a gyilkos piacra, felvértezve a Limited Editionű K7T Turbótól első pillantásra is könnyű megkülönböztetni az LE-t, a holografikus kialakítású doboz már a botlok polcain is elűt a normál dobozoktól. A tényleg látványos hordfűles tartóalkalmatlanság azonban csak a jéghegy csúcsa. A dobozon belül találjuk a vörös pompában csillogó-villogó K7T Turbo LE-t – a vörösségből az északi hid na-

rancs színű, 45 fokkal elforgatott hűtője tűnik ki igazán.

Kiszakadva kicsit a különlegeségekből következzenek az alaplap nyers specifikációi. Socket A foglalat, Via KT133A chipkészlet, 686B déli hid, 200/266 MHz-es EV6 buszos AMD Duron/Thunderbird processzorok támogatása, normál ATX méret. Foglalatok: hat PCI, egy AGP 4x, egy CNR és három DIMM, utóbbiakba maximum 1,5 Gbyte PC100/133-as SDRAM pakolható. 3 USB port, integrált AC'97 hangvezérlő és UDMA/100-támogatás a további jellemzők.

Az alaplap kialakítása nagyon jó, és külön említést érdemel a CPU-foglalaton a ma már szinte ritkaságszámba menő fém lezárítókár. További érdekes szolgáltatás az MSI-féle PC2PC USB-s kapcsolat létrehozására alkalmas elektronika, kábel és szoftver. Ezzel a megoldással 12 Mbit/s sebességű kapcsolat alakítható ki két gép között – hálókártya nélkül. Bejebb hatolva az alaplap lelivelligába a BIOS-ban belebot-

Csak a nevében limitált, szolgáltatásaiban fullos

lunk a High System Performance (HSP) kapcsolóba, amely teljesítménytestünk tanúsága szerint tényleg dob a leadott lövésekben. A netes közösség szlengejében csak Hot Red-nek nevezett alaplap erősen támogatja a tuningot, mindehhez meglepően akár 15-szörös órajelszorzó-beállítás is támogatja a BIOS, emellett támogatja a megafeszültség és a rendszerbusz órajelének állítá-

sát is (100–132 MHz-ig). A K7T Turbo Limited Edition súlyának megfelelően 48 órás stabilitást tesztnek vetettük alá (3DMark 2001 demo loop), amit teljes sikerrel abszolvált (HSP Disabled). Az alaplap méltó dokumentációt kapott, a többnyelvű Quick Start füzetecskén kívül szlertes angol nyelvű könyv is tartozik hozzá – mindkettő fedőlapja hologramos, igazán jól néznek ki. A fentiek tükrében el-

mondható, hogy az MSI K7T Turbo Limited Edition jó kis alaplap, sok szolgáltatással, magasfokú stabilitással és vonzó külsővel, bár véleményünk szerint exkluzivitását tovább lehetett volna fokozni például némi neszefem bevonattal vagy más értéknövelő elem beiktatásával. Bruttó végfelhasználói ára 48 ezer forint körül alakul, garanciája 3 év.

➔ Kelly-Tech ☎ 350-1246
➔ www.kellytech.hu
➔ www.msi.com.tw
➔ /products/mainboard

Mérési adatok

	MSI K7T Turbo Limited Edition	MSI K7T Turbo Limited Edition
Beállítás	HSP: Disabled	HSP: Enabled
Sysmark 2000 4B – Official Run	175 pont	184 pont
WinBench GLMark v1.1 – 1024x768x32 bit, High Detail	31,6 képkocka/s	31,6 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: 1000/200 MHz-es AMD Thunderbird, 256 Mbyte PCI33-as CAS3 SDRAM, Globalwin FOP32 CPU-hűtő, Hercules 3D Prophet II GS 32 MB videokártya, IBM DTLA-307030 merevlemez, Windows 98SE Hun, DirectX 8.0a, Vga 4-in-1 4.31 final, Detronator 12.90.

DIGITCAM A DIGITÁLIS PARTNER

Fujifilm FinePix 6900Zoom

- 6 millió képpontos képméret (max. 2832x128-as felbontás)
- 3,3 millió képpontos SuperCCD
- Nagy fényerőjű objektív: F: 2,8-3,1
- 6x optikai zoom: 35–210mm
- 5mm-es átmérőjű objektív
- Manuális érzékelő állítás gyűrűvel
- Központi érzékelő vakusana
- Mini LCD kb. 96%-s képet adó kereső
- Egyedi felbontásigényezési állítás
- Érzékenység: ISO 100/200/400
- Sorozatlével: 3képmátróperce
- 18x visszatanézési zoom
- Li-Ion akku-töltő/hálózati adapter
- USB portos gyors átvitel

Az új generáció

Fujifilm
FinePix S1

Nikon F60-as tükörreflexes víz. 6.1 millió képpontos képméret (max. 3008x2016-as felbontás) 3,3 millió képpontos SuperCCD Manuális beállítási lehetőségek Központi érzékelő vakusana Érzékenység: ISO 320/400/800/1600 Sorozatlével: 15képmátróperce Li-Ion akku-töltő/hálózati adapter USB portos gyors átvitel

Fujifilm FinePix 6800
6.1 millió képpontos képméret (max. 2832x128-as felbontás)
3x optikai zoom: 36-108 mm
Li-Ion akku + töltő/hálózati adapter
USB port

Fujifilm FinePix 4800
4.3 millió képpontos képméret (max. 2400x1800-as felbontás)
3x optikai zoom: 36-108 mm
NiMH akku + töltő
USB port

link Canon, Fujifilm és Nikon bemutatóterem és mintabolt.

ülős szaküzlet
és kiskereskedelmi értékesítés

72
ca. 4-6
u. 11b.ét.
361) 235 0570, 71
361) 235 0572

digitcam.hu
am@elender.hu

adás
0-16 óráig: 10.00 - 18.00
16-18 óráig: 10.00 - 14.00

linkben megtalálhatja a Canon, Casio, Epson, Fujifilm, HP, JVC, Kodak, Nikon, Olympus,asonic, Ricoh és Sony digitális kínálatát, valamint a Canon digitális kameráinak teljes választékát.

antánál részlete is vásárolható a Credigen Áruhítel keretében!

Akciós sorozat

Most még kedvezményesebb áron megvásárolhatóak!

Fujifilm FinePix 4700
4.3 millió képpontos képméret (max. 2400x1800-as felbontás)
3x optikai zoom: 36-108 mm
NiMH akku + töltő
USB port

Fujifilm FinePix 2400
2.1 millió képpontos képméret (max. 1600x1200-as felbontás)
3x optikai zoom: 36-114 mm
USB port

Fujifilm FinePix 4900Zoom
4.3 millió képpontos képméret (max. 2400x1800-as felbontás)
6x optikai zoom: 35-210 mm
USB portos gyors átvitel

DigiCam. Együtt nővünk az igényekkel.

Philips 107T20 A T-modell

Győri Ferenc

Attól tartok, a Philips lasznan kifogy az ábecé betűiből – legalábbis ami a 107-es sorozatot illeti. Megismerhettük már pályafutásuk során az Xtra Space Design, a Light Frame technológiát, mindkettő kellemesnek és hasznosnak bizonyult. De már ez a szűkebb család is négytagú. Akkor mégis mi a különbség? A képcső, ami

Újabb sikersorozat a Dallas után...

ezúttal árnyékmáskos, ám lapos. A 17 colos méretből természetesen látható a közelebbi 16 col. A lyukmaszk is sokat fejlődött, már csupán 0,25 milliméteres. A legnagyobb felbontás 1280x1024 képpont, ám ez esetben a képrészlet túl alacsony – tekintve, hogy az automatikus vízszintes frekvencia 30 és 71 kHz, míg a

képrészlet frekvencia 50 és 160 Hz között mozoghat. Az ajánlott felbontás éppen ezért 1024x768 képpont a kellemes 89 Hz-es frissítéssel. Az így kapott kép szép és tiszta, bár meg kell jegyezni, a tükröződésmentes felület nem sikerült valami jól (vagy a mi példányunkból kispórolták).

A 107T külseje már jól ismert a korábbi modellekből, kellemes és apró, kényelmes és kidolgozott az OSD és a kezelőgombok. A legnagyobb fogyasztás pedig viszonylag csekély maradt, 75 watt.

Összességében remek monitor kaphatunk pénzünkért, azaz bruttó 92 250 Ft-ért, 3 év garanciával. Kiváló munkaeszköz és dísz a szobának. Egyetlen

ellenjavallat, ha épp múlt hónapban cseréltük le a monitorunkat egy korábbi 107-es modellre.

- ➔ [Macroda Kft.](#)
☎ 214-2392
- ➔ [www.macroda.hu](#)
- ➔ [www.pcstuff](#)
.[philips.com/prd/](#)

Panasonic WORKiO DP2500 Papírforma szerint

Győri Ferenc

A modern irodák egyik legkomolyabb kihívása (a tolpokodás mellett) az egyszerű és főképp olcsó dokumentumkezelés. Egyre inkább leáldozik a különálló nyomtatók, szkennerek és faxok napja, helyüket átveszi a kompakt dokumentumkezelő rendszerek.

A Panasonic készüléke is erre törekszik.

A kezelőpanel és a körötte lévő gombok elhelyezése átgondolt, ráadásul az LCD kijelző kellően terebélyes, így még

a bonyolultabb feladatok levezénylése is viszonylag könnyű.

A készülék nyomtatója percnként 25 lap megfestésére képes 600 dpi felbontásban, 256 szürkeárnyalat, PCL6 emuláció alkalmazásával.

A gép kifejezetten Windows-párti, de ezen belül kis se furcsa módon a Windows 9x sorozattal is használható. Persze ettől függetlenül hálózati nyomtató, így a párhuzamos csatló mellett a fő kommunikációs eszköze a 10/100-as hálózati kártya.

Egyet fizet, négyet kap

Képmínősége tökéletesen megfelel a középkategóriás lézernyomtatókkal szembeni elvárásoknak.

A lapolvasó egység sem adja alább 600 dpi-nél, ráadásul a dokumentumkezelés jegyében a beolvasott papírokra TIF kép is nyerhető (igaz, csupán 400 dpi felbontásban), majd átlagos e-mailhez csatolt file-ként továbbküldhető bárhova. A hagyományosabb

módszert kedvelőknek sem kell csalatkozniuk a másolás minőségében vagy sebességében. A DP2500 további különlegessége a helyi hálózattól függetlenül, gyors fax-modem.

A legújabb WORKiO remek példája az összetett dokumentumkezelésnek.

A tesztelt készülék ára teljes kiépítésben 1 év garanciával és 162 Mbyte memóriával nettó 2 648 400 Ft.

- ➔ [Panasonic Magyarország Kft.](#)
☎ 382-6060
- ➔ [www.panasonic.hu](#)
- ➔ [www.panasonic.com/office/templates/PDIC_BuyNow.asp?Category=1029&ModelNo=dp-2500](#)

MSI StarForce 822

A 822-es csapdája

Rixer György

Az Nvidia GeForce3-as grafikus kártyák késő tavasszal megindult áradatából így nyár közepe felé egyre többet lehet már kapni Magyarországon. A Leadtek, az Asus és az Elsa hasonszórú terméke után most már az MSI StarForce 822-höz is hozzájuthatnak a honi vásárlók. Érdemes-e azonban őt választani? Ennek jártunk utána.

Azt első blikkre is látni lehet, hogy az MSI-osok komolyan gondolták ezt a kártyát. A kis se semmitmondó doboz igazi értékeket rejt. Kezdjük utána, hogy az MSI gyártja az Nvidia referenciakártyákat, így nem meglepő, hogy a 822-es designja is amolyan „referencia GeForce3 Vivo”. A grafikus chipet és a memóriamodulokat egyaránt lefedő hatalmas hűtőborda már ismerős lehet például a Leadtek Winfast GeForce3-ról. Hasonlóképpen is-

merős a 3,8 ns-os időzítésű, 64 Mbyte-nyi DDR SDRAM. Érdekességképpen megemlítenéd, hogy nemrég kiszivárgott iparági értesülések szerint az Nvidia a kártyagyártóknak 205 USD egységáron adja a GeForce3 chipet 64 Mbyte 3,8 ns-os DDR SDRAM-mal.

A kártya Vivo voltát mutatják az S-Video és kompozit kimenetek, a kompozit bemenet, illetve a termékhez adott szoftver. Megkapjuk az MSI szoftveres DVD-lejátszóját, valamint a többféle vizuális manipulációs programot tartalmazó Ulead Premium Package-et. A játékosokat persze elsősorban az OpenGL- és Direct3D-teljesítmény érdekli. Egyikben sem a mezőny után kullog a 822-es, mi több, a Quake III Team Arenában a demó 1600x1200/32 bit, High Quality beállítású futtatása során elért 50,3 képkocka/s nagyon-nagyon impresszív.

a One Net világa

a meglévő és a jövőbeni rendszerek
az üzlet és az informatika
együttműködése

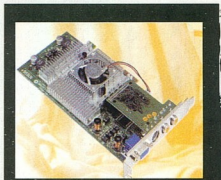
Egy olyan világ, amelyben az integrált és szinkronizált adatok és alkalmazások a felhasználók számára személyre-szabottan, biztonságosan, hely és eszköz-függetlenül bárhol, bármikor elérhetőek.

Novell DirXML - az adatok, alkalmazások, címtárak integrációja, szinkronizációja; **Novell NDS eDirectory** - személyre szabott, biztonságos hozzáférés; **Novell Portal Services** - hely- és eszköz-független elérés bárhol, bármikor. További információért kérjük látogasson el a www.novell.hu címre.

Novell

Ennél talán még egy fokkal mélyebb benyomást tett ránk a kártya tuningolhatósága: az alapban 200 MHz-es mag-, illetve a 460 MHz-es memóriárajelről indulva a StarForce 822 sikeresen abszolválta a

StarOverclocker – GeForce3-as kártya az MSI-től

240/530 MHz-es értékekkel! Elmondható, hogy a nálunk járt 822-es nagyon jó tuningalany-nak bizonyult, ennek köszönhetően először mért a CHIP tesztlaborja 6000 fölötti

3DMark 2001 értéket a default benchmarkban.

Itt lép be az MSI StarForce 822-es csapatja. Nyers ereje, tuningolhatósága, szolgáltatáskészlete és az előbbiekhöz képest mérsékelt ára sokaknak fog álmátlan éjszakákat okozni. Vegyem vagy ne vegyem?

Mi senki helyett sem tudunk dönteni, ám annyiban megkönnyíthetjük GeForce3-ra vágyó olvasóink életét, hogy kijelentjük: ezzel a kártyával senki sem fog befűródni. Bruttó végfelhasználói ára 139 835 Ft, a garanciája 3 év.

- ➔ Flamingo Computers Hungary Kft.
☎ 360-2065
- ➔ www.flamingo.co.hu
- ➔ www.msi.com.tw /products/vga/spec/0/8822.htm

Mérési adatok

	MSI StarForce 822	MSI StarForce 822
Mag-/memória-órajel	200/460 MHz (alap)	240/530 MHz
Sysmark 2000 4B – Official Run	237 pont	n.a.
Vulpine GLMark v1.1 – 1024x768/32 bit, High Detail	48,0 képkocka/s	n.a.
3DMark 2000 v1.1 – default	8828 3D mark	9192 3D mark
3DMark 2001 – default	5516 3D mark	6041 3D mark
<i>Quake III Team Arena 1.2.7b – timedemo 1, mpdemo 1</i>		
800x600/32 bit, High Quality	97,2 képkocka/s	n.a.
1280x1024/32 bit, High Quality	68,2 képkocka/s	n.a.
1600x1200/32 bit, High Quality	50,3 képkocka/s	n.a.
Z Steel Soldiers demo profiler – 1024x768/32 bit, Quincunx AA	38,9 képkocka/s	n.a.

Tesztkonfiguráció: Abit KT7E alaplap, 1400 MHz-es AMD Thunderbird CPU, 256 Mbyte PC133-as CAS3 SDRAM, SB Live! 5.1 hangkártya, IBM DTLA-307030 merevlemez, Windows 98SE Hun, DirectX 8.0a, Detonator 12.90.

Ricoh Aficio AP3800C

Óriások nyom(d)ában

Győri Ferenc

Igazán nagy meglepetéssel tapasztaltuk egy szép nappal, hogy egy jelentősen lecsökkent tesztlaborunk területe.

Az idegen tárgyról hamar kiderült, hogy nem ufó, hanem a Ricoh legújabb nagy sebességű irodai nyomtatója. A készülék percenként 28 színes vagy 38 fekete-fehér oldalt képes A/4-es papírba égetni legfeljebb 1200x1200 dpi felbontással.

Bár kevésbé szaporán, de A/3-as méretben is szívesen

ügyködik, akár kétoldala-san is.

Az AP3800C alapesetben 32 Mbyte memóriával bír, ez azonban 384 Mbyte-ig bővíthető, sőt kiegészítő-ként rendelhető hozzá 20 Gbyte-os merevlemez, ami nagyobb hálózatok esetében szinte elengedhetetlen.

Mint hálózati nyomtató, beépített eleme egy 10/100-as hálókártya, amellyel szinte minden hálózatra képes kapcsolódni: Netware 3.11, Windows NT 4.0 és 2000, Unix,

Újra szól a százlövetű

Solaris 2.5.1, HP-UX 8x, Red Hat Linux 6.2. Emulációk terén sem kell szegyenkeznie, hiszen a PCL5c mellett a PostScript 3-at is használja.

A sebesség sokszor mehet a minőség rovására – szerencsére ez esetben nem kell félni ettől.

Az összeállítás és telepítés viszonylag egyszerű (kiegészítők számától függ). A sebességre nem lehet panasz, az biztos, és a minőségre sem.

A készülék végfelhasználói ára alapkiépítésben 2 év garanciával nettó 1 199 000 Ft, a tesztelt modellé kiegészítővel (2000 lapos adagoló, finisher, duplex tálcá, 256 Mbyte RAM-bó-

vítás, 20 Gbyte-os merevlemez) 2 202 000 Ft.

- ➔ Ricoh Hungary Kft.
☎ 270-9797
- ➔ www.ricoh.hu
- ➔ www.ricoh-usa.com /productshowroom /printers/ap3200/

Tomato AM133

Paradicsomos A foglalat

Rixer György

Magyarországon már egy ideje jelen vannak a Zida Tomato nevű alaplapjai. A felhasználók szótárában a Tomato mellett az alacsony ár és – valljuk be őszintén – a megkérdőjelezhető minőség szerepelt. Természetesen ahogy az idők változnak, úgy a Zida termékeinek is változniuk kellett, mégpedig lehetőleg szerint pozitív irányban, ugyanis az alaplapok piacán öldöklő a verseny, gyenge minőségű termékekkel nem lehet labdába rúgni.

A fenti trendet igazolja a hozzánk beérkezett Tomato AM133-as lap is. Via KT133 chipkészlet (VT8363 északi hid és VT82C686A déli hid), Socket A foglalat a főbb részei. Ennek megfelelően az AM133 a 200 MHz-es rendszerbuszt használó AMD Durokat és Thunderbirdöket támogatja. A 266 MHz-es FSB-os Thunderbirdök (a következő generációs Palominók is ideértendő) támogatása sajnos nem megoldott. A 686A déli hid okán az UDMA-támogatás megrekedett az UDMA/66 szintjén – de a gyakorlatban ez nem jelent külö-

nösbő hátrányt az UDMA/100-zal szemben. Az alaplapon egy AGP 4x, öt PCI, egy ISA, egy AMR és két DIMM foglalatot találunk. Az ISA foglalat hasznos maradvány az ösödökből, ugyanis aki ilyen kategóriájú, azaz költségkímélő alaplapot vásárol, ha valószínűleg jó néven veszi, ha tovább tudja használni ISA csatlósú modemjét vagy hálókártyáját. Ugyancsak a fentiek

Olcsó paradicsom nem rossz paradicsom

miatt tekinthető indokoltnak a mindössze két memóriafoglalat jelenléte, függetlenül attól, hogy normál méretű ATX-es alaplapról beszélünk (a 2 DIMM ugyanis általában a microATX-es lapok sajátja). Nem valószínű, hogy 256 Mbyte-nál sokkal több PC100/133 SDRAM memóriát tesznek majd leide ebbe az alap-

Mérési adatok

	Tomato AM133
Sysmark 2000 4B – Official Run	188 pont
Wulpine GLMark v1.1 – 1024x768/32 bit, High Detail	31,7 képkocka/s

Testzkonfiguráció: 1000/200 MHz-es AMD Thunderbird CPU, 256 Mbyte PCI-33-as CAS3 SDRAM, Hercules SD Prophet II GTS videokártya, SB 1.1 Level 5 hangkártya, IBM DT13A-307030 merevlemez, Windows 98SE Hun, DirectX 8.0a, Via 4-in-1 4.31 finál.

lapba a használói – ennek ellenére 1 Gbyte-nyit támogat az AM133. A fentiekben kívül 2 USB port, integrált AC'97 hangvezérlő, 2 sörös és 1 párhuzamos port szolgálja ki a szerteágazó igényeket. További, extráknál elkönnyelhető feature a fedélzeti speaker avagy pittyegő.

A specifikációnak felsorolása után a Tomato AM133 kézikönyve mind küllemében, mind tartalmilag hagy maga után kívánnyalót. Kinézetén fénymosott szamizdtra emlékeztető könyvecske, sajnos néhány fontos alapfunktó (például tuninogolás) fölött pár szavas magyarázattal elisklik. Némileg feledtél ezt a termékhez csomagolt OEM Norton AntiVirus 2001.

Bár a kézikönyve nem a legjobb, ahol igazán teljesítenie kellett az AM133-nak, ott hozta magát. Teljesítményét (gyorsaságát) tekintve semmi szégyenlivalója nincs még a „nagyokkal” szemben sem, míg stabilitását tekintve ugyanez mondható el róla. 20 óras stabilitástesztünk (30Mark 2001 demó folyamatosan looppban) során egyszer sem borult meg a rendszer. Ami a tuningtulajdonságokat illeti, az AM133 félhálózatos támogatása a 133/33 MHz-es buszsebességet, sőt akár 150 MHz fölé is mehetünk a BIOS-beállításokban. Sajnálats módon azonban az alaplap sem az órajelzóró, sem a magfeszültség állítását nem támogatja, így tuninghoz nem tudjuk ajánlani.

Az előbbiek erősíti az a tény is, hogy a proficifoglat körül elég nagy a zsúfoltság, ez méretebb hűtőalkalmatlanságok felkérésánál gondot jelenthet. Ajánlható viszont mindennapi otthoni, irodai felhasználáshoz – költséghatékony alaplapot keresőknek. A Tomato AM133 egy 1000 MHz-es AMD Thunderbirddel karöltve stabil és kifejezetten jó teljesítményű rendszer vázát adhatja, igencsak vonzó árban. Bruttó végfelhasználói ára 24 875 Ft, a garancia 1 év.

➔ Interboard Hungary Rt.
☎ 412-0164
➔ www.interboard.hu
➔ www.zida.com
/product/AM133.htm

A Hardverkirkatban szereplő termékek (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott Pentium III-as géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A megjelöléshez a CHIP-TAPP-es liyama Vision Master Pro 451 típusú 9 colos monitor használtuk.

➔ Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
➔ www.herta.hu
➔ Megújult a gyilkos bálnál – CHIP, 2001/4/77
➔ Ramiris Rubin Rt. ☎ 349-5363
➔ www.ramiris.hu
➔ www.liyama.com
➔ Egy híján 20 – CHIP, 2001/7/82

InkTec 7-8-9-os megtakarítás

Gazdaságos

Az InkTec termékek használatával a nyomtatási költségek jelentősen csökkenthetők a minőség feláldozása nélkül. Tintasugaras nyomtatóknál ez akár 70-80%-os megtakarítás is jelenthet. (Pl. egy 51629 patron újratöltése esetén az eredeti kb. nettó 8.000 Ft-os ár helyett nettó 1.900 Ft-ért tölthető fel a nyomtatófejlet.)

Egyes új töltés, "Clipp On" technológia

A kiürült tintapatronot néhány mozdullal újratölthetjük a "Clipp On" refill keret segítségével, mely bizonyos típusoknál a fűvókákon keresztül juttatja a tintát a patron belsejébe, így az InkTec utántöltött patronok nem folynak.

A forgalmazók kérésre szívesen segítenek a patronok újratöltésében, hogy az első lépések se okozzanak gondot.

InkTec forgalmazók:

<p>Baja: FAX Ht. T.79322-215 Baja: Keko Kft. T.79420-838 Baja: Megarim Kft. T.79424-687 Balacsagmart: Next Computer Bt. T.355-200-289 Balatonszög: Paratronic Kft. T.855-050-430 Balatonföldvár: Bytel Kft. T.817-842-125 Bátaszék: TI Elektronika Kft. T.855-450-200 Békéscsaba: B & T Elektronika T.166-442-614 Békéscsaba: MT-Allotri Kft. T.66/450-133 Budapest II. ker.: CRD Kft. T.200-8680 Budapest III. ker.: EuroSant Computer Kft. T.388-1240 Budapest III. ker.: HC Computer T.387-2777 Budapest III. ker.: Feral Kft. T.370-9559 Budapest VI. ker.: Demand 2000 Kft. T.269-3215 Budapest VIII. ker.: Atom Kft. T.220-2200 Budapest VIII. ker.: Nyomtató Áruház Kft. T.484-0755 Budapest IX. ker.: P5 Kft. T.466-2576 Budapest IX. ker.: Tigris Computer Kft. T.463-2157 Budapest XIII. ker.: Enternet 2001 Kft. T.413-2001 Budapest XIII. ker.: Compex Trade Kft. T.350-8238 Budapest XIII. ker.: László Studio Kft. T.36-3000 Budapest XIII. ker.: Light Computer Kft. T.239-6958 Budapest XIII. ker.: Dynamic 2001 Kft. T.226-0236 Budapest XIII. ker.: Mistral C-World Kft. T.236-0000 Budapest XV. ker.: PK5 Computer T.410-6462 Budapest XV. ker.: Computer Garage T.256-4777 Budapest XVIII. ker.: HVC Computer T.290-3796 Cegléd: Dynamic 2001 Kft. T.533-321-900 Cegléd: Farkas T.533-311-855 Cegléd: Jankovics Árpád T.533-317-122 Céklény: Pannon Típex Rtv. T.95-021-125 Déloldány: Materielisálás Kft. T.52-451-901 Délvénnyé: Crazy PC T.66-484-741 Dunakeszi: XY Kft. T.276-489-790 Dunaújváros: UniNet Team Kft. T.25-408-719 Eger: Dynamic 2001 Kft. T.36-410-009 Esztergom: Dynamic 2001 Kft. T.33-401-130 Farró: Infotex 95 Kft. T.46-308-210 Gyöngyös: Dynamic 2001 Kft. T.37-613-489 Gyöngyös: Feral Kft. T.37-301-980 Győr: Bi Bolt T.96-335-35-00 Győr: Dynamic 2001 Kft. T.96-417-608</p>	<p>Győr: PC Center Kft. T.96/323-150 Hajvan: Feral Kft. T.37/347-581 Hódmezővásárhely: Delfin Rt. T.62/246-810 Hódmezővásárhely: Origo Rt. T.62/244-272 Jászberény: S+V Computers Kft. T.57/403-937 Jászberény: Dynamic 2001 Kft. T.57/405-077 Jászberény: Feral Kft. T.57/412-847 Kálcsa: Pyramix Kft. T.78/466-754 Kaposvár: Rulicz Kft. T.82/410-048 Kaposvár: Sonogy Informatika Kft. T.82/529-900 Karnizbarcika: Szemes Rt. T.48/912-941 Keszthely: Next Computer Kft. T.83/811-511 Kiskunhalas: Telecomp Kft. T.77/424-184 Kiskunfélegyháza: Snyline-Computer Kft. T.76/432-765 Kiskunfélegyháza: Scamler Computer T.76/438-171 Kiskunmajska: Colomina Computer Kft. T.77/483-660 Kispest: Lugiher Rt. T.52/324-024 Kisvárd: JUTIM Kft. T.45/414-114 Kisvárd: Nosztalgia Natura Rt. T.45/405-245 Körmörcény: V JÓHN Rt. T.34/241-927 Körmörcény: MAEMEDIA Kft. T.94/413-469 Maribó: Bi-max SHS T.56/450-759 Miskolc: Bell Computer Kft. T.45-80-255 Miskolc: Computer Art Kft. T.46/505-272 Miskolc: Számítástechnika T.46/413-849 Miskolc: Netex Kft. T.46/411-693 Miskolc: SoftVer ACB T.46/505-578 Miskolc: C-Computer T.69/300-380 Móhács: MSH Computer T.69/302-311 Mór: Computer System Bt. T.28/413-287 Nagykanizsa: Kanizsa Computer Kft. T.93/320-724 Nyergesújfalu: Dynamic 2001 Kft. T.33/457-267 Nyíregyháza: 3 Mérék-Terminal Kft. T.42/440-048 Ózdi: Borsod Computer T.84/481-358 Ózd: Dynamic 2001 Kft. T.46/50-116 Pápa: Blue-Byte Kft. T.89/314-400 Pécs: Computer Art Kft. T.72/215-770 Pécs: MSH Computer T.72/212-211 Pécs: Toner Plusz Kft. T.72/213-733 Salgótarján: Dynamic 2001 Kft. T.32/422-447 Sárvár: Lanix Kft. T.72/463-541 Sárospatak: Bacos Rt. T.47/311-540 Sátoraljaújhely: Zempoly Computer Kft. T.41/521-053 Sékegyháza: T.M.A. COMP Rt. T.84/510-200</p>	<p>Sárgarai: A-Z Istan Kft. T.99/32-32-32 Sárgarai: Fény-Szék Kft. T.99/326-738 Sajószentpéter: Ivo Kft. T.87/55-00-44 Sárged: Dynamic 2001 Kft. T.62/458-750 Sárged: Eurocat Kft. T.62/555-520 Sárged: Flash PC Centrum Bt. T.62/484-462 Sárvár: Szelektronika PC Bt. T.20/227-817 Sékesfehérvár: PC Bakt. T.20/462-518 Sékesfehérvár: Digitech Kft. T.74/510-632 Sékesfehérvár: Fotocopy Kft. T.74/510-059 Sékesfehérvár: MSH Computer T.74/412-711 Szentendr: Astra-Ker Bt. T.26/310-775 Sentes: Hancs Rt. Kft. T.63/560-260 Szerencs: Bako Rt. T.47/301-414 Szolnok: Feral Kft. T.56-240-461 Szolnok: PC Office Kft. T.56/428-124 Szombathely: A-Z Computer 2000 Bt. T.19/431-585 Szombathely: DTCS Computer Kft. T.94/511-430 Tab: Dynamic 2001 Kft. T.84/236-109 Tárnok: Andok és Ista Bt. T.120/321-1189 Tapolca: Balaton Elektronika Kft. T.87/412-564 Tiszayváros: Bell Computer Kft. T.49/540-610 Vác: Danavita Kft. T.27/801-571 Vác: HC Computer T.27/312-622 Veresegyháza: Elitko-Center T.28/387-325 Veszprém: Blue-Byte Kft. T.88/406-806</p>
--	---	--

InkTec nygykereskedések viszonteladókának

Budapest: Ramiris Rubin Rt. T.349-5363
Budapest: Fotocopy Kft. T.74-510-632
Budapest: UniNet City Computer Kft. T.239-4800
Budapest: Copy-Depo Kft. T.383-1580
Budapest: Expert Computer Kft. T.350-3557
Budapest: Demand 2000 Kft. T.215-7000
Debrecen: Materielisálás Kft. T.52/349-916
Miskolc: Borsod Computer Kft. T.46/411-31-41
Pécs: Media Computer Kft. T.72/551-258
Sárged: Dialcomp T.62/486-467
Sárged: Eurocat Kft. T.62/458-455

www.inktec.hu

Képtárca

A digitális fotózásnál az egyik kritikus kérdés az elkészített fényképek átmeneti tárolása. A memóriakártyák egyelőre meglehetősen drágák, de létezik áthidaló megoldás...

Csábi József

A jelenleg használatos átlagos méretű – 16–128 Mbyte-os – memóriakártyákon viszonylag kevés jó minőségű digitális fotó tárolható, vesztésmentes tömörítés esetén ez fokozottan igaz. A gondot tetézi az a tendencia, amit valószínűleg már mindenki tapasztalt, aki „játszott” digitális géppel, hogy a bitalapú fotoszerkentyűkkel sokan hajlamosak arra, hogy „lőnek mindenre, ami mozog” – majd csak akad egy-két jól elkopott pillanat. A memóriakártya persze gyorsan betelik, vagy törölni kell a fölösleges képeket (mondhatom, nagy élmény az 1,5–2 colos LCD-n szelektálni), vagy áttölteni az összes képet számítógépbe, hogy felszabaduljon a hely a kártyán. Utóbbival csak az a gond, hogy kell egy számítógép a közelben. Vagy mégsem?

A Minds@Work cég Digital Wallet nevű termékét arra tervezték, hogy a különböző memóriakártyákra (CompactFlash, SmartMedia, Memory Stick), illetve IBM Microdrive-ra rögzített adatokat áttölthessük rá, és ott átmenetileg tárolhassuk. Az áttöltés PCMCIA foglalaton keresztül történik,

darab. A képek később USB porton keresztül tölthetők át számítógépbe.

A Digital Wallet nagyjából akkora, mint egy kicsi könyv. Áttetsző kék műanyag burkolata alatt jól kivehetők a készülék fő egységei. Az adatokat 2,5 colos Toshiba noteszgép-merevlemez tárolja. (A teszt példányban 6 Gbyte-os volt, de már vannak nagyobb kapacitásúak is.) A Digital Wallet természetesen akkumulátorról (is) üzemel – különben nem sok értelme lenne az egész koncepciónak. A Ni-MH akku hozzávetőleg 2 órányi folyamatos üzemeléshez képes elegendő

Jó minőségű képből is tekintélyes mennyiség fér rá

energiát biztosítani (teljes feltöltéséhez mintegy 3 óra szükséges). Ez az idő tetemes mennyiségű kép áttöltésére elegendő, ugyanis a szerkezetnek csak az áttöltés ideje alatt kell üzemelnie.

A részegységek működését egyedi operációs rendszert futtató, különleges Motorola ColdFire processzor hangolja össze. A műveletek 8 soros pontmátrix LCD-n követhetők nyomon, itt érhető el a készülék kezelőmenüje is. A legfontosabb művelet – a memóriakártya tartalmának áttöltése – néhány gombnyomással könnyen és gyorsan elvégezhető. A file-okat nem lehet külön kezelni, a kártya teljes tartalma lementésre kerül egy külön könyvtárba. Hasonló módon csak teljes könyvtárak másolhatók vissza a kártyára. Számítógépről nem érhető el közvetlenül a memóriakártya, köztes tárolóként mindenképpen használni kell a Digital Wallet merevlemezét. Ez akkor kényelmetlen és lassú kissé, ha a számítógépről akarunk a kártyára másolni – szerencsére ez a ritkább (ekkor arra is figyelni kell, hogy a fényképezőgépek nagyon kényesek a könyvtárnevekre).

További – bár nem tragikus – korlátozás, hogy a memóriakártyáról nem lehet törölni, csak a fényképezőgéppel.

A Digital Wallet sajnos csak újraindítása után veszi észre, ha a merevlemeznek tartalmát számítógépről módosítjuk. Töltés közben a gépet nem lehet

kikapcsolni, ilyenkor folyamatosan pörög a merevlemez is. Ennek okát nem sikerült megfejtenem, egyetlen vigasz az lehet, hogy meglehetősen szeliden zümmög a kicsike, alig hallható a hangja.

Kisebb hibái (ezeket remélhetőleg megszüntetik a firmware-frissítések) ellenére a Minds@Work Digital Walletjét ígértes, ötletes megoldásnak tartalmam.

Nagyon jó szolgálatot tehet azoknak a felhasználóknak, akiknek alkalmanként nagyobb mennyiségű digitális fényképet kell készíteniük és nem akarnak – esetleg nem tudnak – noteszgépet magukkal vinni, vagy egyszerűen kevés idejük van a képek áttöltésére a felvételek között. Például események fotózásakor a noteszgép használata szinte megoldhatatlan, a Digital Wallet viszont elfér a felszerelés mellett a fotóstászában.

A Digital Wallet különböző kapacitású változatainak nettó árai: 3 Gbyte – 124 000 Ft, 6 Gbyte – 144 000 Ft, 10 Gbyte – 164 000 Ft, 20 Gbyte – 184 000 Ft. A garancia 1 évre szól.

Mérési eredmények

Másolás a CF kártyáról a Digital Walletrre:
 16 Mbyte-os Kingston CF: 1335 Kbyte/s
 128 Mbyte-os Butterfly CF: 793 Kbyte/s
 Másolás a Digital Walletről CF kártyára:
 16 Mbyte-os Kingston CF: 397 Kbyte/s
 128 Mbyte-os Butterfly CF: 421 Kbyte/s
 Másolás a Digital Walletről számítógépre:
 658 Kbyte/s
 Másolás számítógépről a Digital Walletrre:
 413 Kbyte/s

A memóriakártya a PCMCIA foglalatban

az egyes kártyák tartalmát a megfelelő adapteren keresztül éri el a Digital Wallet. A készülékekhez csak CF kártyákhoz való PCMCIA adaptert mellékelnek, de más típusokhoz is beszerezhető a megfelelő

DigiFénykép – Mediker ☎ 225-0000
 www.digifenykep.hu
 www.mindsatwork.net

Hogyan húzzunk ki **300 m** **hosszú kábelt** egy mozdulattal?

Köszönjük el a „spagetti” hosszúságú kábeltől! A Toshiba által ajánlott vezeték nélküli LAN technológia telepítése és használata még soha nem volt ilyen könnyű és gazdaságos. A vezeték nélküli LAN elérhetőség néhány notebookba beépítve is megtalálható – ilyen a **Tecra 8200-as sorozat** az Intel® SpeedStep™ technológiával, mobil Intel® Pentium® III processzorral akár 850 MHz-től is – vagy kapható a notebookhoz csatlakoztatható **vezeték nélküli LAN PC kártya**. Mindkét eszköz használható az Ön meglévő hálózatában a Toshiba **vezeték nélküli LAN Access Point** segítségével, melyet 100 m-es körzeten belüli 30 felhasználó kiszolgálására terveztek. A teljes körű Wi-Fi™ minősítés garantálja a teljes kompatibilitást a 11Mbps sebességű IEEE 802.11b szabvánnyal. Rádásul minden vezeték nélküli termékhez a már jól bevált **SPANworks™** felhasználói szoftver tartozik.

A Toshiba mindehhez a Windows® 2000 Professional operációs rendszert kínálja üzleti felhasználóknak. További információért vegye fel velünk a kapcsolatot.

Vezeték nélküli megoldások a Toshibaótól:

Könnyű kapcsolat a szabadsághoz.

www.toshiba-europe.com/computers

Toshiba PCs use genuine Microsoft® Windows®

www.microsoft.com/piracy/howtotell

vezeték nélküli LAN PC kártya

Tecra 8200-as sorozat

További információ:

Distribútor és márkaszerviz:
TECHNORADE INFORMATIKAI RT.

1147 Budapest, Öv u. 185.

Telefon: 467-8111 • Fax: 252-6470

<http://www.technorade.hu> • e-mail: info@technorade.hu

Toshiba Hot Line: 06-40-404-404

Choose freedom.

TOSHIBA

P-Rex

Feltehetőleg sokban különbözik az Intel és a Via munkatársainak véleménye, ám valamiben feltétlenül egyetértenek: a felhasználók kezébe olcsó Pentium 4-es rendszereket kell adni. A Via megoldása a P4X266 chipkészlet.

Rixer György

A Via Technologies komolyan nekigyürkőzött, hogy sikerre vigye az Intel i845 ellenlábását, a DDR SDRAM-okat is kezelő P4X266 alaplap chipkészletét. Ennek jegyében érkezett villámlátogatásra szerkesztőségünkbe július utolsó napján Michal Lisiecki, a cég kelet-európai képviselője, hóna alatt két, a fentebb említett chipkészlet köré épített alaplappal és néhány kiegészítővel.

A konfiguráció összeszerelése után elindultak a teljesítményteszték, mi pedig kiháználtuk az időt, és belemélyedtünk a Via előgyártott PowerPoint-os bemutatójába, amit sűrűn szakítottak félbe a kérdéseink. A Via képviselője nagyon türelmesnek és segítőkésznek bizonyult, így sok információt tudtunk meg tőle.

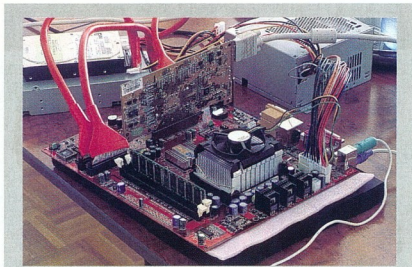
A P4X266 referencialap

A vörös színben tündöklő, a tajvani *** által gyártott (az alaplapgyártó neve látogatók kérésére egyelőre titok, de a csillagok száma nem véletlenszerű...), mikroATX formátumnál kicsit nagyobb lapon Socket 423-as foglalathelyezkedett el, közvetlenül a P4X266 északi hid szomszédságában. Érdekes módon az északi hidat hűtő borda nem túl méretes darab, ám működés közben mégsem melegedett föl jelentősen – aktív hűtésre itt semmi szükség.

A VT8233 jelű déli hidat az északival a V-Link nevű busz kapcsolja össze, amelynek legnagyobb adatátviteli sebessége 266 Mbyte/s. A VT8233 nem hordoz sok újítást, mindössze egy jól működő déli hidat a P4X266 kiszolgálására. Két UDMA/100-támogatású IDE csatorna, 6 USB port, 5 PCI buszmaster kártyahely és

hatcsatornás audio kezelése szerepel szolgáltatásai listájában.

Az alaplapra Via gyártmányú AC'97 hangvezérlőt integráltak egy AGP 4x és három PCI kártyahely társaságában. Két DDR DIMM memóriafoglalatra lehetett volna modulokat pakolni, de mi csak az egyiket töltöttük fel egy PC2100-as szabványú, 256 Mbyte-os modulal. A chipkészlet egyébiránt maximálisan 4 Gbyte SDR vagy DDR SDRAM memóriát

A P4X266 konfiguráció tesztre készen

tud kezelni. A fentiek mellett integrált Ethernet-vezérlő is volt a VT5880A jelzésű lapon. További érdekesség, hogy a hozzánk érkezett termék még annyira „engineering sample” volt, hogy az egyik soros port helyét egy alaplaptesztelő eszköz csatlakozója foglalta el.

A chipkészlet

A költségek alacsonyan tartását segíti, hogy a P4X266 szett mindössze négyrétű alapfelépítést igényel, emellett elég számára egy standard ATX 2.01-es tápegység. Ha már az olcsóságról beszélünk, meg kell említeni, hogy a Via 25-30%-kal kevesebbet kívánja adni a P4X266-ot, mint az Intel a csak SDR memóriát kezelő i845-öt. A P4X266 meg tud hajtani két processzort is – ez a képesség kiegészülve a 4 Gbyte memóriával

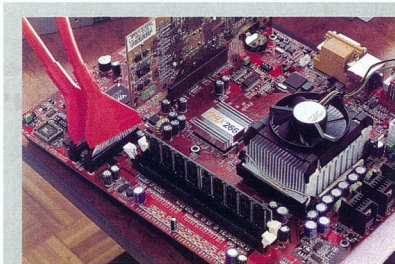
támogatásával belépő szintű szerverplatformmá emelheti a későbbiekben. Tovább erősíti ezt a felvetést az, hogy egy kiegészítő chip használatával az AGP busz „átváltoztatható” lesz 64 bites PCI busszá.

A P4X266 mind a Socket 423, mind a Socket 478 foglalatos Pentium 4-et támogatja, 400 MHz-es rendszerbusszal. Jelenlegi állapotában csak a PC2100 szabványig megoldott a DDR SDRAM memóriák támogatása, ám a Via képviselője szerint a jövő év elejéig ki fog jönni egy olyan újabb chipkészlet-revizió, amely már tudni fogja a PC2700-at is (166 MHz-es DDR RAM).

A Via azért képes ilyen gyorsan megjeleníteni a piacon a DDR-es Pentium 4-es chipkészlettel, mert a P4X266 egy az egyben a cég Apollo Pro266-jára épül, mindössze a rendszerbusz kellett kicserélni. Ennek megfelelően a chipkészlet teljes mértékben támogatja a 4-in-1 meghajtócsomag. A gyártatáshoz megfelelő partnerre lelt a tajvani TSMC személyében (vele dolgozott többek között az Nvidia és az Intel is).

A probléma és a kilitások

A gond az, hogy a Via még nem szerezte meg a végleges licenct a Pentium 4-es rendszerbusz alkalmazásához, ezért főhet a feje. Az indákon lecsordogáló infók azonban arról árulkodnak, hogy a chipkészlet hivatalos elindításig

Az egyéb alkatrészek közrefogóját az északi hidat

(augusztus 15.) ez is meglesz. Az Intel bizonyos mennyiségű pénzt akar kérti egységenként szabadalmi díj gyanánt –

www.viatech.com/jsp/en/products/apollo/p266.jsp

Mérési eredmények

Alaplap	Via VT5880A
Processzor	1,5 GHz-es Pentium 4
3DMark 2000 v1.1 - Default	7897 3D mark
3DMark 2000 v1.1 - 1600x1200/32 bit	4912 3D mark
3DMark 2001 - Default	5631 3D mark
3DMark 2001 - 1600x1200/32 bit	3790 3D mark
Quake III Team Arena 1.27h	
640x480/16 bit, Normal	127,6 képkocka/s
800x600/32 bit, High Quality	119,9 képkocka/s
1024x768/32 bit, High Quality	106,0 képkocka/s
1600x1200/32 bit, High Quality	48,8 képkocka/s
Vulpine GLMark v1.1 - 1024x768/32 bit, High Detail	58,9 képkocka/s
Sysmark 2000 4B - Official Run	225 pont

Testzkonfiguráció: 256 Mbyte PC2100-as CAS 2,5-es DDR SDRAM, Asus V8200 grafikus kártya, IBM DTLA-3073030 merevemléz, 16-szoros sebességű Pioneer DVD-olvasó, angol Windows 2000 Professional, DirectX 8.0, Detonator 1.2.41, Via IDE_580_3022, Via INF 1.20a, Via VxD Vxd450c.

akkora összeget, amennyit maga sem keres egy átlagos chipkészletének az eladásával...

A Via azonban rendületlenül bízik a P4X266, illetve az integrált Savage grafikus maggal (Savage4 plusz 30% 3D-s teljesítményben) ellátott P4M266 chipkészletének sikerében.

A támogatását illetően azt lehet elmondani, hogy szinte az összes alaplapgyártó elkészítette saját terveit, ám a nagyobbak (Asus, MSI, Gigabyte) kövte vannak valamennyire az Intelhez, ezért nem fognak a chipkészlet bejelentésével

egy időben piacra lépni ezekkel a termékekkel. Michal Liseicki állította: néhány neves alaplapgyártó szinte bizonyosan a szett bejelentésével nagyjából egy időben jelentkezik P4X266-os alaplappal.

A testzkonfiguráció

A referencia alaplap természetesen önmagában nem ér semmit, hiszen gépet kell köré építeni, hogy tesztelhesük. A VT5880A

alaplap Socket 423 foglalatába 1,5 GHz-es Pentium 4 került, 256 Mbyte PC2100-as

DDR SDRAM társaságában. A korszerűségi jegyében egy GeForce 3-as Asus V8200 grafikus kártya szolgáltatta a képet.

Hangkártya nem volt a rendszerben, és a Via beállításainak megfelelően az alaplap AC'97 hangvezérlő működése is le volt tiltva. 7200 fordulatú pörgő IBM merevemléz társult a többi alkatrészhez, rajta a Via által előre telepített Windows 2000 Professionallel – mégpedig azért, mert a cég szerint ez az operációs rendszer illik leginkább a szerverfeladatokra is alkalmas P4X266-hoz. Ám legyen.

A tesztekhez az alkalmazások nagy részét mi telepítettük fel a saját

telepítő CD-inkről, sőt Michal Liseicki felajánlotta, hogy dózeroljuk le a merevemléz tartalmát, és rakjunk fel Windows 98SE-t vagy Me-t, ám ezzel nem éltünk. Magyarán senki se gondoljon amolyan előre lejártság marketingcélu belemarkkra. Sőt Liseicki úr még azt is elutasította, hogy a tesztekhez a BIOS-nak ne az alapbeállításait használjuk, hanem kicsit agresszívbabbakat.

A teszteredmények a táblázatban magukért beszélnek. Nagyon erős rendszer építhető egy P4X266 chipkészletes alaplap köré. A teljes képhez hozzátartozik, hogy az alaplapra a hármas számú revíziót építették, de kereskedelmi forgalomba a legrosszabb esetben is a négyes kerül majd – az alaplap BIOS-a is „Development” változat volt. Ennek ellenére a teljesítménye jó, másrészt az alaplap kifejezetten stabilnak bizonyult. A bő háromórás folyamatok tesztelés során egyszer sem fagyott le a rendszer, és más problema (alkalmazás kidob a Windowsba stb.) sem merült fel. Nyugodt szívvel elmondható,

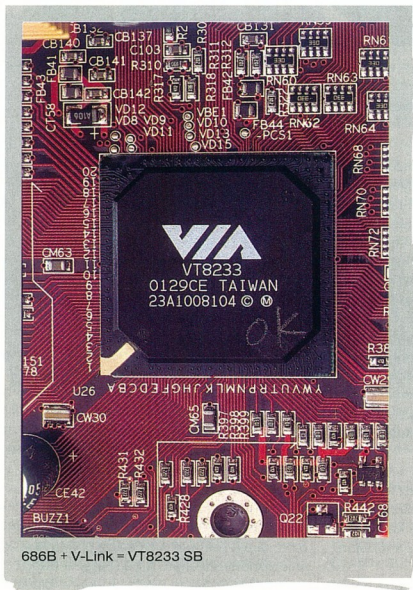
A Via reménysége

hogy a P4X266 chipkészlet megérett a tömeggyártásra, illetve az olcsó Pentium 4-es platformot keresők figyelmére.

Hazai kilátások

Michal Liseicki szerint augusztus végén már kaphatók lesznek az első P4X266 köré épülő alaplapok világszerte, várhatóan és átlagosan 120 USD körüli áron. Ez annyit jelent, hogy itthon akár már szeptemberben köszönthetjük az első jövevényeket, a honi piacon az ár kiemelt tényező, ezért alából sikerre számíthat a P4X266. Persze a sikere másolt is függ: például attól, hányan gondolják majd nélkülözhetetlenek a Pentium 4-et, és miként alakul a DDR memóriák ára az SDR-ekéhez képest.

Kíváncsian várjuk mind az első itthoni, kereskedelmi forgalomban megjelenő P4X266-os alaplapokat, mind a chipkészlet globális sikerét jellemző eladási statisztikákat.

686B + V-Link = VT8233 SB

Nyújtózkodó kukkolók

Csábi József

A Fuji FinePix 6900Z a januári számunkban (➔ Finom pontok – CHIP, 2001/1/72) bemutatott 4900Zoom típus részben áttevezett és továbbfejlesztett változata. A gép külseje lényegében nem változott, eltérően attól, hogy az új masina dögös fekete színben kelteti magát. A Nikon CoolPix 995 pedig a 990-es típus finomított változata. A legfontosabb módosítás, hogy megnövelték az objektív gyújtótávolság-tartományát.

Fuji FinePix 6900Z

Mint annak idején az elődjénél is szövé tennem, a méretekből kezdve felhasználók kicsinek találhatják a gépet, esetleg keresgélnei kell rajta a fogást, de a kezelőszervek elhelyezése ennek ellenére ideális. Ha már a kezelőszerveknél tartunk, a 4900Zoomnál kifogásoltam, hogy a kereső közepét kinagyító gombot folyamatosan nyomva kell tartani, ami manuális élességállításnál kényelmetlen barbatrukkok bemutatására kárthatja az elszánt felhasználót. Nos, mint kiderült, a kekeckedő tesztelő ezúttal nem hiába koptatta szövegserkesztőjét, mert a panasz orvoslást nyert! Az új modellen a gomb megnyomásával ki-, illetve bekapcsolható ez a rendkívül hasznos művelet. A 6900Z-be – elődje nyomdokait követve – elektronikus kereső szereltek, hasonlóan a videokamerákhoz. E kereső tulajdonképpen kicsi, színes LCD monitor. Gyors mozgásoknál kissé darabos képet nyújt, de jól használható. Az objektív is maradt a jól bevált, 6-szoros átfogású

Egyszerre futott be hozzánk két olyan digitális fényképezőgép, amelyeket gyártóik a fotózás iránt elkötelezett felhasználóknak szánnak.

(35–210 mm-nek megfelelő 35 mm-es formátumra átszámítva) például, amely roppant figyelemre méltó 1/2,8–1/3,1 fényerőt tudhat magáénak. Az élességállítás gyűrűvel állítható manuálisan – e gyűrű elektronikus vezérléssel

Fuji FinePix 6900Z

mozgató léptetőmotort. A CCD viszont azon komponensek közé tartozik, amelyeket nem került el a változás szele. A 6900Z-ben 1/1,7 colos, 3,3 megapixel fizikai felbontású SuperCCD ügyködik a minél jobb képek előállításán. A SuperCCD technológia lényegében megjelenése óta vitatéma a szakmában. A Fuji szerint a különlegesen – átlós alakzatban elhelyezett – elemi képzékelő pontoknak és a kifinomult algoritmusnak köszönhetően a SuperCCD jobb eredményt ad, mint a hagyományos CCD-k. Az ellentét szerint viszont adott fizikai felbontás esetén a nem rögzített adatokból nem lehet előállítani értékes többlet-információt.

A tesztelés során úgy találtam, hogy a 3,3 megapixel (2048x1536) módhoz képest a 6 megapixel (2832x2128 képpont) nem ad értékelhető extra információt a képhez. Talán előfordulhat olyan fotótéma, ahol kijön a különbség, de szerintem ez elhanyagolható. A fentiek persze nem

jelentik azt, hogy a 6900Z képminőségével bármiféle gond lenne. A Fuji gépe szép képeket tud készíteni, csak ezt a készüléket úgy kell értékelni, mint egy 3,3 megapixelés gépet, nem mint egy 6 megapixelést.

Dicséretes, hogy minden felvételi módot megtalálunk, amire csak szükség lehet: van rekesz- és zársebesség-előválasztási mód, emellett teljesen automata vagy teljesen manuális módot is használhatunk. Program módban dinamikusan változtatható a rekesz- és a zársebesség, úgy hogy az expozíció helyes marad. Három fénymérési módozattól választhatunk, a 64 zónás mátrix- és a közepre súlyozott mellett spotmérésre is van mód. Érdemes megemlíteni, hogy a fényképezőgépen rögzíthető a megvilágítás (AE-L), ami a fotózással komolyabban foglalkozók számára fontos és hasznos lehetőség.

Tarolészköz tekintetében a Fuji továbbra is kitart a SmartMedia mellett, amiből legfeljebb 128 Mbyte méretűt alkalmazhatunk. A „SuperCCD-vita” ellenére elégedett voltam a 6900Z-vel. A képekkel nem volt különösebb probléma, bár a gép színvilága kicsit sajátosnak mondható (de ezt mindenki a saját ízléséhez igazíthatja egy képszerkesztő programban). Tele állásnál, az éles

6-szoros zoommal

kontrasztoknál látható némi színes szellemkép (kromatikus aberráció), de ez nem veszélyes. A fotók az átlagnál kevesebb zajt tapasztaltam, a képek dinamikája rendben volt és az optika is jó teljesítményt nyújtott. A Fuji FinePix 6900Z nettó 300 000 Ft-ba kerül 1 év garanciával.

i

- ➔ Digitcam Bt. ☎ 235-0570
- ➔ www.digitcam.hu
- ➔ www.fujifilm.com/tcm.html?x=tempest-op-generic&ContentId=13407&UserTy peld=2&CurrentTopCategory=4&page t ype=ContentItemLeaf
- ➔ www.nikon.hu/800.html
- ➔ www.nikonusa.com/usa_product /product.jsp?cat=1&grp=2&productNr =25047
- ➔ Tesztképeink a CHIP-CD-n, a CÍKKEK könyvtárban.

Nikon CoolPix 995

Mint a bevezetőben említettem, a Nikon CoolPix 995 nagyon sok tulajdonságot örökölt elődjétől, a 990-től. Többek között a CCD is maradt a jó bevált, 3,3 megapixeles, 2048x1536 képpontos felbontású példány. A gép kialakítása is a régi – a váz két fő egységből áll, amelyek elfordíthatók egymáshoz képest. A jobb kéznek kényelmes markolat jut, viszont a ballal keresgélni kell az ideális fogszt – nekem ezt nem is igazán sikerült megtalálnom.

Az objektívet „megnyújtották”, 38–152 mm-es (35 mm-es formátumra átszámítva) tartomány átfogására képes. Fényereje $f/2,6-f/5,1$, ezzel nagy látószögűnél nincs gond, viszont a telénél kicsit kevésnek érzem (a 6900Z-hez képest mindenképpen). Képességek és szolgáltatások terén a 995 olyannyira elkenyvezeti a felhasználót, hogy összes lehetőségeinek ismertetése meghaladná e cikk kereteit. Az élességállítás természetesen kézzel is elvégezhető, ha viszont a gépre bizzuk, akkor választhatunk az egyszerűs és követő AF között (ez utóbbitan persze ne várjunk F100 vagy F5 szintű teljesítményt). A kereszt alakzatban elhelyezett (egy pont középen, egy-egy jobb és bal oldalon, illetve alul és felül)

A zajsökkentés jó szolgálatot tehet

5 AF-mező közül mi is választhatunk, de ezt akár a gépre is rábízhatjuk. Felvételi módból mindig rendelkezésre áll, amit a komolyabb gépeknek megszokhattunk, sőt több is.

A programozott, manuális, rekesz- és idő-előválasztási mód mellett alkalmazhatjuk a flexibilis programot is, amelynek lényege, hogy az expozíció megtartása mellett szabadon variálhatjuk a rekesz- és az időértékeket. Úgy is rögzíthetjük a rekeszértéket, hogy az ne váltoozzon a zoomoláskor – ez külső vaku használatakor ad többletkényelmet, mert nem kell számolgatni az expozíciót.

A zársebesség 8 és $1/2300$ s között lehet. Van B idő is, ekkor legfeljebb 60 s-ig

lehet nyitva a zár. Ilyen hosszú idejű expozíció a digitális gépekénél komoly gondot jelent, mert az elektronikus érzékelőkben (CCD, illetve CMOS) jelentkező zaj rontja a képmínőséget. Ennek kiküszöbölésére az új gépben a Nikon hatásos zajsökkentő áramkör alkalmaz. Fénymérési módokkal a Nikon hagyományosan jól ellátja felhasználót

– a 995 sem kivétel. A 256 szegmenses mátrix,

Nikon CoolPix 995

középre súlyozott átlagoló és szpot módok mellett az AF szpot módot is használhatjuk. Utóbbi módban az aktív fókuszpozitnál végzi a fénymérést. A CoolPix 995 CF kártyára rögzíti a képeket, a Type II-es foglalat IBM Microdrive-ot is befogad, de csak az újabb 512 Mbyte-os és 1 Gbyte-os típusokat.

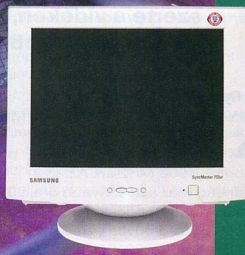
Az újdonságok közé tartozik, hogy a beépített vaku nem az objektív mellett van, hanem a gép tetejéből ugrik elő. Tehát távolabb került az objektív optikai tengelyétől – vagyis kisebb az esélye, hogy fotomodelljeink nyuszikat megszegeyinitő piros szemekkel szerepeljenek a fotókon. Külső vakut is használhatunk, ráadásul az a beépítetttel együtt is „elsűthető”.

Erdekes lehetőség a WB Bracketing, vagyis a fehérgegyensúly-sorozat. Ezt trükkös megvilágítási körülmények (eltérő vagy nem meghatározható színhőmérsékletű fényforrások) esetén érdemes használni. A gép ilyenkor különböző fehérgegyensúly-beállításokkal készíti el a képsorozatot darabjait.

Mindenképpen említést érdemel a Quick Review gomb. Segítségével felvétel módban is megjeleníthető a már rögzített kép, mégpedig a tévőkől elesett kép a képen mászóval. Nagyon hasznos, hogy megjeleníthető a rögzített képek hisztogramja, így azonnal ellenőrizhetjük, sikerült-e az expozíció.

A CoolPix 995 is jól vizsgázott a próbák során, a felkínált képességek sokasága és a gép rugalmassága példaértékű. A vele készített képeken a színek szép, természetesekek, a homogén felületeken jelentkező zaj nem zavaró. Az éles kontrasztoknál viszont helyenként – főleg a sarkoknál – színes szellemkép (kromatikus aberráció) tapasztalható, de még ez is belül van az elviselhetőség határán. A képek dinamikájára nem lehet panasz, a világos és sötét részeket egyaránt jól adja vissza a CoolPix 995. Nettó ára 320 000 Ft, a garancia 1 év.

Egyenesen tökéletes

SyncMaster 1200NF
Egyedülálló választék az egyenes megoldások kedvelőinek.

A SyncMaster 753DF a professzionális monitorok minőségét nyújtja elérhető áron.

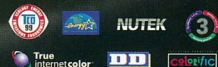
Téchnikai adatok: er 700NF

- 17"-os DynaFlat képcső
- 0,25mm képponttávolság
- 110 MHz sávszélesség
- 30-70 KHz vízszintes képfrekvencia
- 50-160 Hz függőleges képfrekvencia
- 1280 x 1024 maximális képfelbontás
- Digitális, 9 nyelvű OSD
- Plug & Play kompatibilitás

SyncMaster 753DF

- Windows és Macintosh környezetben egyaránt
- TCO '99
- Colorific szinkalibráló szoftver

www.samsung.hu

SAMSUNG
ELECTRONICS

AVIA nika

Az átlagos számítógép-felhasználó leginkább két ok miatt fog bele a fölpörgetésbe. Egyrészt szeretné, ha neki lenne a leggyorsabb rendszer szerzte a vidéken, másrészt szeretné azt minél kevesebb pénzből megépíteni. Mi most az utóbbira mutatunk példát.

Rixer György

Kezdetben voltak azok a 600 MHz-es AMD Duronok, amelyek különösebb gond nélkül elröccögtek 1000 MHz-en. Aztán a mostanság már alacsonyabb órajelűnek számító Thunderbirdökkel ugyancsak elérhetővé vált a bővös ezres határ. Azóta jócskán felgyorsultak az események, a Thunderbirdökkel már hivatalosan is 1,4 GHz-nél tartunk, a folytonosan csökkenő árakról nem is beszélve. Pár hónappal ezelőttré datálható a legfrissebb fejlemény a Socket A tuningolásában: az úgynevezett AXIA sorozatú Thunderbirdök (a processzormagon levő jelzésben tűnik fel ez a négy betű, amelyeket számok követnek) megjelenése, majd az ugyancsak remekül fölpörgethető AVIA sorozat. Mind az AXIA-k, mind az AVIA-k az 1 GHz fölötti hivatalos órajeli processzorok közül kerültek ki.

Általánosságban elmondható, hogy ezek a gyárilag 1000–1100 MHz-es processzorok lényegében minden esetben mennek 1300–1500 MHz-en normál léghűtéssel, míg az 1,2 GHz feletti példányok sokszor megújták az 1600 MHz-et is, szintén levegős hűtéssel. A www.vr-zone és a www.hardcorp.com Web-helyen bemutatott egy-egy rendszert, 1,33 GHz-es AXIA-ra építve. A vr-zone-es vízhűtéssel 1,8 GHz-et teljesített, a hardcorp.com-é pedig 2,1 GHz-et, folyékony nitrogénes fagyasztóval. Ezek persze extrém tuningok, és a legtöbbünknek elérhetetlenek a véghezvitelükhöz szükséges eszközök.

A processzor és hűtője

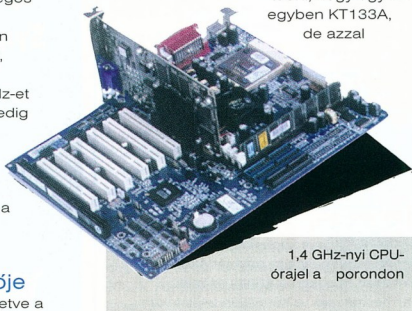
Tuningolni persze mindenki, illetve a nagymamája is akar, ezért fölpörgetett rendszerünk alapját egy levegős hűtéses, AVIA sorozatú 1000/200-as Thunderbird képezte. Ennek ára nagyon kedvező, ezenkívül belepatintható normál KT133 chipkészletes alaplapba is (bár ezekben a megfelelő tuningolhatóság erősen megkérdőjelezhető).

A hűtéséről a levegős hűtők közepkategóriájának tetejébe tartozó Globalwin FOP32 gondoskodott, sok-sok szilikonpaszta társaságában, amit a procimagra kell kenni.

A hűtő kiválasztásában komoly szakmai szempontok vezéreltek. Először is, ez volt kéznél, másrészt ez az egyik kedvenc hűtőm... Harmadször az a FOP32 hűtési hatásfoka nagyon jó, köszönhetően a nagy ventilátornak, amely magas fordulatszámon tud pörögni, valamint az ugyancsak méretes bordának és a kialakításának. Emellett a zajszintje a még elviselhető kategóriába tartozik, szemben a FOP38 turbínával. A FOP32 ára a teljesítményéhez képest baráti – ugyanez nem mondható el például a Globalwin WKB38-ról, amelynek bruttó ára 7 ezer forint körül van. Elvégre költséghatékonny tuning-konfigurációt építünk.

Alaplap és memória

A fölpörgetés melegágyának a szintén remek ár-teljesítmény-szolgáltatás arányú Abit KT7E alaplapot választottuk. A KT7E átmenet a cég KT7-je és KT7A-ja között. A KT7E-t a Via KT133E chipkészletével szerelik, amelyről azt kell tudni, hogy egy az egyben KT133A, de azzal

1,4 GHz-nyi CPU-órajel a porondon

ellentétben hivatalosan nem támogatja a 266 MHz-es EV6 buszos, újabbfajta Thunderbird prociakat. Ha hivatalosan nem is, a gyakorlatban az Abit KT7E-je bizony stabilan bírja a 140–145 MHz-es rendszersebességet. Mindezek mellé járul az Abit SoftMenu III, a BIOS

finomhangolási lehetőségei a KT7E-n, és máris megérkeztünk egy remek tuninglaphoz, amelynek – megint ismételnem kell magam – az ára nagyon-nagyon jó.

Az alaplap további attribútumai közé tartozik a szép kék szín, a kellőképpen „szellős” kialakítás, amely sok helyet hagy a processzorfoglat körül, valamint az aktív hűtés az északi hidon. Egy 4x AGP, öt PCI, egy ISA és 3 DIMM memóriafoglatul ül a lapon két USB port és négy ventilátorcsatlakozó társaságában. Mindehhez járul az UDMA/100-támogatás.

Hogy a rendszerünk ne a memória miatt mondjon csütörtököt, a memóriát összeállításban Winbond chipes PC133 modul használtunk. A processzor órajelszorozója 10-szeres, ezért a memóriabusznak 140 MHz-en kellett dolgoznia az 1400 MHz-es processzorsebesség eléréséhez. Ezzel lényegében összeállt a gép csontváza, ám ekkor újabb – pénztárcakímélő – csavart alkalmaztunk.

A grafikus kártya

Neve pediglen ATI Radeon LE. Amint arról már az augusztusi számunkban írtunk (☛ [Texelek hegyekben](#) – CHIP, 2001/8/74), ezeket a kártyákat nem az ATI gyártja, csak a nevét adja hozzá. Lényegében Radeon DDR 32 MB kártyák Rage Theater chip és aktív hűtés nélkül, emellett gyári órajelük mindössze 148 MHz (mind a mag, mind a memória oldaláról – utóbbi természetesen effektíve 296 MHz-en dolgozik a DDR miatt). A nálunk járt Radeon LE-ből igazán csekély erőfeszítéssel sikerült egy dobozos specifikációjú Radeon DDR 32 MB-t fabrikálni. Ehhez először is igénybe kellett vennünk a bétás Powerstrip 3.0-t, ennek segítségével sikerült a kártyát 184/369 MHz-es sebességre bírni.

info

- ☛ Silver Computer ☎ 209-1915
- ☛ www.silvercomp.hu
- ☛ www.abit.com.tw/eng/product/mb/k7e.htm
- ☛ support.ati.com/products/pc/radeon/radeonline.html

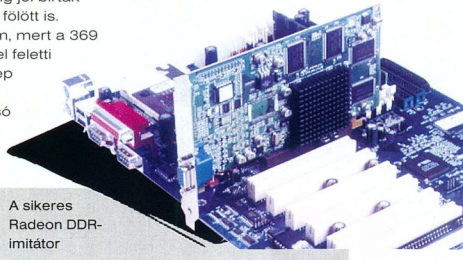
A mag főlörgetésének sikere kevésbé lehetett kétséges, ugyanis tudvalevő, hogy a normál Radeon DDR kártyákon levő aktív hűtés is inkább mókusvakítás, mintsem elkerülhetetlenül szükséges komponens. A 6 ns-os időzítési memóriamodulok pedig jól bírták 10%-kal a specifikáció fölött is.

Sokkal többet már nem, mert a 369 MHz-es memóriára-órájellett próbálkozásokról a kép egyes részei hibásan jelennek meg. Az utolsó lebutítás, ami az LE-kezt érte, a HyperZ technológia kiiktatása Direct3D-s programok futtatása esetén. A Radeon LE magjának architektúrája

azonos a Radeon DDR-ével, ezért a butítás csak a meghajtóprogramban valósítható meg. Ennek kiiktatásához így csupán három bejegyzést kell a Windows regisztrijében. A regedit program meghívása után meg kell keresnünk a `HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\ATI Technologies\Driver\0000\latid\hal` kulcsot. Itt a "0000" bejegyzés lehet más is, attól függően, hogy az LE hányadik ATI kártya a gépünkben az operációs rendszer telepítése óta. A fenti kulcsa alatt három új bejegyzést kell létrehozni, illetve mindegyikhez egy értéket kell rendelni. Először is a `FastZClearEnabled` bejegyzést írjuk be 1-es értékkel, majd 0 értékkel a `DisableHierarchicalZ` és a `DisableHyperZ` bejegyzést. Ezzel kész is volnánk.

Akción: plusz 509 MHz ingyen!

A mellékelt táblázat adatainak fényében kijelenthetjük, hogy ha kicsit is figyeljük a picot,

A sikeres Radeon DDR-imitátor

böngésszük a Netet – és persze ha megvan bennünk a főlörgetési hajlandóság –, lényegében teljesen ingyen komoly teljesítménybeli növekedést érhetünk el Socket A platformon. Az alcímben jelzett plusz 509 MHz a CPU-ból, illetve a grafikus kártya magjából és memóriájából kicsinálható órajel-többlet összege.

A tesztek először lefuttattuk úgy, hogy a konfiguráció minden porcikája gyári beállításokon működött (az alaplap BIOS-ában: *Load Optimized Defaults*). Ez adta a viszonyítási pontot a főlörgetéssel elérhető teljesítmény megítéléséhez. Ezek után a fentiekben ismertetett módon tuningolt rendszert (a BIOS-ban a legagresszívabb értékeket állítottuk be CAS3 memóriához, a magba

jutó VCore feszültség 1,85 V, a lehetséges legmagasabb érték) nyújtuk meg. A főlörgetett rendszer stabil volt, csupán a Vulpine GLMark-ba hagyott bele krónikusban a Radeon LE.

Ellenőrzésképpen kipróbáltuk egy Hercules GeForce2 GTS kártyával is – azzal ez a teszt is tökéletesen lefutott, tehát a grafikus kártya volt a ludas.

Az OpenGL-alapú Vulpine-ről, amely lényegében a Quake II timedombék folytatásának tekinthető, egyébként tudvalevő, hogy nagyon kényes a főlörgetett alkatrészekre. De éppen ezért jól használható teljes rendszerek stabilitásának teszteléséhez: amelyek rendszeren ez a viszonylag hosszú benchmark hiba nélkül lefut, ott a tuningolt alkatrészek miatt nem lesz gond a stabilitással.

Megjegyzendő, tuningszerecsénk alakulásához (a processzor „csak” 1400 MHz-ig tudtuk hűzni, 1450-en már bizonytalankodott a Windows) hozzájárult, hogy a tesztlaborban az ideálisnál (21–22 Celsius-fok) jóval magasabb hőmérséklet, mintegy 28 Celsius-fok uralkodott. Mindegy, ez is újabb adalék ahhoz, hogy rendszerünk 1,4 GHz-en atomstabil volt.

A konfigurációhoz felhasznált alkatrészeket (Abit KT7E, AMD Thunderbird AVIA 1000/200 MHz, ATI Radeon LE) a Silver Computer biztosította, míg a konfiguráció egyéb alkatrészeihez a Herta és Senorg által biztosított tesztkonfigurációt használtuk.

WWW.digital-world.hu Viszonteladók jelentkezését is várjuk ! Kisker-Nagyker.

Spypen Digitális/Német fényképezőgépek
28000.- Ft+Áfa

Spypen 1.3Mpixel Digitális fényképezőgép/Vakuvál
38000.- Ft+Áfa

AKCIÓN!!!
IEEE 1394 FLY-DV Videószerszerteladók
10800.- Ft+Áfa

CF & SM USB Kártyaalvások
10800.- Ft+Áfa

View Master PC-TV Konverter
18500.- Ft+Áfa

FlyVideo Deluxe/MPEG TV+FM+Tx+RC
18500.- Ft+Áfa

AV@MPG2
STREAM AV@MPG2
64800.- Ft+Áfa

Digital Video Bridge
IE1394 DV Kártyával
89600.- Ft+Áfa

LifeView FlyDV-Mpeg2
Realtime AV-DV Mpeg2
69800.- Ft+Áfa

EZ Phone USB Camera
Speaker+Mikrofon
18800.- Ft+Áfa

PrimeFilm 1800dpi
Negatív/Dia Szkenner
58000.- Ft+Áfa

Flash USB Drive
32/64MB
19800/30800.- Ft+Áfa

EAST COMPUTER KFT 1107 BP.Ceglédi u 1-3 fszt.12 T:431-3439, 06-30-944-6650 eastcomp@matavnet.hu

Mit mutatnak a mérések?

A kétféle izesítésű tesztkonfiguráció eredményeinek összehasonlítását igazán stílusos az irodai munkavégzés mérésére kihegyezett Sysmark 50 pontos különbségével nyitni. Már az alaprendszer 190 pontja sem lebecsülendő, ám a 240 pontnyi nyers erő a Sysmark 2000-ben már tényleg figyelemre méltó. Az biztos, hogy a rendszerre nem kell sokat várni, futtassunk bármilyen irodai alkalmazást.

A Quake III Team Arenában mindkét felbontás eredményeinek figyelembevételével kijelenthetjük, hogy itt az értékekben elért emelkedés szinte kizárólag a grafikus kártya tuningolásának köszönhető. Ebből logikusan következik, hogy egy 1000 MHz-es Thunderbird is tökéletesen elég a Q3TA alá.

(A Hálón megjelent egyik elemző írás a Thunderbird esetében 900 MHz-en húzza meg

azt az elméleti határt, amelyet felfelé már nem növekszik

Ezres AVIA a hivatalos határon

lényegesen az elért képkocka/s érték – igaz, ott GeForce2-alapú kártyákat használtnak).

Tetesem előrelépés figyelhető meg a 3DMark 2000-ben és 2001-ben: 48, illetve 36%-kal bizonyult jobbnak a tuningolt változat. További, fókuszált mérésekkel meg lehetett volna állapítani, hogy az összteljesítményhez milyen mértékben járult hozzá a CPU plusz MHz-ei, a Radeon LE megemelt órajele, illetve a HyperZ engedélyezése – ettől azonban terjedelmi korlátok miatt eltekintünk. Végül az ugyancsak Direct3D tartományba tartozó Z: Steel Soldiers demó profiler videokártya-gyilkos beállításokkal ugyancsak 36%-kal volt gyorsabb a tuningolt rendszeren, mint az alapon.

Még egyszer hangsúlyozni kell: ez a teljesítménynövekedés teljesen ingyenesnek tekinthető, bár a jól tuningolható CPU-kat a kereskedők többsége némi felárral adja a hasonló órajelű, ám kevésbé vagy egyáltalán nem tuningolhatóakhoz képest.

A fentebb ismertetett konfigurációvázat mind egyben, mind alkatrészenként csak ajánlani tudjuk, két dolog azonban mindenkinek észben kell tartania.

Egy: a tuningszerencze forgandó, ezért sokszor még az egyazon szériából származó alkatrészekkel sem lehet ugyanolyan magas órajelet elérni. Ez kivédhető, ha az üzlet által előzetesen „betesztelt” alkatrészeket vásárolunk. Kettő: a CHIP Magazin semmiféle felelősséget nem vállal a fentebb ismertetett hardveres és szoftveres tuningolásból eredő közvetett vagy közvetlen károktól.

Mérési eredmények

Processzor	AMD Thunderbird 1000/200 MHz	AMD Thunderbird 1400 (10x140) MHz
Grafikus kártya	ATI Radeon LE 148/296 MHz	ATI Radeon LE 184/369 MHz
Sysmark 2000 4B, Official Run	190 pont	240 pont
Vulpine GLMark v1.1, 1024x768/32 bit, High Detail	23.9 képkocka/s	n.a.
Quake III Team Arena 1.27h, timedemo 1, mpdemo1 – 800x600/32 bit, High Quality	46.5 képkocka/s	56.8 képkocka/s
Quake III Team Arena 1.27h, timedemo 1, mpdemo1 – 1280x1024/32 bit, High Quality	19.7 képkocka/s	21.3 képkocka/s
3DMark 2000 v1.1, Default (1024x768/16 bit)	3659 3D mark	5416 3D mark
3DMark 2001, Default (1024x768/32 bit)	2375 3D mark	3241 3D mark
Z: Steel Soldiers demo Profiler, 1024x768/32 bit, 4 mintás teljes képernyős elismítés (FSAA)	20.5 képkocka/s	28.0 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: Abit KT7E alaplapon, 256 Mbyte PC133-as CAS3 SDRAM, IBM DTLA-307030 merevlemez, Globalwin FOP32 CPU-hűtő, SD Live! 5.1 hangkártya, Windows 98SE Hun, DirectX 8.0a, Via 4-in-1 4.31 final, Axi 413.7075.

Mi mennyi?

A cikkben említett alkatrészek bruttó végfelhasználói ára jünlis végén (Silver Computer):
 Abit KT7E: 33 700 Ft (2 év garancia)
 AMD Thunderbird 1000/200 AVIA: 32 400 Ft (1 év garancia)
 ATI Radeon LE: 30 150 Ft (1 év garancia)

DVD.master - DVC-II

amerikai-német analóg és digitális videoszerkesztés és DVD készítő rendszerek

Hollywood DV Bridge

Real time hw.
MPEG tömörítés
Analóg bemenet
MPEG1, MPEG2,
DVD konverzió
Movie Star
DVD It!

Dazzle **FAST**

69.800,-

SONY Panasonic Canon
videokamerák akciós áron!!! DV

D8-as SONY kamerák
tuningolása, analóg és
digitális bemenetnek
szoftveres engedélyezése

Analóg → DV,
DV → analóg
konverziós
és capture
Mac-en, PC-n
Main Actor és
Videoave 4

74.800,-

(Az árak nem tartalmazzák az ÁFA-t. Minden termékhez 12 hónap teljes garancia, valamint teljeskörű műszaki támogatás tartozik)

www.dazzle-europe.de - www.dazzle.hu - www.atcomp.hu - mail@atcomp.hu - 1107 Bp. Ceglédi út 1-3. I. em. 115-116. (1)4313-415, 445

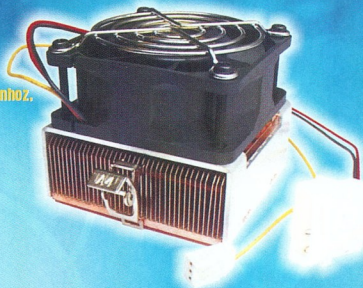
ATCOMP

COOL111+

Bármilyen PPGA/FC-PGA Celeronhoz,
bármilyen FC-PGA PIII-hoz és AMD Duronhoz,
maximum 1,6GHz-es AMD Athlonhoz

- 38 lapkás vörösréz hűtőborda
- 60*60*25mm-es ventilátor
- 8800 fordulat/perc, percenként több mint 1m³ levegőátvitel
- külön táp- és fordulatszámigyelő csatlakozó (0,6A áramfelvétellel)
- ventilátor-védő rács
- 3 év garancia

COOL111

Bármilyen PPGA/FC-PGA Celeronhoz,
bármilyen FC-PGA PIII-hoz és AMD Duronhoz,
maximum 1,6GHz-es AMD Athlonhoz

- 38 lapkás vörösréz hűtőborda
- 60*60*10mm-es ventilátor
- 4800 fordulat/perc, percenként több mint 0,65m³ levegőátvitel
- alacsony zajszint (36,8dBA)
- 3 év garancia

COOL122+

Bármilyen PPGA/FC-PGA Celeronhoz,
bármilyen FC-PGA PIII-hoz és AMD Duronhoz,
maximum 1,7GHz-es AMD Athlonhoz

- 21 lapkás alumínium hűtőborda vörösréz betéttel
- különlegesen kiképzett bordapfíll
- 60*60*25mm-es ventilátor
- 6800 fordulat/perc, percenként több mint 1m³ levegőátvitel
- külön táp- és fordulatszámigyelő csatlakozó (0,6A áramfelvétellel)
- ventilátor-védő rács
- 3 év garancia

COLINK

THE Cooling Engine

"The Link of Cooling Demand & Solutions"

COOL122

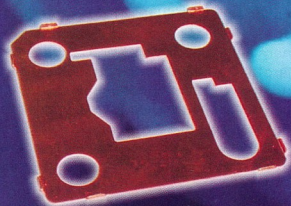
Azonos a COOL122+ modellel,
védőrács nélkül.

15% ezüstöt tartalmazó hővezető paszta, 15g fecskendőnként, több alkalomra elegendő.
Legalább 2°C-kal csökkentheti a processzor-hőmérsékletet.

CU-SPACER

("lesarkazás"-védő)
Védi a processzort befogadó kerámia-lappeszkát a hűtő-ventilátor rögzítésekor. Vörösrézrel tölti ki a kerámia és a hűtőborda aljzata közötti légrést.

Kelly-Tech

WWW.KELLYTECH.HU

Derék dallamok

A hangrögzítés felfedezése óta az ember törli a fejét, hogyan vihetné magával bárhová a felvételeit. A XXI. század elejére már meglehetősen kiforrott eszközökkel oldhatjuk meg ezt, a választék is bőséges. Most a hordozható MP3-lejátszók krémjét vizsgáltuk meg.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Mindössze néhány éve jelentek meg az első hordozható MP3-lejátszók. Meglehetősen kezdetleges próbálkozások voltak, hogy a futótűzként terjedő MP3 (MPEG Layer 3) formátum minden előnyét a zsebünkbe rejtve is élvezhessük. Korunkban, amikor mindenki mindent miniatürizál, ez a formátum valóságos kincs: bár veszteségesen, de akár a 12-ed részére is zsugoríthatjuk a hangot – alig észrevehető minőségromlás mellett. Ennek köszönhetően egy albumnyi zene kényelmesen elfér egy flash memóriakártyán, amely kicsi, nincs benne mozgó alkatrész – de sajnos drága. Tesztünkben is szerepelnek flash memóriakártyával üzemelő lejátszók, ám ezekben már jóval több memóriát találunk, mint üttörő társaikban. Több típust még bővíteni is tudunk külső memóriamodulokkal.

A fő hibákat azonnal felismerték a gyártók, ezért átvették a diszcsanokban alkalmazott tárolási módot, azaz háttértárként CD-t alkalmaztak. A CD az egyik legolcsóbb médium – ráadásul nem kell vállalni az első próbálkozásokkal járó veszelmeket sem, hiszen a hordozható CD-lejátszók már széles körben elterjedtek. Csupán egy apró dedekér chipet és komolyabb menüt kellett beépíteni a diszcsanbe – íme, kész az MP3-as diszcsan!

A nyüzőpróba

Tesztünkben egyrészt a készülékek külsejét, szolgáltatásait, feltöltésük egyszerűségét (vagy éppen nehézségét) és kezelhetőségüket, másrészt hangminőségüket vizsgáltuk meg. A hangzás értékeléséhez először meghallgattuk a lejátszót a saját fülhallgatójával, majd egy felső kategóriás Sony fejhallgatóval is.

Azt sajnos nem tudtuk vállalni, hogy mindegyik készülékkel egyenként körbefutjuk a Margitszigetet a rázkódásvédelem teszteléséhez, ám ennek ellenére biztos állítjuk: a memóriás lejátszók mindegyike alkalmas aktív tesztmozgásra. A CD-alapúak már kevésbé (elsősorban nagyobb méretűk miatt), ám ezeknél bőséges kártpótlást nyújt a korongokra felpréselhető rengeteg zene.

Creative DAP Jukebox

A hangkártyáiról híres cég nem bízta a véletlenre sikerét, egy nagyböccska, súlyos lejátszóba belezúfolta a manapság elérhető legjobb technikát. A készülék üttőkártyája a 6 Gbyte-os, 2,5 colos merevlemez, amelyet jó tulajdonságok hosszú sora egészít ki. A 132x64 képpont felbontású, háttér-megvilágítású, pontmátrixos kijelzőt mindent logikusan és gyorsan tudunk kezelni. A sok gomb nem zavaró, mindegyiknek megvan a jól

meghatározott feladata. 6 Gbyte MP3-as zenei anyag már kétségbeejtően sok, ami megköveteli, hogy a rendszerezésük és a kezelésük pofonegyszerű legyen – ez maradéktalanul meg is valósul.

A fülhallgató kimenete mellett két sztereo kimenetet is elhelyeztek a hátulján – ezek párhuzamosan ugyanazt, vagy négy hangfalon, térben szolgáltatják meg a zenét. Ehhez a Creative saját, EAX szabványát építette a DAP Jukeboxba. A lejátszó elején infravörös csatlakozót is találunk, de ez egyelőre nem működik.

A sztereo bemeneten felvettél is készíthetünk a DAP Jukeboxsal.

A készülék alig nagyobb egy földi diszcsannél, de a négy elem miatt a súlya tekintélyt parancsoló – ez ebben a kategóriában nem számít jó pontnak. A fülhallgatója szegényesen szól, ráadásul kényelmetlen. Az összes jó tulajdonsággal szemben egyetlen igazán nyomós negatívum áll: az ár. Persze a készülék tudását tekintve ez nem magas, de nem valószínű, hogy többségünk szívesen sétálgat este a városban egy több mint 100 ezer forintos készülékkel a zsebében. Arról nem is beszélve, hogy strapabíró zseb kell hozzá. Megfelelő kiegészítőkkal azonban kitűnően használható autóban – amíg meg nem érkeznek az MP3-as CD-ket is lejátszani tudó autós CD-lejátszók.

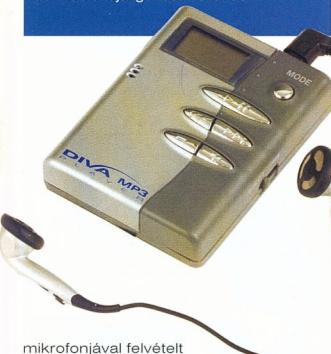

- ➕ Nagy tárolókapacitás; mesteri kivitelezés; mesés hangminőség; kényelmes szoftverek.
- ➖ Drága; gyenge minőségű a fülhallgatója; nehéz; lassú a szoftvere.

Diva MP3-Player

A „memóriás” lejátszók egyik legérdekesebb példánya. Méretei a legszolidabbak, de a borítása alatt rengeteg tudás rejtőzik. A beépített 32 Mbyte memóriát külső Compact Flash kártyával bővíthetjük. Beépített

Diva MP3-Player: kicsi és univerzális, de memóriája igencsak szűkös

mikrofonjával felvétel készíthetünk, de ami a legérdekesebb, hogy USB-s kártyaolvasóként is üzemel. Kezeli az ID3 bejegyzéseket (csak v1.0), hangja közepes hangerőn tisztá, de e felett erősen torzít. A feltöltése csupán egyszerű file-másolás, ennek ellenére kapunk hozzá keretprogramot – amely szinte semmire sem alkalmas. Egyetlen ceruzaelemmel akár 12 órán keresztül is hallgathatjuk.

- ➕ Kicsi; egyszerű kezelhetőség; sok hasznos képesség.
- ➖ Kevés belső memória; kikapcsoláskor elvesznek a beállítások.

Freecom Beatman

Méretei alapján nagyobb fajta flash memóriás lejátszónak tűnhet, ám alaposabban megvizsgálva itt is a jó öreg CD-t köszönhetjük. Azonban nem 12 cm átmérőjű lemezt, hanem a szintén szabványos 8 cm-est használva sikerült a Freecomnak olcsó médiumot igénylő, kicsi lejátszót készítenie. (Ezekre a kis CD-kre is bármelyik CD-íróval felírhatjuk a file-okat.) A Beatman kezeli a könyvtárstruktúrákat. Remélhetőleg szeptembertől már 8 cm-es CD-RW lemezeket is vásárolhatunk hozzá.

Sennheiser MX-300 fülhallgatót adnak a Beatmanhoz, a mezőny legjobbját. Van mélykiemelője, ami sokszor jól jöhet, de az ekvalizerét nem érdemes használni. A lejátszó sajnos nem tud tölteni akkumulátort, de két elemet mellékelnek a csomagban. A kijelzője egyszerű, kicsi, nagyon leltisztult és áttekinthető, de sajnos az ID3 kiírásokról nem is álmodhatunk. A kezelhetőség oltárán a könyvtárváltás lehetőségét is feloldozták.

- ➕ Modern külső; kiváló fülhallgató; a 8 cm-es CD minden előnye.
- ➖ Érzékeny a rázkódásra; ID3 kijelzésének hiánya.

Iomega HipZip

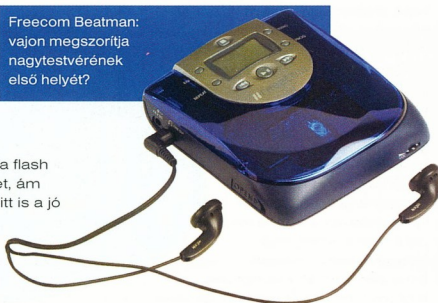
Az Iomega lejátszójához már volt szerencsénk (Zenélő villanyborotva – CHIP, 2001/7/67). A mezőny talán legvagányabb külsejű

készüléke, méretes, háttérvilágítású pontmátrixos

kijelzővel. A kezelése is tökéletes, gyors és pillanatok alatt megtanulható. Noha a hozzá való PocketZip lemez (eredetileg Click! néven futott) kapacitása csupán 40 Mbyte, teljes támogatást kapunk a műsorlisták szerkesztéséhez. Nem elhanyagolandó tény, hogy a készüléket PocketZip-olvasóként is használhatjuk.

A PocketZip az Iomega saját fejlesztése a memória felváltására. Bár az általa nyújtott 40 Mbyte nem sok, viszont a memória árának töredékéért megkapjuk. A lemezek folytonos cserélgetése persze kényelmetlen – remélhetőleg nagyobb kapacitású lemezek is megjelennek majd. A lejátszó hangja gyönyörű, dinamikus, tisztá – ráadásul a mellékelt fülhallgatóval is élvezhetjük. A füles

Freecom Beatman: vajon megszorítja nagytelvérenek első helyét?

amúgy Labtec (immár Logitech) gyártmányú, ergonomikus.

- ➕ Fejlett technika, kitűnő külső és kezelhetőség; lítium-ion akkumulátor.
- ➖ A háttértár kapacitása kicsi; kötelező a lejátszó a számok között; drága.

Lennox MP3 Jukebox

Az egyik legrégebben piacon lévő CD-s lejátszó. Ez előny, hiszen ennyi idő alatt az ára jelentősen csökkent – a mezőny messze legolcsóbb készüléke.

Ugyanakkor emiatt jelentős a technikai lemaradása a többiekétől. Mind ID3-kezelése, mind kezelhetősége, mind mérete elmarad a kor követelményeitől. Sajnos a dekódoló chip minden ereje elfogy a 224 kbit/s-os zenéknél – a 256 és 320 kbit/s-os anyagok bugyborékolva, élvezhetetlenül szólnak meg.

A Lennox nagyon hasonlít a Nintaus alapkészülékéhez – de a Lennox egy szempontból mindenképpen jobb nála: jóval olcsóbb vételtyársánál. A rázkódásvédelemhez beépített memóriába 500 másodpercnyi hangot tud felvenni külső mikrofonnal, az ez a képesség talán lehet döntő tényező vásárlásakor.

- ➕ A mezőny legolcsóbb készüléke.
- ➖ Tudása és kivitelezése elmarad a kor követelményeitől.

Nintaus MP3 & CD Player-2001A

A CD-s lejátszók egyik legolcsóbbika. Szép, két borítása alá sok tudást préseltek a készítő. MP3-as CD esetén kezeli a könyvtárszerkezetet, de zenei CD-t is hallgathatunk vele, sőt készíthetünk rövid hangfelvételeket mikrofonnal. Az apró, nem megvilágított, ám túlzásfótt kijelzőn né is keressük a számok címét, mert nem írja ki. A magyar leírás alapos tanulmányozásával pár óra alatt betanulhatjuk a kezelését, de ehhez a kijelzőt szinte mindig figyelni kell.

A készülék hangja nagyon éles, nagyobban hangerőn akár bántónak is nevezhetnénk. A vonalkimenetén (line) szép tisztá a hangja. A fülhallgatója teljesen átlagos – nem a legrosszabb, de nem is fogunk rácsodálkozni a hangminőségére. A VBR (változó bitrátájú) file-okat hibátlanul kezeli, de a kijelző ilyenkor fals értékeket mutat.

- ➕ Gyors CD-beolvasás; beépített elemtöltő; jó rázkódásvédelem.
- ➖ Túlbonyolított kezelés, „olcsó” külső, nem kezeli a számok között; drága.

Nintaus MP3 & CD Player ID3 support-318

Úgy tűnik, a Nintaus tanult az előző készülékeit ért kritikákból, és azokat figyelembe vette e lejátszó fejlesztésénél. Sajnos a névadás még mindig nem az erőssége a cégnek, de ez talán mellékes. A ketyere mérete jelentősen csökkent és a formatervezés is hosszasan vizsgálta egy híres cég (csak nem S-sel kezdődik és y-nal

végződik a neve?) termékét. A kezelőgombok elrendezése és kiosztása letisztult, mindegyiknek jól behatárolt a feladatát. Néhány óras használat után már „vakon” is

Creativ DAP Jukebox: tekintélyes tudás, tekintélyes méret

elboddogunk vele. Jól oldották meg a könyvtárváltást, bár ezt némiképp nehezíti, hogy a kijelzőn csupán 8 karakteres file-név jelenik meg. Ezt ellensúlyozza, hogy a kijelző alsó felében megjelenik a file-ban lévő ID3v1 vagy ID3v2 bejegyzés minden adata. Utóbbi esetben persze ne várjunk dalszöveget vagy albumborítót (lásd Identitászavar című kereset cikkkrészünket). A beolvasás villámgyors,

fülhallgatóval nem igazán tudjuk élvezni. Rossz pontot talán csak a kissé halvány kijelzője miatt kaphat. Aki

CD-s MP3-lejátszó után kutat, jól vizsgálja meg ezt a példányt, nagyon ígéretes darab.

- ID3v1- és ID3v2-támogatás; egyszerű kezelés.
- Kicsit halvány kijelző; maximum 256 kbit/s-os anyagokat játszik le.

Identitászavar

Azt a legtöbben tudják, hogy az MP3 formátumú file-okban el lehet menteni a zeneműre vonatkozó fontosabb adatokat. A fejlődés ezen a téren sem állt meg. Az ID3v1-et meg az MP3 file végén helyezték el, és korlátozott számú karakterrel leírva tudtuk eltárolni az előadót, a szám és az album címét, egyéb adatokat.

Az ID3v2 többre képes. A file elejéhez csatolja magát, azaz csonka file-ból sem vesznek el a zenére vonatkozó adatok. A felhasználható karakterek száma jelentősen nőtt, és új információk is rögzíthetőkké váltak.

A jelenleg is fejlődő szabvány modularis felépítésű, valójában csak a kezelőletünk szabhat határt felhasználásának. Tárolhatunk benne hiperhivatkozásokat, a számra vonatkozó ekvalizerbeállításokat, CD-borítót, dalszöveget és még rengeteg információt.

Persze ezek kihasználásához vagy megfelelő lejátszó, vagy a szoftveres lejátszóban ezeket kezelő kiegészítést (plug-in) kell. Az ID3 hivatalos Web-helyén minden segítséget megkapunk a szabvány megismeréséhez, a programozáshoz, bővítéshez. Könnyen elképzelhető, hogy az ID3v2 lesz az MP3Pro formátum hivatalos adatmelléklete.

- ➔ www.id3.org
- ➔ www.iis.fhg.de
- ➔ www.mp3.com
- ➔ www.mpeg.org

és nyugodtan használhatunk hozzá CD-RW-lemezeket is.

Sajnos a 320 kbit/s-os számokat sehogyan sem kezeli. Az akkumulátorok töltése sokat javult az előző változatokéhoz képest, töltés közben még a folyamat állapotát is kijelzi. A hangja hibátlan, kellően erőteljes, de nem torz, bár ezt a mellékelt

CD-s MP3-lejátszó után kutat, jól vizsgálja meg ezt a példányt, nagyon ígéretes darab.

- ID3v1- és ID3v2-támogatás; egyszerű kezelés.
- Kicsit halvány kijelző; maximum 256 kbit/s-os anyagokat játszik le.

Nintasa MP3 & CD & VCD Player

A Nintasa legkomolyabb külső lejátszója – az előzővel azonos áron. A csomagjában távirányító is lapul. Persze mesteri mutatvány kell például a metron hanyagul kapcsolgatni vele a diszcsmanüket, de nem erre találták ki: a készüléket ugyanis tévére is köthetjük, ilyenkor VideoCD-lejátszóként üzemel. Kár, hogy PC-s körökben a VCD formátumot egyre inkább felváltja a DivX, mert utóbbit sajnos nem kezeli. MP3-lejátszási képességei megegyeznek az ID3-at támogató testvérével.

Olvasa a CD-RW-lemezeket, de az ID3 adatokat nem tudja megjeleníteni. Valamivel vastagabb, és a kezelése is más – talán lehetne nyitni nehezekebb –, viszont a hangerőszabályzás digitális. A távirányító nem a legjobb, gombjai leginkább a nyolcvanas évekbeli kínai kvarcjátékokéra hasonlítanak. Egyébként mind a PAL, mind az NTSC VideoCD-ket hibátlanul lejátszza, tekerhetünk előre és hátra, hangsvótválthatunk, és minden egyebet beállíthatunk.

Nintasa 2001A: nagyobb testvérei rendre többet tudnak

Játszva jobb lesz?

Megállíthatatlanul közeledik egy teljesen új médium, a DataPlay megjelenése. Optikai elven működik, de teljesen új technológián alapul. Az apró lemez tokjával együtt akkora, mint egy memóriakártya, viszont 500 Mbyte adatot tud tárolni. Legnagyobb előnye tulajdonképpen az, hogy az ára mindössze 10 dollár – nagyjából 3000 Ft. Várhatóan már ősszel piacra kerülnek ilyen tárolóval működő lejátszók. A DataPlay egyelőre gyárilag feltöltött, illetve egyszer írható lemezeket hoz forgalomba, de az év vége felé, a jövő év elejére az újírható változat is megjelenik. Az új médium ígéretes jövőjét támasztja alá, hogy máris nagy nevek álltak mögé, például a Kodak, az Imation vagy a Samsung, sőt az EMI is elfogadta zenei adathordozónak.

➔ www.dataplay.com

A DataPlay írható változata forradalmat idézhet elő az MP3-lejátszó piacán

- Távirányító; kezel VideoCD-t.
- Gyenge minőségű távirányító; túl vastag; nincs vonalkimenete; rossz minőségű gombok.

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Creative DAP Jukebox	Diva MP3 Player	Freecom Beatman	Omega HipZip	Lennox MP3 Jukebox	Nintaus 2001A	Nintaus MP3 & CD Player ID3 support	Nintaus MP3 & CD & VCD Player	Sounds-Good	Yuan MP-300
Web-cím	europa.creative.com/jukebox/home.asp	www.mydiva-player.com	www.freecom.com/default.asp	www.omega.com/hipzip/index.html	www.musicmatch.com	www.nintaus.hu/hu/indexmp3.htm	www.nintaus.hu/hu/indexmp3.htm	www.hu/hu/indexmp3.htm	www.good.com/soundsgood/	www.yuan.com.tw/07/10item/product/mp3001.html
Műszaki adatok										
Tömeg (elemek nélkül)	400 g	39 g	158 g	185 g (akkumulátorral)	250 g	250 g	230 g	257 g	28 g	65 g
Méret	127x127x38 mm	56x78x18 mm	95x103x29 mm	70x107x29 mm	130x145x28 mm	130x145x28 mm	130x136x28 mm	132x135x32 mm	54x57x9 mm	55x95x16 mm
Tartozékok	táska	○	○	táska, övcsipesz	táska	○	táska	○	táska	övcsat
Tápellátás	akkumulátor	elem	elem	akkumulátor	akkumulátor	akkumulátor	akkumulátor	akkumulátor	akkumulátor	akkumulátor
Játékidő egy töltéssel (gyári adat)	4-5 óra	12 óra	7 óra	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	a Visor akkumulátorát használja	n.a.
Adathordozó	merevelem	Compact Flash	8 cm-es CD	PocketZip lemez	CD	CD	CD	CD	flash memória	flash memória
Az adathordozó cserélhető	○	○	●	●	●	●	●	●	○	○
Az adathordozó bővíthető	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●
Lejátszható formátumok	MP3, WMA, WAV	MP3, AAC, WMA	MP3, audio CD	MP3, WMA	MP3, audio CD	MP3, audio CD	MP3, audio CD	MP3, audio CD	MP3	MP3, WAV
ID3v1/ID3v2 kezelése	●●	●●	○/○	●●	○/○	○/○	●●	○/○	●/○	○/○
Hosszabb szöveg görgetése	●	●	○	●	○	○	●	●	●	○
Lejátszás vezérlése										
Sorba rendezés módja	bármilyen formában	feltöltés szerint	ábécé	feltöltés szerint	rendezetlen	rendezetlen	ábécé rendben	ábécé rendben	feltöltés szerint	feltöltés szerint
Könyvtárkénti lejátszás	●	●	○	●	●	●	●	●	○	○
Műsorlisták készíthetők	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○
Intro lejátszása	●	○	●	●	●	●	●	●	○	○
Számismétlés	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Teljes anyag ismétlése	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Letöltés										
A lejátszóba kell átjuttatni vagy a médiumra?	lejátszóba	lejátszóba	médiumra	médiumra	médiumra	médiumra	médiumra	médiumra	lejátszóba	lejátszóba
Letöltés időigénye	166 s	81 s	○	52 s	○	○	○	○	253 s	160 s
Mellékelt szoftverek	Creative Playcenter 2, Lava	Real Jukebox	MusicMatch Jukebox	MusicMatch Jukebox	○	○	○	○	kezelőszoftver, MusicMatch Jukebox	kezelőszoftver
A letöltéshez kell-e a saját szoftvere?	●	○	○	○	○	○	○	○	●	●
Kereskedelmi adatok										
Forgalmazó	CHS Hungary (nagykereskedő) ☎ 451-3500	Mediker ☎ 225-4000	Napfény ☎ 204-7333	Flamingo ☎ 360-2065	Compugroup ☎ 351-7447	Nintaus Magyarország ☎ 349-1053	Nintaus Magyarország ☎ 349-1053	Nintaus 3 Magyarország ☎ 349-1053	HDSYS ☎ 250-3260	nincs hazai forgalmazója
Web-címe	www.chs.hu	www.mediker.net	www.multimedia.hu	www.flamingo.co.hu	www.compugroup.hu	www.nintaus.hu	www.nintaus.hu	www.nintaus.hu	www.hdsys.hu	○
Alapárgó ára (bruttó)	110 000 Ft	35 000 Ft	56 250 Ft	84 149 Ft	28 738 Ft	36 000 Ft	39 000 Ft	39 000 Ft	105 875 Ft	○
Cserélhető média ára (bruttó)	○	22 500 Ft (64 Mbyte)	kb. 500 Ft (CD-R)	3675 Ft	kb. 200 Ft	kb. 200 Ft	kb. 200 Ft	kb. 200 Ft	○	○
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	○
CHIP-értékelés										
Az alapgép hangminősége	kiváló	jó	nagyon jó	kiváló	közepes	közepes	nagyon jó	jó	jó	közepes
A fejhallgató hangminősége	gyenge	jó	kiváló	nagyon jó	közepes	közepes	közepes	közepes	jó	gyenge
1 percnyi másolás ára (bruttó) géphez viszonyítva	17,6 Ft	1061 Ft	291 Ft	2004 Ft	42 Ft	53 Ft	58 Ft	58 Ft	1604 Ft	○
1 percnyi másolás ára (bruttó) médiumhoz viszonyítva	○	341 Ft	2,60 Ft	87,50 Ft	0,30 Ft	0,30 Ft	0,30 Ft	0,30 Ft	○	○

● igen, van. ○ nem, nincs.

SoundsGood

A mesteri fantáziával kifundált név furcsa jóságra lett ráragasztva. Használatához ugyanis szükségünk van egy Handspring Visor

SoundsGood: Visor-tulajdonoknál jó beugró ajánlat

kézi számítógépre, amelyek bővítőhelyére illetve működöképes. Az élén három gombra (előre- és hátratekerés, lejátszás) és digitális, de tekerhető hangerőszabályzóra bukkanhatunk a gyors kezelés érdekében.

Az igazi kezelőfelület egy apró program, amely kihasználja a Visor minden jó tulajdonságát. A nagyméretű,

érdeme. Tehát ha a Visor-tulajdonosok szeretnének MP3-at is hallgatni munka közben (a készülék képes párhuzamos működésre), megtalálták, amit kerestek.

amely egyetlenül hajaz a WinAmp alfa 0.01-es verziójára, a fülhallgató pedig jobb azonnal elajándékozni egy rosszakaróknak. Bosszantó, hogy a zeneszámokat a teljes csóndból 2 másodperc alatt fokozatosan erősíti fel a beállított hangerőre. A változó bitrátájú zenéknél a kijelző mebolondul.

- ➕ USB-n keresztüli akkumulátor; 16 hangzaskép; felvételi lehetőség.
- ➖ Csúnya külső; ID3 kezelésének hiánya; gyenge minőségű fülhallgató és szoftver.

Végszó

Sajnos nem sikerült felhajtanunk a piacon forgó összes típust. Mintha a nevesebb gyártók összeheszeltek volna, és kérésünk ellenére egyikük sem küldött be lejátszót. Csupán a Philips magyarázta meg távolmaradását termékváttással.

A memóriás példányok közül jó választás lehet a Diva kártyaolvasónak is használható lejátszója. A Compact Flash kártyák árai meredeken zuhannak, ezért nem sokára a 128 vagy 256 Mbyte-os példányok beszerzése sem lesz nagy érvágás.

A CD-s változatok közül már nehezebb választani. Ha az Interneten olvassuk az ezekről közzétett infókat, akkor egyik kecsegtetőbb, mint a másik. Érdemes azonban óvatosan fogadni az ott leírtakat. A mezőny egyetlen CHIP-TIPP-es készüléke is ebből a csoportból került ki a Nintaus 318 személyében. Letisztult koncepciót tűkröz. Nagyszerűen kezeli az ID3 bejegyzések mindegyik fajtáját, gyors, kicsi, jó a hangminősége és ára is kedvező.

Hasonlóan jó vétel lehet a Freecom Beatman. Ha a cég jobb rezgésvédelmet épített volna bele, jó esélye lenne akár a memóriás változatok mezőnyében is.

A Creative Jukebox eltérő koncepciójával tűnik ki: egy noteszgép-merevlemez és egy Live hangkártya sikeres ötvözése. Sajnos ebből erednek a hátrányai is: gyorsan lemerül az akkuja, nagyon nehéz, és mérete is nagyobb annál, hogy kényelmesen elférjen a zsebünkben. De azért jó érzés 8 órányi zenével járni-kelni...

Aki tehát teheti, várjon még, hiszen a DataPlay akár az egész piacot átrendezheti (lásd Játvszva jobb lesz? című keretes írásunkat). A 12 cm-es CD-vel működő lejátszók már most is kiforrottak, esetleg az (újra)írási lehetőség hozhat újdonságot – persze lényegesen magasabb áron. A 8 cm-es változatok talán még sikeresek lehetnek. A memóriás példányok sikere teljesen a flash memóriák áráról függ – és az egyelőre meredeken zuhan.

A hanganyag feltöltése zökkenőmentes, minden elvégezhető egy érintéssel, illetve kattintással. A SoundsGood hangminősége is rendben van, nagy hangerőnél sem torzít, csak a basszuskiemelés hiányzik kicsit.

- ➕ A legjobb kezelőfelületű eszköz; „gyorsgombok”.
- ➖ Hiányzik a basszuskiemelés; nem bővíthető.

Yuan MP-300

A rizs hazájából is érkezett egy első látsra puritán ketyere. Jobban megvizsgálva több érdekességet is találtunk rajta. A 64 Mbyte-os készüléket lehet

Yuan MP300: a puritán külső meglepő tudást (is) takar

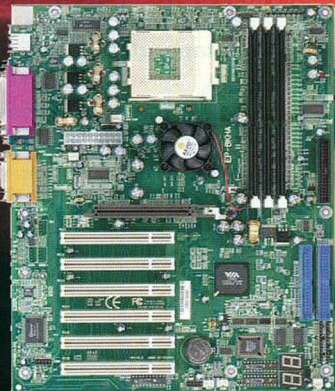
színes kijelző, a hatalmas gombok, az áttekinthető, értelmes menük a mezőny egyik legjobb kezelőfelületét alkotják – ez azonban kevésbé a SoundsGood, mint inkább a Visor

bővíteni akár 128 Mbyte-os modullal is, igaz, csakis valami nagyon különlegessel. A mellékelt két darab ceruzaelem méretű akkut a lejátszó az USB csatlópon tölti fel, ami ötletes és kényelmes megoldás. Zenehallgatáskor választanunk a 16 előre beprogramozott hangzasképből, de mi is beállíthatjuk. A készülékkel felvételt is készíthetünk a beépített mikrofon révén. A sok lejátszási mód között a ritka, A-ból B-be módot is megtalálhatjuk (a műsor egy szakaszának folyamatos ismétlése).

Sajnos negatívumok is vannak szép számmal: a külleme gyenge, az ID3 bejegyzéseket nem kezeli a szoftver,

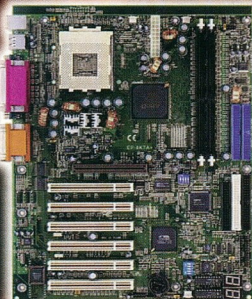

8KHA

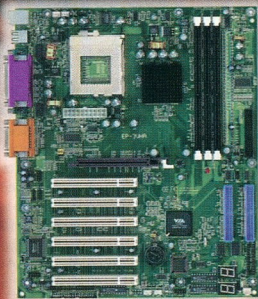
VIA KT 266 Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség!
 266/200 Mhz FSB támogatás
 PC1600/PC2 100 DDR SDRAM támogatás
 CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból
 3 DIMM memória slot max 1,5 GB DDR RAM
 6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 hang
 UDMA 100 IDE Controller
 Integrált P80P diagnosztikai kártya!!!

DDR

...Van ami értékállónak készül

Quality
8K7A/8K7A+*

AMD 761 Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz
 3 fázisú CPU tápfeszültség!
 266/200 Mhz FSB támogatás,
 PC1600/PC2100 DDR SDRAM támogatás
 CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból
 2 DIMM Memoria Slot max
 1GB DDR RAM
 6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port,
 AC-97 Hang
 UDMA 100 IDE Controller/UDMA 100
 IDE RAID Controller*
 Integrált P80P diagnosztikai
 kártya !!!

3VHA

VIA Apollo Pro 266 Chipset
 Pentium III processzorokhoz
 133/100 Mhz FSB támogatás,
 PC1600/PC2100 DDR SDRAM
 támogatás
 CPU órajel, szorzó és feszültség
 állítás BIOS-ból
 3 DIMM Memória Slot max
 1,5 GB RAM
 6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port,
 AC-97 Hang
 UDMA 100 IDE Controller
 Integrált diagnosztikai
 kártya !!!

NAGYKERESKEDÉSEK

VISZONTELADÓK SZÁMÁRA

Budapest, VII., Dohány utca 37.
 (Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)
 Telefon: 322-2232, fax: 343-4208
 e-mail: hertaktf@herta.hu
 www.orca.hu

HERTA

RAMIRIS Rubin RT.
 1134 Budapest, Klapka u. 9.
 Tel.: 412-4300, fax: 412-4301
 e-mail: ramiris@ramiris.hu
 www.ramiris.hu

EMJ Hungary Kft.
 1145 Budapest, Szugló u. 54.
 Tel.: 469-6050, fax: 469-6051
 e-mail: sales@emj.hu
 www.emj.hu

Égető sebesség

Februári CD-, illetve DVD-tesztünk óta számos, a Cebiten beharangozott újdonsággal rukkoltak elő a gyártók. A Magyarországra csak jóval később eljuttot működő példányokat végre mi is kipróbálhattuk – tapasztalataink robbanászerű előrelépést sejtetnek.

Giczy Gergő

Több érdekes, olykor érthetetlen eseményt is megfigyelhettünk az elmúlt években az optikai meghajtók piacán. A DVD komolyabb térhódításának kezdetén, vagyis nagyjából 1999 táján a CD-t többen – köztük mi is – eltemették, mondván, az új, nagyobb sebességet és kapacitást biztosító technológia olyan gyorsan fogja átvenni a hatalmat, mint 1992-ben a CD az LP eltűnése idején. Tévedtek, ahogyan mi is: hasonlóan az ugyancsak rég eltemetett, ósrégi és elavultnak hitt AT-s alaplap-technológiához, a Philips és a Sony együttműködésékeppen 1980-ban létrehozott Compact Disc napjainkban is az egyik legfőbb off-line adattároló- és hordozóeszköz, audio- és adatkiadványok sokaságát adja ki rajta. És akkor még nem is beszéltünk az áruzanásnak köszönhetően megállíthatatlanul növekvő népszerűségű, már mindenki számára elérhető CD-írásról, amellyel a még csak szárnyukat próbálgató DVD-írók semmiképpen sem versenyezhetnek. Nem biztos, hogy ez az állapot sokáig tart még – de ma már nem merjük olyan bátran megjósolni a CD halálát, mint két évvel ezelőtt...

További érdekes jelenség az optikai meghajtók gyári műszaki paramétereinek rapszodikus változása. 1999-ben a CD-olvasók névleges maximális, vagyis a lemezek külső sávjain elérhető adatátviteli sebesség robbanásszerűen kezdett növekedni, majd megállt az 50-szeres tempónál – az Asus CD-S500 jelű meghajtója a számítástechnikai eszközök világában példátlanul, több mint két évig a mezőny favoritja volt. Egyszerűen nem létezett nála gyorsabb CD-olvasó, továbbá levetkőzte a 32–34–40-szeres sebességű Asus meghajtók minőségi problémáit.

A CD-S500 már 1999-ben nyerte a teszteket (lapunkban az 1999/8-as

lapszám óta folyamatosan CHIP-TIPP-es), vajon miért csak két évvel később, 2001-ben kezdik utolérni és maguk mögött hagyni az ennél gyorsabb versenytársak? (A Kenwood több olvasófejet használó TrueX technológiája sem mai gyerek, de máig nem terjedt el széles körben.) Erre több lehetséges válasz is van: eddig nem volt égető szükség nagyobb sebességre – avagy a nagy fordulatszám olyan vibrációs problémákkal jár, amelynek kiküszöbölése nem érte meg a

Pioneer DVD-116
– elődeinél
csöndesebb, IDE
UDMA/66-os DVD-olvasó

fáradtságot. Utóbbi témában mellesleg rendkívül érdekes jelent meg lapunk júliusi számában. Érdemes elolvasni, hiszen egyértelmű a tanulság: a régi CD-eket övjük az új meghajtók nagy fordulatszámától – a meghajtóban a centrifugális erőtlő darabjaira szakadó CD hasznavehetetlen romhalmazzá változtatja a precíziós alkatrészeket, és a meghajtót ezután a „bűnös” lemezzel együtt tényleg eltemethetjük. A tudomásunk szerint pillanatnyilag leggyorsabb, „hagyományos” CD-olvasó 56-szoros (8,4 Mbyte/s) sebességű, míg a több olvasófejes TrueX technológia a Cebit óta 100-szoros (15 Mbyte/s) sebességnél tart – Magyarországon továbbra is ismeretlen.

A CD-írók sokáig „dekkoltak” a 2–4-szeres írási sebességen, majd rövid szünet után már 8-szoros, további kis idő múltán pedig 10–12-szeres tempóval

írhattuk CD-inket. Napjainkra zavarba ejtő hirtelenséggel előbb 16-szorosra, majd 20–24-szeresre (3–3,6 Mbyte/s) ugrott az elméleti írási sebesség, továbbá – elhalt próbálkozások után – megjelent a biztonságos CD-írást lehetővé tévő, lemezkímélő és takarékos puffertürelés elleni védelem, amiről februári számunkban már részletesen írtunk. A nagyobb sebességekhez új generációs lemezekre van szükség, amelyek most még nem terjedtek el – ám ami késik, nem múlik. Vagyis a CD küldetése folytatódik, ma még ismeretlen irányok felé, méghozzá a DVD árának csak mintegy 10–40%-áért.

i

↳ **CIKKEK\CDVDTEST – CHIP-CD, 2001/9**

Korábbi tesztjeink a CD-olvasók és írók, valamint a DVD-olvasók területén:

- ↳ Korongvált(oga)tó – CHIP, 99/8/66
- ↳ Régi jó régió – CHIP, 2000/5/110
- ↳ Asztali örömök – CHIP, 2000/6/83
- ↳ Adatpírtók – CHIP, 2000/6/88
- ↳ Forgótár – CHIP, 2001/2/74
- ↳ A korongséf – CHIP, 2001/5/82
- ↳ Frissen sült DVD – CHIP, 2001/8/70

Üzembe helyezés:

↳ Motorindítás előtt – CHIP, 99/8/73
CD-írók használata:

↳ Korongzás – CHIP, 2000/6/92
CD-író programok:

- ↳ Roxio/Adaptec Easy CD Creator: www.roxio.com/en/products/eccd
- ↳ Roxio/Adaptec DirectCD: www.roxio.com/en/products/eccd/dcdfeatures.html

↳ CeQuadrat WinOnCD és PacketCD: www.cequadrat.com

↳ Golden Hawk CDRWin: www.goldenhawk.com/cdrwin.htm

↳ Ahead Nero Burning ROM: www.ahead.de/en/index2.htm

Egyéb információk:

- ↳ Biztonságos égetés – CHIP, 2001/2/79
- ↳ www.homemovie.com
- ↳ www.dvdwr.com
- ↳ www.dvdforum.com
- ↳ www.rwppi.org

Szóljunk valamit a DVD-meghajtókról is! Sebességük növekedése több-kevésbé egyenes volt. A mai olvasók legnagyobb sebessége meghaladja a 16-szorost (21,6 Mbyte/s), ami tiszteletreméltó, tudván azt, hogy az emillett időszerű kezdetekor még a gyors mervelemük sem közelítették meg ezt. A DVD-írás nemrég kezdte botogatni szörnnyait, a ma még viszonylag drága írók és írható lemezek remélhetőleg hamarosan bárki számára elérhetőek lesznek.

A tesztről

Tesztünk célja az újabb, gyorsabb és megbízhatóbb optikai meghajtók vizsgálata volt, ezért a tesztmezőnyben csak 50-szeres csúcsebességű CD-olvasók, 16-szoros CD-írók, 12-szeres DVD-olvasók, illetve 8-szoros combók (CD-író és DVD-olvasó egyben), vagy ezeknél gyorsabb készülékek szerepelnek.

A méréseket előző, februári tesztünkkel (majdnem) teljesen kompatibilis módon végeztük, ahhoz képest tehát a mérések módjában és a tesztlemezekben nincs különbség (lásd előző tesztünkét), „mindössze” az alkatrészek és a mérőprogramok verziói változtak kissé. Ettől függetlenül az eredmények összehasonlíthatóak egymással, tudva azt, hogy a mérőprogramok által kiírt értékekben 1-2%-os szórásft figyeltünk meg, ami a meghajtók kezdeti fordulatszámának ingadozásából adódott.

Ez okozza azt a furat helyzetet is, hogy a mérési eredményeket böngészve kiderül, egyes meghajtók – például az Asus CD-S500/A – gyorsabban olvasták a hibás, káros CD-t, mint a karcolás nélkülit. Minthogy a karcolás nem a CD logikai területének elején található, nem befolyásolja a kezdeti fordulatszámot – vagyis a lemezt a meghajtó még mint sérülés nélkülit kezdi olvasni. Az eredmények tükrében figyelemreméltó, hogy az előző tesztekkel ellentétben a legtöbb készülék teljes

biztonsággal, sebességcsökkenés nélkül tudta elolvasni a sérült területet is, ami azt jelzi, hogy napjainkra rendkívül sokat fejlődött a hibajavító képességük. E két tényezőt összevetve tehát ez az érdekes jelenség nem mérési hiba eredménye, hanem a meghajtók automatikus sebességválasztásának és jó hibajavításának köszönhető.

Ricoh 9120A-DP – kombinált meghajtó az írási puffer kiürülése elleni védelemmel

A tesztben nem foglalkoztunk a CD-túllírásnak témakörével, mert annyira oltó az alapanyag, hogy szerintem nem éri meg a kockázatot, hogy a túllírt CD-t aztán esetleg másik meghajtóval nem tudjuk olvasni.

A CHIP-értékelés pontszámainál 100 pontot kaptak azok a készülékek, amelyek előző tesztünkben a legjobban szerepeltek. A többi készülék pontszámja ezek eredményeihez képest kiszámolt viszonyszám.

Mindezek után vegyük sorra az ideit őszi teszt általunk legjobbnak tartott készülékeket!

DVD-olvasók

A Pioneer DVD-sorozata jól ismert szereplője hardvertesztjeinknek. Évek óta folyamatosan jó minőségűek a régebben csak híberendezéseiről ismert gyártó termékei, a Pioneer meghajtók különlegessége a behűzés (slot-in) lemezkészítési technika, ami a lemezt minden behelyezéskor portalaníttja,

Olvasási-írási mód

Az optikai lemezmeghajtók a lemezek különböző részein eltérő adatátviteli sebességgel dolgoznak.

A lemezeken kifelé haladva mind hosszabb az adatokat tároló spirál adott szögterományaiba eső szakasza – egyre „nagyobbn” az adattárolási kapacitás –, ezért állandó forgási sebességnél növekszik az adatátviteli sebesség, illetve a változatlan adatátviteli sebességhez a meghajtónak csökkentenie kell a fordulatszámot.

A ma használatos üzemmódok a következők: CLV (Constant Linear Velocity – állandó spirálmenti sebesség), CAV (Constant Angular Velocity – állandó szögsebesség), P-CAV (Partial Constant Angular Velocity – részlegesen állandó szögsebesség) és Z-CLV (Zoned Constant Linear Velocity – zónákban állandó sebesség).

A CLV esetében az adatátviteli sebesség állandó, ehhez a meghajtó állandóan változtatja a lemez fordulatszámát.

Sokáig ez volt a CD-írók kizárólagos írási üzemmódja, ma már a nagyobb írási sebességekhez CAV-t használnak.

A CAV állandó szögsebességet jelent, ami által a lemezt külső pereme felé haladva a kerületi sebességgel együtt nő az adatátviteli sebesség is. A mai gyors olvasók szinte kizárólagos üzemmódja.

A P-CAV a CLV és a CAV kombinációja. A meghajtó CAV módban működik addig, amíg eléri a csúcsebességét, ezután CLV módban állandó olvasási (csúc)sebességgel folytatja a műveletet a lemez széle felé.

A Z-CLV nagyon hasonló a P-CAV-hoz, annyi különbséggel, hogy a meghajtó az olvasást CLV módban kezdi, majd CAV-ra vált, végül ismét CLV-ben fejezi be.

Pillanatnyilag egyetlen CD-meghajtó működik Z-CLV üzemmódban, a Plector PX-R412C.

CD-írók - igény szerint!

Akármit is kell tudnia leendő CD-írójának, kínálatunkban biztosan talál ilyet, egyes típusoknál 2 éves jótállással is. Beépíthető vagy hordozható minden portra: Paralel, USB, PCMCIA, FireWire és SCSI felületre, PC-hez és Macintosh-hoz egyaránt. A létező legkisebb hordozható CD-író mindössze két CD-tök méretű, a beépített akkumulátor dacára!

www.multimedia.hu

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	DVD-olvasók												Combo meghajtók		HP CD-Writer 9710i
	AOpen DVD-1240	Artec DHI-C40	LG Electronics DRD-8120B	Samsung DVD-Master SD-6125	Sony DDU1211	Pioneer DVD-106S	Pioneer DVD-105S2	Pioneer DVD-1158B	Pioneer DVD-116	HP CD-Writer DVD Combo 9900i	Ricoh R120A-PP	Ricoh R120A-PP			
Web-cím	www.aopenusa.com	www.artec.com.tw/artec/product/rd-rom/dvd1240.htm	www.lge.com/product/product_view_eng.asp?no=11034	www.samsung.com/odd/rdrom/rdrom_sds12.html	www.storage.sony.com/CEM	www.pioneer-eur.com/multimed/rdrom/dvdrom.htm	www.pioneer-eur.com/products/multimed/rdrom/dvdrom.htm	www.pioneer-eur.com/products/multimed/rdrom/dvdrom.htm	www.pioneer-eur.com/products/multimed/rdrom/dvd106s116a.htm	www.jpdriver.com/products/9900i	www.ricoh.co.jp/rd-r/rd-r/europe/rdrom120a.html	www.jpdriver.com/products/9710i			
Műszaki adatok															
Csatlak.	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33	IDE UDMA/66	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33	IDE UDMA/33			
Nyelvek sebessége (ráta/írás/olvasás) vagy DVD/DVDR	12/40-szoros	12/40-szoros	12/40-szoros	12/40-szoros	12/40-szoros	16/40-szoros	16/40-szoros	16/40-szoros	16/40-szoros	12/10/32/8-szoros	12/10/32/8-szoros	16/10/40-szoros			
Firmware verziószáma	R05	0.89	1.03	SS09	1WH1	1.22	1.22	1.12	1.09	1.30	1.20	1.0M			
Gyártósról	512 kbyte	512 kbyte	512 kbyte	512 kbyte	512 kbyte	512 kbyte	512 kbyte	512 kbyte	256 kbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte			
Hangkimenet (analog/digitális)	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●			
Lemezlezés	tálcás	tálcás	tálcás	tálcás	tálcás	slot-in	slot-in	tálcás	tálcás	tálcás	tálcás	tálcás			
Rétegkód (előzetlen/megszűnt/felelő)	●●	n.a.	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	○			
Üzemmód															
CD-olvasás	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV			
DVD-olvasás	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV			
CD-R írás	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	P-CAV			
CD-RW írás	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	CLV			
Írási puffer kiürülése elleni védelem	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	JustLink			
Melékelt CD-író szoftverek	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Roxio (Adapted) DirectCD, HP Simple Backup, CD Labeler, Roxio (Adapted) Easy CD Creator			
Mérési eredmények															
1. ábracsoportolás paraméter végpontátlékának ideje (90°)	1,121/0,7 s	1,011/0,1 s	1,26/1,18 s	1,05/2,56 s	2,56/1,83 s	1,68/0 s	1,73/0 s	1,18/3,38 s	1,09/4,3 s	2,66/13,21 s	2,41/12,99 s	1,67/1,74 s			
Lemezpozíciós ideje (nyitáskor/lezés/lelőmérés)	1,82/9,53 s	1,59/11,1 s	2,87/11,15 s	3,6/9,29 s	4,96/13,8 s	0,98/7,42 s	0,91/6,96 s	0,94/6,4 s	0,91/5,56 s	2,72/2,59 s	2,7/2,65 s	4,05/9,13 s			
Adatmozgási sebesség															
CD-ROM olvasás (elője/áttagos/vége)	18,03/30,55/40,31-szoros	18,43/31,28/41,27-szoros	18,52/31,36/41,39-szoros	17,56/29,74/39,24-szoros	18,90/32,01/42,25-szoros	20,04/33,74/44,83-szoros	20,06/33,84/44,83-szoros	17,98/30,45/40,18-szoros	18,72/31,79/41,87-szoros	14,75/24,98/32,96-szoros	14,69/24,88/32,84-szoros	17,06/28,92/38,19-szoros			
híbe-CD-ROM olvasás (elője/áttagos/vége)	40,05/30,51/40,34-szoros	40,35/31,61/41,42-szoros	40,70/31,61/41,77-szoros	37,09/29,99/36,56-szoros	40,53/33,83/43,54-szoros	40,34/33,83/43,54-szoros	40,19/30,45/40,18-szoros	17,98/30,46/41,88-szoros	18,73/31,61/41,88-szoros	3,30/5,54/7,38-szoros	3,30/5,54/7,38-szoros	4,21/24,29/38,18-szoros			
CD-R olvasás (elője/áttagos/vége)	18,01/30,67/40,33-szoros	18,63/31,53/40,33-szoros	18,73/31,88/42,13-szoros	17,63/30,02/39,67-szoros	16,62/32,06/42,57-szoros	20,15/34,04/44,00-szoros	20,15/34,04/44,00-szoros	18,06/30,75/40,33-szoros	18,82/32,03/42,32-szoros	14,75/24,99/32,97-szoros	14,75/24,99/32,97-szoros	17,19/29,21/38,59-szoros			
CD-RW olvasás (elője/áttagos/vége)	10,78/18,34/24,26-szoros	9,34/15,96/21,10-szoros	7,50/12,81/16,95-szoros	8,37/14,30/18,91-szoros	10,27/15,02/16,38-szoros	11,77/24,21/32,03-szoros	11,77/24,21/32,03-szoros	14,19/24,29/32,00-szoros	14,19/24,29/32,00-szoros	14,55/25,04/32,96-szoros	14,55/25,04/32,96-szoros	17,21/29,32/38,78-szoros			
CD-DÁ olvasás (elője/áttagos/vége)	10,70/17,87/25,50-szoros	14,27/84/18,06-szoros	12,67/12,88/12,93-szoros	8,29/13,85/18,21-szoros	12,32/13,98/18,21-szoros	12,07/11,97/11,91-szoros	12,08/11,99/11,94-szoros	16,15/16,20/16,22-szoros	16,15/16,20/16,22-szoros	14,33/23,94/31,48-szoros	14,35/23,94/31,55-szoros	16,54/27,43/36,27-szoros			
DVD-ROM olvasás (elője/áttagos/vége)	5,09/6,63/11,52-szoros	5,12/6,41/11,26-szoros	5,09/6,56/11,41-szoros	4,97/6,54/11,37-szoros	5,06/6,51/11,31-szoros	6,77/11,49/14,61-szoros	6,81/11,51/14,61-szoros	6,67/11,51/15,89-szoros	6,52/11,56/15,45-szoros	3,37/5,74/7,59-szoros	3,36/5,70/7,56-szoros	○			
CD-R írás (elője/áttagos/vége)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	12,03/12,03/12,03-szoros	12,03/12,03/12,03-szoros	12,06/15,61/16,05-szoros			
CD-RW írás (elője/áttagos/vége)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	10,04/10,04/10,04-szoros	10,04/10,04/10,02-szoros	8,00/8,00/8,00-szoros			
Adatelésési idő															
CD-ROM (vételteszt/erő/harmad/felelő)	87/96/149 ms	89/96/161 ms	95/97/162 ms	94/103/226 ms	108/159/259 ms	89/101/175 ms	90/100/180 ms	90/101/177 ms	89/102/176 ms	91/107/164 ms	91/107/159 ms	125/141/208 ms			
DVD-ROM (vételteszt/erő/harmad/felelő)	92/105/183 ms	85/97/133 ms	99/105/178 ms	91/108/187 ms	103/112/169 ms	92/104/184 ms	91/105/184 ms	98/104/185 ms	92/107/185 ms	108/121/187 ms	112/129/190 ms	○			
CHIP-értékelés															
Adatmozgási sebesség															
CD-ROM olvasás	81 pont	83 pont	83 pont	79 pont	85 pont	89 pont	90 pont	81 pont	84 pont	66 pont	66 pont	77 pont			
híbe-CD-ROM olvasás	79 pont	82 pont	82 pont	78 pont	88 pont	88 pont	87 pont	79 pont	82 pont	64 pont	64 pont	83 pont			
CD-R olvasás	78 pont	81 pont	82 pont	77 pont	82 pont	87 pont	87 pont	79 pont	82 pont	64 pont	63 pont	75 pont			
CD-RW olvasás	94 pont	82 pont	66 pont	74 pont	77 pont	125 pont	125 pont	125 pont	125 pont	128 pont	129 pont	151 pont			
CD-DÁ olvasás	118 pont	52 pont	85 pont	91 pont	92 pont	79 pont	79 pont	107 pont	107 pont	158 pont	158 pont	181 pont			
DVD-ROM olvasás	75 pont	73 pont	74 pont	74 pont	74 pont	99 pont	99 pont	100 pont	100 pont	50 pont	49 pont	○			
CD-R írás	○	○	○	○	○	○	○	○	○	77 pont	77 pont	100 pont			
CD-RW írás	○	○	○	○	○	○	○	○	○	126 pont	125 pont	100 pont			
Adatelésési idő															
CD-ROM	97 pont	93 pont	91 pont	76 pont	61 pont	88 pont	87 pont	87 pont	87 pont	89 pont	90 pont	68 pont			
DVD-ROM	102 pont	123 pont	101 pont	100 pont	101 pont	102 pont	102 pont	100 pont	101 pont	93 pont	90 pont	○			
Összesített	724 pont	669 pont	664 pont	649 pont	572 pont	751 pont	751 pont	758 pont	768 pont	895 pont	847 pont	815 pont			
Kereskedelmi adatok															
Forgalmazó	Rack Computer Elektronika	InterBoard	LG Electronics Magyarország	EnterNet	EnterNet	Senorg	BaSys	Herta	BaSys	Hewlett-Packard Magyarország	Sowah	Hewlett-Packard Magyarország			
Telefonszám	309-4700	412-0164	455-6066	412-2001	412-2001	452-1000	(23) 415-541	322-2232	(23) 415-541	382-6666	350-4539	382-6666			
Web-cím	www.rcs.hu	www.interboard.hu	www.lge.com.hu	www.enternet.hu	www.enternet.hu	www.senorg.hu	www.basys.hu	www.herta.hu	www.basys.hu	www.hp.hu	www.sowah.hu	www.hp.hu			
Ár (bruttó)	30000 Ft	18375 Ft	20488 Ft	22875 Ft	19500 Ft	29250 Ft	23750 Ft	32375 Ft	25375 Ft	még nincs hivatalos információ	64250 Ft	72300 Ft			
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	még nincs hivatalos információ	1 év	1 év			

● igen, van, képest rd. ○ nem, nincs, nem képest rd.

CD-írók				CD-olvasók											
Plexor FlexWriter PX-1610TA	Yamaha CRW2100E- VK	Philips PCRW2010	Yamaha CRW2200E- VK	Acer CD-650P	Adaptec AK-950E/ TKU	Artec CHA-50	Asus CD-S500/A	Acer CD-652P	Delta OIP- CD5200A	LG Electronics CRD-8522B	Samsung SC-152	Sony CDS5211	Space- walker Shuttle SD561		
www.plexor.com/flash/products/16_10_40A.html	www.yamaha.com/cg/wire/weblog/eve/Dspay/Model749PDR0007CRW2100E2	www.pclsoft.philips.com	www.yamaha.com/cg/wire/weblog/eve/Dspay/Model749PDR0007CRW2200E2	www.acer.com/store/Storage_50x.html	www.adaptec.com/products/optical/cdrcom/cdr950e.htm	www.artec.com/hu/artec/product/cdr-rom/cdr50-e.htm	www.asus.com/products/cdrcom/S500	www.acer.com/store/Storage_50x.html	www.deltastorage.com/products/cdrcom/cd52.htm	www.lge.com/product/product_view.asp?prn=1003	www.samsung-electronics.com/odd/cdrcom/cdrcom_sc152.html	www.strorage.sony.com/OEM	www.shuttle-online.com/?sec=plp3?prodid=sd521x	www.shuttle-online.com/?sec=plp3?prodid=sd560x	
IDE UDMA/33 160/17/40-szoros	IDE UDMA/33 160/17/40-szoros	IDE UDMA/33 201/17/40-szoros	IDE UDMA/33 201/17/40-szoros	IDE UDMA/33 50-szoros	IDE UDMA/33 50-szoros	IDE UDMA/33 50-szoros	IDE UDMA/33 50-szoros	IDE UDMA/33 52-szoros	IDE UDMA/33 52-szoros	IDE UDMA/33 52-szoros	IDE UDMA/33 52-szoros	IDE UDMA/33 52-szoros	IDE UDMA/33 52-szoros	IDE UDMA/33 52-szoros	IDE UDMA/33 56-szoros
1.00	1.04	1.20	1.00	65DL	A41	5.3D	1.5D	5.0E	1.40	1.0	CS05	YYS2	30	22	
2 Mbyte	8 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte
●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●
talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics	talics
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	P-CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV	CAV
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CLV	P-CAV	CLV	P-CAV	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CLV	CLV	CLV	CLV	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Burn-Proof	Waste-Proof Write Strategy	Seamless Link Technology	SafeBurn Buffer Management System	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Plexor Manager 2000, Roxio (Adapted) Easy CD Creator, Roxio (Adapted) DirectCD	Roxio (Adapted) Easy CD Creator, Roxio (Adapted) DirectCD	Ahead Nero Burning ROM, Ahead Nero iNCD	Ahead Nero Burning ROM, Ahead Nero iNCD, Ahead Nero Toolbox, Ahead Nero iNCD	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
1,66/1,7 s	1,66/1,73 s	1,16/0,79 s	1,69/1,93 s	1,26/1,2 s	1,28/0,76 s	4,66/1,08 s	2,13/1,67 s	1,42/1,19 s	2,11/3,3 s	1,02/1,16 s	1,04/1,21 s	1,33/1,35 s	1,38/1,92 s	1,51/2,11 s	
3,37/11,46 s	4,07/9,42 s	1,89/1,1 s	4,09/9,33 s	4,67/8,83 s	1,48/11,52 s	1,55/2,38 s	6,42/11,98 s	3,83/5,95 s	5,28/8,15 s	1,92/11,03 s	0,96/5,85 s	2,47/12,28 s	4,6/9,25 s	3,98/9,41 s	
18,45/31,24/ 41,23-szoros	17,17/28,96/ 39,21-szoros	18,05/30,58/ 40,38-szoros	17,15/29,04/ 38,33-szoros	16,04/32,52/ 35,90-szoros	22,02/37,30/ 49,21-szoros	17,95/36,34/ 48,29-szoros	22,24/37,77/ 49,87-szoros	18,15/36,45/ 52,67-szoros	23,62/39,91/ 52,67-szoros	22,51/38,13/ 49,58-szoros	22,70/38,44/ 50,72-szoros	17,71/30,02/ 39,62-szoros	22,64/38,35/ 50,58-szoros	24,62/41,69/ 55,03-szoros	
18,45/31,25/ 41,28-szoros	17,09/28,96/ 39,21-szoros	18,07/30,61/ 40,38-szoros	17,14/29,03/ 38,33-szoros	16,06/27,63/ 35,90-szoros	22,05/37,33/ 49,30-szoros	18,03/36,34/ 48,56-szoros	22,63/38,41/ 50,71-szoros	22,67/38,37/ 50,65-szoros	20,86/35,33/ 46,62-szoros	22,65/38,42/ 51,03-szoros	23,07/39,08/ 51,56-szoros	17,71/29,99/ 39,62-szoros	22,67/38,37/ 50,58-szoros	24,62/41,71/ 55,02-szoros	
18,12/30,86/ 40,81-szoros	17,27/29,25/ 39,64-szoros	18,14/30,89/ 40,53-szoros	17,28/29,33/ 38,17-szoros	16,13/36,55/ 48,98-szoros	22,15/37,73/ 49,95-szoros	18,14/36,95/ 49,11-szoros	22,89/39,09/ 51,67-szoros	21,19/38,71/ 51,71-szoros	24,00/40,86/ 53,99-szoros	22,80/32,79/ 51,69-szoros	24,72/42,05/ 51,95-szoros	17,81/30,35/ 40,12-szoros	22,78/38,76/ 51,25-szoros	24,72/42,05/ 55,62-szoros	
14,52/24,81/ 32,79-szoros	17,17/28,35/ 39,81-szoros	18,15/31,01/ 41,01-szoros	17,24/29,44/ 38,05-szoros	4,20/4,67/ 4,74-szoros	11,82/20,59/ 27,24-szoros	7,39/12,63/ 25,68-szoros	11,36/19,42/ 25,68-szoros	12,31/21,03/ 21,82-szoros	8,00/8,02/ 8,02-szoros	8,00/8,02/ 8,02-szoros	8,27/14,13/ 18,70-szoros	11,92/20,58/ 26,95-szoros	14,23/17,89/ 19,70-szoros	17,44/36/ 18,05-szoros	
17,81/29,75/ 39,11-szoros	16,61/27,45/ 36,08-szoros	17,36/28,99/ 38,10-szoros	16,57/27,51/ 38,10-szoros	8,05/8,06/ 8,06-szoros	13,47/22,95/ 30,17-szoros	10,14/22,22/ 19,96-szoros	9,09/15,18/ 11,97-szoros	11,57/18,7/ 19,96-szoros	8,00/8,02/ 8,02-szoros	7,91/13,21/ 15,25-szoros	11,61/19,25/ 21,25-szoros	13,48/13,82/ 13,89-szoros	13,67/22,83/ 30,02-szoros	18,99/29,14/ 32,89-szoros	
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
16,00/16,00/ 16,00-szoros	12,08/15,61/ 16,05-szoros	15,98/19,46/ 20,01-szoros	12,14/18,46/ 20,14-szoros	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
10,00/10,00/ 10,00-szoros	8,00/8,00/ 8,00-szoros	10,00/10,00/ 10,00-szoros	10,05/10,11/ 10,13-szoros	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
140/156/257 ms	128/142/218 ms	85/95/170 ms	129/147/217 ms	85/100/184 ms	78/100/162 ms	100/118/198 ms	73/86/162 ms	88/100/156 ms	91/115/309 ms	80/89/157 ms	80/89/154 ms	94/103/172 ms	90/109/154 ms	86/113/187 ms	
83 pont	77 pont	81 pont	77 pont	86 pont	99 pont	96 pont	100 pont	97 pont	106 pont	101 pont	102 pont	79 pont	102 pont	110 pont	
81 pont	75 pont	80 pont	76 pont	72 pont	97 pont	95 pont	100 pont	92 pont	100 pont	102 pont	102 pont	78 pont	100 pont	109 pont	
75 pont	75 pont	79 pont	75 pont	94 pont	97 pont	95 pont	100 pont	95 pont	105 pont	84 pont	106 pont	77 pont	99 pont	108 pont	
128 pont	151 pont	160 pont	152 pont	24 pont	106 pont	65 pont	100 pont	108 pont	41 pont	73 pont	106 pont	77 pont	91 pont	96 pont	
196 pont	181 pont	191 pont	181 pont	53 pont	151 pont	146 pont	100 pont	78 pont	53 pont	87 pont	127 pont	91 pont	150 pont	192 pont	
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
102 pont	100 pont	125 pont	118 pont	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
125 pont	100 pont	125 pont	126 pont	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
58 pont	66 pont	92 pont	65 pont	87 pont	94 pont	77 pont	100 pont	93 pont	62 pont	98 pont	99 pont	87 pont	91 pont	83 pont	
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
852 pont	825 pont	933 pont	870 pont	416 pont	644 pont	574 pont	600 pont	575 pont	459 pont	543 pont	636 pont	490 pont	633 pont	638 pont	
EnterNet	Storage System	Multimedia.hu	Storage System	Rack Computer Elektronika	Rack Computer Elektronika	InterBoard	Macroda	Rack Computer Elektronika	PentaComp	LG Electronics Magyarország	EnterNet	Juventus-Team EnterNet	Juventus-Team	Juventus-Team	
412-2001	266-1717	204-7333	266-1717	309-4700	309-4700	412-0164	214-2382	309-4700	206-5637	455-6066	412-2001	469-5847, 412-0111	469-5847	469-5847	
www.enternet.hu	www.storage.hu	www.multimedia.hu	www.storage.hu	www.rcz.hu	www.rcz.hu	www.interboard.hu	www.macroda.hu	www.rcz.hu	www.pentacomp.hu	www.lge.co.hu	www.enternet.hu	www.juventus-team.hu	www.juventus-team.hu	www.juventus-team.hu	
715 Ft	69 425 Ft	75 000 Ft	109 113 Ft	10 625 Ft	11 238 Ft	9100 Ft	15 675 Ft	12 375 Ft	9500 Ft	10 863 Ft	11 000 Ft	11 238 Ft, 12 000 Ft	11 988 Ft	13 613 Ft	
1 év	2 év	2 év	2 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	

másrészt a felhasználónak nem kell tálcával bibelődnie, egyszerűsége nem tudja azt letérni sem. A DVD-116 mégis tálcás kivétel, de létezik a hozzá nagyon hasonló, ám DVD-106 típusjelű behűzős meghajtó – különlegességük a többi 16-szoros sebességű Pioneer egységhez képest a piacon eddig egyedülállóan alkalmazott UDMA/66-os IDE csatlósól. A fizikai sebességhez ugyan még nincs szükség erre, ám logikailag (látszólagosan) gyorsulhat az adatátvitel, ami csökkenti a processzor terhelését. A DVD-1x5 típusjelű sorozathoz képest a gyártó mintegy 2 dB-lel csökkentette a nagy fordulatszámú kibocsátott zajt, tehát e meghajtók használata az előzőekhez képest kényelmesebbé vált. Egyetlen érthetetlen dolgot fedeztem föl: a Pioneer a tálcás meghajtói melőli az egyébként rendkívül hasznos digitális hangmenetet. A DVD-1x6 meghajtókat általános célra ajánljuk. AOpen meghajtót még soha nem volt szerencsénk tesztelni, ezért különös figyelemmel viseltettünk iránta. Nem kellett csalódnunk: a 12-szeres sebességű AOpen DVD-1240 egyenletes teljesítményt nyújt, minőségével is elégedettek vagyunk. Jó választás lehet tehát az olyan felhasználóknak, akiknek nem gond az alacsonyabb DVD-s teljesítmény, miközben a CD-kezelés – a CD-RW-lemezeket kivéve – az előzőhöz hasonló sebességű.

Kombinált meghajtók

A Ricoh nagy hagyományokkal rendelkezik a combo (CD-író és DVD-olvasó egyben) meghajtók terén, hiszen már a DVD-s korszak kezdetén is alkalmazunk volt bemutatni ilyen készüléket. A most tesztelt 9120A-DP annyival nyújt többet, hogy védett a pufferkiürülés ellen,

ami a CD-írást rendkívül biztonságossá teszi. Számítanunk kell azonban kompromisszumokra – a Ricoh meghajtója lassabb, mint szakosodott társai, továbbá nem bírkozt meg a tesztbeli hibás CD-vel sem. Mindazonáltal érdemes megvenni, hiszen a mindent egybe megoldások közül csak ez védett a CD-írás megszakadása ellen.

A HP Combóját itt a védelem hiánya miatt nem említjük, ám ha valakinek kellően stabil a gépe, probléma nélkül tudja használni.

CD-írók

A CD-írás jelenlegi, általunk tesztelt elővása a holland Philips PCRW2010 típusjelű meghajtója. 20-szoros írási sebessége és kitünő olvasási tudománya mellett használja a Thermo-Balanced Writing technológiát (lásd keretes

Philips PCRW2010 – CD-író TBW technológiával és 2 év garanciával

szövegrészünket), amely az írási sebességet a CD minőségéhez igazítja. Nos, az általunk használt CD-t nagyon jónak találhatta a készülék, hiszen majdnem hozta a névleges írási csúcsebességét. A kétéves garanciája is ígértes – bár a magyar felhasználási szokásokat ismervem nem tudom, ez mekkora kockázatot jelent a Philipsnek... A PCRW2010 tehát teljesítményével kivívta magának a legjobbnak járó díjat.

Philips Thermo-Balanced Writing

Ahogy a CD-írás elterjedésével fokozottan nőtt az igény az írható lemezek iránt, a piacot elárasztották a márkás és kevésbé márkás termékek. Sajnos ezek egy részének felépítése nem felel meg az Orange Bookban megfogalmazott szabványnak, ami a CD-be vetett indokolatlanul nagy bizalom miatt könnyen adatesztéshez vezethet. A jelenség 12-szeres sebesség fölött válik kritikussá, ugyanis a meghajtó által a CD felületére továbbított energia sokszor túli nagy falat a lemezen jeleket rögzítő rétegek, emiatt a kellenél nagyobb lemezerület szerkezete változik meg. A CD sávjai között átváltsa jön létre – vagyis egy adott sáv jelei nem csak egy pozícióból „láthatóak”. A sávok összerosodása adatvesztést okozhat.

Jó ötlet tehát szabályozni az írás paramétereit (lézersugár be- és kikapcsolásának időzítése), hogy az adott lemez minőségéhez a legjobban illeszkedjen. A meghajtó ezt úgy oldja meg, hogy írható lemez behelyezésekor próbáírásokat és visszaolvasásokat végez, illetve kalibrálja az írási paramétereiket, amelyeket aztán a „hasznos” írás során alkalmaz. Segítségével megelőzhető a szabványt lazán betartó lemezekről való korai adatesztés, hiszen a vásárlótól nem várható el, hogy a boltban felismerje a rosszabb minőségű írható CD-t.

Az eindhoveni gyártó ezzel a meghajtóval – jó néhány év próbálkozás után – igazán kitett magáért.

Ellenlábasa az ugyancsak 20-szoros írási sebességű Yamaha CRW2200E-VK, amely pontszámával alig marad el tőle – vagyis sebességben és minőségben gyakorlatilag egy kalap alá vehetjük a győztesrel. Hatalmas, 8 Mbyte-os puffere a többiekhez képest hosszú, több mint 2 másodperces adathiányt is képes áthidalni.

Kicsit lassabb, 16-szoros írási sebességű a Plextor PlexWriter PX-1610TA, amelynek egyébként már létezik 24-szeres írási tempóra képes változata is (várjuk...). A PlexWriter nem foglalkozik az írási sebesség változtatásával, hanem fogja magát, és a névleges sebességgel végigírja a lemezt. CD-kezelési képességeiről – csatlakozva az előzőekhez – csak jókat mondhatunk. Mindhárom CD-író védett az írási puffer kiürülése ellen – enélkül már nem is kaphattak volna elismerő díjat. Elmondható, hogy az általunk tesztelt

A mérésekhez használt eszközök

Tesztünkhoz az alábbi hardver- és szoftverelemeket használtuk. Forgalmazóiknak ezúton mondunk köszönetet.

Termék	Ár (bruttó)	Forgalmazó
Epox EP-3SPA3L alaplap	38 625 Ft	Herta ☎ 322-2232, www.herta.hu
800 MHz-es Intel Pentium III processzor	59 900 Ft	Herta ☎ 322-2232, www.herta.hu
128 Mbyte PC133-as SD-RAM	9650 Ft	Herta ☎ 322-2232, www.herta.hu
Kodak CD-R Silver-Gold Ultima lemez	269 Ft	DigiFlex (Hope Group Magyarország) ☎ 404-9000
Philips CD-RW-lemez	499 Ft	DigiFlex (Hope Group Magyarország) ☎ 404-9000
Nero CDspeed v0.83 mérőprogram	○	CD Speed 2000, www.cdspeed2000.com/cdspeed.html
Nero DVDSpeed v0.52 mérőprogram	○	CD Speed 2000, www.cdspeed2000.com/dvdspeed.html

➔ Megújult a gyilkos bálna! – CHIP, 2001/4/77

Halmazott élvezetek

Mind több asztali MP3-lejátszó kerül a piacra. DVD-filmet nézni asztali DVD-lejátszó szintén könnyű. No de DVD-filmet és MP3-as zenét lejátszani egyazon készülékkel – ha nem is egy időben –, az már valami!

Győri Ferenc

Hogyan teszteltük rátermettségüket? Alaposan. Nagyon alaposan. Ezt alapvető kötelességünknek éreztük ebben az esetben – teljesen objektív tesztre ugyanis nem nyílt lehetőség. Hiszen az asztali lejátszóknak éppen az a kunszt, hogy nem fűggenek számítógéptől, így nem is lehet rajtuk tesztprogramokat futtatni a számítógéppel. Tehát nagyot nyeltünk, és belevágtuk a fejszénket a fába, noha tudtuk, mennyire kemény.

Követelménylistát állítottunk össze, a lejátszóknak készítettünk egy másik listát az értékelhető elemekről, végül egybegyűjtöttünk rengeteg különféle lemezt. Különböző régiókódú DVD-filmek, gyári és írt Video CD-k, változatos könyvtárszerkezetű és tömörítésű MP3-kollekciók alkották kinkamránk felszerelését. Amelyik készülék a legtöbbet hozza ki ezekből, és képes elnyerni szimpátiánkat is, az nyer. És megkezdődött a többfordulós rangadó.

LG DA-3530

Az LG ajándékosomagja komoly meglepetéseket okozott – a DA-3530 esetében csupa kellemeset. Az LG legnagyobbik doboza ugyanis nem csupán lejátszót, hanem a hozzá illő házimozsi hangfalrendszert is tartalmazta, a vásárlók döntésének megkönnyítése és a márkahűség betetőzése miatt.

Ennek megfelelően komoly mennyiségű kezelőgomb pihen a lejátszó előlapján, még több a távirányító – bár némelyik csak adott módokban működik, így komoly feladat memorizálni a megfelelő irányítási műveleteket.

Számítógépesített DVD-hez szokottak meghökkenve vehetik tudomásul, hogy egyes lemezekben komoly mennyiségű reklámmal örvendeztetik meg őket a kiadó. A filmek ára még igencsak borsos, ezért meghagyták azt a

kiskaput, hogy a reklámblokkok között lehet ugrálni, ám így sem könnyű – pláne nem élvezetes – eljutni a filmig. Szerencsére az LG formás és magyar nyelvű menürendszerre megkönnyíti ezt. A lejátszás remekbe szabott. Szinte túlzás, de akár tizenhatszoros nagyítás is elérhető, bár az így kivágott részlet mozdíthatatlan.

A Video CD-k gond nélkül

kompatibilis kimeneti zónát kanyarintottak.

És némi fűszerezésként a rádióbemenetek. Az igazi szennáció természetesen a saját hangfalrendszer, ennek megfelelően a csatlakozók zömét az ehhez illő, híftornyokon megszokott kimenetek teszik ki. Utóbbiakhoz kismillió zsinór, valamint plusz jótéményként házi antenna is lapul a csomagban.

LG DVD4850

Modern időköt élünk, ez kétségtelen. A legutóbbi komoly designváltást az iMac hozta, amit gatlás és néha izlés nélkül utánzott a fél világ. Az LG-nél úgy gondolták, ideje egygel továbblépni, hiszen az üvegtárgyak is milyen szépek. De nem DVD-ben. Sajnos a meghökktetés – bár alapvetően öleletes – külső a kettős mélységű feliratok miatt közérzől akár szellemképeivel.

A DVD-lejátszás nagyjából kellemesen átlagos, szerencsére a kötelező gyakorlat ezúttal is könnyedén átúgorható a menü segítségével. A menü a házimozsi-rendszerből megismert – kulturált és jóképű, ráadásul magyar nyelvű. Másik nagy segítség a távirányító, bár lehetne némileg kecsesebb vagy rendezettebb, de hamar kitanulható.

A kép szép tiszta, a lejátszás folyamatos. A zoom ezúttal is tizenhatszoros (amit még sokszor elátoknak a sztárok és a

Samsung DVD M405: a szobehatetlen

elindultak – a régiókód-vizsgálat ugyanilyen papírforma szerint fulladt kudarcba. Valamint – bár ez nem kifejezetten DVD-s alkalmazás – rádióvész is helyet kapott a dobozban. Megfelelő antennával szintén kellemes hangot ad, főként 5.1-es házimozsi-rendszerre „felkeverve”.

Az MP3-lejátszást közepesen bonyolult kezelőfelületen irányíthatjuk. Az ékezeteket ugyan

nem szereti, és a hosszú file- neveket is csak csinján kezeli, de hamar kitanulhatjuk a saját lista összeállításának minden titkát.

A készülék hátoldalról valamiért lemaradt a Scart csatlakozó, igaz a hagyományosabb kimenetekhez van ilyen irányú átalakító. A hagyományosabbak alatt a kompozit és S-Video kimenet értendő, valamint a sztereóra lekevert audiokimenet, amely kóré 4.1-es hangfalrendszerrel

Pioneer DV-444-K: fekete szépség

kiadók), és fix helyű. A leállítás után a film folytatható.

A régiókód Gibraltar szikláinak mintáját követve megdöbbentően bizonyult. Nagy meglepetésünkre azonban a készülék a Video CD-s teszt során sztrájkba lépett, és sem könyörgésre,

sem fenyegetésre nem volt hajlandó elszórakoztatni minket. Bánatunkban áttértünk az MP3-as vizsgálatokra. MP3-as lemez behelyezése után nem sokkal megjelenik az LG saját kezelőfelülete a lemez teljes könyvtárszerkezetével. A menü beszélt nyelvünkét, ezért reményeket tápláltunk ékes karaktereink megjelenítésére íránt is – hiába. Am ezért a csalódásért némileg kárpótol, hogy a megjelenített szöveg hossza csekély mértékben, de megnövekedett. A lejátszás folyamatos, a váltások gyorsak, a menüben könnyű mozogni és létrehozhatunk saját műsorlistát az adott lemez tartalmából.

A készülék a kötelező Scart csatlóóbi kettőt is kapott, mellettük megtalálható a kötelező sztereo hangkimenet, a belső dekódor 5.1-es hangfalrendszerhez való kivezetése, a kompozit és S-Video, valamint a digitális és optikai RCA kimenet.

LG DVD-3351 E

Az LG nagyobbik modellje határozottan jó kiállítás, sőt előlapja sokat sejtet remek képességeiről. Ezek után kellemetlen csalódás volt, hogy a hozzá adott – egyébiránt erős esztétikai kihívásokkal küzdő – távirányító nem óhajtott távirányítani. Szerencsére a 4850-es típus irányítója átvette ezt a feladatot – részben. A következő kellemetlen meglepetés az S-Video csatló hibája volt, azonban ez egyszerűen ritkaság és könnyen javítható, másrésztől tíz másodperc alatt áthidaluk kompozit csatlakozóval.

A háttérképernyő ezúttal eltérő – talán nem a legjobb irányba. DVD behelyezésekor kezdetét veszi a

könnyen kezelhető, bár az ékezeteknek ezúttal is csak hűlt helye látszik. Műsorlistát könnyen készíthetnek a házi DJ-k. Csatlakozók területén a két készülék valódi ikerpár. Tulajdonképpen mindkettőjük doboza és hátlapja ugyanolyan, így az a két Scart csatló mellett két digitális hangkimenet, S-Video és kompozit

LG NA 3530: a nagy csapat

szó, mert még bűnré csábit egyeseket.) Az MP3-as rész ellenben annyira gyenge, hogy már megléte nek

videokimenet, valamint a saját AC3-dekódor 5.1-es és lekevert sztereo kimenete is megtalálható.

Nintaus DVD-N9901

Egyértelműen teszünk legfurcsább indulója, de éppen ezért az egyik legérdekesebb is.

A készülék külseje elég tiszteletreméltó, sőt modern, a kezelőpanel is sokat sejtett. Azonban a bejelentkezé képernyő már korántsem ilyen elegáns, ami pedig a menüt illeti – nos, a feladatának megfelelő, hiszen betűk vannak benne, sőt le is olvashatók. De az összehatása nagyon csúnyácska. Ez azért nagy hiba, mert a

behelyezése után indítható a fő attrakció, nem kell végigvergődni a reklámblokkon. Ha az mégis elindult, elég megnyomni a menü gombot (amire minden más készülék heves vállvonogatással felelt) és csodát látni. A digitális zoomról kegyesen feledkezzünk meg – létezik, de felejthető, ahogy a régiókódok is. Ez a készülék igazi előnye: bármilyen régiókódú lemez zökös nélkül beolvas és lejátszik, így aki idehaza és a Hálón is vásárol filmeket, jóformán nem is választhat mást. (Mellékhatásként valahogy a Macrovision védelem sem működik a lejátszóban, no de erről ne is essék

is örülhetünk. Menü nincs, kezelőfelület nincs. A készülék beolvasza az összes számot (szerencsére az alkönyvtárakból is) és lehet előre-hátra lépkedni közöttük. Pedig a kezelőpanelon lévő két mikrofonbemenet és szabályozóik komoly karakoeptikra adnak lehetőségeket – de így csak megfelelő lemezekkel érdemes befelelni ilyesmibe.

Csatlakozók tekintetében nem kell szégyenkeznie a készüléknek, a Scart és a digitális audiokimenet, valamint két kompozit és egy S-Video kimenet mellett helyet kapott az 5.1-es hangszórórendszer csatlakozója, valamint annak lekevert sztereo csatlakozója is.

Pioneer DV-444-K

Talán nem túlzás, hogy a Pioneer a DVD-s szakmában az egyik legnagyobb név – ezért furcsa lenne a legkisebb királyihoz hasonlítani. Pedig ez a helyzet, amint azt a kép is tanúsítja, kicsi, szép és persze kedves. És ahogy a legkisebb legény is szokta, ez a modell is elnyerte ha nem is a királylány, de a mi szívünket. A távirányítóját is hamar megkedveltük, kellemes a fogása, jó a kiosztása, sőt tesztünk mezőnyében a legjobb. Egy DVD/MP3-lejátszóknak nem ez a legfőbb eleme, de nem is elhanyagolható.

A lejátszás a kötelező reklámblokkal indul, ami több-kevesebb munkával átgortható. Ezalatt a felhasználó megismerkedhet a szintén elegáns és átgondolt menürendszerrel, amely továbbá öregíti a Pioneer jó hírnevét.

reklámparádé, de ugyanolyan könnyen átgortható, mint a többi LG modellnél.

A lejátszás kellemes, a tizenhatszoros zoom ezúttal is mőzdihatóan. Sajnos a zoomamányszítel az Video CD-k megtagadására is kiterjedt. Az igazi érdekeség ezúttal a régiókód. Ugyan a készülék 2-es régiókódú, de nem utasítja vissza egyértelműen az egyes régiójú lemezeket. Igaz a folyamatos lejátszással már komoly gondok akadnak.

Az MP3-as kezelőfelület megegyezik a családtagokével. Ennek megfelelően elég

Nintaus DVD-N9901: törvényre törve

lejátszó más tekintetben komoly tudású, sőt kiemelkedő. Igazán kár, hogy a szoftverének ez a része nem méltó hozzá, ám biztató jel, hogy készül az új generáció (N9963H). A távirányító is felemásra sikeredett – néha logikátlanok tünik a gombok csoportosítása, ami ilyen mennyiségnél komoly kellemetlenség.

Ellenben a lejátszással semmi gondunk nem akadt, sőt. Rögtön a lemez

Műszaki adatok és értékelés

Termék							
	LG DA-3530 szett	LG DVD-3351 E	LG DVD4850	Nintaus DV-N9901	Pioneer DV-444-K	Samsung DVD M205	Samsung DVD M405
Forgalmazó	LG Electronics Magyar Kft.	LG Electronics Magyar Kft.	LG Electronics Magyar Kft.	Nintaus Hungary Kft.	Macroda Kft.	Samsung Electronics Hungary	Samsung Electronics Hungary
Telefonszám	455-6060	455-6060	455-6060	349-1053	214-2392	453-1180	453-1180
Net-hely	www.lgemk.com	www.lgemk.com	www.lgemk.com	www.nintaus.hu	www.macroda.hu	www.samsung.hu	www.samsung.hu
Ár (bruttó)	229 990 Ft	119 990 Ft	109 990 Ft	99 000 Ft	99 900 Ft	79 990 Ft	109 990 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év	1 év
Méret	36x38x7 cm	43x24x8 cm	43x24x8 cm	43x29x8 cm	42x27x5 cm	43x24x7 cm	43x24x7 cm
Névleges fogyasztás	70 W	16 W	16 W	30 W	13 W	15 W	15 W
DVD-lejátszás kép- és hangminősége							
Digitális zoom minősége	2 pont	2 pont	2 pont	1 pont	○	3 pont	3 pont
96 kHz-es mintavételezésű hang lejátszása	●	●	●	●	●	●	●
MPEG hangsv lejátszása	●	●	●	●	●	○	●
PCM hangsv lejátszása	●	●	●	●	○	○	●
Saját dekóder esetén a hangcsatornák szintjének beállítása	●	●	●	●	○	○	●
NTSC lejátszása PAL-ban	●	●	●	●	●	●	●
Régiómentesítés	○	○	○	○	○	○	○
Macrovision kikapcsolása	○	○	○	●	○	○	○
Kompatibilitás							
CD-R-lemezek	●	●	●	●	●	●	●
CD-RW-lemezek	●	●	●	●	●	●	●
ISO9660 (szabványos CD file-rendszer)	●	●	●	●	●	●	●
Video CD	●	○	○	●	○	○	●
MP3-as képességek							
Műsorlisták kezelése (M3U, egyéb formátum)	●	●	●	○	●	○	○
Könyvtárkénti lejátszás (egy-egy albumhoz)	●	●	●	○	●	○	○
File-lista kijelzése a képernyőn	●	●	●	○	●	●	●
Képernyőn hosszú file-nevek kezelése	○	○	○	○	○	○	○
Videokimenetek							
Kompozit	●	●	●	2 db	●	●	2 db
S-Video	●	●	●	●	●	●	●
RGB	○	2 db	2 db	●	●	●	2 db
Hangkimenetek							
Sztereó RCA (Dolby Surround lekeveréssel)	●	●	●	●	●	●	●
Saját dekóder 5.1-es kimenete	●	●	●	●	○	○	●
RCA digitális kimenet	○	●	●	●	●	●	●
RCA optikai kimenet	○	●	●	●	●	●	●
Fejhallgató-kimenet	○	hangerő-szabályzóval	●	○	○	○	hangerő-szabályzóval
CHIP-értékelés							
Felszereltség	12 pont	21 pont	21 pont	17 pont	11 pont	11 pont	24 pont
Képességek	35 pont	38 pont	38 pont	44 pont	40 pont	35 pont	39 pont
Távírányító minősége	8 pont	○	7 pont	6 pont	9 pont	6 pont	6 pont
Hangminőség	13 pont	12 pont	12 pont	12 pont	13 pont	12 pont	12 pont
Képmínőség	11 pont	11 pont	12 pont	10 pont	11 pont	10 pont	11 pont
Összpontszám	79 pont	82 pont	90 pont	89 pont	84 pont	74 pont	92 pont

● igen, van. ○ nem, nincs, nem működött.

Mint az asztali DVD-lejátszók többségénél, a leállítás nem a teljes leállást szolgálja, csupán a lejátszás megszüntetését, ahogy a videomagnóknál is – a számítógéphez épített modelleknel ez korántsem megszokott.

Azokban nem véletlenül a legkisebb legény a DV-444-K, nem képes digitális zoomolásra, sőt, ami fájóbb, AC3-dekóderre sincs. Ennek megfelelően a hangjáról sem beszélhetünk szuperlatívuszokban, de hagyományos hangszórókkal felveszi a versenyt a

nagyobbakkal.

Az MP3-lejátszás kezelőfelülete kissé eltér a készülék egészétől, és csak komolyabb fenyegetés hatására nevezném szépen. Ellenben nagyon kellemes számítógépes hatást kölcsönöz a böngészőfelületnek, és kellően gyors. A hosszú file-nevekről ezúttal is le kell mondanunk, ahogy az előzetekről is. Szerencsére saját műsorlista összeállítására azért nyílik lehetőség. Csatlakozóból rendelkezésünkre áll a kötelező Scart, valamint kátfajta

digitális hangkimenet, továbbá S-Video és kompozit videokimenet, továbbá a sztereó hangszóró páros csatlakozója.

Samsung DVD M205

Komoly és többfrontos – szerencsére vértelen – harcok árán sikerült hozzájutnunk két Samsung lejátszóhoz. A teszt végére fellellegezhettünk, beszerztük megérte az erőfeszítéseket. Az M205 típusjelű készülék külseje bizalomgerjesztő, a távirányítója már kevésbé. Egyszerű szerkezet, könnyen

kitanulható, ám nem is tud sok extrát, és reakcióideje sem mérhető a Forma-1-es pilótákéhoz.

A bekapcsoláskor elegáns háttérkép fogad, a menü is kulturált, bár a reklámosokor átbukgrálása kissé nehézkes. A képmínőség remek.

A nagyítás látszólag gyenge – négyszeres –, ámde négy irányba mozgatható, így a kezecebb mozimániákusok átvizsgálhatják a jeleneteket belőgé mikrofonok vagy oda nem illő kellekék után kutatva. Sőt a zoom, bár csupán kétszeres kapacitással, de még Video CD-k lejátszásakor is rendelkezésünkre áll, noha a filmek minőségére való tekintettel ez talán nem a legjobb ötlet. Sajnos a régiókód ellenőrzése erőteljes, még fájlból veszteség az AC3-dekóder hiánya – bár a készülék kedvező ára ezt részint már sejteti, részint felelteti.

Az MP3-lejátszás kissé körülményes, de lehetséges. Hosszú file-nevek sajnos nem

A külalakja ugyanolyan kellemes, a távirányítóé már kevésbé, viszont élméletileg alkalmas a tévé irányítására is, ha az hasonló márkájú. A kép és a hang egyaránt remek. A gyorsított lejátszás szinte

A csatlakozók tárháza jelentősen kibővült, az M205-ben megismert dupla sztereó kimenet kiegészült az 5.1-es csatlalóval, két Scart, két kompozit, egy S-Video, és a kötelező kétfajta digitális audiocsatlakozó kíséretében.

Samsung DVD M205: nagyítás

sodákra képes, mind sebességében, mind kiszámíthatatlanságában. 32-szeres sebesség fölött nem érdemes vele próbálkozni, mert könnyen a film elején találhatjuk magunkat. A nagyítás ez alkalommal is kiváló, és könnyen kezelhető.

A Video CD-k lejátszása hibátlan, de más régióra kódolt DVD-lemezeket sajnos ezúttal sem sikerült lejátszatnunk. Az MP3-lejátszás vizsgálata heveny imádkozással kezdődött, mert elsőre úgy tűnt, a készülék nem bologdul a lemezzel. Szerencsére az idő ezúttal is megoldotta a problémákat, és hosszas előjáték után az M405 nekiállt zenélni. Sajnos a lejátszás menüje szemernyit sem változott, ugyanolyan kellemetlen lépegetéssel közelíthetjük meg a kívánt számokat.

Érdemes tehát több kis albumra bontani a lemezt, mert a főkönyvtárba irt 120 dal átfésülése komoly

CHIP-TIPP

Igen, igen, a zsűri, meg az ó nehéz helyzete, mint az közismert. És persze ezúttal is igaz, hiszen a teszt jelentős részét nem tudjuk alátámasztani komoly és vitathatatlan adatokkal, másrésztől az is furcsa lenne, ha egyetlen extra csatlakozó vagy üzemmód döntené el a versenyt. Így aztán hosszasan tanácskoztunk a kollégákkal és a következőkre jutottunk.

A Pioneer DV-444-K és a Samsung DVD M405 idegborzoló párbajából végül az utóbbi került ki győzedelmesen. Bár a DV-444-K igazán jóképű, sőt kackiás, a maga kategóriájában remekmű, eleganciája követendő, ám AC3-dekóder hiányában csupán a második helyre jogosult.

A győztes Samsung DVD M405-öt csak dicséret illeti meg, nem bírát, mert kellemesen alacsony áron átgondolt és profissionális megoldásokat vonultat fel szórakoztatásunkra. Hang- és képmínősége jó, felszereltsége kiemelkedő. Korántsem karácsonyi hangulatunknak, inkább különlegességének köszönhetően kap vásárlási ajánlatot az LG DA-3530 házimozirendszer. Magas ára miatt nem arathat győzelmet, de nem szabad elleledkezni róla, hogy megvételével teljes rendszer jut a birtokunkba, meghozható jutányos áron. Ez persze nem elég az üdvösséghez, csak indok – a fő érvet a lejátszó kép- és hangminősége, felszereltsége és kezelhetősége szolgáltatja az elismeréshez. Szintén vásárlási ajánlatot érdemelt ki a Nintaus DVD-N9901. Azt

LG DVD4850: Jackie, a szépfiú

használatóak, az ékezetes betűket is jobb melőzni. Komolyabb probléma, hogy csupán 8 sor látható, így kissé lassú

a haladás a hosszabb listákon, ha eredetileg nem ízlésünknek megfelelően állítottuk össze a lemezt.

A csatlakozók közül sajnos hiányzik a térhatású hangfalrendszer – dekóder híján. Ám sztereó hangfalból két pár is rákóthető a készülékre, kicsit mozisabbá téve a hangulatot. Kimeneteik mellett pedig ott áll tettezre készen a szokványos Scart, digitális audio, valamint S-Video és kompozit csatló.

LG DVD-3351E: a gyűjtő

idővesztéséget okozhat. Minden apróbb kellemetlenséget feleltett az azonban a hangminőség, amivel felettebb elégedettek voltunk.

hizsem, ez minden olvasónk számára nyilvánvaló, talán már a kezdetektől. A DVD-N9901 helyenként kissé topis, mint Columbo hadnagy, de éppolyan szenális is. Rengeteg csatlakozója, kellemes hang- és képmínősége, valamint alacsony ára is sokat nyom a latban – de a fő érv természetesen a régiókódnak fittyet hányó DVD-lejátszás, és véletlenül, esetleg, netán a Macrovision páros lábálal tiprása. Példamutatón nézőpárti képességek.

Samsung DVD M405

A család nagyobbik testvére hozta a formáját, és megadta nekünk mindazon javakat, amiket hiányoltunk öccséből. Vagyis saját Dolby-dekóderrel kényeztet, csékély felárért.

Platformválasztó

Megszámlálhatatlanul sok aspektusból lehet tekinteni az Intel és az AMD processzorhaborújára. Ráadásul ahelyett, hogy idővel tényezők esnének ki az egyenletből, újabbak követelnek maguknak helyet. A helyzet bonyolódik, és már a cikkíró sem tud holtbiztos vásárlási tippet adni. Azért megpróbál.

Rixer György

Pentium 4 vagy Thunderbird? E rövidke kérdés az alfája és omegája ennek az egész, leginkább az asztali PC-k piacán eluralkodott CPU-háborúnak. Kezdetben könnyű volt a dolgunk, volt egy SDR (Simple Data Rate) SDRAM memóriát használó AMD-s Athlon, illetve egy ugyancsak SDR memóriát használó intel – leginkább Pentium III-as – platform. Ki miben bízott, illetve melyiknek milyen volt a teljesítménye árához képest: ez a két tényező lényegében eldöntötte a nagy kérdést.

Azóta van Duronunk az Athlon (Thunderbird) mellé, van Pentium 4-ünk a III mellé, vannak DDR (Double Data Rate) SDRAM-ot használó alaplapok és chipkészletek az SDR mellé, ráadásnak még ott kőrciál a piacon a Rambus memóriát igénylő Pentium 4-es chipkészlet. Gépet fejleszteni pedig kell,

mostanra e tevékenység jelentősége talán már fölé is nőtt a hajózásának. Ajaj!

Ha a fentieket nyomon tudták követni, akkor tovább bonyolítanám a képet, a gyártók jóvoltából. Az Athlon processzorok többféle tokozásban érhetőek el (Thunderbird, illetve Palomino mag) – hasonlóan a Pentium 4-ekhez (Willamette, Northwood). A fenti platformokhoz azonos memóriafajtán belül is többféle alaplap chipkészlet van, hiszen jelenleg is több gyártó verseng, sőt további aspiránsok készülnek betörni a piacra a termékükkel. Lássuk, kik ők és mit tudnak!

Proclizás

A nyers órajel tekintve az Intel Pentium 4 kisse elhúzott az AMD Thunderbirdtől – július végén a leggyorsabb Thunderbird alaphelyzetben 1400, míg a Pentium 4-ek királya 1800 MHz-en dübörög.

Augusztus 26-án jönnek az 1900 és 2000 MHz-es Pentium 4-ek, míg az Athlon vonalon a Thunderbird magos CPU-k valószínűsíthetően a nyár végére elérik az 1500 MHz-es határt – ez egyben a végállomásuk, ahonnan csak a Palomino expresszre átszállva lehet továbbatni. A Palomino magos Athlonok ugyancsak valószínűsíthetően szeptember folyamán kerülnek piacra, 1500 vagy 1530 MHz-es nyitóbességgel, az év végéig az AMD jelenlegi tervei szerint elérik a 1730 MHz-et. Még az év vége előtt, feltehetően novemberben mutatkozik be a Northwood magos (Socket 478-as) Pentium 4 a nagyközönség számára, 2000 és 2200 MHz-es árnyalatban, 2002 tavaszára pedig a 2400 MHz-es változatot tervezi az Intel.

Az órajel természetesen csak egy szempont a sok közül. Az ár és a valós

élet alkalmazásaiban elért teljesítmény többet nyom a latban. Ezek közül az ár objektívnek nevezhető tényező, míg annak megállapítása, hogy a Pentium 4 vagy a Thunderbird teljesít-e jobban, nagyban függ attól, milyen alkalmazást veszünk alapul. Erre most nem kívánok bővebben kitérni, de egyes felhasználói programokban és játékokban a Pentium 4 a jobb, másokban pedig a Thunderbird.

Nézünk az árakat! Tagadhatatlan, hogy július végén a Thunderbird ár–teljesítmény aránya összességében kedvezőbb, mint a Pentium 4-eké. Ezen próbál változtatni augusztus 26-án az Intel, amikor – ebben az évben másodikszor – lényegében megfeleli a Pentium 4-ek árát. Ekkor a jelenleg – ezres tételben – hivatalosan 562 USD-be kerülő 1800 MHz-es Pentium 4 ára le fog esni 256 USD-re, míg az 1500 MHz-esek

i

➔ Abit KG7 alaplap: www.abit.com.tw/eng/product/mb/kg7.htm

➔ ALIMAGik 1 chipkészlet: www.ali.com.tw/eng/products/corelogic/alimagik_1.htm

➔ AMD 760 chipkészlet: www.amd.com/products/cpg/athlon/760chipset.html

➔ AMD Thunderbird CPU: www.amd.com/products/cpg/athlon/index.html

➔ Asus A7M266 alaplap: www.asus.com.tw/products/Motherboard/socketa/a7m266/index.html

➔ Intel Pentium 4:

www.intel.com/design/pentium4/

➔ Intel i850 chipkészlet:

www.intel.com/design/chipsets/850/

➔ SIS 735 chipkészlet:

www.sis.com/products/chipsets/oa/socketa/735.htm

➔ Via Apollo KT266 chipkészlet:

www.via.com.tw/jsp/en/products/apollo/kt266.jsp

➔ Via Apollo KT133A chipkészlet:

www.via.com.tw/jsp/en/products/apollo/kt133a.jsp

SIS735: az AMD 760 gyilkosa?

mindössze 133 USD-t fognak kóstálni. Ezt az ármészárlást kisebb, a fenthez képest korrekciónak nevezhető másik követi október 28-án. Ez a látványos árcsökkenés, karöltve az alább olvasható chipkészletés fejleményekkel teszi majd lehetővé – egyelőre az Intel vélekedése szerint –, hogy a Pentium 4 tömegesen elterjedjen. Érdekes adalék, hogy az Inteltől kiszivárgott értesülések alapján a cég az év végével halálra ítéli a Pentium III vonalat Tualintostul, és célkitűzése

szerint a fogyasztói PC-k piacára 2002-ben minden negyedik géphe Celeeron szárn, a többi pedig Pentium 4-et. Ezek playták – az viszont hivatalos info, hogy az Intel

nemsokára megszünteti azt a gyakorlatát, hogy egyes dobozos Pentium 4-eihez RDRAM modulokat csomagol, ugyanis megszünt ennek a piaci indoka (nőtt az RDRAM-ok gyártási volumene és elterjedtsége, csökkent az árak). Egészen bizonyosnak látszik, hogy a Socket 423 (Willamette vonali) elskálázódik 2000 MHz-ig, de utána megáll, lassan kihál és eltűnik a piacról. Nem is tudnám jó szívet ajánlani, hogy valaki most, a Socket 478 foglalatok alaplapok megjelenésének előestéjén Socket 423-ast vegyen. Logikus.

Ami a Thunderbirdök árazását illeti, valószínű, hogy az eddigi mederben folyik tovább – azaz a folytonos „csúszó leértékelés” sémáját követi. Az AMD viszont nagyon sűrűn, általában az Intel hasonló lépéseivel igazodva, kisebb árkorrekciók útján tartja versenyképesen a processzorai árát. Ármészárlásra nincs szükség erre, ugyanis az AMD már eleve nagyon versenyképes áron hozza forgalomba az új processzorait is.

Mint említettem, rendszerünk teljesítménye szempontjából sokat nyom a latban a processzor órajele mellett a chipkészlet és a memória típusa. Lássuk, mit lehet várni erre felé!

Készletezés Socket A fronton

Érdekes módon az újabbnál újabb technológiák sem képesek elsöpörni a Thunderbirdökhöz jól bevált SDR-es Via KT133/KT133A/KT133E chipkészletek hadoszlopát. A 266 MHz-es buszt hivatalosan is támogató KT133A jobbfajta (PC150, CAS2) memóriával és gyors, legalább 1200 MHz-es Thunderbirddel megoldva még mindig nagyon komoly teljesítményt biztosít a felhasználóknak. Korai lenne leírni – jobban mondvá egészen biztos vagyok benne, hogy még jó ideig (sacra jövő év végéig) velünk lesznek a köré épített alaplapok. Ugyancsak erre a készletre vessék szemüket azok, akik atombiztos megoldásokra pályáznak.

Ugyancsak a Viáé a KT266, viszont ezzel a készlettel komoly gondok akadtak – legalábbis kezdetben. A korai revíziójú KT266 szettek köré épített alaplapok

Via KT133A: lassan átadja az őrseget

meglehetősen nagy részének az volt a szokása, hogy a mimózánál is érzékenyebbek voltak a beléjük helyezett memória típusára. Vészes bootlási és stabilitási problémák merültek fel. Tavasz vége felé mindenkinek elment a kedve az ilyen chipkészletű alaplapok vásárlásától. A Via megígérte, hogy orvosolja a problémát – be is tartotta. A július végén az amerikai boltok polcaira került Asus AT7266 alaplap az első híradások szerint már nemcsak jó teljesítményt nyújt, de stabil is. Mi még nem teszteltük – idővel talán többet tudunk mondani róla.

Sokáig nyerőnek tűnt az ALI hibrid DDR/SDR megoldása,

de a MaGiK 1 chipkészlet, ám a köré épített alaplapok vagy stabilak voltak és viszonylag gyenge teljesítményűek (a vetélytársakhoz képest) – vagy jól mentek, de fagytak. Mivel ilyen chipkészletű alaplapot tartalmazó konfigurációt már volt szerencsénk tesztelni laborunkban, a fentieket némi helyesbítéssel alá tudjuk támasztani. A nálunk járt konfig lassú volt, és fagyott is. Amolyan igazi állatorvosi ló. Az ilyen chipkészletű alaplapok vásárlását kellő körültekintéssel ejtsük meg.

Még mindig a DDR-es veterán, az AMD 760 chipkészlet (761-es északi, 766-os déli hid), illetve a 761-es északi hid és a

hozzá rakott Via 686B déli hid a legstabilabb Socket A-s DDR-es megoldás. Kellőképpen gyors, kiforrott, lehet kapni, és már teszteltük is – az Asus A7M266 nekünk tetszett. Az ilyen szettel szerelt alaplapokat azoknak ajánljuk, akik belevágnak a thunderbirdös Socket A útba, ám semmiképpen sem szeretnének mellényúlni. Nem olcsók az ilyen alaplapok, de valami valamiért.

Nemrég tűnt fel a porondon a DDR-es, Socket 462-es SIS 735 chipkészlet piacközében. Jó is, gyors is az előzetes mériscskelés alapján (Tom's Hardware Guide), elvileg augusztus végétől már alaplapon is kapható a mindössze egyetlen lapkából álló „chipkészlet”. Ha majd leteszteltük, visszatérünk erre a SIS-es csodára is.

Nem szabad elfeledkeznünk az ősszel várható integrált grafikus magú, ám e tekintetben is viszonylag erős Nvidia nForce chipkészletről, a 440-ről (Crush 11 és 12). Ez a szett a PC2100-as és 2700-as DDR memóriák támogatásán felül a Twinbank memóriaarchitektúrára használja az elméleti memória-sávszélesség megduplázásához. Grafikus magja egy GeForce2 MX, teljes mellészélességgel. Készülődik továbbá a Crush 17 és 18 chipkészlet is, a GeForce3 MX szintű NV17 grafikus maggal – ezzel pedig már a komolyabb játékosoknak is számolnia kell.

Készletezés Socket 423/478 fronton

Kezdetben vala az Intel i850 chipkészlet, mint az egyetlen választható opció a

Socket 423-as

Pentiumok

(Willamette) mellé.

Drága – ráadásul

Rambus DRAM

Via KT266: továbbviszi a lángot

memória kell hozzá, az sem olcsó. Hátrétegy alaplapokat és újfajta tápegységet igényel. Mostanra sikerült az alaplapgyártóknak (MSI, Asus) négyretegy lapra integrálni ezt a

készletet, ami 10–15%-kal olcsóbbá tette ezeket az alaplapjaikat. A Rambus memória egyelőre nem váltotta be teljesen az Intel hozzá fűzött reményeit, a DDR-es megoldások erősen fenyegetik teljesítményükkel. Túléléésének záloga árának erőteljes esésében, illetve a Pentium 4-ek órajelének feljebb skálázódásában rejlik.

Szeptember 10-ére várható az i845 szett, vele a PC133-as SDRAM-ok támogatása a Pentium 4 platform számára. Négyrétegű alaplapok, olcsó memóriafajta, augusztus végén ármészárlás: jök a kilátások a Pentium 4-ek tömegrohamára. Különböző fórumokból felgyűjtött információk szerint az i845 alapból készen áll DDR SDRAM memóriák meghajtására is, ám ezt az Intel nem vállalja be a Rambusszal kötött megállapodásai miatt. Majd jövő év nyarától, a Brookdale-G (korábban i845B) chipkészlet lesz hivatalosan is DDR-es.

Az ostromlók serege persze itt sem késlekedik. A legkomolyabb, egyben legtöbb ellentmondással küzdő vetélytársnak a V4 buszra. Semmiféle licenccig nincs a P4 buszra, ám az azt meghajtó P4X266 típusjelű DDR-es chipkészlet már készen van, sőt 30 ezer darabot július végéig már le is szállított partnereinek (lásd e számunkban P-Rex című cikkünket).

Az Intel érthetően félti i845 chipkészletét a felbukkanó konkurenciától – nem alaptalanul. A P4X266 teljesítménye – lévén DDR memóriát használ – jobb, mint az i845-é, másrészt az ára várhatóan 25–30%-kal alacsonyabb lesz, mint a Brookdale-é. A Santa Clara-i székhelyű cég munkatársai persze nem rémüldözéssel töltik napjaikat, tesznek is azért, hogy az alapgyártóknak elmenjen az étvágya az új Via chipkészletől. Abból, hogy a világ vezető alaplapgyártói – az Asus, az MSI, a Gigabyte és mások – kijelentették, egyelőre nem kívánnak piacra dobni Via P4X266-os alaplapot, arra lehet következtetni, hogy az Intel csúnya retorziókat helyezhetett kilátásba azok számára, akik le mernek térni az i845 vonalról. A helyzet kísértetiesen emlékeztet a videokártyák piacán kialakult Hercules–Nvidia–Kyro II hármasszögre. A Via tehát eleinte a kisebb gyártókba vetheti reményét, szerencséjére sok van belőlük. Ha sikeresnek bizonyul a P4X266, várhatóan megváltozik a nagy alaplapgyártók álláspontja, hiszen ők sem ellenségei saját maguknak.

Az Intelnél egyetlen kérdést tehetnek fel eddigi taktikájukkal kapcsolatban. Mi éri meg jobban? A Via chipkészletét hátrébb szorítva tovább uralni a Pentium 4-es chipkészletek piacát, ami az AMD malmára hajtja a vizet CPU-fronton – vagy lenyelni az olcsó és jó teljesítményű P4X266-os békát, amivel az Intel teret

Pentium 4 Willamette és i850: a „múlt” relikviái

veszt a chipkészletpiacon, ám vonzóbbá teszi a Pentium 4 processzorokat. Csak az Intel vezetői adhatnak választ erre, és talán már ezen lapszámunk megjelenéséig dönteneik is.

További versenyző ezen a pályán a szintén DDR-es SIS 645 chipkészlet. PC2100 és 2700 szabványú memóriák támogatása, az északi és a déli hid között 533 Mbyte/s-os adatátviteli keresztmetszet jellemzi. Az év végére várható megjelenése. Sorsa a teljesítményén áll vagy bukik. Az ára bizonyára kedvező lesz, hiszen a SIS gyártja – ám miként a múltban is történt, nagyon sok vásárló elpártolt az olcsó megoldásoktól, amikor meglátja a lehangozó teljesítményadatokat.

A stabilitását írtatva további kérdőjeleket rajzolhatnánk a készlet köré, ám az AMD-s SIS 735 szett megbízhatósága bizalommal tölthet el minket – láthatóan összeszedték magukat a SIS mérnökei.

A rövidtávú memória

Arról a komponensről már csak röviden, mert kezdtek kifutni a helyből. A PC133 szabványú SDR SDRAM – mint már említettem a KT133A chipkészlet kapcsán – virul, és egy ideig talpon is fog maradni, pláne, hogy a mostani nagy olcsóság miatt boldog-boldogtalan bevásárolt belőle. PC100-as változata azért kezd kihalni mind a boltokból, mind a népek tudatából, lényegében temethető. A DDR SDRAM memóriák frontját jelenleg

a PC1600-as és PC2100-as modulok tartják. Ezek a 100, illetve 133 MHz-es sebesség DDR-es megfelelők. Itt hívom fel mindenki figyelmét, ne essen abba a hibába, hogy a DDR 100/133-at (200/266 MHz) összetéveszti a Socket A-s alaplapok EV6 buszáknak 200 és 266 MHz-es órajelével, ez két különböző dolog.

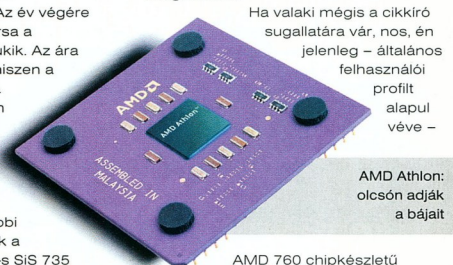
Amerikában kapható PC2400-as hitelesítési mód (150 MHz-es i845), és jövő év elejére várhatjuk a PC2700-at (166 MHz-es DDR). Ami a távolabbi kilátásokat illeti, PC3200-as, PC4300-as és PC5400-as modulok jönnek majd le a gyártósrókról a 2003–2005 közti időszakban. Ezeknél a moduloknál már a DDR-II technológiát használják majd. A DDR memóriáknál oda kell figyelni vásárláskor az időzítésre – CAS 2,5 ókés, de a CAS 2-es modulok a legjobbak.

A Rambus DRAM-okból jelenleg PC600 és PC800 szabványú kapható, többiit használja a legtöbb Pentium 4-es rendszer. Jövőre érkezik a PC1066 szabványú változat, majd 2005-ben a PC1200 – ha addig talpon marad ez a memóriafajta... Mi még mindig nem tudjuk javasolni, magas árához nem társul megfelelő teljesítmény.

És akkor...?

A Pentium 4-es vagy AMD Thunderbirdös rendszer megvásárlását latolgató olvasóink talán könnyebben döntene a fentebb felsorakoztatott információkra támaszkodva – habitusuknak, izlésüknek és pillanatnyi kedélyállapotuknak megfelelően.

Ha valaki mégis a cikkíró sugallatára vár, nos, én jelenleg – általános felhasználói profilú alapul véve –

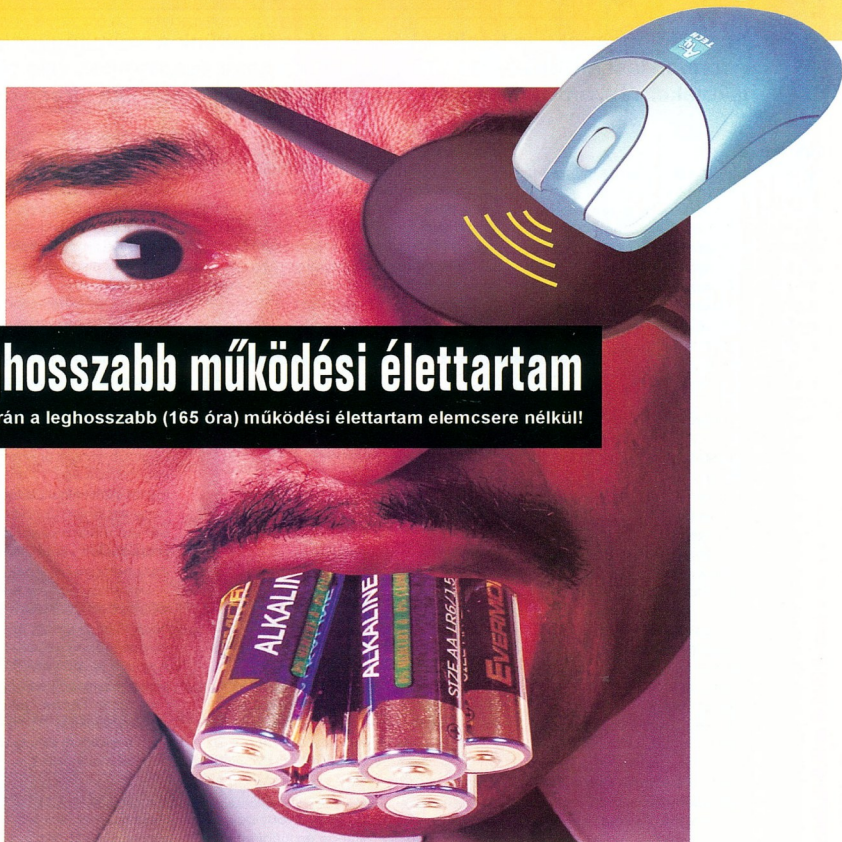
AMD Athlon: olcsón adják a báját

AMD 760 chipkészletű alaplapot, például Abit KG7-et vennék. Erős, ám már kellőképpen olcsó, 266 MHz-es EV6 buszt igénylő 1,33 GHz-es AMD Thunderbird processzorral, illetve 256 Mbyte PC2100 szabványú, CAS 2-es időzítésű memóriával – természetesen itt is az ismert gyártók (Micron, Hyundai stb.) termékeiből választanék. Ez a rendszer később több memóriával, illetve kellőképpen erős Palomino magos processzorral vadítható tovább, ha a szükség úgy hozza. Ez a jelenlegi ajánlatom. Ha az év vége felé kérdeznék meg erről, valószínűleg már más fogok mondani.

Állj a dobogó legmagasabb fokán!

A4Tech rádiófrekvenciás (vezeték nélküli) egerek

A leghosszabb működési élettartam

A teszt során a leghosszabb (165 óra) működési élettartam elemcsere nélkül!

A német CT magazin 9 rádiófrekvenciás egeret tesztelt, melyek közül az A4Tech RFW-25 és RFSW-25 modelljei kerültek ki győztesként.

A teszt során az egyik vizsgált paraméter a rádiófrekvenciás egeret működtető elem élettartama volt. A rövid élettartam gyakori elemcserét igényel, ami nemcsak költséges, hanem kényelmetlen is! A vásárlóközönség igényeit szem előtt tartva, kutató és fejlesztő csapatunk hosszú időt töltött el alacsony energiaigényű megoldás tervezésével. Ennek eredményeképpen sikerült megnyernünk a CT magazin tesztjét.

Amint az a jobboldali táblázatból is kiolvasható, a 6,1 mA-es áramfelvétel a legalacsonyabb a mezőnyben. Ennek köszönhető, hogy az RFSW-25 folyamatosan 165 órán át üzemeltethető. Továbbá, ha az egereket 6 másodpercig nem használjuk, energiatákarékos "alvó" üzemmódra váltanak.

Funkmäuse – Checkliste

Modell	Wireless Radio 3D Mouse RFSW-25	Wireless Radio 4D Mouse RFW-25	Netscroll Wireless	Cardless MouseMan Wheel	Intellimouse Wireless
Hersteller	A4Tech	A4Tech	Genius	Logitech	Microsoft
Auflösung	520 dpi	520 dpi	400 dpi	400 dpi	400 dpi
Stand-by-Zeit	6 s	6 s	3 s ²	90 s	30 s
Stromaufnahme Betriebs	6,1 mA	6,4 mA	9,0 mA	8,7 mA	10 mA
Lautzeit u. Dauerbetrieb ⁴	ca. 165 h	ca. 155 h	ca. 110 h	ca. 115 h	ca. 100 h
Handhabung	⊕⊕	⊕⊕	⊖	⊕⊕	⊖
Genauigkeit	⊕	⊕	⊖	⊕	⊖
Ausstattung	⊕	⊕	⊖	⊕	⊖
Verarbeitung	⊖	⊖	⊖	⊖	⊖
Installation	⊕⊕	⊕⊕	⊕⊕	⊖	⊕⊕
Funkleistung	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
Störsicherheit	⊖	⊖	⊕	⊕	⊕
Stromverbrauch	⊕	⊕	⊖	⊖	⊕
⊕⊕ sehr gut	⊕ gut	⊖ zufriedenstellend	⊖ schlecht	⊕⊕ sehr schlecht	

Melyiket szeressem?

Az előző hónapokban tulajdonképpen dőzsölhettünk a számítógépekben. Azonban lassan, de sajnos biztosan eljő a komor szeptember, vele az iskolakezdés, ami a melegtől kissé pilledt számítástechnika újraéledését hozza.

Győri Ferenc

Ezzel együtt persze azt az időszakot is, amikor az embert eléri a felismerés, hogy a munkához, vagy gyermekei állításai szerint – amelyek igazságtartalmából csak picit von le a hátuk mögött rejtgetett Quake3 CD – az iskolai feladatokhoz most végképp elengedhetetlen egy számítógép. Tagadhatatlanul így van, még akkor is, ha adott esetben az ifjonc csupán játszási szeretne a géppel.

A fedőtörténet könnyen valóssá válhat, ha a kiskorú ráébred, mennyit segíthet egy számítógép az iskolai feladatokban. Ennek megfelelően rengeteg olyan kérést kapunk, hogy állítsuk össze a lehető legolcsóbb játékgepét vagy irodai masinát.

Legnagyobb sajnálatomra némelyik kérés egyszerűen teljesíthetetlennek bizonyult – de megcselekedtük, amit megköveteltek az olvasók, elkezdtünk kutatni a lehető legolcsóbb konfigurációk után. Főként azért szomorú és kellemetlen volt többünk számára például az a kérés, hogy százezer forintos értékhatár alatt állítsunk össze számítógépet. Legnagyobb sajnálatomra ez a jelenleg futó (vagyis megbízhatóan garanciális!) alkatrészekből nem lehetséges, egyedül a használt konfigurációk között lehet ilyesmit felenni.

Tudás és hatalom

A játékép-konceptió egyszerű volt: lehessen rajta játszani. No ezen az érett és kifinomult gondolatlan túl lehessen rajta játszani modern, 3D-s megjelenítésű játékokkal, ha nem is 1600x1200-as felbontásban, de élvezhetően – és ami fő, nem milliókért. Ezt a feladatot a Balati Computers vállalta magára. Csak akkor jöttek rá, mire vállalkoztak, amikor a tervezett összeállítás kis híján zátonyra futott, még a kezdetekkor, megfelelő értékhatár kapcsán. Az olcsóbb játékgepre vagyó olvasóink közül sokan jelölték meg 250 ezer forintos határt, de nem tisztázták, hogy ez áfával terhelt összeg-e,

vagy sem. Ezúttal egyértelműen az ár volt a fő szempont, ezért nem óhajtottunk mások tanácskozás után a „legyen a lehető legolcsóbb” felkiáltással búcsúztam a cég képviselőjétől. Íme az eredmény! Ha az ár számít, az AMD-nek még mindig előnye van az Intellel szemben, így esett a választás egy Thunderbird

1. Maximálisan mekkora összeget kíván a gép beszerzésére költeni? 250.000

2. Milyen képtőlű monitor szeretne vásárolni a géphez? (A lehetséges válaszok: 14 vagy 15, 17, 19, 21 colos, nem tudom eldönteni.) ...17

3. Szeretné-e a későbbiekben saját kezűleg fejleszteni a konfigurációját? ...IGEN

4. Ki használná még a gépet önön kívül? ...CALANITAGOK

5. Milyen feladatoknak kellene megfelelnie a gépnek? ...SKOLAI SZERKESZTÉS, TANULÁSTÁJÉKOZTATÁS, 3D-S JÁTÉKOK, INTERNET

Minden konfigurációjában csak egy egyéni tetsző tartalom!

Amikor tényleg keményen dolgozik a pénz

processzorra. Erőteljes példány, 850 MHz-en kettyeg. Az őt tároló alaplap kissé merész húzással egy régi-új ismerős, az ex-Procrom Mercury megfelelő példányra. Ugyan az előd hírneve nem éppen makulátlan, az utód pedig viszonylag ismeretlen, és biztos nem élvonalbeli, de az alaplap felszereltsége és kiépítettsége nem marad el a nagyobb nevektől, és a cégnél nagyon elégedettek vele. Ennek bizonyosságaképpen a hozzá járó garancia 2 év. Processzorhűtőből és memóriából a szokásosat kaphatja a vásárló.

Központi kérdés volt még a merevlemez és a videokártya – bár e téren is megvoltak a határozott irányvonatok. A 3D-s megjelenítést a feldarabolt MX generáció legnagyobb tagja, egy GeForce MX400 intézi, amely nyilvánvalóan elég erős lesz a mai játékok többségéhez – közepes felbontásig. A merevlemez szerepében a mostanra szinte divattá vált Quantum Fireball Plus AS sorozat egyik középsúlyú tagja mutatkozhat be. És a visszajelzések alapján a sikere ezúttal is biztos.

A CD-olvasó a szokott LG modell – mint szinte minden alkalommal –,

a floppy meghajtó pedig egy teljesen hagyományos OEM darab. A faxmodem legnagyobb sajnálatomra nem illeszkedik paranoiáimhoz, ugyanis belső, PCI csatlóú, de hardveres emulációú és kellően megbízható.

Bár az alaplapot a gyártója ellátta hangvezérlővel, a Balati szakemberei jobbnak látták felváltani egy Sound Blaster 128-cal, amely viszonylag aprócska, de a konfiguráció nevéhez méltó hangerejű dobozárba továbbítja majd a fűlbemázós fegyverpopogást és a haláliskolyokat.

Mindig a végére marad, így komoly fejtörést okoz a monitor kiválasztása. Legtöbb olvasó érezte velünk a gyötyögését egy 17 colos monitor iránt, így fel sem merült bennünk, hogy azt orvul 15 colosra cseréljük, bár utóbbival a végösszeg alatt maradhathott volna a kétszázezer forintos pszichológiai határnak.

Ugyanígy gúnyos kacaj kíséretében vetettük el azt a kőszá gondolatot is, hogy jóval olcsóbb, ám ehhez mérten nivótlanabb készüléket válasszunk. A kocka el van vetve, a konfiguráció pedig kiegészült a Belinea 103025 monitorral. Minden tekintetben megfelel az elvárásoknak 85 Hz-es képrészítési frekvenciájával. Ahogy reményeink szerint a teljes összeállítás is.

Vitaiátléslet-minimum

Rettenetesen sok tervezgetés és töprengés előzte meg a munkagép összeállítását. A Mercury alaplapok után nyomozgatva igencsak kellett magyet egy teljesen integrált példány, amely egy olcsóbb darab árért hang- és grafikai vezérlőt is kínál. El is készült ennek alapján egy konfiguráció, mindössze 125–130 ezer forintos áron, de ahogy sem voltam vele megelégedve.

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékeknél, mind a végösszeg árcédulán bruttó kiskereskedelmi, illetve a nagykereskedők esetében ajánlott kiskereskedelmi árat közlünk. A felsorolt árak a piac jüllus végi állapotát tükrözik.

Kis Bors

- Eurocase Midi ház – ATX-es, 250 W-os táp, három 5,25 colos, két 3,5 colos és két merevlemezely (9750 Ft)
- Mercury KOB KT133 FSX alaplap – Via KT133 chipkészlet, Socket A, 5 PCI/1 AGP/3 DIMM (maximum 1,5 Gbyte SDRAM), 133 MHz-es busz, ATA/100-as csatló, integrált AC'97 hangvezérlő, 2 év garancia (26125 Ft)
- 850 MHz-es AMD Thunderbird – Socket A, 266 MHz-es rendszerbusz, 256 Kbyte másodsztintű cache (26625 Ft)
- Globalwin FOP32 – FCPGA/Socket A, golyóscsapágyas, 4200 fordulat/perc (4000 Ft)
- 128 Mbyte memória – PC133-as SDRAM, noname (6125 Ft)
- Quantum Fireball Plus AS 20,5 – 20,5 Gbyte, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, ATA/100-as csatló, átlagos keresési idő 8,5 ms (26625 Ft)
- LG CRD8520B CD-olvasó – 52-szeres sebességű, IDE, átlagos elérési ideje 80 ms, 128 Kbyte-es puffler, tálcás (10875 Ft)
- GeForce2 MX400 OEM grafikus kártya – 256 bites architektúra, AGP 4x, második generációs T&L motor, Twin View, 32 Mbyte 128 bites SDRAM (24375 Ft)
- OEM floppy meghajtó – 1,44 Mbyte-os (3625 Ft)
- Taicom MR56PVS-RHI faxmodem – belső, PCI, hardveres, letöltési sebessége 56 kbit/s, a feltöltési 33,6 kbit/s (10375 Ft)
- Acer 6512PAP billentyűzet – magyar, 105 gombos, PS/2-es (2250 Ft)
- Logitech Mouse – PS/2-es, 2 gombos (2750 Ft)
- Sound Blaster 128 PCI – OEM, PCI, 16 bites monó/sztereó, 48 kHz-es mintavételi frekvencia, 16 MIDI csatorna, 4 hangszórót támogat (6125 Ft)
- A4 Tech AS-7 hangszóró – sztereó 2x7 W, 180 W PMPO, 55 dB, átviteli tartománya 100 Hz – 20 kHz (3000 Ft)
- Belinea 103025 monitor – 17 colos képtátré, 15,87 colos látható képtátré, 0,27 mm-es képpontméret, legnagyobb felbontása 1280x1024/70 kHz, ajánlott felbontása 1024x768/85 Hz, 3 év garancia (71125 Ft)

bruttó 233 750 Ft

Valóban a legolcsóbb megoldásra kellene törekedni, de rovatunk címe konfigurációajánló, és ezt a gépet nehéz lett volna jó szívet ajánlani. Kissé fejlebb emeltem a lécezt, és igyekszem márkásabb, vagy legalábbis biztosabban használható eszközöket találni. Lehet, hogy ez pókhandiságnak tűnik, lehet, hogy valakinek az így kialakult húszezer forintos különbséget is nagyon sokat számít, de próbáltam olyan megoldást találni, ahol az olcsóságért bizonyan nem kell megbizhatatlansággal és állandó hajlépéssel fizetni.

A felépítmény ez esetben is a processzor választásával kezdődik. Értelemszerűen ez csak Duron vagy Celeron II lehet. Az érem egyik oldala: a Duron több ezer forinttal olcsóbb a Celeronnál. A másik: a duronos

alaplapok ára több ezer forinttal drágább a celeronosokénál. Ezért elkezdtem alaplapokra vadászni, és – nem túl meglepő – az Intel félrelélen találtam meg a legmegfelelőbbet.

A gép gerince az Acorp alaplapja. Ha nem is aszfaltszagú csúcsmodell, sőt tulajdonképpen átlagos, de ennek megfelelően megbízható, sőt bővíthető, ami egy ilyen csupasz gép esetében nagy előny. Ráadásul integrált hangvezérlője egyben pénztárcakímélő is. A processzor ennek megfelelően egy 633 MHz-es Celeron II. Ahogy magától értetődik a kérdés, miszerint minek egy munkagépbe ilyen erős processzor, a válasz is az: ez volt a legolcsóbb – hacsak nem akar valaki PPGA-s Celeronnal kezdeni, azt viszont a későbbiekben aligha tudja lecserélni

i

- A4Tech AS-7:
www.a4tech.com/a4techenglish/as-7.htm
- AMD Thunderbird 850:
www.amd.com/products/cpg/athlon/index.html
- Acorp M56-IRW:
www.acorp.com.tw/Common/Product/Product.asp?SN=106
- Acorp Via693:
www.acorp.com.tw/Common/Product/Product.asp?SN=18
- Belinea 103025:
www.belinea.com/include/zeigemonitor.asp?sprachid=101&landid=81&monitorid=201
- GeForce 2 MX400:
www.nvidia.com/view.asp?PAGE=geforce2mx
- Genius Comfy KB-06:
www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/kb-06.htm
- Genius Easy Mouse:
www.geniusnet.com.tw/product/mouse/easymouseplus.htm
- Genius SP-205B:
www.geniusnet.com.tw/product/speaker/sp-205b.htm
- Globalwin FIP08:
www.globalwin.com.tw/product/socket.html
- Globalwin FOP32:
www.globalwin.com.tw/new-product/fop32.html
- Intel Celeron:
www.intel.com/home/celeron/index.htm?iid=prodinfo2+proci2p
- LG CRD8520B:
ww.lge.com/product/view_view_eng.jsp?no=1003
- Logitech Mouse:
www.logitech.com/cf/products/productoverview.cfm/10
- Mercury KOB KT133 FSX:
www.kobian.com/pr_mb_kt133fsx.html
- Quantum AS sorozat:
www.maxtor.com/Quantum/products/hdd/fireball_plusas/fireball_plusas_overview.htm
- Samtron 56E:
www.samtron.com/product/56e_f_ea.html
- Sound Blaster 128 PCI:
www.soundblaster.com/products/sb128/welcome.asp
- Taicom MR56PVS-RHI:
www.taicom.com.tw/product/modem/mr56pvs-rhi.htm

16 tonna

- Noname ház – ATX-es, három 5,25 colos, két 3,5 colos és két merevlemezlye (8250 Ft, Adria Computer)
- Acorp Via693 alaplap – Via 693A chipkészlet, FCPGA, Socket 370, 5 PCI/1 AGP/3 DIMM (maximálisan 768 Mbyte SDRAM), 133 MHz-es buszsebesség, ATA/66-os csatló, integrált AC'97 hangvezérlő (23 318 Ft, Mikland)
- 633 MHz-es Intel Celeron II - FCPGA foglalat, 100 MHz-es rendszerbusz, 32 Kbyte első- és 128 Kbyte másodsztímiú cache (14 750 Ft, Aqua Computer)
- Globalwin FIP08 – FCPGA/Socket A, golyóscsapágyas, 5000 fordulat/perc (1250 Ft, Rufusz Computer)
- 128 Mbyte memória – PC133-as SDRAM, noname (5200 Ft, Aqua Computer)
- Quantum Fireball LF 10 – 10 Gbyte-os, 2 Mbyte cache, 5400 fordulat/perc, UDMA/100-as csatló (22 490 Ft, Bluefish)
- LG CRD8520B CD-olvasó – 52-szeres, IDE, átlagos elérési ideje 80 ms, 128 Kbyte-os puffer, tálcás (9925 Ft, Mistral Computerworld)
- S3 Savage4 videokártya – AGP csatló, Savage4 lapkákészlet, 8 Mbyte memória (7625 Ft, Lord Computer)
- Acorp M56-IRW belső faxmodem – PCI, szoftveres, Rockwell chipkészlet, letöltési sebessége 56 kbit/s, a feltöltési 33,6 kbit/s (5739 Ft, Mikland)
- NEC floppy meghajtó – 1,44 Mbyte-os (3375 Ft, Demostúdió)
- Genius Comfy KB-06 billentyűzet – PS/2-es és AT, 108 gombos, Windows 98 (2250 Ft, Demostúdió)
- Genius Easy Mouse – PS/2-es, 2 gombos (1238 Ft, Pilot-Comp)
- Genius SP-205B hangdoboz – sztereó, 2x1 W, 120 W PMP0, átviteli tartománya 80 Hz – 16 kHz (2750 Ft, Lord Computer)
- Samtron 56E monitor – 15 colos képtáló, 13,8 colos látható képtáló, 0,24 mm-es képponttávolság, legnagyobb felbontása 1024x768/68 Hz (45 500 Ft, Kronos Trade)

bruttó 153 660 Ft

gyorsabba. Rádadásul szerettem volna kikapart hagyni a homo ludensnek (ha nem is Quake 6-ra kész, de egy-két kellemesebb régebbi játékkal elbir a konfiguráció). A memória mennyisége is megfelel ennek a kiegészítő célnak, bár az ok sokkal szimplább: egyszerűen nem éri meg kisebb modult venni. Amúgy is jól jöhet a memória nagyobb adatmennyiségek kezeléséhez vagy amatőr képszerkesztéshez.

A processzorhűtő kicsit spórolós, de olyan gépbe, amelyet nem tuningolunk, több, mint elég. A CD-olvasó kiválasztása sem érhet senkit váratlanul – ha jól sejttem, hónapok óta ez az LG modell szerepel az árérzékeny összeállításokban, mert egyszerű, gyors és megbízható. A merevlemezek területén már komoly kutatásokat indítottam – átútó siker reménye nélkül. Itt

(is) van ugyanis egy optimális minimum. Hiába érhetnénk be 6–8 Gbyte tártérrel, ilyen kapacitású egyéres már csak használatban kapható. Szerencsére éppen a közelmúltban nyílt egy új üzlet, amely áreszállításokkal egyezszik vevőkört kialakítani, így megint spórolhattam néhány ezret.

Ugyanilyen furcsa a helyzet a grafikus kártyák piacán. Senki sem gyárt már 3D nélküli kártyákat, így egyszerűen a lehető legolcsóbb megoldást készülttem választani – amikor észrevettem, hogy az annál vagy két generációval fejlettebb és megbízhatóbb kártya nagyjából 500 forinttal kóstál többet. Ennek megfelelően halovány remény nyíltat ugyan a korai 3D-s csodák futtatására, de előre figyelmeztetek mindenkit, ez a gép nem játékra termett! Érdekes, ám felettebb kellemetlen meglepetés volt,

milyen sokat számít egy modem az összeállításban. Az alapkonceptió szerint a gépnek képesnek kell lennie alapvető netes munkára, főképpen e-mailek küldésére és fogadására. Nem ez a legfőbb feladatköre, ezért kissé visszatetszőnek tűnt egy 10–14 ezer forintos készülék, szerencsére sikerült rákádni egy kellemes kiépítésű és – külön előnyként – az alaplahoz illő szoftveres példányra, természetesen a Hálón. Billentyűzet és egér tekintetében csak tanult kollégáimat idézhetem, mindenki egykezzen megtalálni a neki legkellemesebbet. Aki nem szán időt a keresgélésre, annak jó megoldás lehet egy egyszerű, de megbízható billentyűzet, hozzá illő egérrrel. Sőt divatdiaktörténet hangdobozból is az összeállítással harmonizálótl kerestem – és találtam – a megfelelő árkategóriában.

Az utolsó feladvány a monitor volt. Nem éppen aprócska tétel, közel a konfiguráció árának harmadát kóstálja, de fontossága is hasonlóan nagy. Sokan már a levelezőlapon felajánlották kompromisszumként a 14 colos monitor és akár a 640x480 képpontos felbontást, de ezt kurta lelkítusa után elvettem. Bár találtam ilyen monitor, és valóban valamennyivel (4–6000 Ft) olcsóbb volt 15 colos társainál, összesen két jelentkezőt akadt ezen a téren, és egyikük sem bizonyult eléggé meggyőzőnek. Hamar kiderült, hogy jelenleg régi kedves ismerősünk, a már többször bizonyított Samtron 56E a legolcsóbb. Ára erősen ingadozott, de a feladat innen már könnyebb volt, csupán meg kellett találni a boltot, ahová a szinuszgörbe mélypontja esett, és már készen is állt jöveink és munkánk záloga.

Forgalmazók adatai

- Adria Computer ☎ 222-6164, www.adriacomp.hu
- Aqua Computer ☎ 322-4658, www.aqua.hu
- Balati Computers ☎ 383-2843, www.balati.hu
- Bluefish Computers ☎ 214-4587, www.bluefishcomputers.hu
- Demo Stúdió ☎ 329-2367, www.demostudio.hu
- Kronos Trade ☎ 302-8888, www.kronos.hu
- Lord Computer ☎ 469-6000, www.lord.hu
- Mikland ☎ 488-7690, www.mikland.hu
- Mistral Computerworld ☎ 236-0000, www.mistral.hu
- Pilot-Comp ☎ 321-0408, www.pilotcomp.hu
- Rufusz Computer ☎ 203-0382, www.rufusz.hu

Új **STRONG** LCD Monitorok

SRT1800LCD
18"1 TFT
Megjelenítési felület
359 x 287 mm
469 000 Ft

SRT1500LCD
15"1 TFT
Megjelenítési felület
307 x 230 mm
199 000 Ft

STRONG
Digitál Satellite TV

Bemutatóterem: 1013 Bp., Lánchíd u. 7-9.
Telefon: (06 1) 214 3970 Fax: (06 1) 214 3538
Látogasson el a WEB oldalunkra:
www.strongsat.hu
E-mail: jsziman@strongsat.com

Net Guard Computer 9600 Sárvár, Csallóköz u. 2.
Tel.: 06 30 8018 430
Y-Soft Kft. 4100 Berekthyújfalu, Kerekes Gy. U. 10.
Tel.: 06 34 402 551
Contact Computer 3530 Miskolc, Mindszent Tér 4.
Tel.: 06 46 505 915
Enline Bt. 5500 Gyomaendrőd, Fő út 1811
Tel.: 06 66 284 559

Csereka Bt. 7400 Kaposvár Damjanich út 3/B
Tel.: 06 82 429 257

Megvásárolható országaink a Media Markt üzletekben.
További forgalmazókat is keressük.

ÚJ CD-GYÁR MAGYARORSZÁGON!

CD-ROM

CD-AUDIO

CD-VIDEO

**KAZETTAGYÁRTÁS
TOVÁBBRA IS
TÖKÉLETES
MINŐSÉGBEN!**

MC&CD KFT.

Budaörs,
Baross u. 77.

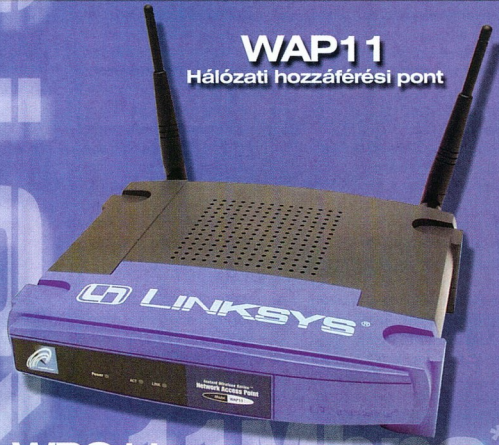
Telefon:
(23) 416-007
Fax: **(23) 416-963**
E-mail:
mccd@mccd.hu

LINKSYS®

Vezeték nélküli hálózati megoldások a Linksys-től

WAP11

Hálózati hozzáférési pont

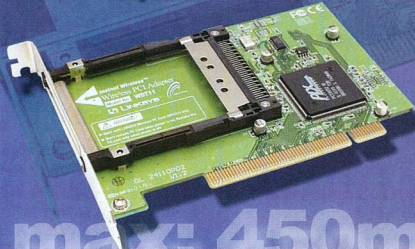
WPC11

11Mbps PCMCIA
vezeték nélküli hálózati kártya

WDT11

PCI adapter WPC11 kártyához

max: 450m*

A Linksys magyarországi disztribútora:

AlphaSonic Kft.

Nagykereskedelmi értékesítés:

1134 Budapest, Csángó u. 13. Tel: 350-6822, 350-6826
E-mail: info@alphasonic.hu <http://www.alphasonic.hu>

Minden márkanev és logo a megfelelő jogtulajdonos tulajdona.

*A hálózati működése és sebessége függ az adott munkahelyi hálózattól, az épületek és települések elhelyezkedésétől.

E-Data

Fizetni fogunk a letöltésekért?

A szoftverletöltések szabaddalma körüli bonyodalmakat fokozza, hogy egy amerikai bíróság másodfokon elismerte egy kis amerikai cég, a New Jersey-i székhelyű E-Data szabadalmi jogát a letöltések alapját leíró metodusra. A történet 1985-ben kezdődött, amikor Charles C. Freeny bejegyeztette a *System for reproducing information in material objects at a point of sale location* című szabadalmat – hevenyészett magyar fordításban: Az információ eladóhelyen, tárgyi formában történő reprodukálása. A leírás szerint olyan módszerről van szó, amely az információt képes tárgyi formában reprodukálni az információ eredeti forrásától eltérő helyeken, amihez valamilyen hozzáférési jogok kelljenek. A bejegyzést követően több nagy cég is

harcolt a szabadalom megszerzéséért, például a Compuserve és a Broderbund. Az E-Data jogászai szerint minden egyes netes szoftverletöltésért jogdíj illeti a céget. A történet 1999-ben folytatódott, azóta egy helyi bíróság döntése értelmében a szabadalom nem mindegyik netes letöltésre vonatkozik, csak azokra a Net-helyekre, amelyek fizikailag is jól elkülöníthetők. 2000. novemberében a felbontott bíróság úgy döntött, hogy a legelső tárgyaláson nagyon szigorú döntés született, újra kell tárgyalni. Az E-Data jelenleg az újratárgyalásra vár, ahol nem lesz kicsi a tét: ha megítélik az apró cégnek a letöltések után járó jogdíjakat, néhány nap alatt új világcég születhet.

www.co4derbund.com

IBM

Java Pro-díjak

A Java Pro idén is megszavaztatta olvasóival azokat a termékeket, amelyek kimagasló képességűek. Négy díjat vittek el az IBM javas szoftverei – a legjobb javas adatbázis-kezelő az IBM DB2 UDB v7.1, a legjobb javas vállalati portálalkalmazás az IBM Enterprise Information Portal (EIP), a legjobb javas megjelenítő az IBM Hot Media (3D-s, panoráma, többsávú animációk megjelenítése, streaming audio- és videolejátszás).

READERS' CHOICE
2001
Best in Show

Négy termékével nyerte el a Java Pro olvasóinak szimpátiáját a Nagy Kék

végül a legjobb fejlesztő-eszköz beágyazott rendszerekhez az IBM VisualAge Micro Edition.

www.java-pro.com/

Linux

Áthelyezték a Fehér Ház Net-helyét

A Fehér Ház elleni sorozatos támadások miatt már régebben szó volt arról, hogy biztonságosabbá kellene tenni a Net-helyét. A Code Red féregvirus tette fel a pontot az i-re. Miután a rendszergazdák sikeresen kivették a támadást, a Net-helyét azonnal új szerverre helyezték át. Az eddigi, Microsoft IS-alapú rendszert Linux alapú váltja

fel, és Netscape-Enterprise/3.6 SP3 Web-szerver a kiszolgáló. Szakértők szerint ez a lépés a Microsoft IS biztonsági hiányosságai miatt szükségszerű volt.

www.whitehouse.gov
uptime.netcraft.com/up/graph/?host=www.whitehouse.gov

Linux

„Új” operációs rendszer Palmra

A redmondi székhelyű, 30 főt foglalkoztató Empower Technologies bejelentette az első operációs rendszer frissítését a Palm ilx és Palm ilxké kezelőszámítógépekhez. Az érdekesség az, hogy a frissítés itt azt jelenti, hogy az eredeti PalmOS-t leváltják a cég Linux DA névre keresztelt operációs rendszerével. Ez a Motorola Dragonball CPU-ra fejlesztett első Linux-variáns. Paul Leung, a cég elnök-vezérigazgatója kijelentette, hogy a Linux DA „gyorsabb, erőteljesebb és robusztusabb” az eredeti PalmOS-nél. Természetesen teljesen kompatibilis a Palm hardverével.

A 2000 februárjában alakított cég tervei szerint hamarosan letölthető lesz a Linux DA ingyenes demó verziója, az új operációs rendszer saját Net-helyéről. Ebben az ingyenes változatban csak kipróbálható szinten és nagyon korlátozottan lesznek meg a kézigép működéséhez szükséges alkalmazások. A végleges verzióban helyet kap egy komplett szoftverfejlesztői készlet (Software Develop-

ment Kit, SDK), grafikus lesz a kezelőfelület, és a PalmOS-hoz hasonlóan kézírás-felismerőt is fog tartalmazni. A programfejlesztőknek jó hír, hogy „fejlesztőbarát” API-ja lesz.

Érdekes, hogy a piacon régóta jelen lévő Palm kézigépeket most éri el a Linux, míg a WinCE és Epos operációs rendszereket futtató gépekre már éveekkel ezelőtt megjelent.

www.empower-technologies.com/
www.linuxda.com/

Microsoft

A Windows XP és az MP3

Az eddigi hírek szerint, a Microsoft összel megjelenő Windows XP operációs rendszere csökkentett minőségű MP3-támogatást fog nyújtani. Ez kizárólag a beépített kodekerek műlik, így külső fejlesztők programjaival teljes értékű MP3-lejátszás érhető el. Ettől függetlenül a hír megütöztetett keltett. A legfrissebb hírek szerint mégis lesz normális MP3-támogatás az XP-ben – ha a felhasználók külön fizetnek érte... A szoftveróri-

ás ugyanis külön programcsomagot kínál azoknak, akik MP3-formátumú file-jaikat az XP Media Playerrel szeretnék meghallgatni, vagy MP3-as hanganyagot tartalmazó AVI-t – például DivX-et – nézének. A DVD-filmek lejátszásához is külön kell programot telepíteni, ami szintén pénzbe kerül majd – igaz, tisztán szoftveres megoldásként ez eddig sem volt a Windows része. A CyberLink, az InterVideo és a Ravisent fejlesztői már dolgoznak a Media Player képességeit kibővítő szoftvercsomagokon. Az MP3 Creation Pack és a DVD Decoder Pack októberről tölthető le – fizetség ellenében – a Hálóról. A CyberLink fejlesztésű Power Packs for Windows XP pluginek tartalmaz az MP3-lejátszáshoz, a DVD és MPEG-2 videóhoz. A bővítéscsomag ára 15 és 30 USD közé fog esni.

www.gocvberlink.com/
www.intervideo.com/
www.ravisentdirect.com/

FreeBSD

Még nagyobb biztonságot!

A NAI Labs megállapodást kötött az Egyesült Államok védelmi minisztériumával a FreeBSD biztonsági rendszerének továbbfejlesztésére. Az 1,2 millió USD-s szerződés szerint a következő 18 hónapban a NAI Labs olyan biztonsági fejlesztéseket végez a nyílt forráskódú operációs rendszeren, hogy az biztonságosan használható legyen katonai bázison. E fejlesztés szorosan kapcsolódik a Community-Based Open Source Security (CBOS) kezdeményezéshez, ahol fel kívánják használni a NAI Labs Open Source részlegének és a TrustedBSD Project korábbi eredményeit.

www.freebsd.org/
www.nailabs.com/
opensource.nailabs.com/initiatives/cboss/
www.trustedbsd.org

Windows XP – Java nélkül?

Microsoft

Véletlenül tudott ki, de a híre órák alatt eljutott mindenhova, hogy a Microsoft bejelentés nélkül, szép csendben „ki akarta felejtetni” a Java Virtual Machine-t (JVM, a Java kódot futtató szoftverkönyezet) a végleges Windows XP-ből. A hír döbbenetet váltott ki a Sunnál és a Java közösségből is.

A Microsoft már többször megpróbálta hátrányos helyzetbe hozni a Javát saját fejlesztéseivel szemben. Például több céget próbált rávenni arra, hogy ne fejlesszenek és ne használjanak Java technológiákat használó alkalmazásokat – ez külön fejezet volt a trósztelles perben. A két cég közötti, közös megegyezéssel zárult pereskedés végeredménye az lett, hogy a Sun további hét évre engedélyezte a Microsoftnak, hogy az beépítse a JVM-et operációs rendszerbe.

A Java mind népszerűbb, mert a benne írt programok platformfüggetlenek és sok-sok operációs rendszeren futtathatók. Elterjedése már csak azért sem állítható meg, mert olyan óriáscégek álltak mellé, mint az Ericsson, az IBM, a Motorola, a Nokia, az Oracle, az SAP és a Sony. A Microsoft mostani lépésével tehát nem a Sunnak árt legjobban, hanem azoknak a felhasználóknak, akiknek szükségük van a Javára.

A hír hallatán a Sun rögtön kijelentette, elkötelezettnek érzi magát arra, hogy a Windows használói a továbbiakban is hozzáférhessenek és használhassák a Java 2 Platform Standard Edition. Az új Java továbbra is magas szintű Windows-támogatást fog tartalmazni – ígéri a Sun.

www.sun.com

Felirat 3D-ben

Xara.com

A térbeli feliratok készítésében már évek óta jeleskedő Xara cég régóta fejlesztéskészítőt, és a Xara 3D-t. Aki ismeri, az tudja, ennek a programnak az új

vé tett egy korlátozott tudású 3D-s feliratkészítőt. Ingyenesen használható, és a térbeli alakítást kívánt szöveghez mindössze néhány, listából választható jellemzőt kell

megadni: betű, betűméret, stílus, szín. A kész felirat azonnal megjelenik egy kis ablakban, elmenthetjük, sőt – kérésre – a HTML kódba illesztendő sorokat is megkapjuk. A 3D Heading Maker a Xara leányvállalatának, a Xara Online-nak a fejlesztése. A Xara3D teljes ára 39 USD.

3D Heading Maker trial

Just type in your text, choose the color, font and style, and your graphics!

A Xara3D térbeli feliratkészítőjét böngészőből is kipróbálhatjuk

verziót nem újabb halom ikon és tovább bonyolított felület jellemzi, hanem – persze változásokkal – megmaradt a kezdeti logikus, egyszerű felépítése és használata. A cég gondolt egyet és legújabb webes fejlesztésének vonalát, a Web Services Module-t úgy reklámozza, hogy on-line elérhető-

- www.club.xara.com
- [/referrer](http://www.club.xara.com/~referrer)
- [/headmaker_trial.asp](http://www.club.xara.com/~headmaker_trial.asp)
- www.xara3d.com
- www.xaraonline.com

F-SECURE®

F-Secure Anti-Virus vírusvédelmi megoldások

Három víruskereső egy rendszerben
(F-PROT, Kaspersky Anti-Virus, Orion)

Központi menedzselhetőség
Szakszerű terméktámogatás

F-SECURE®

Változódejtű és manuális
keresési módszerek

Automatikus napi frissítés

Kiváló platformfedettség

*Ha Internetezik, ezért erre is kiterjedő védelmet keres
Ha szeretné biztonságban tudni számítógépeit
Ha tanácsadásra van szüksége
Forduljon hozzánk!*

Munkaállomások:

Dos, Windows 3.1x, 95/98
Windows NT 4.0 workstation
Windows 2000
Windows Millennium Edition
OS/2 Warp

Szerverek:

Windows NT 4.0 Server
Windows 2000 Server
Novell Netware
OS/2 Warp
Linux

Tűzfal és levelező szerverek:

Check Point FireWall-1
Trusted Information Systems Gauntlet
Egyéb CVP-kompatibilis tűzfalok
POP3, SMTP, UUCP levelezés
MS Exchange, Lotus Notes/Domino

2F-2000 Számítástechnikai és Szolgáltatási Kft.

Cím: 1016 Budapest, Hegyalja út 5.
Telefon: 488 7700 Fax: 488 7709
web: <http://www.2f.hu> e-mail: info@2f.hu

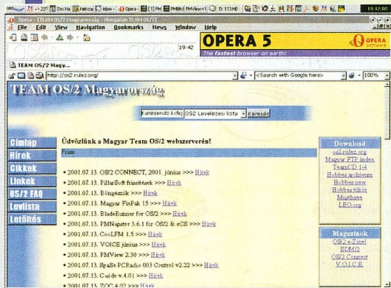

Egyel több

Opera Software

Az Opera Software céltudatosan halad azon az úton, amit néhány évvel ezelőtt kitűzött maga elé: nem foglalkozik a Netscape Navigator és az Internet Explorer közötti háborúval, inkább ezeknél jóval kisebb és villámgyors böngészőt

vonta újabb és újabb kép-erőforótök tüntek fel róla. Érdekes, hogy az OS/2-es változat fejlesztése még a 3.xx-es verzió idejében indult, de „kézzelfogható”, publikus változat csak most, az 5.12-esből lett. Tudása teljesen megegyezik

Opera/2 – fura windowsos ablak az OS/2 desktopján

fejleszt. A kemény munka lassan meghezója gyümölcsét. A windowsos Opera 16 különböző nyelvi változatot létezik, és az általa támogatott platformok száma is növekszik. Nemrég számoltunk be, hogy tavaly november óta készítk – az IBM felkérésére – a QNX-es Operát, noha publikus alfa vagy béta még nem érhető el belőle.

Nem régen azonban megjelent az OS/2-es Opera első publikus bétája, ami már régóta várható volt, hiszen a Neten egy-két ha-

gyúrták egybe. Ennek leg-feltűnőbb jele, hogy a megszokott OS/2-es desktopon Windows 9x-es ablakkal jelenik meg a böngésző.

A felhasználók panaszára gyorsan változtatnak az Odinnal, és a ODIN.INI-be, hogy be lehet írni az „OS2-Look=1” sort, amitől a megszokott OS/2-es ablakkal jön fel az Opera. Ahogy megszoktuk, ez az Opera is ingyenes, mindössze egy reklámszíkot kell elviselni az ablak felső részén.

www.opera.com/os2/

Windows XP IE nélkül is?

Microsoft

A Microsoft néha-néha „meghajlik” – noha legtöb- ben úgy értelmezik ezeket az engedményeket, hogy „biztos van mögötte valami”. Nemrégiben felrö- pent a hír, miszerint a Windows XP telepíthető lesz úgy is, hogy választathunk, akarjuk-e az Internet Explorer-t vagy nem. Sőt, a cég böngészőprogramja beke- rül az Add/Remove Programs listájába is, így utólag is eltávolíthatjuk majd a merevlemezről.

A redmond-i óriás e döntése mögött ott állhat az is, hogy az OEM-értékesítők sem nézték jó szemmel azt, hogy a Start menüben, illetve a desktopon a rendszer telepítése után tola- kodnak azok a menüpontok, illetve ikonok, amelyek

macerálásával egy sor olyan folyamat indítható, ami a sok-sok biztonsági probléma miatt a rendszergazdák rémálma.

Az Internet Explorer-ről (és más windowsos alkalmazásokról) ugyanis néhány naponta, de minimum egy-két hetente újabb és újabb biztonsági lyukak derülnek ki.

Az IE telepítésének választhatósága mögött valószínűleg nem a bírósági tárgyalások és perek sorozata áll, inkább a nagy OEM cégek – HP, Compaq stb. – által a Microsoftra gyakorolt nyomás.

www.goccyberlink.com/
www.intervideo.com/
www.ravisentdirect.com/

QNX 6.1.0

QNX

Eddig több mint egymillió példányban töltötték le a valós idejű QNX operációs rendszert a cég FTP-szerveréről. E többszálú, többfelhasználós operációs rendszert 1980 óta fejlesztik – eleinte Unix néven volt ismert. Azóta vált ismertebbé, amióta egy néhány évvel ezelőtti Ce- biten ingyen osztogattak egy 1,44 Mbyte-os floppyra írt QNX 4 demót. Hosszú hallgatás után idén januárban jelent meg a 6-os verzió, sok újdonsággal – főként a multimédia, a SCSI- és egyéb hardvertá-

rogatás területén. A most megjelent 6.1.0-s verzió hardvertámogatottsága tovább bővült, újabb Photon alkalmazások, Dinkum C és C++ könyvtárak kerültek bele.

A 6.0-s verzióban megismert kétféle telepítési lehetőség megmaradt: egyiknél Windows alól indulunk, másiknál a letöltött ISO file-t CD-re írjuk, majd arról telepítünk.

www.qnx.com
get.qnx.com/index.html
packages.qnx.com/download/

Az utolsó NT 4.0 frissítés

Microsoft

A Microsoft már régebben bejelentette, hogy a Windows NT 4.0-hoz nem jelent meg több javítócsomag, mégis hónapok óta dolgoznak egy (újabb) frissítésen. A Service Pack 6a megjelenése után az újabb frissítések nem újdonságokat, hanem az eddig megjelentetett fontosabb biztonsági javításokat tartalmazza, amit a harmadik negyedében kívántak megjelentetni. A frissítőcsomag a Security Roll-up Package (SRP) nevet

kapta, ami jóval hamarabb készen lett a tervezetnél: július 26-a óta letölthető a hivatalos Microsoft frissítési oldalról. A 14 Mbyte-os csomag telepítéséhez szükség van arra, hogy a gépen fenn legyen a Service Pack 6a. A legfontosabb tudnivalókról elérhető egy leírás is.

www.microsoft.com/ntserver/nts/downloads/support/mkb/articles/q299/4/44.asp

StarOffice a minisztériumban

Sun

A Sun nem tett rossz lóra, amikor felvásárolta a német StarDivision céget, ugyanis akkor kezdett elterjedni annak többplatformos irodai programcsomagja, a StarOffice. A következő lépésben ingyenessé tették a programot, majd nyilvánosan hozzáférhetővé a forráskódját – amelyből mára már a sokadik OpenOffice Build tölthető le. Az USA Defense Information Systems Agency (hadügyi informáci-

ós rendszerek ügynöksége) mintegy 25 ezer kliens- gépre telepítette a StarOffice 5.2-t. Az ügynökség a hadügyi minisztérium összes parancsnok, irányítási, kommunikációs, számítástechnikai és hírszerzési rendszeréért felelős, így a szoftvercsere ezeket érinti elsősorban.

www.sun.com/staroffice
www.openoffice.org

Linux mindenhol

A KDE-hez készített KOffice irodai programsomag egyik összetevője a KIllustrator – volt. Ugyanis a fő fejlesztőt, dr. Kai-Uwe Sattler néhány héttel ezelőtt megkereste az Adobe Inc. képviselőiben egy német ügyvédi iroda és figyelmeztette, hogy a KIllustrator név sérti az Adobét, mert nagyon hasonlít a cég Illustrator termékének nevéhez. Mindkét szoftver vektorgrafikus alkalmazás, ezért a név mellett az is probléma, hogy nincsenek egy súlycsoportban – a KIllustrator csak alapműveletekre alkalmas, az Adobe Illustrator viszont professzionális rajzolóprogram – áll az ügyvédi felszólításban.

A fejlesztőnek küldött levél nyers stílusán többen megütözköztek, sőt a hírek szerint az Adobe fel sem kérte az ügyvédi irodát arra, hogy megkeresse a KIllustrator fejlesztőjét... Ettől függetlenül a fejlesztők egyik pillanatról a másikra átnevezték Kontourra a programot, amivel minden további kellemtelenséget megelőztek. A névcsera nem okoz gondot a fordításoknál, de a végleges KOffice 1.1 két nappal később jelenik meg a tervezettnél.

→ www.kde.org
→ www.koffice.org/kontour/

A Microsoft iszonyú energiát fektet a .Net-es piaci stratégiájába tartozó szoftverek fejlesztésébe, és úgy látszik, itt is ellenfélre talál. A bostoni Ximian cég bejelentette, elkezd dolgozni a Mono szoftverprojekten, amely nagyjából a Microsoft .Net nyílt forráskódú megfelelője. Szakértők szerint a Mono komoly ellenfele lehet a .Netnek, ha beváltja a hozzá fűzött reményeket. A .Net elterjedése kezdetén tart, ha népszerűvé válik, kevés esélye marad a Monónak.

A linuxos cégek közül a Red Hat még nem nyilatkozott, részt akar-e venni

a fejlesztésben, az csatlakozik-e a Ximianhoz. Azonban várható a támogatása, a cég egyik technológusa ugyanis kijelentette, hogy a Red Hat minden olyan kezdeményezés mellett kiáll, amivel visszaszorítható a Microsoft terjeszkedése. A linuxos cég például ezért támogatja a Sambát és a GNOME-t is.

→ www.microsoft.com/net/
→ www.ximian.com/mono/
→ www.go-mono.com/

A német SuSE és az amerikai Caldera után a Red Hat is megjelentette saját Linux-disztribúciójának 64 bites, Intel Itaniumon futni képes verzióját.

A Red Hat 7.1 64 bites verziója 2.4-es kernelre épül, 64 Tbyte RAM-ot és 2 Tbyte-os file-okat is kezel. Jelenleg legfejlebb nyolcprocesszoros gépeket támogat, ez a szám várhatóan emelkedni fog. Az előideinél jobb videomemória-kezeléssel és sokkal jobb tűzfaltá-

mogatással ellátott verzió az XFree86 4.0.3-at tartalmazza. Telepítőprogramján is változtattak fejlesztői, így még könnyebb az operációs rendszer telepítése. Az angol mellett francia, német és japán nyelvi változat is jelent meg belőle. A 499 USD-be kerülő operációs rendszer vásárlóinak 30 napos – webes – támogatás jár.

→ www.redhat.com/products/software/linux/7-1_itanium.html

Sybari
 Dell Computers
 IBM
 Nortel Networks
 Vodafone
 Compaq Computers
 Lufthansa
 Bosch
 Getronics
 US Federal Government
 VISA
 Stollwerck
 Sony
 EMI Records

"Az Antigen úgy működik, ahogy azt reklámozzák, lenyűgözött. Július 21-én úgy reggel 9 óra körül az Antigen megkezdte a SIRCAM féregkirtását az Exchange IMC-nél. Hozzávetőlegesen 2.000 incidensink torbent csak a SIRCAM részéről a mai napig, az Antigen egyet sem engedett át.

Tudtam, hogy a Sybari terméke jó, de ez túlszámnyalta várakozásaimat. Most már nyugodtan odamehetek a főnökömhez és teljes bizonyossággal mondhatom neki, hogy a SIRCAM nem jelent problémát számunkra."

Joseph Ambrose, Hálózatfelügyelő,
 The Conference Board

Sybari Antigen
 Lotus Domino/Notes
 Microsoft Exchange 5.5/2000
5 anti-virus keresőmotorral
 CA Inoculate, CA Vet, Sophos, Norman Data Defense, McAfee

New York
 Budapest
 Budaörs
 Pécs
 Szeged
 Debrecen
 Győr
 Sopron
 Miskolc
 Székesfehérvár
 Tatabánya
 Veszprém
 Pécs
 Szeged
 Debrecen
 Győr
 Sopron
 Miskolc
 Székesfehérvár
 Tatabánya
 Veszprém

Sybari
 Enterprise Certification
 Program Partner
Microsoft
 CERTIFIED
 Partner

1301 Bp., Kalászi u. 11.
 Tel/fax: 242-2130, 430-8350
www.vbuster.hu, mail@vbuster.hu

VirusBuster™

Novell

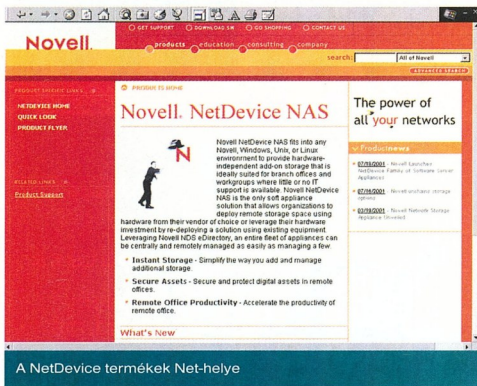
Szoftveres tárolási megoldás

Györfi Ferenc (G7F), Kis Endre (K6S)

Megjelent a Novell NetDevice szervereszközcsalád első tagja, a Novell NetDevice NAS, amely mobil és vezetékös kapcsolatokon keresztül egyaránt méretezhető tárolási kapacitást biztosít, a vállalati tárolás felügyelőjének és kezelé-

felhasználó jogosultságainak beállítását akár 20 percen belül elvégezhetik vele, ugyanis a Novell NetDevice NAS CD-ről bootolva a lemezek automatikusan felmásolódik a számítógépre, és a rendszer konfigurálódik.

A Novell NetDevice NAS nemcsak a Novell NDS eDirectory

sének központosított megoldásával pedig csökkenteni ezek költségét.

E szoftveres tárolási megoldás a Novell NetWare technológiára építve szolgál a vállalatokat az adatok tárolásában, keresésében és visszanyerésében ott és akkor, ahol és amikor ez szükséges. Kialakításánál fogva tetszőleges hardveren használható. A rendszergazdák a teljes rendszertelepítést és több ezer

környeztet, hanem a windows, unixos, linuxos és webes ügyfeleket is támogatja. Az említettek mindegyike natív eléréssel fér hozzá a Novell NetDevice NAS szolgáltatáshoz. (KE)

➔ Novell Magyarország
☎ 235-7656
➔ www.novell.hu
➔ www.ctp.com
➔ www.novell.com/products/netdevice

Sun Microsystems

Nyílt Grid Engine forráskód

A San Diegói O'Reilly konferencián a Sun Microsystems bejelentette a Sun Grid Engine Project elindítását. A kezdeményezés célja, hogy a Sun Grid Engine szoftver forráskódjához szabadon hozzájussanak a felhasználók és a fejlesztői közösségek. A Sun Grid Engine modern elosztott-erőforrás-felügyeleti eszköz (DRM), futó kódja 2000. szeptemberi megjelenése óta ingyenesen letölthető a www.sun.com/software

re/gridware címről. A Sun ezzel újabb félmillió kódsorral bővíti a nyílt forráskódú fejlesztéséig felajánlott több mint 8 millió sornyi kódját. A mostani világméretű projektet a CollabNettel együtt szervezi, a kód a www.gridengine.sourceforge.net címről lesz letölthető. (KE)

➔ www.sun.com/software/gridware
➔ www.gridengine.sourceforge.net

Microsoft

Upgrade technológia .NET platformra

A Microsoft szövetségre lépett az ArtinSoft nagyvállalati migrációs és upgrade technológiák fejlesztő vállalatával. A cég azoknak nyújt jelentős támogatást, akik a Microsoft Visual Studio .NET és a .NET Framework segítségével szeretnék XML-alapú webes szolgáltatásokat fejleszteni.

A megállapodás szoftvertechnológiai vonatkozása a Visual Studio .NET-tel fejlesztőknek egy varázsló segítségével lehetővé teszi a Visual Basic 6.0-ról a Visual Basic .NET-re történő áttérést. Az Upgrade Wizard az ArtinSoft frissítési

technológiáját alkalmazza, amely teljesen beleillik a Visual Studio .NET integrált fejlesztői környezetébe.

A alkalmazás e környezet felhasználóinak nem jelent többletkiadást.

A megállapodás értelmében az ArtinSoft biztosítja világszerte a felhasználók számára e frissítési szolgáltatást. (KE)

➔ www.visualstudio.net
➔ Microsoft Szoftver Információ O=2-MSINFO (267-4636)
➔ msinfo@microsoft.com
➔ www.microsoft.com/hun

Windows-felügyelet

Már kapható hazánkban a Microsoft Operations Manager 2000 (MOM), amely megoldást kínál a Windows 2000-alapú szerverek központosított esemény- és teljesítményfelügyeletére. A termék megjelenésével egyidejűleg béta fázisban elérhető az Application Management Pack, amely a MOM szolgáltatásait kiterjeszti a Microsoft .NET Enterprise szerverekre, többek között az Exchange 2000 Serverre és a Microsoft SQL Server 2000-re. A nagyvállalati környezetben nélkülözhetetlen elosztott eseménykezelést is biztosít

ja a MOM 2000, ezáltal kritikus helyzetben a vállalat informatikai szakembereinek kevesebb időbe telik a probléma forrásának felkutatása és a megfelelő intézkedések meghozatala.

A MOM 2000 képes együttműködni nem windowsos platformokkal és alkalmazásokkal, további teret nyitva független szoftverfejlesztők előtt. Az első ilyen külső modulokat (XMP) a NetIQ cég szállítja – magyarországi képviselője a Grepton Informatikai Rt. (GYF)

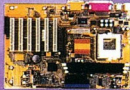
➔ www.grepton.hu
➔ www.microsoft.com/hun

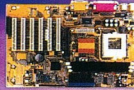
Mercury

ALAPLAPJAINKRA 2 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA! EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁS!

IB86 F5X

Intel B5E chipset
6970/P/CPGA
667/50 MHz ATA100
AC97 32-bit sound
LMB VMA LK AGP
DMA Modem port

IB86P F5X

Intel B5EP chipset
6970/P/CPGA
667/50 MHz
AC97 32-bit sound
ATA100 LK AGP

SIS630E F5LT

SIS 630E chipset
6970/P/CPGA
667/50 MHz LK AGP
Integr VMA 32MB G
Integr 3D sound
Integr 2MB DRAM
AT Busok formátum

6930 F5X

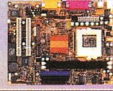

VIA 6930 chipset
6970/P/CPGA
667/33 MHz
AC97 32-bit sound

691-k F5X

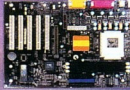
VIA 691-k chipset
6970/P/CPGA
667/50 MHz
AC97 32-bit sound
ATA100 LK AGP

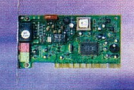
SIS 630 F5LFX

SIS 630E chipset
6970/P/CPGA
667/50 MHz LK AGP
Integr VMA 32MB G
Integr 3D sound
Integr 2MB DRAM
MAX formátum

KT133F5X

VIA KT 133 chipset
Socket A
667/33 MHz/667/33
600 /266 MHz/objekt
AC97 32-bit sound
LK AGP

Mercury Modem

56000bps V.90
Modem chipset
K56flex / V.90
Portok

- Automex Kft. 1077 Bp., Wessélyei u. 21. Tel.: 461-5743
- Balati Computers Kft. 1146 Bp., Thököly út 88. Tel.: 341-5343
- Case Hungary Kft. 1135 Bp., Tahó út 69. Tel.: 450-29-30
- CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549
- Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-3310
- HardComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 204-5375
- Juventus Team Kft. 1145 Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-58-47
- PC-Partner Kft. 1144 Bp., Umanova tér 25. Tel.: 363-3738
- Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kővár u. 1. Tel.: 32/520-540
- Ramiris Rubin Rt. 1134 Bp., Klapka u. 9. Tel.: 349-5363
- Sowah Kft. 1134 Bp., Lőportár u. 9-11. Tel.: 350-4539
- Szív Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
- Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

GeForce 2 MX200

GeForce MX200 chipset
32MB RAM
2048 x 1536 pixel
350 MHz RAMDAC

Cooler PC150

Intel FC-PGA/AMD
EB Conz. Design
6V/7.05V A
Ball Bearing
5000rpm

Mercury

Mercury Magyarország Kft.

Budapest, 1141 Miskolci út 51. Telefon: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909
E-mail: mercury.info@ahol.com

Tally

Computer Printers

Illesszen
rendszerébe színes
lézernyomatót
és élvezze a
hálózati vezérlés
minden
kényelmét!

SZÍNESBEN LÉPÉSELŐNYT SZEREZHET!

SZÍNES HÁLÓZATI LÉZERNYOMATÓK MÁR NETTÓ 551.600 FT-TÓL KAPHATÓKI

Kvint-R

Számítástechnikai Kft

1089 Budapest, Delej utca 41.
Telefon: (36-1) 477-4050; fax: (36-1) 477-4060
posta@kvint-r.hu; www.tally.hu

ÚJDONSÁG: NOTEBOOK 1100MHZ

GERICOM

mobile world

Millennium III

- 15.1" XGA-TFT (1400x1050)
- Intel Pentium III 850MHz Mobil SpeedStep CPU
- 256MB SDRAM
- 20GB UDMA HDD
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- 8x DVD meghajtó, 3.5" floppy disk meghajtó
- ATI Rage 128 Mobility AGP videokártya 16MB
- USB és S-Video kimenet
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 319mm x 253mm x 38mm, 3,5kg

599.900 Ft

COMM@NDER XL

- Intel 440BX AGP chipset
- 8x DVD meghajtó, 3.5" floppy disk meghajtó
- 20GB UDMA HDD
- S3 Savage IX AGP videokártya 16MB + TV-OUT
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- 2x USB
- Creative SB16 comp. Full Duplex hangkártya
- Beépített mikrofon és sztereo hangszórók
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA hely
- Audio ki-és bemenetek
- Infraréd Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 322mm x 276mm x 42mm, 3,4kg

- 15.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Pentium III Mobil 800MHz
- 256MB SDRAM

549.900 Ft

PHANTOM

- Intel Mobil Pentium III processzor
- Intel 440BX AGP chipset
- Memória 320MB bővíthető
- 3.5" floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- ATI Rage Mobility 2xAGP VGA 8MB
- 2x USB port
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereo hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Infraréd Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 319mm x 251mm x 25mm, 1,8kg

- 13.3" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Mobil Pentium III 800MHz
- 192MB SDRAM
- 20GB UDMA HDD
- 8x DVD ROM

549.900 Ft

- 13.3" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Mobil Pentium III 750MHz
- 128MB SDRAM
- 15GB UDMA HDD
- 8x DVD ROM

499.900 Ft

HOMEBASE kiegészítő külön megvásárolható!

GERICOM Phantom forradalmi technológiával és kiegészítés formaterével. A „HOT SWAP” HOME-BASE lehetővé teszi, hogy a gép bárhová a leg-kevesebb helyet foglalva magunkkal vigyük, de otthon teljes értékű desktopként használhassuk. A HOMEBASE ház a DVD, CD író, FDD, második akku és a Firewire csatlakozás helye. A Firewire csatlakozó azonnal fogadja bármely digitális kamera adatait. Beépített FaxModem és 10/100Mbit Ethernet csatlakozás azonnali kapcsolatot biztosít bármely hálózathoz.

A gép hibátlan kiépítése, igen kicsi súlya, tökéletes képmínősége minden konkurenciát maga mögé utasít. Egy pillanatra megoldás az igaz profik részére!

WEBBOY

GERICOM WEBBOY akár 1100MHz-es teljesítménnyel, DVD meghajtóval, igen méltányos áron! Modern tervezésű ház, beépített FaxModem és hálózati csatlakozás és legalább 800MHz-es Intel processzor minden változatban megtalálható. A gépet főleg Windows-os otthoni és irodai feladatok ellátására ajánljuk. Az InterNet elérése, Fax küldése és fogadása, számítógép hálózatra való csatlakozás azonnal lehetséges. A kristálytisza képet biztosító 14.1" TFT kijelzővel kategóriáján belül hihetetlenül alacsony áron az Öné lehet!

- Intel Pentium III vagy Celeron processzor
- 3.5" floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- 128bit 2D&3D SIS Engine videokártya
- USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereo hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Audio ki-és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infraréd Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 315mm x 256mm x 39,5mm, 2,95kg

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Celeron 800MHz
- 128MB SDRAM
- 6GB merevlemez
- 24x CD-ROM

299.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 933MHz
- 128MB SDRAM
- 15GB merevlemez
- 24x CD-ROM

339.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1100MHz
- 256MB SDRAM
- 15GB merevlemez
- 8x DVD ROM

399.900 Ft

- 15.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 933MHz
- 256MB SDRAM
- 15GB merevlemez
- 24x CD-ROM

379.900 Ft

- 15.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1100MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- 8x DVD ROM

429.900 Ft

GERICOM CO. KFT

Tel: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093 garicom@iolna.net

GARDEX

9400 Sopron, Ujteleki út 15.

CÉDRUS SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.

Tel: 06-99 525-250

1103 Budapest, Dömsödi utca 11b.

Tel: 433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@citynet.hu

ACOMP PEST

ACOMP PÓLUS

RAMIRIS RUBIN RT.

1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.

Tel./Fax: 839-5647, 339-6648; acomp@acomp.hu

1152 Budapest, Szentimányi út 131.

Tel./Fax: 419-4091, 419-4092; acomp@acomp.hu

Budapest, XIII. Kerület, Károlyi u. 9.

Tel.: 349-5363 Fax: 349-2276

FineReader Pro 5.0 OCR Hun

A precíz olvasó

A hagyományos papírt egyre inkább felváltja az elektronikus rögzítés. A régi dokumentumok, szövegek gépre vételét segítik a szövegfelismerő – OCR – programok.

A FineReader is ilyen program. Legszenvedőbb tulajdonsága, hogy nemcsak a kezelőfelület magyar, hanem a kézikönyve is. A dobozban található két CD-n a program demó változatát, valamint a kezelőfelület magyarítását találjuk. Teljes jogú használatához a mellékelt floppyról kell „élesíteniünk” a programot, ami egyébként 30 indításra nyújt lehetőséget.

A tesztelés során igyekeztünk mostohán bánni vele. Régi, megsárgult könyvet helyeztünk a skennerbe, és 150 dpi-s felbontással (300 dpi a szoftver által előíranyozott minimális felbontás), fekete-fehérben olvastuk be az oldalakat. A FineReader jól vette az akadályokat. A képet magától a helyes irányba forgatta, a könyv dupla oldalait szétválasztotta.

zonytalan, hibás részeket. Ezekre kattintva a beszkennt szöveg megfelelő részére, illetve a felismerésre előkészített szöveg megfelelő objektumra ugrik. Varázslók tömkelege segítségével a tapasztalatlanabb felhasználók is hamar nekiláthatnak a program használatához.

Ha Microsoft Word is lakik a gépünkön, annak eszköztára egy FineReader ikonnal gazdagodik. Ez az opció kissé túlmutat a külső alkalmazás futtatásán, ugyanis a Word alatt saját beállítópanelet kapunk, majd a felismert szöveg azonnal a Wordbe kerül táblázatokkal, képekkel, színes szövegrészekkel és az indexben lévő karakterek megtartásával együtt.

A FineReader számos nyelvet ismer, a különleges (cirill, görög stb.) karakterek ismeretlen felül helyesírás-ellenőrzőt is kínál ezekhez (számunkra a legfontosabbak persze a magyar helyesírás-ellenőrző). További különlegessége, hogy képes többnyelvű dokumentumok kezelésére, összetett helyes-

hálózaton belül korlátlan számú telepítést engedélyez, viszont egyidejűleg csak 3 munkaalomásra lehet használni. Ezenfelül hálózati munkamegosztásra, többprocesszoros PC-k támogatására, vonalkódok és úrlapok felismerésére is

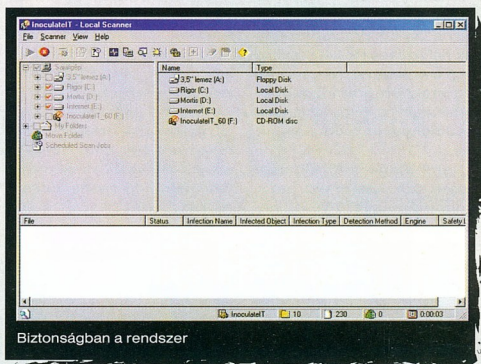
lehetőséget nyújt, valamint új nyelvekkel bővíthetjük saját kézzel a program képességeit.

- Win Computer Licencia Kereskedelmi Kft.
- ☎ 353-4304
- win@win.hu

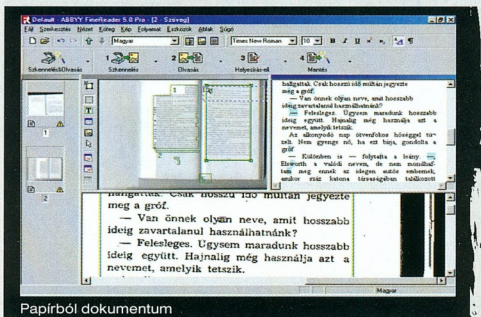
InoculateIT 6.0 Workgroup Edition
Nagypályás vírusirtó

Nagybő vállalatoknál különösen sok gondot okozhatnak a hálózaton belül elszabaduló vírusok. Minden egyes gépet vi-

pontjából érzékeny erőforrások védelmére. Erős heurisztikus motorja figyel a kimenő és bemenő file-okat. A maxi-

Biztonságban a rendszer

Papírból dokumentum

A feldolgozás során sűrűn panaszkodott, hogy növeljük a felbontást, illetve állítsunk a fényérő, mert ez így nem lesz jó. Ezzel mit sem törődve indítottuk neki a felismerésnek, amit a mostoha körülmények ellenére rendkívül jól végzett el. A kiemelkedő hatékonyság ellenére csodákra azért nem várjunk, a kézírást még nem ismeri fel használható módon.

A szöveg javítása kényelmes, színekkel kiemeli a bi-

írás-ellenőrzéssel. A program a beszélt nyelveken felül programozási nyelveket (például Java, Basic, C/C++, Cobol, Fortran, Pascal) is ismer, továbbá felismeri az egyszerűbb kémiai formulákat, képleteket is.

A program két változatban kapható. Az olcsóbb Pro nettó ára 28 000 Ft. A drágább, ám több szolgáltatást nyújtó Office változat 60 000 Ft. Utóbbi 3 licenctet is magában foglal – egy

rusirtóval ellátni, azokat felügyelni, frissenit emberpróbáló feladat – a szükséges mennyiségű vírusirtó program beszerzéséről nem is beszélve. A Computer Associates InoculateIT nevű terméke ezt a problémát oldja meg vállalati vírusvédelmi rendszerével. Egy elszabadult vírus a vállalati hálózaton rövid idő alatt hatalmas károkat okozhat, ezért fontos, hogy a rendszergazda minél előbb tudomást szerezzen az incidensről, illetve hogy a lehető leggyorsabban, csírájában fojthassa el a terjedést. Az InoculateIT 6.0 segítségével a rendszergazda távolról felügyelheti a munkaállomások vírusvédelmét, élvezheti a központostott eseménynaplózást és riasztás előnyeit. A rendszer felügyeletének biztonságosságáról digitális aláírás gondoskodik.

A hagyományos vírusok felügyelete mellett az InoculateIT kiemelt figyelmet szentel a hálózati, illetve az e-üzlet szem-

mális védelemre való törekvés érdekében naprakészen letöltött frissítései gondoskodtak készíti.

A program menüjéből vagy a Netról ([http://esupport.ca.com/public/antivirus/infodocs/virusig.asp](http://esupport.ca.com/public/antivirus/infodocs/virussig.asp)) tölthető le a program vírusismeretékének bővítése. A letöltés és frissítés automatikusan időzítve is végbejuthat.

A termék Windows NT /2000 és Novell NetWare szervereken, Windows 98/95/Me és Macintosh munkaállomásokon fut.

A szoftverből unixos, linuxos és solarisos változatok is várhatóak.

Az InoculateIT 6.0 Advanced nettó ára 401500 Ft – ez a változat egy cég teljes vírusvédelmét elláthatja. A 25 felhasználóra és 1 szerverre korlátozott változat, a WorkGroup Edition nettó ára 308 500 Ft.

- Forgalmazó: Ingram Micro Magyarország Kft.
- ☎ 237-7000

Dark Basic

Játékfejlesztés házilag

Talán mindenkiben felmerült az ötlet számítógépes játékkal játszva, hogy saját maga is készíthetne ilyen játékokat. Igen ám, csak hogy ehhez sok szabadidőre, rengeteg türelemre és sok tanulásra van szükség – és még így is nagy feladat mondjuk egy 3D-s játék elkészítése. Aki kevésbé elhivatott, ám belekóstolna a játékfejlesztés rejtelmeibe, az örömet lelheti a DarkBasic nevű programban.

A Dark Basic megkímél minket a különböző perifériák vagy a DirectX programozásának nehézségeitől, kész alapot nyújt a munkához. Nincs szükség mely programozói gyakorlatra ahhoz, hogy látványos eredményeket produkáljunk vele.

Némi alapszintű tudásra persze szükségünk lesz, ám a program magyar nyelvű beépített „tanfolyama” és súgója segítségével egy pár óras gyorsstalpotól elvégezve már neki is eshetünk a játékfejlesztésnek.

A Dark Basic nyelvezte – mint neve is sejteti – a Basicre hasonlít. Egyszerű parancsokkal kezelhetjük a 3D-s ob-

jektumok, gyorsabbá stb. a grafikus motort, az effektusokat, kifinomultabbá az irányításot – viszont ha a játéktétről, logikáról van szó, a határ a csillagos ég. Igaz, az így készített játékok elég egyenlűek lesznek, ám ennek ellenére kellemes kikapcsolódást nyújthatnak. A hanghatásokhoz szükséges file-ok WAV formátumúak, a zene MIDI lehet.

A grafika BMP file-ok formájában kerülhet programunkba, míg a 3D-s objektumok .X, XOF vagy 3DS formátumúak lehetnek.

Ezenfelül AVI formátumú animációkat, és TXT formátumú szöveget használhatunk.

Kész művünk képei, hangjai, objektumai ölesztve sorakoznak egy könyvtárban, ám módunkban áll egyetlen futható EXE file-ba sűriteni azokat.

A játékok mellett akár bemutatókat, multimédiás felületeket, vagy a Dark Basic lehetőségein belül felhasználói programokat is készíthetünk a rendszerben.

Követelmények: Windows 95/98/2000, 200 MHz-es Pentium, 32 Mbyte RAM, 4 Mbyte-

jektumokat, 3D-s hangot, képet, effektusokat, vagy akár a visszaható joystickot is.

Vagyis leendő játéukunk fő motorját már megírták helyettünk a készítők, nekünk már csak az ötleteinket kell megvalósítanunk. Kissé meg van kötve a kezünk, hiszen nem te-

os DirectX-kompatibilis grafikus kártya, hangkártya.

A program teljesen magyar nyelvű, bruttó ára 9990 forint.

➔ CD Multimedia Europress Hungary

☎ 332-9923, 353-1898

➔ www.cdmultimedia.hu

➔ cdmm@cdmultimedia.hu

Real-Draw Pro 2.2

Igazán hasznos társ

Ez a program hatékonyásával és kifinomult ergonomiával ötvözi a 2D-s, 3D-s, vektoros vagy pixelgrafikus eszközöket. Multimédiás kezelőfelületek, Web-oldalak készítésekor, emblémák, logók és illusztrációk tervezésekor használható rendkívül könnyedén. Igaz, az effektusok rendkívül célorientáltak, kevesebb szabadságot élvezünk, mint például a Photoshopban – ám ez mégsem hiányzik, mert pár kattintással olyan látványos eredményt érhetünk el, amit Photoshopban komoly háttérrel mellett is csak sok pepecseléssel tudnánk. Áprilisi számunkban be-

toBrush pixelgrafikus képességei is megújultak. Elég duplán kattintani a szerkeszteni kívánt pixelgrafikus objektumra, és máris előkerül a szükséges eszköztár, a felület pedig kissé átalakul.

A kész művet a program saját formátumába, JPEG, PNG és BMP formátumba menthetjük. Exportálni Mega Render JPG, Adobe Photoshop, E-JPG, TGA, valamint a legújabb, XML-kompatibilis Web-böngészők által támogatott SVG formátumba tudunk. Utóbbi esetben csupán egyszerű vektoros ábrát kapunk, which csak homogén színeket, körvonal-

mutattuk a Mediachance cég CompactDraw, illetve PhotoBrush programját. Ezek egybeegyezésének tekinthető az új termék, a Real-Draw Pro 2.2 – néhány kiegészítő művelettel és extra effektussal megspékelve.

Ezért most nem ismertetjük bővebben a lehetőségeit, csak emlékeztetőül: 3D-s felület, textúrák, bump-map, neonfény, árnyék, átlátszóság, Bezier-görbés vektorgrafikus, vagy vegyes pixelgrafikus objektumok, számos torzítási lehetőség, rétegkezelés, gazdag eszköztár jellemezte ezeket a programokat.

Alapbeállításban olyan, mintha a CompactDraw felbővített változatával lenne dolgunk, ám a Real-Draw Pro-ban a korábban megismert Pho-

kat és átlátszóságot ír le, viszont rendkívül kis file-okat eredményez.

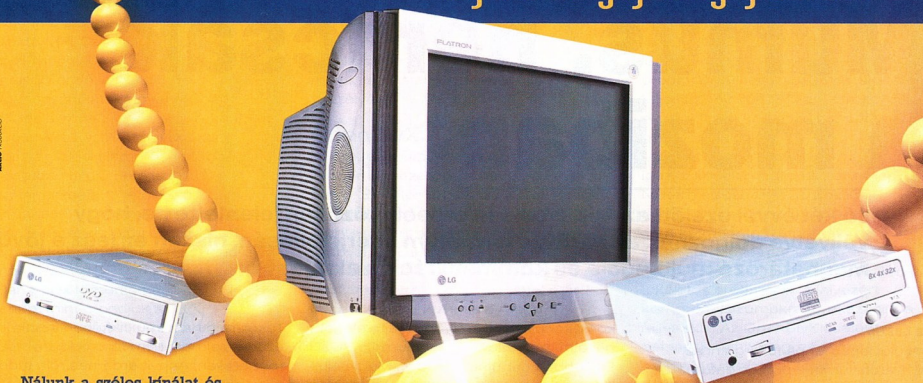
A multimédiás felület tervezésekor az objektum – például nyomógomb – normál, kiemelt vagy lenyomott állapotát egyszerre készíthetjük el, külön ablakban váltogatva a nézetek között. Ezt azután a cég egy másik termékének, a Multimedia Buildernek a formátumába, vagy különálló képekbe is exportálhatjuk, sőt HTML kód formájában, az állapotokat és képeket hordozó Web-oldalként is elmenthetjük. A kigenerált kódra benyúlhatunk, vagy akár saját sablont is készíthetünk.

A Real-Draw Pro Windows 95/98/NT/2000 alatt fut, ára 49 900 Ft.

➔ www.real-draw.com

Újabb gyöngyszem

Nálunk a széles kínálat és a kiváló minőség egyaránt fontos. Ezért gazdagítottuk most választékunkat egy újabb világszínvonalú termékkel: a Space-walker alaplapok, DTK számítógépek, Chicony billentyűzetek mellé elnyertük az LG optikai eszközök disztribúciós jogát. Hogy Ön eggyel több gyöngyszem közül választhasson.

www.juventus-team.hu

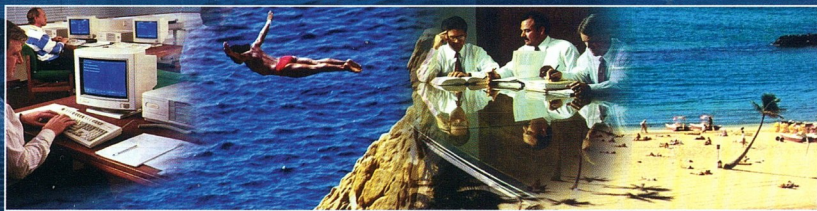
Juventus Team

Számítógép alkatrész
nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

1145 Bp., Laky Adolf utca 36. Tel./fax: 469-5847

HŰSÍTŐ AJÁNLAT a forró napokra!

64Kb/s bérelt vonali internet kapcsolat 35 900 Ft/hó+áfa.

Internet megoldások kis- és középvállalatoknak!

Nagyobb sávsebességre vonatkozó akciós ajánlatért kérjük, hívja irodánkat.

 Interware

További információ: 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22., Telefon: (06-40) 200-166, www.interware.hu

Mumus, nemcsak a moziban

Jó két évvel ezelőtt az Apple és a Microsoft közösen jelentette be, hogy vállalva dolgoznak az MPEG-4 formátum elterjesztésén, hiszen ez lesz a jövő meghatározó multimédia és kommunikációs alapja.

Bata László

Főlöszleges lenne felforgatni az archívumot a pontos dátumért, az MPEG-4 áttörése – noha megtörtént – korántsem azt az eredményt hozta, amit a bejelentők vártak. A szabványban leírt összetett multimédiás dologból egyelőre szinte semmi sem valósult meg, mindössze a videotömörítő rész készült el. Az viszont akkora karriert futott be filmes témában, mint az MP3 a zenei világban.

A teljes rendszer sikerételenségének két oka is van. Az első az, hogy MPEG-4-es kommunikációhoz való nagy teljesítményű kézi eszközök még vártnak magukra. Kreatív vénánkat legfeljebb operátorlogók küldözgetésében élhetjük ki – de mobiltelefon használni ma még jóval egyszerűbb, mint egy „mindentudó”. MPEG-4-et használó számítógépet cipelni magunkkal. A másik probléma az, hogy az MPEG-4 szabvány alapján nem egyszerű terméket készíteni. Úgyanis nagyjából úgy írja le az MPEG-4-et, ahogy a közlekedésszabványok szabályozzák az autót: mindent megad a követelményekről, a határokról, amelyeken belül autót az autót – de gyártási dokumentációnak ez édeskevsé. Azaz bárki írhat bármilyen másik MPEG-4-es termékkel kompatibilis szoftvert, ha van rá elég ideje és még több energiája.

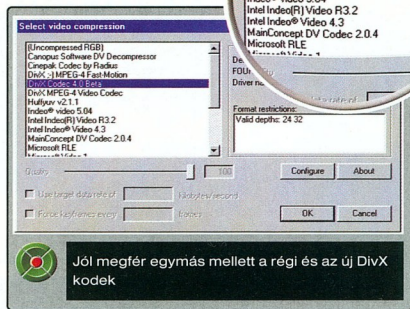
Nem csoda hát, hogy először a gyors sikerrel kecsegtetett videotömörítési eljárás implementálták már többben is. Lássuk ezeket!

Windows Media Video

A Microsoft már első Netre szánt videofolyam (stream) formátumában, az ASF-ben kezdett az MPEG-4-gyel kísérletezni. Az első „dobások” meglehetősen gyengére sikerültek, a

konkurencia nem is győzött rajta eleget nevetni. A Windows Millennium Editionben debütált Windows Media Technologies 7 és annak videoformátuma, a Windows Media Video (WMV) már mindenkit meggyőzhetett arról, hogy az MPEG-4 több, mint játékszer. A dolog annyira jól sikerült, hogy ingyenessége ellenére is ellopták. Egy Gej nevű hacker visszafejtve a kódot létrehozta azt a DivX formátumot, amely mára a filmpirar első számú közellenségévé vált.

A Windows Media Video és a belőle kirobbantott

DivX kis sávszélességen is élvezhető, DVD-minőségű közelítő élményt ad. Egy másfél, két és fél óras mozifilm tipikusan egy-két írható CD-n is elfér ezekben a formátumokban.

A WMV fejlesztése nem állt meg, jelenleg a 8-as verziót tart, az ingyenes Windows Media Encoder 7.1-es tömörítő, illetve a 7.1-es Media Player segítségével bárki kipróbálhatja. Legfontosabb előrelépése a korábbi verzióhoz képest a kétmenetes tömörítés képessége. A kétmenetes tömörítés előnyeiről előző számunk

Tökélyre törve című cikkében írtunk, ezéért erre most nem térünk ki részletesen. Annyit érdemes róla tudni, hogy sokkal jobb minőségű végeredményt lehet elérni a használatával – kétszeres időforordítás árán.

QuickTime, hol az MPEG-4?

Az Apple terveiből még nem készült el semmi, már ha egyáltalán nekiláttak a megvalósításuknak. A QuickTime 4-es verziójába új, mindennél jobb videotömörítési módszer, a Sorenson Video került be. A Sorenson Vision terméke nem MPEG-4 alapú, viszont hasonló minőséget nyújt, és ami véltételez az Apple-nek nagyon jól jött: készen volt, így nem nekik kellett megírni. A Sorenson Video más szempontból is előnyösebb volt: az MPEG-4 lejátszásához szükséges teljesítmény felével-harmadával is beéri, lassú gépen is robot – igaz a tömörítéshez legalább háromszor annyi idő kell, mint a DivX-nél.

A Sorenson Web-helyen utalnak arra, hogy MPEG-4-alapú kodekjük is van, de jobb, ha mindenki az új, hármas Sorenson Video-t használja. Az olcsó windowsos QuickTime Próbán nyomát sem találtuk – ha valahol megszerezhető, akkor valószínűleg a méregdrága Sorenson Video3 Professional Edition csomag része lehet.

info

- ➔ MPEG-4-alapú videokészítés: CHIP 2000/11/126
- ➔ MPEG-4 szabvány: CHIP 2001/4/141
- ➔ NanDub 0.26.1, Lame 3.70 és a DivX: CHIP 2001/7/110 és 2001/8/109
- ➔ 3ivx: www.3ivx.com
- ➔ OpenDivX: www.projectmayo.com, www.divx.com
- ➔ Sorenson Video, Inc.: www.sorenson.com
- ➔ Windows Media Technologies: www.microsoft.com/windowsmedia/

3ivx, ami nem DivX

QuickTime alá mégis készült egy elérhető MPEG-4-es kodek, a belga Happy Machines 3ivx-sze. A jelenlegi fejlesztői verzió, a Delta 3.5 magánhasználatra ingyenes, bárki letöltheti a www.3ivx.com/rl. A kodeket, illetve a vele készített anyagokat terjesztési tilos. Hamarosan több változatban is elérhető lesz: a magánhasználatra letölthető egyeneses verzió mellett lesz egy 10 dolláros kereskedelmi és egy jóval drágább kétnetes professzionális tömörítő is.

Bár a 3ivx tömörítő háromszor lassabb, mint mondjuk a DivX, gyorsabban dolgozik, mint a Sorenson kodek, és több platformon is elérhető.

DivX, a legalitás határán

A Gej-féle DivX – azon túl, hogy gerendányi szárla a filmipar szemében – több jogi és műszaki problémát is felvet. Először is: a Microsoft egyik termékének feltérésén alapul. Windows platformon ez a feltérő felölőssége, a felhasználó már nem hibáztatható azért, ha használja. A dologhoz tartozik, hogy mindeddig a Microsoft nem perelte be Gejt, a filmipar is „csak” a DVD-k CSS-vevéimét feltérő fiatal srácot citálta bíróság elé.

Gond leginkább nem is a Microsoft platformokon van. Linux alatt például olyan Microsoft fejlesztésű DLL-eket kell használni, amelyek a licenc alapján csak Windows alatt számítanak legalisnak.

Másodszor: az Intel architektúrótól eltérő processzorokan – például PowerPC-n – még ott az átírás gondja is. Nem elég ugyanis kicsit belebarkácsolni

az eredeti Microsoft kódba, teljesen át kell ültetni – forrás hiányában visszafejteni, majd újrakódolni – egy másik platformra. Ez, bár nem lehetetlen, mindig az instabil, erőforrásfálg kód veszélyével fenyeget.

OpenDivX

Mind Ezek miatt indult az OpenDivX kezdeményezés, más néven a Project Mayo. Elindítóinak – köztük Gej – célja az volt, hogy Microsoft-eredetű kódtól mentes, de az eredeti MPEG-4 szabványon alapuló, forrásban is elérhető DivX-kompatibilis kódot hozzanak létre. A nyílt forrásból már mindenki létrehozhatja a maga platformján (Linux, Windows, Mac OS, BeOS stb.) a megfelelő DivX-tömörítőt és -lejátstót.

Viszonylag hosszú vajúdás után pár hete került béta fázisba az OpenDivX fejlesztés. A korábbi, Microsoft kódon alapuló DivX-ektől való megkülönböztetés miatt a 3.x-es számozásról áttértek a négyes verziószámra. Ez és a majdani nagyobb verziók már mind a legális OpenDivX-et jelölik. Lássuk, mitől más még az OpenDivX, mint elődje!

● **Kétnetes tömörítés:** az új kodek erre kitalált program (lásd NanDub) segítségével nélkül is, bármelyik AVI-alapú videoszerkesztőben képes kétnetes tömörítésre. Az első menüben csak egy nagyon kicsi DivX-AVI file keletkezik, valamint egy statisztika file. A második menüben ennek a segítségével történik a tényleges, változó bitrátájú tömörítés.

● **Kódlási sebesség:** az alfa és béta verzió közt négyeszeres sebességnövekedést értek el, de a

kodek még így is 10–20%-kal lassabb, mint a régi DivX.

● **Lejátstási erőforrásigény:** a lejátstáshoz kevesebb erőforrás kell, az eredeti DivX lejátstásához szükséges teljesítmény 60–70%-a. Természetesen ez csak az új kodekkel tömörített file-okra vonatkozik.

● **Minőség:** itt még van mit javítani, igaz, a kodek még csak béta állapotú. Nekem elsősorban a valós idejű felvételek minősége nem tetszett, de a kétnetes tömörítés végeredménye már igen jó. El kell mondanunk, hogy az MPEG-4 nem tud tökéletes eredményt adni, ezért kompromisszumokra törekednek a fejlesztők. Az OpenDivX esetében például a színhűsége helyezették a hangsúlyt, ami az eredeti WMV-alapú kodeknél nem mondható el (hibás szűrkeegyensúly).

Merre tovább?

A Project Mayo keretében több fontos, de jelenleg csak kiindulási fázisban levő programot is készítenek.

Az OpenDivX Streaming lesz az első nyílt forrású netes videóformátum. Használatával sok-sok ingyenes alkalmazás – videotelefon, olcsón kialakítható videoszerverek stb. – hozhatók majd létre.

Az OpenDivX Cluster Project a videót tömörítő számítógépek csokorba fogásán dolgozik. Ha egy gép 24 óra alatt tud betömöríteni egy felvételt, akkor 10 gép két és fél óra alatt és így tovább. Minden jel arra utal, hogy a DivX, illetve az MPEG-4 forradalma nem ért véget – mint ahogy a filmes világ megpróbáltatásai sem.

...mi szemnek
ingere...

OLYMPUS
C-2100

minden, ami számítástechnika

Epson-Olympus Szaküzlet

1114 Budapest, Bartók B. út 11. Tel.: 466-5419

További üzleteink: Mammot Üzletház - Budai Skála Áruház

www.qwerty.hu
QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1994-ben

Minden ellenállás hasztalan

Mint már oly sokszor megállapíthattuk, a felhasználó furcsa szerzet, párájt nem lenni az egész galaxisban. Ahogyan a Windows 95 megjelenését megelőzően ellenzők egész hada próbálta úgy bemutatni az operációs rendszert, mint valami rossz nyavalyát, az XP-nél sem lesz másként. Pedig...

Eke Zoltán

A Windows 95 megjelenése után hat évvel valószínűleg ismét sokan csatlakoznak a Windows-ellenzők táborához, csak most az XP-t igyekeznek negatív színben feltüntetni. Talán a Microsoft is érzi: eddig még egyetlen szoftvertermék sem nézett ekkora ellenállással farkasszemet, ezért grandiózus reklámhadjáratot fogja bevezetni a piacra. Szükségük is lesz minden kitartásra, mert a felhasználók nagyon elszántak, fejükbe vették, hogy nekik nem kell az XP.

Az ellenzők leggyakoribb érve, hogy az új Windows nem hoz semmi újat, de sokkal több memóriát és lemezhelyet foglal, továbbá lassabb, mint a Windows 98. Szándékosan nem Windows Me-t írtam. Ugyanis sokan a Millennium Editiont rosszul sikerült kísérletnek tartják, egyfajta genetikai selejtnek, és nem is tekintik életképes operációs rendszernek. Döntse el mindenki maga, mennyire igaz ez az állítás.

Az XP a Windows 98-tól olyan sok mindenben különbözik, hogy összehasonlításuk jobban sántít, mint egy Ferrari és egy Trabant összevetése. Ráadásul a Windows 9x-vonalat nem fejlesztik tovább, a Windows Me az utolsó ebből a terméksorozatból, ezért itt az ideje elgondolkodni azon, mit lehetne használni a jövőben operációs rendszer gyanánt.

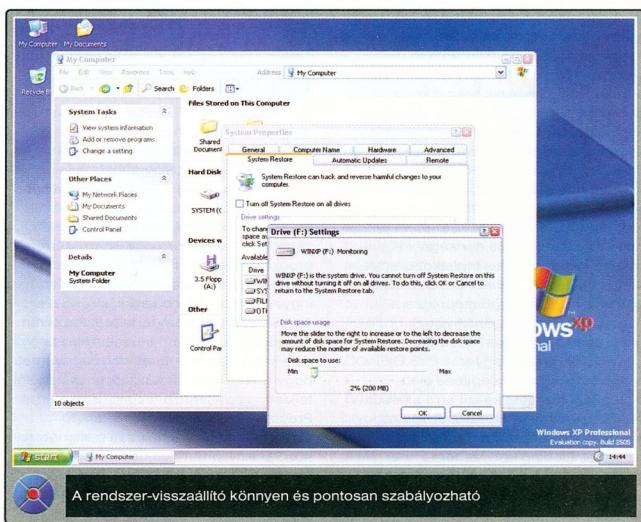
Mit jelent a 32 bit?

Az XP-t a tisztán 32 bites NT-kernel köré építették, és a Windows 2000 továbbfejlesztésének eredménye. Itt az alkalmazások egymástól elkülönített, védett memóriaterületben futnak, tehát nem veszélyeztethetik az operációs rendszer magját. Az alkalmazásokat szigorú, a Linux világában már régóta megszokott szabályok szerint írják, ami legfőképpen abból áll, hogy a programok nem babrálnak sem a rendszer magja, sem más alkalmazások memóriaterülete körül, és kizárólag szabványos

rendszerhívásokat alkalmazhatnak a feladatok elérésére. A közvetlen hardvercímzés tabu! Emiatt a programok veszítenek a sebességükből, de sokat nyerne a biztonság és a stabilitás terén.

Ha egy program mégis „kómába esik”, semmi gáz. Ott a [Ctrl Alt Del] kombinációval előhívható taskkezelő, segítségével bármelyik taskot biztonságosan kilöhetjük – függetlenül

moduljainak biztonsági részei is magas prioritáson futnak, és ha ezen a szinten elhasal egy alkalmazás vagy játék, az bizony keményen be tudja akasztani a rendszert. A biztonsági rendszer és a taskkezelő nem fagy le, de a kifogyott programtól nem tud előtérbe kerülni – persze a végeredmény sajnos ettől eltérően ugyanaz: csak a reset segít.

A rendszer-visszaállító könnyen és pontosan szabályozható

attól, hogy kifogyott-e vagy sem.

A taskkezelőt mára is használhatjuk. Az erőforrásokra érzékeny és igényes alkalmazások (például a modern 3D-s játékok) prioritásának szintjét magasra (high) állítva jelentős sebességötlettel érhetünk el. Ez azonban negatívan hathat a biztonságra. Az operációs rendszer

Személyes tapasztalatom alapján elmondhatom, a Windows XP alapbeállításában nagyon jól el lett találva a biztonság és a sebesség egyensúlya. Tehát nem kell babrálni a futó programok prioritásával a magasabb fps érték eléréséhez. Sőt ha elegendő memória áll az operációs rendszer rendelkezésére,

akkor az XP-n futtatott játék szinte nem is lassabb a Windows 98-on teljesítő párájánál.

És a biztonság?

Lapunkban már sok szót ejtettünk a Windows 2000 és Me különös szolgáltatásairól, a file-védelmi rendszerről. Erről most csak annyit, hogy segít megővni az operációs rendszer létehez alapvetően szükséges file-okat a felelőlegesen "idegen" alkalmazások nem mindig sportszerű módosításával szemben.

A Windows File Protection rendszerhez szorosan kapcsolódik a System Restore, a rendszer-visszaállító szolgáltatás. Segítségével meghatározott időközönként mintegy lefényképezhetjük a rendszer állapotát, és így egy összeomlás esetén pár kattintással visszaállíthatjuk a stabil állapotot. Igen ám, de kinek jut eszébe állandóan fényképezgetni a rendszert? Szerencsére a Windows XP intelligens, és úresjártaiban, új alkalmazás és (vagy) hardvermeghajtó telepítése előtt elvégzi a szükséges mentéseket, biztosítva ezzel katasztrófa esetére a mentőövet.

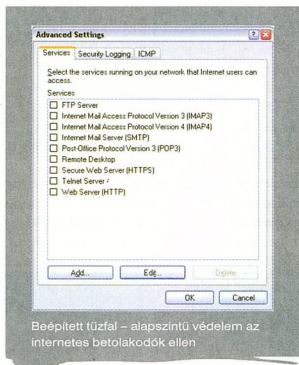
Sokan erre azonnal rávágják, hogy ez az önféjű tevékenység a használhatatlanság lelassíthatja a gépet – szerencsére nem így van. A Me valóban lelassult ilyenkor, de az XP nem! Itt gyakorlatilag észrevétlenül történik meg a rendszer állapotának elmentése, és semmi esetre sem akkor, amikor komoly munka folyik a gépen. Még inkább bizonyítja a technológia továbbfejlesztését a beállítási lehetősége. Immár minden egyes partícióra, merelvégreze külön-külön megadhatjuk a rendszermentésre elfoglalt terület méretét, de teljesen ki is lehet kapcsolni a mentést.

Érdekes újdonságok rejt a hardverreszközök tulajdonságablakának meghajtóprogrammal foglalkozó lapja. Az itt található *Roll Back Driver* felirátú gomb a korábbi meghajtóprogram visszaállítására szolgál. Mi is ez pontosan? Mint már említettem, a rendszer minden egyes meghajtóprogram telepítése előtt biztonsági mentést készít arra az esetre, ha mégse volna be az új driver, és szeretnénk visszaállítani a korábbi állapotot. Ez elég kényes tétel, mert ha a rendszer-visszaállítót használjuk egy régebbi meghajtóprogram visszaállítására, akkor a rendszerben más, azóta módosult elemek is megváltozhatnak. Rövid példa:

1. új meghajtóprogramot telepítünk a grafikus kártyához;
2. létrehozunk-átmozgatunk pár ikont a Start menüben;
3. a grafikus környezet színösszetevővel játszunk;
4. majd kitaláljuk, hogy vissza kéne térni az egyes pont elé.

A System Restore szolgáltatásnak köszönhetően ez nem gond. Igen ám, de ha azt alkalmazzuk, a 2. és a 3. pontban elvégzett műveletek hatása is megszűnik, és így már nem is olyan elegáns ez a megoldás.

Szerencsére a Microsoft programozói gondoltak az ilyen esetekre, és létrehozták a *Roll Back Driver* gombot. Segítségével fájdalommentesen és gyorsan visszaállíthatjuk a korábbi hardvermeghajtót anélkül, hogy megbolgolytának a rendszer többi elemét. Ezt akár több lépésben is elvégezhetjük attól függően, hogy az adott hardverelemhez hány meghajtóprogram lett telepítve. Például egy grafikus

kártyához elképzelhető, hogy havionta új verziójú meghajtót telepítünk. Más. Manapság a Háló már túlhaladta azt a kritikus határt, amikor elengedhetlenül válik a betörés elleni védelem. A Windows világában számos programot készítettek az internetes védelemhez, sőt vannak ezek között ingyenesek is. Egy operációs rendszer értelemszerűen nem tartalmazhat olyan átfogó védelmi mechanizmust, mint egy erre kidolgozott szoftver, de megnyugtató, hogy a Windows XP készítői nem hagyták teljesen védtelenül a felhasználókat. Precízen szabályozható, portálapú védelmet találunk a hálózati paraméterek között, amely nemcsak az egy önálló gépet, de kisebb hálózatot is képes megvédeni a Háló felől érkező betörések egy részétől. A kommunikációról naplófile készül, amit később nagyon könnyű kiértékelni.

A Symantec persze aligha fogja abbahagyni a Norton Internet Security fejlesztését...

Grafikus rendszer

A grafikus operációs rendszerek hőskorában a megjelenítés fő célja a valósághű megjelenítés volt, azaz hogy a szöveg, könyv, grafika a monitor

képernyőjén úgy nézzen ki, mint ami majd a nyomtatóból ki fog jönni. Ezt nevezték What You See Is What You Get (WYSIWYG) technikának. Mára gyökeresen megváltozott a számítástechnika. Pontosabban sokat fejlődött – hiszen továbbra is nagyon fontos a pontos megjelenítés, gondoljunk csak a nyomdai előkészítésre, de sok más területen is használják ma a számítógépet.

Sokan vitába szállnának velem, de szerintem a grafikus felület kinézete és izlésessége nagyon fontos. Gondoljunk csak bele: egész nap ülünk a monitor előtt és az egérrel menüpontokat, ablakokat, ikonokat bökdösünk. Ne mondja nekem senki, hogy neki mindegy, hogy a néznie ki a megjelenítés elemei!

A Windows XP béta 2-ben debütált Luna fedőnévű új felület maximálisan eleget tesz a használhatóság és az esztétika követelményeinek. Nem hozott forradalmi változást az ablakkezelésben, és egyes felületcsiszoló programok – például a Window Blinds – sokkal többet nyújtanak, de a Luna a rendszer része, problémamentes és erőforrás-takarékos a működése. Aki mégis lassúnak érzi a gép működését, az visszavehet a grafikai effektusokból, vagy akár visszatérhet a megszokott régi felülethez és Start menühöz.

Ha azonban valaki bőséges választékra számít a grafikus felület böngezésében, nagyon fog csalódni. A választási lehetőségek a *Windows Classic* (Windows 2000) és a *Windows XP* (Luna) stílusa korlátozottak – igaz, utóbbiból a béta 2-ben megismert kékes színskála mellé felvettek egy olivazöld és egy ezüstös kombinációt. Cikkünk illusztrációit utóbbival készítettem. (Nekem nagyon bevált, olyan KDE-s feelingje van.)

A régebbi, még hagyományos felületre felkészített alkalmazások elég jól tűrik, és alkalmasint ki is használják a Lunát, lásd a júniusi CD-mellékletünkön megjelent Easy Office Freedom csomagot. (Ezzel a programmal kapcsolatban még lesz egy gondolatom.)

Vannak kivételek is. Sajnálatos módon éppen egy Microsoft gyártmányú program lóg ki a sorból. Az Office 2000 alkalmazásai egyedül az új, lekerekített, színpompás címsort tűrik meg! Sehol nem találai az árnyéktól veszt lenyűtő menüt, a lapos csúszkát, a semmibe eltűnő menüpontokat. A programban csak az Office 97-nél megismert „dia” és „kibont” stílusú menüanimációk válhatnak.

Játékoknál előfordulhat, hogy az új grafikus elemek megbolondítják a megjelenítést, ezért a programozók lehetőséget biztosítottak minden egyes program grafikai szabályozására a parancsikonok segítségével (parancsikon tulajdonságok, kompatibilitás fül): futtatás 256 színben; futtatás 640x480 képpontos

felbontásban; valamint a grafikus témák kikapcsolása. Utóbbi rendszerint megoldja a problémákat – kivéve ha kompatibilitási gond merül fel, de az másik téma.

Szigorúan a játékokhoz tartozik a DirectX kérdése. Megszokhattuk, hogy nem jelenik meg Microsoft operációs rendszer e létszükséggé vált kiegészítő nélkül – most sincs másképp. Eleve a legújabb, 8.1-es verziójút

(4.08.01.0810) adják az XP-vel, Elterjedt a tévhit, miszerint az XP-ben nincs OpenGL-támogatás. Elég hihetetlennek véltém, ezért próbára tettem. Jobb híján az óségi Quake 3 Arena Demo játékot telepítettem egy régebbi CHIP CD-ről, és megnyugodva konstataltam: nemcsak hogy van OpenGL, de még milyen! Grafikai hibáktól és sebességbeli problémáktól mentesen száguldozt a játék, ami igencsak meglepett, ugyanis egy régi, 16 Mbyte-os Matrox G400 videokártyám van, és az nem éppen a tökéletes OpenGL-támogatásáról híres. Játékok területén tehát különöse vizsgáztott a Windows XP bétája.

Sokak kedvence a 3DMark 2000 és 2001 grafikai tesztprogram. A 2000-es változata csupán 6%-kal mutatta lassabbnak a Windows XP Professional bétát a Windows 98-nál, ami elhanyagolható különbség.

Kompatibilitás

No igen, ez kissé rázós rész lesz! A Windows 3.1-től a 95-ön át a 98-ig a fejlődés gyakorlatilag zökkenőmentes volt. A régebbi, akár DOS-os alkalmazások, játékok mindegyike futott az új rendszeren, kivéve néhány különleges alkalmazást, például a Norton Utilities, de azt is inkább csak a hosszú file-nevek és a FAT32 file-rendszer akasztotta meg. Természetesen az update mindig segített.

A 16 bites Windows 3.1-re írt programok és játékok minden különösebb hercehurca nélkül hajlandók 98-ón is futni. Ez annak a mellelges mindenhol cáfolt ténynek köszönhető, hogy mindegyik 9x-es vonalbeli Windows (95, 95OSR2, 98, 98SE) lényegében jól szervezett grafikus

héj egy sima DOS felett. Tehát az operációs rendszerben valódi 16 bites kód is van, míg az NT-vonalon ezt egy emulátormag biztosítja. Emellett a Windows 9x-en futtatott alkalmazások és főleg a játékok közvetlenül hozzáférhetnek a hardverhez (videovezérlő, hangkártya), míg a 32 bites rendszerben ezt biztonsági megfontolásból megakadályozza a HAL.

Régli alkalmazás új környezetben

Date	Number of Groups	Salary Expense	Total Salary Expense	Total Salary Expense	Inflation	Total
6 júl-00	1	\$30 000,00	\$30 000,00			326709
7 aug-00	1	\$30 000,00	\$30 000,00			126740
8 szept-00	1	\$30 000,00	\$30 000,00			126771
9 okt-00	2	\$33 333,33	\$66 666,66			503468,65
10 nov-00	2	\$33 333,33	\$66 666,66			203499,65
11 dec-00	2	\$33 333,33	\$66 666,66			203529,65
12 jan-01	3	\$34 000,00	\$102 000,00			580995
13 febr-01	4	\$34 000,00	\$136 000,00			648527
14 márc-01	5	\$34 000,00	\$170 000,00			411017
15 ápr-01	5	\$34 000,00	\$170 000,00			410887
16 máj-01	5	\$34 000,00	\$170 000,00			410887
17 jún-01	5	\$34 000,00	\$170 000,00			411048
18 júl-01	6	\$34 000,00	\$204 000,00			785979
19 aug-01	7	\$34 000,00	\$238 000,00			953111
20 szept-01	8	\$34 000,00	\$272 000,00			921143
21 okt-01	9	\$34 000,00	\$306 000,00			969174
22 nov-01	10	\$34 000,00	\$340 000,00			1057206
23 dec-01	11	\$34 000,00	\$374 000,00			1125237
24 jan-02	11	\$34 000,00	\$374 000,00			834608
25 febr-02	11	\$34 000,00	\$374 000,00			834608
Total	237/201	724	2202840,24			25760164,98

Itt nem az Ürödszeia számítógépére, hanem a Hardware Abstraction Layerre kell gondolni.

Van-e Windows XP-re olyan megoldás, amivel régi – főleg DOS-os – játékokat tudunk futtatni? Ilyen esetre én két lehetőséget látok. Egyik szerint telepíteni kell a számítógépünk merevlemezére egy DOS-t vagy Windows 9x-et. Nem elegáns, de biztosan működik. A másik lehetőség: az öskövülteket programokat végleg nyugdíjba küldjük, és modernebbeket keresünk. Nem lesz nehéz dolgunk.

Előfordulhat olyan eset is a kompatibilitás terén, hogy egy korábbi Windowson hibátlanul futó program megmácsolja magát, és XP-n nem lesz hajlandó elindulni. Mit tehetünk ilyenkor? Először mindenképpen próbálkozzunk a grafikus felület fentebb már említett új vizuális elemeinek kikapcsolásával. Ha ez nem segít, akkor az ugyanezen a helyen található kapcsolóval állítsunk be egy vélhetőleg megfelelő rendszerkörnyezetet. Egy legördülő listában ilyeneket fogunk találni: *Windows 95, Windows 98, Windows NT 4 és Windows 2000*.

Vannak olyan szituációk is, amikor már az alkalmazás telepítéskor kompatibilitási problémák merülnek fel. Ilyen esetre készítették a programkompatibilitási varázslót, amelyel

a telepítőprogramot is be tudjuk csapni a megfelelő környezetbeállításával.

Milyen hatékonysággal oldja meg a gondunkat ez a környezeti állítgatás? Öszintén megvallva nem valami fényesen. Meglehetősen ritka az a program, amelyik az operációs rendszer verziójától teszi függővé a telepítést és (vagy) a futást, mégpedig a kompatibilitási varázsló leginkább ezeken tud(na) segíteni.

Sajnos van jó néhány, futás közben lerobbán alkalmazás, amely különféle DLL- és EXE-hibákat generál, de láttam már olyat is, amelyik holmi kernelhívási hiányosságra panaszkodik. Például az Easy Office csomag szövegszerkesztője nem hajlandó elindulni semmilyen környezeti beállítás. Szerencsére kevés ennyire problémás alkalmazás van a piacon. A Windows 2000-en hibátlanul futó programok (sacc per kábé) 95%-a Windows XP-n sem fog nehézségeket okozni, a fennmaradó nyúlafarknyi rész pedig el kell felejteni, az érdeemes programokból ilyen hamarosan újabb verzió fog megjelenni. Játékoknál szerintem hasonló a helyzet. Ma már nem nagyon lehet olyan játékot találni, amelyik az operációs rendszer verziójától teszi függővé a futathatóságát, de a DirectX és az OpenGL sem jelent már problémát.

A kompatibilitásnál van még egy nagyon fontos kérdés. A Millennium Edition alatt már használhatatlanná vált a CONFIG.SYS és az AUTOEXEC.BAT. Helyettük az MSCONFIG programmal lehetett beállítani a szükséges DOS-környezetet. Igen ám, de ezt nem mindegyik régi DOS-os program vette jó néven. Számos helyen talákoztam ezzel a problémával. Akárhogyan trükköztünk a különböző változatokhoz, a speciális igényeket kielégítő, DOS-os számlázó-és nyilvántartó program csak nem akart működni. Windows 2000 és XP alatt nem jelentkezett semmilyen probléma. Ez érthető, hiszen a 32 bites világban emulátor futtatja a DOS-os programokat, és minden egyes alkalmazáshoz külön-külön létre tudunk hozni saját CONFIG.SYS és AUTOEXEC.BAT file-t.

Média?

Nyugodt lelkiismerettel állíthatom: az XP minden létező médiával elboldogul. A Windows Media Player 8-cal egy helyen, egy programmal tudjuk lejátszani az audio CD-ket és a DVD-ket. Zenei CD-ket tudunk létrehozni, internetes rádiót hallgatni. A különféle médiaformátumokat akár a Hálón át is le lehet játszani.

Van a számítógépemben egy CHIP-TIP-et nyert Pinnacle PCTV Pro szerető tévévezérlő kártya, amelynek segítségével alkalmanként filemek szoktam a merevlemezre menteni. Ezért szerettem volna tüzetesebben a körme nézni a Windows Movie Maker programnak.

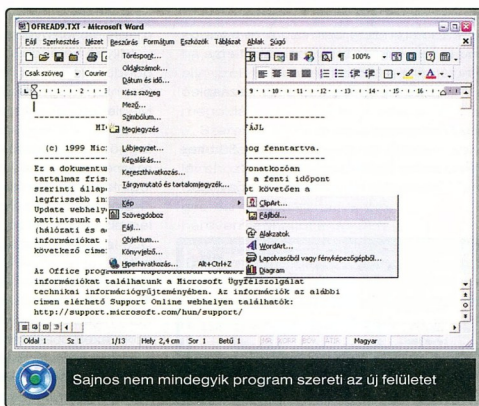
Első ránézésre nem sokban különbözik korábbi, a Millennium Editionben található kistestvérétől. Másodikra azonban már igen. Ezzel ugyanis nem lehet filmet rögzíteni! Illetve lehetne, de ő csak NTSC szabványokról hallott, és a kapott WMV file leginkább a kódolt digitális műholdas adásokra hasonlít – rendszerint vízszintes becsozott állóképet jelenít meg. Nem beszélve a program viszonylagos lassúságáról és a kimentésre kiszemelt formátum logikailag megoldásáról. Nem lehet konkrét jellemzőket megadni, hanem egy legördülő listából ilyeneket lehet kiválasztani, hogy „Video for e-mail”, „Dual-channel ISDN”, „Video for broadband NTSC” stb. Sehoh a felbontás, a másodpercenkénti képkockák száma, a szinkronizálást megadó mezők.

Magyarán aki tévénevő kártyáról szeretne filmet kimenteni a merevlemezre, az inkább a VirtualDubot válassza, a film vágásához pedig az ingyenes MovieXone-t használhatja sikerrel. Remélhetőleg a végleges rendszerben változtatnak ezen, illetve a Pinnacle-ek is észbe jut addig egy XP-s driver kiadása.

A különbségek

A Windows XP-t négy változatban adják ki: Home, Professional, Server és Advanced Server. A teszt ideje alatt az első két változattal ismerkedtem, de még most sem vagyok biztos abban, hogy az otthoni változat milyen néven fog piacra kerülni. A gondom okozója a következetlenség. A zöld színű telepítő CD-n „Windows XP Home Edition” felirat díszel, a telepített rendszer asztalán *Windows XP Personal*, a *My Computer* tulajdonságpanel pedig a *Windows XP Personal Version 2002* nevet találjuk. Remélhetőleg az XP piacra kerüléséig (ez év októberre) a Microsoft marketingosztálya eldönti a termék nevét.

Van azonban még egy nagyon fontos kérdés, leginkább a felhasználókat érinti. Vásárlási szándék esetén melyik verziót válasszuk? Ehhez nem árt tisztában lenni a változatok közötti különbségekkel, hogy mi van benne a Professionalban, és mi hiányzik a Home-ból. (A szerveres változatokat – tapasztalatok hiján – egyelőre kihagyom a sorból.)

Sajnos nem mindegyik program szereti az új felületet

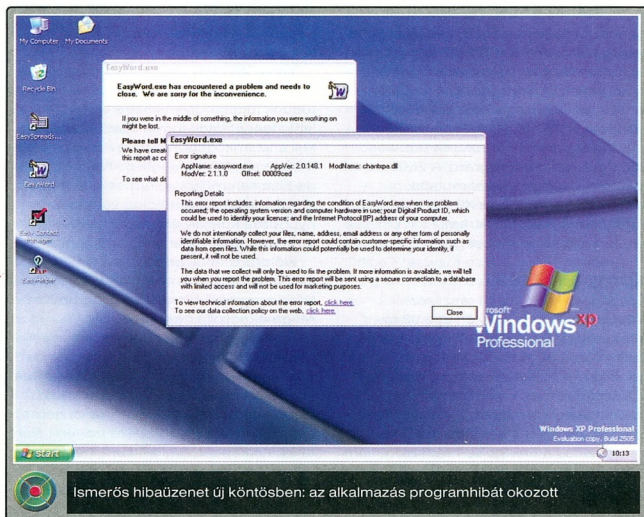
Arra gondoltam, hogy csakis hálózati kapcsolatok eltérések lehetnek a Home és a Professional változat között, és mint kiderült, nem sokat tévedtem. A telepítő CD-n egy 2 Mbyte méretű dokumentumban (featguid.doc) tekintélyes listát lehet találni a különbségekről. Az alábbiak hiányoznak az otthoni változathoz, de megtalálhatók a profissionálisban:

- kiegészítő parancssori eszközök (elsősorban adminisztrációs célokra);
- óriási méretű naplófile-ok kezelése (1 Gbyte-nál nagyobb file-okhoz);
- biztonsági rendszerrel és felhasználókkal kapcsolatos beállítások;
- 3 Gbyte-nyi virtuális memória támogatása;
- támogatás a 64 bites alkalmazások telepítéséhez.

Elsősr a Home változatot telepítettem, majd jött a Professional. Azt vártam, hogy a Professional több memóriát fog használni, és jóval lassabb lesz, elvégre sokkal több szolgáltatás (service) fut alatta. Ehhez képest kellemesen csalódtam. Nemcsak hogy a memóriairány nem nagyobb, mint a Home-é, de a sebessége valószínűleg csodál! Tesztprogramok alapján 3–4%-kal volt függőbb, mint a Home.

***

Windows XP-s tapasztalataimat egy mai szemmel elavultólban lévő számítógépen szereztem (600 MHz-es Celeron, 256 Mbyte RAM), de bátran állíthatom, hogy azon a gépen, amelyiken a Windows 2000 hiba és probléma nélkül fut, ott az XP sem fog gondot okozni. Sőt! Összességében a Microsoft eddigi legjobb és legátgondoltabb operációs rendszere. A teljes piaci skálát lefedi majd

Ismerős hibaüzenet új köntösben: az alkalmazás programhibát okozott

- hozzáférés a hálózati szerver sugójához (Help and Support);
- automatikus rendszer-helyreállítás (ez nem azonos a Windows file-védelmi rendszerével);

(otthoni és vállalati gépek, szerverek), és fejlesztői már dolgoznak a következő generációjú processzorok kihasználásán. Igen, a Windows XP 64 bites változatban is hamarosan piacra kerül.

Új fejezet a mobil kommunikáció történetében

SMS küldés-fogadás
gazdaságosan és

kényelmesen,
gyorsan!

Tömeges SMS-ek
asztali számítógéppel
vezérelt kezelése,
kiértékelése.

SMeSter™

Küldjön SMS-t információért: +36 30 2-975-040
PSION Rendszerház Kft.

Az SMeSter segítségével egy PC előtt ülve másodpercek alatt koordinálhatja az irodán kívül dolgozó munkatársait, értesítheti ügyfeleit a legújabb fejleményekről vagy akár kellemes ünnepeket kívánhat minden partnerének.

Funkciók

- Tömeges üzenetküldés
- Akár 1600 karakteres üzenetek küldése

- Csoportok létrehozása, importálása, tárolása

- Előregyártott üzenetek küldése

- Bejövő, elküldésre váró, és elküldött üzenetek szeparált tárolása és megjelenítése

- Korlátlan számú SMS fogadása

- Adatok importja-exportja

- Üzenetek archiválása

- Automata válaszküldés lehetősége

- Névlista létrehozása, importálása text fájlként, tárolása

- Beérkezett üzenet továbbítása

- A beérkezett üzenet SMS központba érkezésének és lehívási időpontjának tárolása

Referenciák

CITIBANK	MAGYAR RÁDIÓ
CONCORDE RT.	ENERGIZER
GÁLA PARTY SZERVIZ	COCA-COLA
XVIII. KER. ÖNKORMÁNYZAT	PSION
WWW.HASZNALTAUTO.HU	....

Az Ön felvételei letölthetők floppy meghajtóról?

Az OLYMPUS ÁLTAL KÉSZÍTETT FELVÉTELEK IGEN!

CAMEDIA C-2100 ULTRA ZOOM

OLYMPUS

A Digitális Specialista

CAMEDIA C-2500L

CAMEDIA C-2020 ZOOM

CAMEDIA C-3030 ZOOM/ C-3000 ZOOM

CAMEDIA C-990 ZOOM/ C-960 ZOOM

CAMEDIA C-860L

Nagy rendszer kicsiknek

Egy vállalat korszerű informatikai infrastruktúrájának kialakításához számos szoftver kell. Ezek mindegyike egy-egy fontos részfeladatot lát el az adatok kezelésétől a belső és a külső kommunikációjig.

Steiner András

Biztosítani kell a vállalat teljes belső és külső levelezését, a faxok kezelését, adatbázis-szolgáltatásokat, Internet-szolgáltatást (Internet-hozzáférést a belső dolgozók, a cég Web-oldalainak elérését a külső érdeklődők számára), a belső hálózat védelmét a külső behatolási kísérletek ellen – továbbá a teljes rendszer egyszerű telepíthetőségét és karbantarthatóságát.

Ennyiféle szoftvert külön-külön beszerezni időigényes és drága, másrészt a különféle alkalmazások egymással való kompatibilitása nem látható előre. Ezen próbált segíteni a Microsoft, amikor megjelentette a BackOffice Servert, és ennek kisvállalatokra szabott változatát, a Irodai Kiszolgálócsomagot (Small Business Server 2000 – SBB) az SBS-t.

Az első változatot komplex informatikai infrastruktúrával (akár több száz felhasználó, több tartomány) rendelkező nagyvállalatok számára készítették, a másodikikat pedig az egyszerűbb hálózzal (legfeljebb 50 felhasználó, egyetlen tartomány) bíró vállalkozásoknak.

A kisvállalatok Magyarországon is egyre inkább igénylik a fejlett infrastruktúrát (és pénz is költenek rá), ezért a Microsoft a Small Business Server 2000-et magyarul is megjelentette. (Sajnos a magyar változatnak nem mindegyik eleme magyar, de az SBS 2000 számos részét lokalizálták.)

Az SBS 2000 magyar változata az alábbi elemeket tartalmazza:

- A Windows 2000 Server magyar kiadása, amely az Internet Information Server (IIS) 5.0-s verzióját is tartalmazza.

- Az Exchange 2000 Server angol változata.
- Az SQL Server 2000 angol változata.
- Az ISAPI (Internet Security and Acceleration) Server 2000 Standard Edition angol változata.

A fentiek felül az SBS magában foglalja a következő alkalmazásokat és szolgáltatásokat: Microsoft faxmegosztási szolgáltatás, Microsoft modemmegosztási szolgáltatás, Outlook

2000 komponenseit úgy alakították ki, hogy az egyedi alkalmazások könnyen beilleszthetők az SBS 2000 környezetbe.

Mire használható?

Az alábbiakban bemutatunk néhány olyan általános feladatot, amelyek megoldására az SBS 2000 hatékonyan használható.

Hálózati infrastruktúra. A vállalat hálózatának kiépítése, közös erőforrások – például nyomtató – megosztása. Ha a vállalatnak több telephelye van, ezek hálózati kapcsolata létrehozható modern keretszűl is.

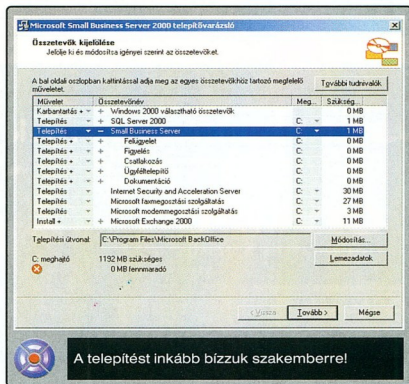
A távoli munkahelyek között Interneten keresztül virtuális magánhálózat (VPN) alakítható ki, így a hálózathoz való hozzáférés a vállalat minden dolgozójának biztosítható. A hálózatra csatlakozó gépek központilag felügyelhetők – a távoli munkahelyeken lévő gépek is.

Csoportmunka-környezet. A hálózaton belül csoportok alakíthatók ki, például egy adott feladaton dolgozók csoportja. A csoport munkájához tartozó összes dokumentum (levelek, határidők, dokumentációk) egy helyen tárolható. A dokumentumokhoz való hozzáférés korlátozható.

A beépített személyiinformáció-kezelő lehetővé teszi az elektronikus levelezést és a névjegykártyák kezelését.

A csoportnak csoportmunka-mappák hozhatók létre, amelyekben csoportnaprakat, az erőforrások ütemezését tárolhatják.

Internet-használat és -szolgáltatás. Az Internet Information Server (IIS) és az Internet Security and Acceleration (ISAPI) Server segítségével biztosítható a cég teljes netes adatforgalma. Az ISAPI az illetéktelen behatolástól védi a vállalat hálózatát és gyorsítja a külső Internet-elérést, továbbá lehetővé teszi az Internet elérésének személyre szóló beállítását. Az IIS-szel a cég Web-helyét tehetjük elérhetővé

2000, FrontPage 2000, valamint a Microsoft Health Monitor 2.1 magyar változata.

Mint a komponensek listájából látható, az SBS 2000 olyan integrált rendszer, amely segít a kisvállalatoknál fellépő informatikai problémák megoldásában. Éz természetesen nem jelenti azt, hogy megvásárlása automatikusan megold minden informatikai problémát – általában rendszer, csak azoknak a feladatoknak az ellátására tervezték, amelyek egy vállalat életében általában előfordulnak. A sajátos igények kielégítésére továbbra is egyedi fejlesztések szükségesek, de az SBS

a netezők számára, de ennek segítségével publikálhatunk a belső hálózaton (intraneten) is. A Web-oldalakat akár az Office-szal, akár a FrontPage-dzsel szerkeszthetjük.

Az Exchange lehetővé teszi, hogy a vállalat mindegyik dolgozójának saját e-mail postafiókja legyen.

Üzleti alkalmazások környezetének kialakítása. A modern üzleti alkalmazások általában SQL-kiszolgálót használnak, ezért kerül az SBS 2000-be az SQL Server 2000.

A régebbi rendszerekből (amelyek valamilyen lokális adatbázis-kezelő rendszert használtak) vagy más SQL-alapú rendszerekből történő adatátvitelt a Data Transformation Services (DTS) biztosítja. Az adatok elmozdítására az Online Analytical Processing (OLAP) szolgáltatást használhatjuk.

Mind a hagyományos adatbázis-kezelési műveletek, mind pedig az OLAP teljes egészében elérhető az Office-ból, így Excellel vagy Worddel könnyen készíthetünk kimutatásokat, jelentéseket, de az adatokat a Netez is közzétehetjük a FrontPage segítségével.

Távolszolgálati ügyelet és üzemeltetés. A rendszer karbantartását számos Microsoft Management Console-alapú (MMC) alkalmazás támogatja.

A kiszolgáló állapotát és teljesítményét a Microsoft Health Monitorral figyelhetjük. A Windows 2000 Server magában foglalja a Terminal Server szolgáltatásokat, így a rendszer felügyelete gyakorlatilag a Netez keresztül, bárholonnan elvégezhető.

Közös fax- és modemhasználat. A hálózaton elegendő egyetlen faxkészülék és modem.

A faxkészülék a rendszerben hálózati nyomtatóként jelenik meg, így a faxokat akár közvetlenül valamelyik Office-alkalmazásból is elküldhethetjük. A készülék használata központilag szabályozható.

Az osztott modemhasználat lehetővé teszi, hogy a modemet mindegyik (engedélyezett) felhasználó a saját gépéről használhassa, így nem kell az ügyfélgepekre egyenként modemet telepíteni.

Újdonságok az SBS 2000-ben

Az SBS 2000 mindegyik összetevője az adott operációs rendszer vagy alkalmazás legújabb verziója, így minden komponens tartalmaz újdonságokat az SBS előző kiadásához képest. Az alábbiakban bemutatjuk az egyes összetevők legfontosabb újdonságait, csak felsorolás szintjén:

- Windows 2000 Server: integrált IIS, cím-tár-szolgáltatás (Active Directory), lemezkvóták megadása. IntelliMirror – a kiszolgálón található mappák automatikus összehangolása a Windows 2000 Professional használó ügyfélgepeken találhatóakkal. Csoportos házirendek kialakítása és központi felügyelet lehetősége.

- Exchange 2000 Server (és Outlook 2000 ügyfél): azonnali üzenetküldő szolgáltatás, amely lehetővé teszi a közvetlen tárgyalást a helyi hálózaton, vagy a Hálón keresztül. Webtárszolgáltatás, amelynek révén az Exchange nyilvános mappái file-mappaként jelennek meg a hálózaton, az ezekben tárolt file-ok pedig natív file-okként.

- SQL Server 2000: jobb skálázhatóság, az adatok publikálása a Weben, XML formátumban.

- ISA 2000: ez a régebbi Proxy Server, kibővített feladatokkal – netes túzfűl és gyorsítótár, valamint virtuális magánhálózatok egyszerű kialakítása.

Az SBS 2000 telepítése

Utóljára hagytuk a telepítést. Ez két lépésben történik – először az SBS 2000 kiszolgálót kell telepíteni, ezt követi az ügyfélgepeken való telepítés. Utóbbiakat egyenként is konfigurálhatjuk, de létrehozhatunk telepítési sablonokat, amelyek segítenek az azonos beállítású gépeken való telepítésben.

Az SBS 2000-t vállalatok informatikai igényeinek kiszolgálására tervezték, ezért a telepítése több szakértelmet és előzetes tervezést igényel, mint egy asztali operációs rendszeré. Ahhoz, hogy ez sikeres legyen, ismernünk kell azokat a hardver- és hálózati követelményeket, amelyek az SBS 2000 telepítéséhez szükségesek. Ilyen például, hogy az SBS 2000-et csak működő hálózathoz (vagy legalább egy hubhoz) csatlakoztatott gépen tudjuk elvégezni. Az SBS alapja a Windows 2000 Server – ha szükséges, a telepítő ezt is felrakja, de ilyenkor Windows 2000 Professionalról történő frissítés nem lehetséges, teljesen új telepítésre van szükség. A telepítés során lehetőleg ne improvizáljunk. Ehhez pontosan fel kell mérnünk az igényeket és előre meg kell terveznünk a hálózatot.

Mint látható, a rendszer összeállítása nem egyszerű, ezért a Microsoft nem is ajánlja, hogy ezt „háziilag” tegye a felhasználó. Elsősorban a géppel együtt vásárlás célszerű, ahol a megfelelő OEM verziót a kellő szakképzettséggel bíró Microsoft-partner telepíti a gépre, a vevő igényei szerint.

míro

A míro-nál a TCO'99 – a ma létező legszigorúbb szabvány – a minimum. Nem adjuk alább, mert tudjuk: az Ön munkája minőségét kíván!

Ha Ön LCD monitort, Diamondtron vagy Trinitron képcsöves megoldást keres 17-19 vagy 21" os méretben, s azt PC-hez vagy Mac-hez szeretné csatlakoztatni, a míro az alkalmazáshoz leginkább megfelelő eszközt nyújtja.

Ám nem csak a fejlett technológia és a design teszi vonzóvá a míro-line tagjait, hanem a biztonságos nyújtó 3 éves garancia is.

Mutassa meg,
hogy önnek
fontos a minőség!

Mutassa meg,
hogy önnek
fontos az élet!

míro A1795F

Képcső méret 17" Síkképcsöves
Képpontosság 0,25mm
Maximális felbontás 1600x1200@75Hz
Ajánlott felbontás 1280x1024@68Hz

míro A1795F

Képcső méret 17"
Képpontosság 0,25mm
Maximális felbontás 1600x1200@68Hz
Ajánlott felbontás 1024x768@118Hz

míro A1995F

Képcső méret 19" Shortneck
Képpontosság 0,26mm
Maximális felbontás 1600x1200@75Hz
Ajánlott felbontás 1280x1024@68Hz

<http://www.mirodisplays.de>

Hivatalos magyarországi disztribútor:
EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szeged u. 54.
tel.: 469-6050 fax: 469-6051
e-mail: sales@emj.hu www.emj.hu

Hangszintézis PC-n

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

Múlt alkalommal a szintézis felé vettük az irányt, ugyanis hozzátartozik a PC-s hangkeltés és hangfeldolgozás alapjaihoz. Megismertük az oszcillátorokat, az alapvető hullámfarmákat, a szűrőket, és megtudtuk, mi az a burkológörbe-generátor. Most eddigi ismereteinkre támaszkodva megismerkedhetünk az alapvető szintézises módszerekkel.

FM szintézis

Az alap frekvenciamodulációs – FM – szintézis az alapharmonikusból, azaz szinuszhullámból építkezik. Lényege, hogy a kiinduló jel (hordozó, carrier – ez szinuszjel) frekvenciáját modulálják egy másik (modulátor – szintén szinusz) jellel. Ami ugye azt jelenti, hogy van egy oszcillátorunk, amelynek frekvenciáját LFO-val (alacsony frekvenciás oszcillátor) moduláljuk.

Ebben eddig nincs semmi különös, ám ha a modulátorjel oszcillátorának (LFO) frekvenciáját emeljük, akkor egy idő után eltűnik a vibráló hatás, és új, harmonikusokban gazdagabb hangot fogunk hallani. A fülünk 100 Hz felett képtelen követni a változást, ezért e fölött folyamatosan hangnak halljuk. Ha az alap szinuszjel és a modulációhoz használt LFO frekvenciájának hányadosa egész szám, akkor a kapott jel periodikus lesz, ellenkező esetben aperiodikus.

FM szintézissel kész művészet kikeverni a kívánt hangszint, nem beszélve arról, hogy a valódi hangszerek spektruma tele van nem harmonikus frekvencia-összetevőkkel, ezért az FM szintézissel előállított hangok nagyon mesterségesek. Az FM szintézist a korai Yamaha szintetizátorok honosították meg, gondoljunk csak a világhírű Yamaha DX-7-re. Ez 6 szinuszos oszcillátorral rendelkezik, amelyek bármelyike tetszés szerint betölthette az oszcillátor vagy az LFO szerepét is. Bonyolultabb rendszerekben több oszcillátor, a szinuszon kívül más alap hullámfarmákat is használnak. Az FM szintézist a korábbi Sound Blaster hangkártyákon is alkalmazták, a Yamaha OPL chipjeinél is találkozhatunk vele.

Additív szintézis

Az additív szintézis során minden egyes felharmonikus külön szintetizálunk. Ehhez annyi szinuszjelet generáló oszcillátort kell használnunk, ahány felharmonikusunk van. Még 32

Egy PC-vel „bármilyen” áramkört tudunk emulálni, ami megnyitja az utat afelé, hogy bonyolult szintetizátorokat szoftveresen hozzunk létre.

oszcillátorral sem kapunk igazán élethű hangzást, ráadásul a harmonikusok amplitúdója és frekvenciája sem állandó, így mindegyik oszcillátorhoz külön amplitúdó- és frekvencia-burkológörbe generátort kell rendelnünk. Mindezt egyetlen monofón hanghoz – igaz, szűrőkre itt nincs már szükség, mert a felharmonikusok jól szabályozhatók az egyedi burkológörbékkel.

Ezzel a módszerrel kikeverni a kívánt hangszer hangszínét – vagy legalább ahhoz hasonló – szintén nem egyszerű feladat. Persze azért elég kellemes hangszíneket lehet létrehozni így (például a Hammond orgonák is az additív szintézis analóg változatán alapulnak).

Subtraktív szintézis

Egy ilyen rendszer gyakorlatilag úgy néz ki, hogy veszünk egy oszcillátor hangforrásnak – a multkör ismertetettek közül mondjuk a fűrészfogat vagy pulzusjelet, ezek ugyanis felharmonikusokban gazdagok, szűréssel jól alakíthatunk rajtuk. Ezt a jelet azután ADSR burkológörbékkel, szűrőkkel módosítjuk dinamikusan, ami végül érdekes hangzásokhoz vezet.

Erős jósági tényező mellett (feltekert resonance) a cutoff változtatása jól hallható eredményhez vezet. Ezt a hangot a különböző szintetizátorok további effektusokkal gazdagítják, gyakran több oszcillátor jelét keverik egymásra. Előfordul, hogy az alap oszcillátor nem hagyományos hullámfarmákat használ, hanem akár saját digitalizált hangmintát vesz alapul.

Hullámtáblás szintézis

A wavetable, avagy hullámtáblás szintézis valódi hangszerek rögzített, digitalizált hangjain alapszik. Alapvetően arról van szó, hogy egy billentyű lenyomásakor a rögzített hangmintát játsszuk le a kívánt hangmagasságon. Valójában persze nem ilyen egyszerű, mert az eddig megismert módszerek (LFO-kkal, szűrőkkel, ADSR burkológörbével) is bevetethetjük a hangképzés során. Az élethű hangzás eléréséhez egy hangszerhez több mintára is szükség van, mert eltérő hangmagasságban a valódi hangszerek

magas és mély hangjai másképp szólnak, mint rögzített hangszin esetében, annak a hangmagasságát változtatva tehát nem lehet élethűen visszaadni az eredeti hangot. Arról nem is beszélve, hogy

a hangmagasság változtatásával együtt a lejátszási sebesség is változik.

Erre is létezik megoldás, az időnyújtás (Time Stretching). Ekkor a hang magassága független lesz a lejátszási sebességtől, amit különböző bonyolult eljárásokkal érnek el. A legegyszerűbb módszereknél a hangmintát időben nagyon sok lejátszási pontra, „szeletra” osztják, az eredeti hangmagasságot megtartva. Ha egymást követően lejátszunk ezeket a szeleteket, akkor egyben halljuk a hangot. Ha viszont változtatunk minden egyes szelet hangmagasságán, ugyanakkor a szeletek egymás utáni lejátszását változtatlan tempóval hajtjuk végre, akkor a teljes

Rebirth – subtraktív szintetizátor emulációja

hang lejátszási ideje nem változik. Ehhez szükség is kell, hogy a szeleteket nagyon sűrűre vegyük, hogy ne halljuk meg az ugrást köztük. Ha mélyebben játsszuk le a hangot, akkor apró szeletek kiesnek, ha pedig magasban, akkor apró lyukak támadnak.

Az apró lyukak kitöltéséhez a legegyszerűbb módszer, ha az egyes szeletek tovább szólnak eredeti hosszuknál, akár két irányba hurkolódnak addig, amíg a következő szelet lejátszása el nem kezdődik. Persze ez is hallható torzulást okozhat, mert bizonyos részeket duplán hallunk. A hang mélyítésénél is kell számolnunk torzulással, hiszen apróbb változások, csattanások tűnhetnek el – beszéd esetében úgy hallatszák, mintha

egyre több kavicsot dugnánk a beszélő szájába. Komolyabb algoritmusok ezért külön ügyelnek az apró felhangokra, és igyekeznek a homogénebb részekből kicsipni, illetve interpolációval, átlagolással kitölteni a réseket. Ez mind nagyon számításgényes feladat, még a mai processzorok mellett sem végezhető el jó minőségben valós időben. (Igaz, például a Sound Blaster Live! képes rá valós időben, ám erősen torzít.)

Léteznek komolyabb megoldások is PC-re, noha ijesztő árakon. Ilyen például a Prosoniq TimeFactory vagy karcusított változata, a Prosoniq EZtimeStretch. Ezek az MPEX technológiát alkalmazzák (Minimum Perceived Loss Time Expansion/Compression), amely készítői szerint már bizonyos fokú mesterséges

intelligenciát mutat a hang feldolgozása során. Hogy egészen pontosan hogyan működik, azt nem árulták el, ám a rendkívül hosszú számításokkal elért hang minősége magáért beszél.

Mindez korántsem elég az élethű hangzáshoz, mert például a zongora magas hangjai nemcsak magasabbak, hanem másképp zengnek, mint a mélyek. Persze megtehetnénk azt, hogy minden egyes hangot külön-külön digitalizálunk, ám ez rendkívül helyigényes lenne.

Az adott hang környezetében kevés változást hallunk még hagyományos hangmagasság-eltolásnál is, és a hang karaktere sem sokat változik, ezért kisebb tartományokhoz elegendő egyetlen hangmintát rendelni. Amikor így felosztva a hangterjedelmet több hangmintából állítunk össze egy hangszert, azt nevezzük többszöri mintavételezésnek (multisampling). Még így is hallhatunk azonban különbséget a hangminták közötti váltásoknál. A multisampling fejlettebb változatánál, a multilayeringnél nincs éles váltás a hangminták között, mert a tartományok átfedik egymást – itt a két hangminta is egymásra van ültetve, azok folyamatos átmenetet

kapunk. A hullámtáblás hangszerek közül például a fűvósokat gyakran hurkolják (loop). Ez azt jelenti, hogy a hang kitartási fázisát a végtelenségig nyújtják – itt a hangszín kevésbé változik, így ez a rész számtalanszor ismételtető úgy, hogy mégis folyamatosnak halljuk a hangot. A hurkolás lehet egyirányú (unidirectional) és kétirányú (bidirectional). Az egyirányú csak ismételni tudja a kijelölt részt, míg a kétirányúnál a hurkolt rész végén megfordul a lejátszás.

Mit hoz a jövő?

A manapság kapható hangkártyák alapvetően hullámtáblás szintézissel dolgoznak. Ezt és a többi szintézisálmódot a hangok ötvözik (hibrid szintézis). Például gyakori a hullámtáblás módszer és az FM ötvözése – az FM alpmintájának digitalizált jelet veszünk –, de ez szubtraktív szintézissel is előfordul. PC-ken is leginkább ezekkel a megoldásokkal találkozhatunk.

A szintézisálmódot vannak fejlettebb módszerek is. Ilyen például a reszintézis, amelynek során a digitális hangminta szinuszos összetevőit Fourier-transzformációval elemezzük, majd ennek alapján rendkívül precíz additív szintézist tudunk alkalmazni.

A F.A.R. szintézis (Fourier Analysis and Resynthesis) során a zajt külön file-ban tárolják (partial file vagy noise file), amelyet reszintézishez használnak fel. A jövő pedig a fizikai modellezésé, amelynek során a valódi hangszerek anyaga, akusztikai jellemzői alapján történik a szimuláció.

Ezzel be is fejeztük a szintézis felelti áttekintést. Következő alkalommal a digitális (vagy szintetikus) hangon végrehajtható effektusokkal foglalkozunk behatóbban.

Hangszerek a CHIP-ben

Magazinunk hasábjain már több szintézitátorprogramról is írtunk. Demók vagy teljes verziók CD-ink vendégei voltak:

Az AXS program hibrid szintézisen alapul – az FM és szubtraktív szintézis ötvözete, némi hullámtáblás lehetőséggel. ➔ Mesterséges hangszerek – CHIP, 2000/7/14.

Ehhez nagyon hasonló program a Transitor Synth 404 v1.05 nevű ingyenes szoftver. ➔ Szinti ingyen – CHIP, 2000/8/14.

Az erős hullámtáblás képességekkel bíró szintikre jó példa a Dreamstation. ➔ Valóra vált álom – 2000/2/10.

A régebbi számokat lapozva a szubtraktív szintézisre is találhatóunk egy klasszikus példát a Rebirth 2.0 képeben, amely a Roland TB-303-as szintézitátorát emulálja. ➔ Az új év kincsei – CHIP, 2000/1/8.

VÁSÁROLJON RÉSZLETRE AZ INTERNETEN!

MŰSZAKI ÁRUHÁZ

eBolt

www.ebolt.hu

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
SZÓRÁKOZTATÓ ELEKTRONIKA
HÁZTARTÁSI GÉPEK
FOTÓ-ÓPTIKA
IRODATECHNIKA
DVD FILMEK

DrayTek

ADSL/ Kábel és ISDN routerek

VPN/IPsec

ASKEY

MagicPress

Modemek és ISDN eszközök öt év garanciával

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c Tel.: 372-7180 fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

DIGITÁLIS SÖTÉTKAMRA

Kodak

ÚJ DX SZOROZATÚ
FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
AZ UV DOKKOLÓ
AZ AKKUT IS TÖLTI

ÚJDONSÁGI!

"EASYSHARE" - EGYSZERŰ HASZNÁLAT

FOTÓNYOMTATÓ LCD-VEL
PC NÉLKÜL IS NYOMTATHAT
CF/SM KÁRTYAOLVASÓ
TOBB ÉVTIZEDES
NYOMAT ÉLETTARTAMI!
KODAK KAMERA VÁSÁRLÁSAKOR
MOST CSAK 31.192 Ft + áfa

MEMÓRIAKÁRTYA ÁRZUHANÁS

ÚJFAJTA
TINTASUGARAS FOTÓPAPIRÓK

A HIVATALOS
MAGYARORSZÁGI
KODAK ÉS DATAFAB
DISZTRIBUTOR

DIGITÁLIS KÉPKIDOLGOZÁS
KODAK ROYAL PAPIRRA
HAGYOMÁNYOS LABORHÍVÁSSAL
9x13 36 Ft, 10x15 48 Ft, 13x18 72 Ft,
15x21 240 Ft, 18x24 298 Ft, 20x30 344 Ft

DIGITÁLTECHNIKA KFT.
Budapest, 1140 Egressy út 5.
T./F. 221-5773, 221-5773
Győr, 9024 Nagy Lajos
T./F. 96157-500, Fax 517-501
AFA nélküli árák
www.dit.hu/kodak
kodak@dit.hu

KÁRTYAOLVASÓK
CF, SM, MS, MM, PC kártyához

Keszó Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

Nyári Szoftver AKCIÓ !!!

Újra CA-Clipper 5.0 DOS a készlet erejéig	60.000
MS Office XP ENG. Std./Prof./Std. upg./Prof. upg.	160.000/185.000/99.000/109.000
Wingate 4.2 standard 3 f/6/12 user	30.000/52.000/86.000
Sygate Home Network 4.0 3f/6/10/25 users	15.000/27.000/45.000/75.000
NERO 5.5.x Dobozos MAGYAR !!!	21.000
CorelDraw 10 akciós	99.000
Adobe Photoshop 6.0 PC akciós !!! / upg.	259.000/108.000
Adobe Acrobat 5.0 akciós !!!/ upg.	99.000/49.000
Norton Antivirus 2001 angol	14.000
Norton Internet Security 2001 (benne az Antivirus 2001 is, házi tűzfal, stb.)	21.000
MS Windows ME (angol/magyar) / upg.	67.000/35.000
Paint Shop Pro 7.0	44.000
AcDio Illustratr 9.0 / Upg.	185.000 / 49.000
Toad 6.0 Oracle Debugger + 1 year maint.	250.000
Pkzip 2.50 for DOS (hosszúfájhné, 2000. év komp.)	19.000
Far 1.65 / RAR 2.8 WinRAR-ral együtt/ ARJ 2.7x	10.500 / 10.500 / 16.000
Windows Commander 4.53 16/32bit regisztráció (magyarul is)	11.000
Winzip 8.0	15.000
LINUX: SuSe 7.2 Pro. Magyar / Mandrake 8.0 Std.	19.000 / 9.500
QuarkXPress 4.1 PC / Helys-e for Quark	382.000 / 59.000
Macromedia Flash 5.0 PC/MAC	155.000
Adobe Design Collection (Acrobat, Indesign, Illustrator, Photoshop)	450.000
Visio 2002 Standard / Professional	65.000 / 160.000
Procomm Plus32 v4.8 W95NT / PC Anywhere 10 W98/NT	39.000 / 64.000
System Commander 2000 W95NT Deluxe	33.000
Diskeeper 6.0 Server / Upg. / Workstation / Upg.	110.000 / 89.000 / 28.000 / 14.000
MultiEdit 8.0 W9xNT / Multi Edit 7.0 DOS	54.000/44.000
MathCAD 2001 Pro.	295.000
Autocad 2000i / Autocad LT 2000	690.000/220.000
Scriptum szótárak széles választéka raktárrel	
Országihéle Angol Magyar szótár / Hálészéle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, az árvaltoztatás jogát fenntartjuk.

Alaplapok

Ampton, VEGA,
Abit, Acorp,
Asus

Monitorok

Daewoo,
GABA
3 év
garanciával!

HB-Computer Kft.

számítástechnikai nagykereskedés

HDD-k

Quantum, IBM,
Seagate, MAXTOR,
Western Digital

VISZONTELADÓKNAK

1135 Budapest,
Reitter Ferenc u. 28/a.

Faxmodemek,
hangkártyák, monitor-
vezérlők, CPU-k,
memóriamodulok, DVD-k
és CD-ROM-ok,
számítógép-kiegészítők,
házak, HP és Canon
nyomtatók

Tel./fax:
320-3637
239-0590

Számítástechnikai
termékek széles
választékával,
folyamatos
raktárkészlettel állunk
rendelkezésre!

...hogy a „nagyok” között
jegyezzék!

Klasszikusok – kicsit másképp

Sorozatunk legutóbbi részében CorelDraw-val készítettünk színes, szöveges üveggombokat. Az alábbiakban sokkal egyszerűbb, talán kevésbé látványos nyomógombokat készítettünk, amelyekre egy-egy piktogramot is elhelyezünk.

Weisz Tamás

Gombunk alapja klasszikus. Talán mindenki ismeri azt a trükköt, amikor két kört rakunk egymásra, amelyek ellentétes irányú színátmenetekkel vannak kifestve, és így térhatású gombszerűséget kapunk. A gombra azután képet illesztünk, és már készen is vagyunk. Ezt fogjuk most kicsit cifrázni.

Ismerős alapok

Nyissunk új rajzot a CorelDraw-ban (*File* → *New* vagy [Ctrl N]). Vegyük elő az ellipszis eszközt (Ellipse Tool) az eszköztárszektől, vagy nyomjuk meg az [F7] billentyűt, és a [Ctrl] nyomva tartása mellett rajzoljunk egy nagyjából 150x150 mm-es kört. Miután átváltottunk az interaktív kitöltőeszköze (Interactive Fill Tool – [G]), a tulajdonságsoron (Property Bar) lévő kitöltéstípusok (Fill Type) listájából válasszuk ki a lineáris színátmenetet (Linear), majd az átmenet irányát (Fountain Fill Angle) írjuk át 315 fokra. Ennek hatására a peremhatár (Edge Pad) értéke megváltozik – a kör méretétől függően – 13–15-re, de ez minket nem zavar, sőt. Ha nem sikerkeárynyalatos gombokat szeretnénk, akkor most érdemes átszínezni az átmenet két végpontját, például kékre és ciánra, vagy égszínkékre (Sky Blue) és „jégkékre” (Ice Blue), esetleg tavasz zöldre (Spring Green) és mentazöldre (Mint Green). Ha van körvonala a körnek, azt érdemes szintén még most eltávolítani – bár néha jobban néz ki a gomb, ha a körnek vékony kontúrja van, de nem ez a jellemző.

Ezután készítsunk erről a körről egy hozzávetőleg 115x115 mm-es másolatot. Ezt többféleképpen is megtehetjük. Például ha nyitva van a transformációs dokkoló, akkor a méretezés (Size) lapon a szélesség és a magasság mező értékét átírjuk 115-re – ha nincs bekapcsolva a *Non-proportional* kapcsoló, akkor elég az egyiket. Utána megnyomjuk az *Apply To Duplicate* gombot. Ha nincs nyitva, ezen a

Window → *Dockers* → *Transformations* → *Size* vagy az *Arrange* → *Transformations* → *Size* parancs valamelyikével, esetleg az [Alt F10] billentyűkombináció megnyomásával segíthetünk.

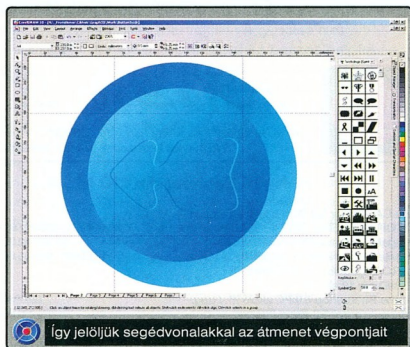
Másolatot úgy is létrehozhatunk, hogy megnyomjuk a numerikus billentyűzet [+] gombját, majd az így létrejövő másolatot átméretezzük a tulajdonságsor segítségével: 115-öt írunk az objektumok mérete – *Object(s) Size* – mezőibe, majd [Enter]-t nyomunk. Ugyanez a nyíl eszközzel (Pick Tool):

megfogjuk a kör valamelyik sarokfogantyúját, és miközben nyomva tartjuk a [Shift] billentyűt, addig nyomjuk össze a jobbal, amíg a tulajdonságsoron vagy az állapotsorban azt nem látjuk, hogy a mérete nagyjából 115x115 mm nem lett. Mielőtt elengednénk az egér bal gombját, egyszer kattintsunk a jobbal, hogy az eredeti körünk is megmaradjon. Erre a műveletre is igaz, hogy leírni sokkal tovább tart, míg megcsinálni.

Az új kört, pontosabban annak kitöltését el kell forgatnunk 180 fokkal. Itt is több módszer közül választhatunk. Egyrészt a tulajdonságsoron beírhatunk 180-at objektumelforgatási szögnek (Angle of Rotation), másrészt használhatjuk – a már úgyis kinyitott – transformációs dokkoló elforgatás (Rotate) oldalát ([Alt F8]), harmadszor mindig ott van kéznél a nyíl eszköz. Utóbbit használva a már kijelölt körre még egyszer kattintunk, majd valamelyik saroknyílra megfogjuk, és a [Ctrl]-t nyomva tartva könnyedén elforgatjuk a kívánt helyzetbe. Használhatjuk az interaktív kitöltőeszközt is, hiszen elsősorban nem a kört, hanem az átmenet irányát (Fountain Fill Angle) akarjuk megváltoztatni 315-ről 135

fokra, azt átírhatjuk a színátmenetes kitöltés beállítóablakában (Fountain Fill) is. Szóval ismét a bőség zavarával küzdünk, ám a lényeg, hogy végeredményként van két körünk, amelyek egyaránt lineáris átmenettel vannak kifestve, és az átmenetek iránya ellentétes.

A fenti megoldások közül azért ajánlom az interaktív kitöltőeszköz használatát, mert még szükségünk lesz rá. Az átmenet két végpontjának helyét meg kell jelölnünk két-két segédvonalal – ezeket a

vonalzokról tudjuk lehúzni – és ehhez ugyanis szükségünk lesz a végpontok megjelenítésére.

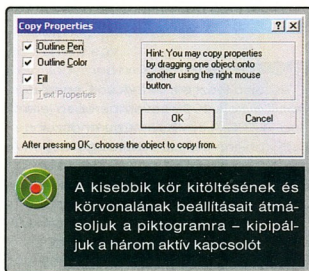
A rejtőzködő piktogram

Ha mindezekkel megvagyunk, akkor a szimbólumok dokkolójáról (*Window* → *Dockers* → *Symbols and Special Characters* vagy [Ctrl F11]) válasszuk ki és húzzunk a rajzunkba egy „szimpatikus” piktogramot, betűt vagy tetszőleges karaktert. Ezt az objektumot helyezzük a körök középre. Ehhez jelöljük hozzá a [Shift] billentyűt használva valamelyik kört (teljesen mindegy, melyiket, hiszen koncentrikusak, vagy ha nem, akkor már

régen baj van), majd nyomjuk meg a [C] és az [E] billentyűt. Használhatjuk az *Arrange* → *Align and Distribute* beállítóablakot is, de ez szerintem csak időpocsékolás ebben az esetben.

Miután a gomb képe is középen van, jelöljük ki újra: például a [Shift]-et lenyomva ismét kattintsunk a körre, vagy

nyomjuk meg az [Esc]-et és kattintsunk az objektumra. Másoljuk át erre a kisebbik kör jellemzőit az *Edit* → *Copy Properties From* művelettel, amelynél kipipáljuk mindhárom kapcsolót, majd a nagy fekete

nyílal rákattintunk a kisebbik körre. Ennek hatására a kis kép kezd beleolvadni a gomba, de ez még messze nem az igazi. Teljes eltüntetéséhez vegyük elő az interaktív kitérészközt, amellyel az átmenet végpontját pontosan ugyanoda húzzuk, ahol a kisebbik kör átmenetének végpontjai vannak. Ez nem lesz nehéz, hiszen csak be kell kapcsolnunk a segédvonalakhoz történő igazítást a tulajdonságsoron vagy a *View* → *Snap To Guidelines* paranccsal. Utána a két végpontot az előzőleg bejelölt helyekre illeszthetjük. Ha mindent jól csináltunk, most a kis képből mindössze a „kapaszzkodó” és a csomópontjai

látszanak. (Mint amikor a láthatatlan ember az esőben sétál.)

Most nyomjuk meg egyszer a numerikus billentyűzet [F+] gombját, az így létrejövő másolatot színezzük át fehérre, majd mozgassuk el jobbra és lefelé 1-1 mm-rel. (Ehhez érdemes a tulajdonság soron a *Nudge Offsetet* 1 mm-re átírni, és így csak a jobbra és a lefelé gombot kell egyszer-egyszer megnyomnunk.) Utána az interaktív átlátszóság eszközzel (Interactive Transparency Tool) tegyük egységesen átlátszóvá (Transparency Type: Uniform), meghozza 50–75%-osan (Starting Transparency: 50–75), végül „dugjuk” az eredeti alá az *Arrange* →

Order → *Back One* paranccsal vagy a régi, bevált [Ctrl PgDn] billentyűkombinációval.

Jelöljük ki ismét az eredeti kis képet, és ismételjük meg a fenti műveletsort azzal az „apró” eltéréssel, hogy nem fehérre, hanem feketére festjük az új objektumot, és nem jobbra-lefelé, hanem balra-felefelé toljuk el 1–1 mm-rel. Készen is vagyunk.

Kis gyakorlással és némi előkészülettel (például a *Transformations* dokkoló megnyitásával, segédvonalak aktiválásával és persze a piktogram kiválasztásával) egy ilyen gomb mintegy 2 perc alatt kényelmesen elkészíthető.

Variációk egy témára

Egy gomb nem gomb! Nézzük tehát, hogyan tudjuk elővé varázsolni Web-oldalunkat, milyen variációkat készíthetünk újdonsult gombunkból?

A legkézenfekvőbb megoldás, hogy megváltoztatjuk a színátmeneteket, és a különböző állapotokhoz különböző színű gombokat rendelünk. Ezt megtehetjük ér-zésre, de inkább az előző számban bemutatott effektushoz hasonlóan a HSB színmodelltel érdemes használni – vagyis csak a B, azaz a világosság (Brightness) értékét növeljük-csökkentjük arányosan. Az is jó megoldás – természetesen designtól füg-gyen –, ha a gombok eredetileg színkeár-nyalatosak, és csak akkor színesednek ki, ha az egér föléjük téved.

Másik érdekes lehetőség, ha a kisebbik kört és a piktogram (esetleg betű vagy más karakter) három objektumát együtt le-kicsinyítjük vagy megnöveljük 5–10%-kal, vagyis az eredeti méret 90–95%-ára, illetve 105–110%-ára. Ezzel azt a hatást érjük el,

mintha a gomb kicsit bemélyedne, vagy pont ellenkezőleg, a közepé kiemelkedne.

Végül ott a remek lehetőség, hogy meg-cseréljük a fekete és a fehér másolatok hely-lyét, amivel azt az érzetet keltjük, mintha a kis képecske nem benyomódna a gomba, hanem kiemelkedne abból. A helycse-rét megcsinálhatjuk mechanikusan vagy kissé rafináltan. A mechanikus módszernél kijelöljük az egyik másolatot (a kijelöléshez érdemes használni az [Alt] billentyűt, hogy az eredeti alá „piszkálhassunk”), és a nyilat- két nyomkodva „átlökődöshetjük” a képet a túoldalra, majd ezt megismételhetjük a másik másollal is (ami ugyebár a [Tab] billentyűt megnyomva jelölhetünk ki a leg-egyszerűbben). A „rafinált” megoldásban sincs sok extra. Tudjuk, hogy a két másolat fehér és fekete, ezért nem a helyüket cse-réljük meg, hanem a színüket. Vagyis a fe-hérét egyszerűen átszínezzük feketére, a feketét pedig átfestjük fehérre – és már ké-szen is vagyunk.

Tesztek a nagyoknak

Teljesítménytesztekkel foglalkozó cikksorozatunk utolsó előtti része a kiszolgálók teljesítményének mérési eljárásaival és az eredmények értelmezésével foglalkozik.

Fischer Erik (erik.fischer@sun.com)

Szervereknek – a munkaállomásokhoz hasonlóan – a 32 vagy 64 bites processzorral és multitaszkos operációs rendszerrel bíró, általában 2–64, de nem ritkán akár több száz processzort tartalmazó gépeket vagy fűrtöket tekintjük.

A szerverek teljesítményét mérő tesztek – a teljesség igénye nélkül – alapvetően három csoportba sorolhatók. Az első, és az üzleti életben leggyakrabban alkalmazott csoport az adatbázisokhoz vagy az adatbázisokra épülő szoftverekhez kötődik. A második, napjainkban ugyancsak gyakran alkalmazott tesztípus az internetes-intranetes alkalmazásokhoz és technológiákhoz kapcsolódik. Végezetül nem elhanyagolhatók a különleges, de az élet számos területén elengedhetetlen fontosságú, nagy számításiigényű feladatok, az úgynevezett high-performance computing alkalmazások.

Adatbázisok és alkalmazásaik

Az általánosan alkalmazott és szabványosnak tekinthető adatbázis tesztek a TPC (Transaction Processing Performance Council) szervezet műhelyéből kerülnek ki. A TPC-nek mintegy 30 cég tagja a világ legnagyobb számítógépes hardver- és szoftvergyártói közül. A szervezetnek megalakulása óta az a feladata, hogy olyan teszteseteket dolgozzon ki, amelyek összehasonlíthatóvá teszik az eltérő számítógépes rendszereket és adatbázis-kezelőket a valóságban nagyon közeli feladatok megoldása során

elért teljesítményük alapján. A TPC több tesztet definiál, amelyeket betűjelzéssel ellát el. Az egyes tesztek az idő múlásával kissé változnak, ezért verziózámmal is ellátják őket. Az eltérő tesztek mégis több tekintetben hasonlóak.

Mindegyik teszt alapfelteale az adatbázis konzisztenciájának megtartása, vagyis az olyan optimalizálások nem megengedettek, amelyek során bármilyen rövid ideig is, de inkonzisztens állapotban létezik egy adatbázis.

A tranzakciók atomi végrehajtása hasonlóképp kötelező, mint a konzisztens

TPC-történelem

A TPC első tesztje a TPC-A volt, ennek specifikációja 1989 novemberében jelent meg. A TPC-A egy adatbázisrendszer OLTP (on-line tranzakciófeldolgozás) teljesítményét mérte egy képzelt bank fiókjai és kasszái működését modellezve. Célja a válaszidők korbában tartása mellett lehető legnagyobb teljesítmény elérése volt, a tranzakciók 90%-ának válaszüzeje (a kliensről történő elküldés és a válasz kliensre történő megérkezésének ideje) legfeljebb 2 másodperc lehetett. A modell és tranzakciók egyszerűsége miatt 1994 végén a 2.0-s verzió után megszüntették a tesztet.

Az 1990-ben megjelent TPC-B ugyanebből a banki modellből indult ki, de nem a válaszüzei korlátozta, hanem az RDBMS-oldali feldolgozás idejét.

A tranzakciók 90%-ánál az RDBMS nem tölthetett 2 másodpercnél többet a feldolgozással. A TPC-B 1994 végén ugyancsak a 2.0-s verzió után vonult nyugalomba az A jelű teszt problémái miatt.

Tragikus hírtelenséggel szakadt meg az 1995-ben született TPC-D pályafutása. A teszt adatbázisokra épülő döntéstámogatási feladatok összetett üzleti lekérdezéseit használta a teljesítmény mérésére. Ez kompozit teszt volt.

Modellje egy nemzetközi kereskedelmi hálózat, amely rendkívül sok bevételt hoz hasonlóan nagy mennyiségű termékkel forgalmaz.

A teszt 22 általános üzleti lekérdezésből állt, amelyek a ki a legolcsóbb beszállító, milyen szállítási prioritások mellett lehet a legnagyobb hasznot elérni, mekkora lesz a várható éves bevétel és egyéb kérdésekre keresték a választ. A teszt során a standard lekérdezéseket túl két adatbázis-frissítést is el kellett végezni. A TPC-D skálája az 1 Gbyte – 10 Tbyte terjedelemben mozgott, de a publikált tesztek a 300 Gbyte és az 1 Tbyte közötti

The screenshot shows the TPC Performance Council website. The main navigation menu includes Home, Results, Benchmarks, Technical Articles, and What's New. The 'Results' section is expanded, showing four test categories: TPC-C - OLTP, TPC-H - Decision Support for Ad Hoc Queries, TPC-W - Web e-Commerce, and TPC-R - Decision Support for Business Reporting. Each category has a 'Top Ten' results link and an 'All Results' link. On the right side, there is an 'Invitation to Join' section and a 'Quick Links' section with links to TPC Benchmark Status Report, TPC-C Version 5.0 Announcement, Sign up for Benchmark Status Report, TPC Founder Denis Carletti, and Retires.

A www.tpc.org nyitó oldala az aktuális tesztek ismertetőjével

párhuzamos feldolgozás. Szintén közös a tesztekben, hogy megengedett a tranzakciókezelő middleware alkalmazások használata (Bea Tuxedo és társai) azon tesztekénél, amelyekben az ilyen eszközöknek értelmes szerep juthat. Végül a TPC tesztek mindegyike úgynevezett skálafaktor alapján eltérő nagyságú adatbázisokra futtatható le.

Rendkívül fontos, hogy egyetlen TPC teszt sem becsülhető, és a hivatalos tesztek eredményeinek közzétételét, sőt az azokra történő hivatkozást is rendkívül rigorózus követelményekkel szabályozzák.

méretet célozták meg. A tesztye egyik részeredményét a lekérdezések és frissítések futási idejének mértani közepe és a skálafaktor konstanszorszórának hányadosa alkotta. A teszt hosszú ideig ellenállt az optimalizálási kísérleteknek, de végül 1999-ben a Sun új világcúscsot jelentett be, majd alig egy hónap leforgása alatt ugyanazon rendszerrel több mint 70%-kal jobb eredményt is produkált. A trükk a felhasznált Oracle RDBMS legújabb verziója volt, amely egy különleges indexelési eljárásnak köszönhetően bizonyos lekérdezéseket rendkívül meggyorsított. A kegyelmdöfést egy hónappal később az NCR adta meg, amely hasonló módon egy elképzelhetetlenül magas eredményt (a Sun eredményének háromszorosát) produkált. A teszt így 1999 végén a 2.1-es verzióval megszűnt.

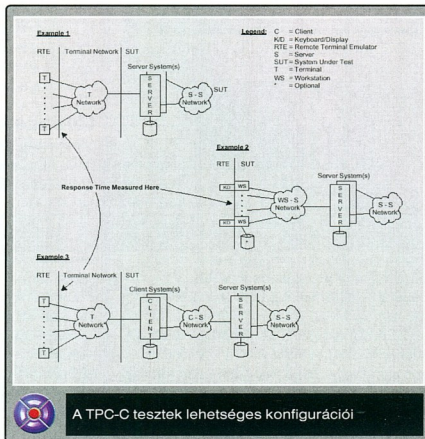
TPC-C

A család legismertebb tagja az A és B tesztek 1992 júniusában felváltó TPC-C lett, amely most az 5.0-s verzióval tart.

Modellje egy országos kereskedelmi hálózat, amely több áruházal rendelkezik. Mindegyik áruház 10 kerületet és minden kerület 3000 vevőt tartalmaz, az áruházak 100 ezer terméket rak tároznak. Vagyis rendelés- és szállításiorientált OLTP tesztrel van szó, amelynek skálafaktora az áruházak száma. A TPC-C által definiált tranzakciók a megrendelés, a fizetés, valamint a rendelés, a szállítási és a készletek állapotszám lekérdezése. A teljesítmény mérőszám (throughput) a percnként feladott megrendelések száma.

A rendeléstől eltérő tranzakciók minimális százalékos arányai adottak, a teszt végrehajtása során legalább 43% fizetési és 4-4% rendelési, szállítási és készletekérdezési tranzakciót kell elvégezni. További megkötés, hogy a tranzakciók kiválasztása és az adatbevitel közötti választásoknak a tranzakciók 90%-ában 2 másodperc alatt, a választadatok megjelenése során pedig 5 másodperc alatt kell lennie. A feladatot bonyolítja az is, hogy az eltérő tranzakciókhoz eltérő adatbeviteli idők tartoznak. A publikációs szabályok értelmében nemcsak az átviteli mérőszámot, de a konfiguráció 3 éves teljes költségét és a konfiguráció elérhetőségének dátumát is meg kell adni.

A TPC-C tesztek értékelése és a méretezésre való felhasználás során számos paramétert érdemes alaposan megvizsgálni. Elsőként az adatbázis-szerverek és a hozzájuk tartozó kliensek (a terhelést adó gépek) számát. Ennek alapján elkülönülnek az egygépes és a kevés (2-8) csomópontból álló fűrtrendszerek, valamint a nagyszámú (12-32) csomópontból építkező fűrtök. Az utóbbiak trükkjét a későbbiekben még

A TPC-C tesztek lehetséges konfigurációi

érintjük. A csomópontok számát tekintve általánosságban igaz, hogy a valódi felhasználók leggyakrabban egyetlen számítógépet használnak, és csak a rendszer rendelkezésre állásának növelése végett alakítanak ki fűrtöket. A nagyszámú csomópont legnagyobb problémája a felügyelés: az operációs rendszerek adminisztrációja, a szoftverek hibajavításainak karbantartása és számos további felveletti tevékenység.

Általában érdemes pár pillantást vetni a teszt során felhasznált háttértárrakra, valamint a lemezek és a vezérlők számára is. Megdöbbentő módon a legjobb eredményeknél a lemezkapacitás 16-116 Tbyte között mozog, noha az adatbázis mérete ennek csupán töredéke, mindössze 10%-al!

A lemezegységek száma 1000-7000, a vezérlőké pedig 50-250 között mozog, azaz az adatmozgás nagy része a lemezek és vezérlők cache-ében történik... Sajnos e számok egyértelművé teszik, hogy a tesztnek a valós életben megtalálható rendszerekhez szinte semmi köze, ezért a TPC-C adta eredmények leginkább egy számítógépes rendszer OLTP teljesítményének elméleti maximumát jelzik. További érdekes adat, hogy kivétel

nélkül mindegyik teszt tranzakciókezelő rendszert használ – illet a valós életben csak nagyon kevés felhasználó vásárol meg.

Az utóbbi évben megjelent nagy csomópontszámú fűrtök kiemelkedő eredményei érdekes trükkre vezethetők vissza. A TPC-C nem tiltja meg az adatok bizonyos particionálását, így azok áruházak szintjén történő szétosztását és önálló szerverekhez rendelését sem. Az áruházak nagyon keveset „beszélgetnek” egymással, ezért a fűrt tökéletes megoldás a teljesítmény növelésére – de egy valódi OLTP környezetben nem feltétlenül van köze.

TPC-H és TPC-R

A hirtelen távozó TPC-D tesztet a TPC-H és -R váltotta fel. E tesztek a TPC-D-vel azonos modellből, adatstruktúrából és méretekből indulnak ki, de szétválasztják a véletlenszerű (H) és az ismert (R) lekérdezési sémákat. Mindkét esetben a TPC-D tesztel megegyező módon számítódik a lekérdezések futási idejéből az erő (power) metrika, amely egy felhasználó esetében a lekérdezések minimális idejét vizsgálja, és az átviteli (throughput) metrika, amely a legrövidebb idő alatt elvégezhető legtöbb lekérdezést méri.

A TPC-H és -R teszt egyik fontos paramétere az adatbázis és a fizikai lemezméret aránya, ez – a korábbiak ismeretében nem meglepő módon – a 9-19-szeres tartományban mozog. Ugyancsak megvizsgálанд a lemezek (700-1700) és a lemezvezérlők (32-144) száma, mert ez erősen utal a teszt valóságartalmára. Érdekes megvizsgálni azt is, hogy használtak-e RAID védelmet a tesztek, hiszen ez mind az árakat, mind a teljesítményt befolyásolhatja. További trükk, hogy a TPC tesztekben reális végfelhasználói kedvezmények kalkulálhatók egy konfiguráció árazásakor, de ezzel a lehetőséggel nem mindegyik tesztelő él. Érdemes megnézni, ki és mekkora kedvezményt számított az árazások, hiszen a teljesítmény-dollár mérőszámmal ez nagyon fontos. Akad olyan gyártó, amelyiknél 45% kedvezmény is megfigyelhető egy TPC-H riportban...

A tesztek eredményeinek publikálásához minimálisan az erő és az átviteli mértani középét, illetve ennek és a teljes rendszer 5 évre vitett költségének hányadosát, valamint a konfiguráció elérhetőségének dátumát kell közölni. Jelenleg a TPC-H az 1.2-es, a TPC-R pedig az 1.3-as verzióval tart.

Sorozatunk záró fejezetében további adatbázis tesztekről és a cikünk elején említett két további alkalmazási terület jellemző tesztjeiről olvashatnak.

Ablakban az Ablakok

Sok kísérlet történt már különböző operációs rendszerek ilyen-olyan szintű összegyűrésére. Legsikeresebb megoldásnak eddig a VMware nevű PC-emulátor tűnt. A NeTraverse hasonlóan nagy dologba fogott: a Linux és a Windows összeházasításába.

Sípos Zoltán

A NeTraverse új termékét nem kis izgalommal fogadták szerkesztőségünk Linux-hívő tagjai. Az eddigi megoldásokhoz képest ugyanis valami újat ígért. Néha akadnak olyan feladatok, amelyekhez szükség van a Windowsra. Ilyenkor a Win4Linnel megszabadulunk a számítógép újraindításának „fáradalmaitól”, nem beszélve arról, hogy így az éppen futó feladatainkat sem kell félbeszakítanunk. De ne vágjunk a dolgok elébe, nézzük, pontosan miről van szó!

A Win4Lin 3.0 linuxos alkalmazás, segítségével telepíthetjük és futtathatjuk a Windows 95/98-at Linux környezetben. A Windows megjelenítéséhez az Xfree86 grafikus felületét használja, amely külön ablakban fut a munkafelületünkön, de választhatjuk a teljes képernyős megjelenítést is. A működő Windows-környezethez tetszés szerint, a szokásos módon telepíthetünk programokat, például a Microsoft Office-t, a Corel Draw-t stb. Ezek a programok a számítógép teherbírásától függően normális sebességgel üzemelnek. A próbákat 300 MHz-es Celeronnal és 128 Mbyte RAM-mal bíró asztali gépen végeztük, hogy biztosak lehessünk benne, tényleg nem kell az átlagosnál több erőforrás a Win4Linhez.

Hogyan működik?

A Win4Lin gyakorlatilag hidat képez a Windows és a számítógép között. Ezt egy különleges modulokkal kibővített Linux-kernel teszi lehetővé. Így tehát nem emulátorról beszélünk, és nem csupán a rendszerhívások átírányításáról. A Windowst is az Intel-kompatibilis processzorokhoz készítették, ezért szellemes módon a Win4Lin lehetővé teszi számára, hogy a processzorutasítások nagy részét természetes módon, közvetlenül a CPU-val hajtassa végre. Ennek a megoldásnak

köszönhető jó a futási sebessége. Csak hogy valahol határt kellett szabni a nagy szabadságnak, hiszen a Windows csupán vendégként van jelen a linuxos gépen. Így egyes kényesebb eszközök, például a grafikus, a hálózati és hangkártya, valamint a file-rendszer egyfajta emulációként látszanak a Windows számára. Mindegyik feladatra található egy kiszolgáló a Win4Lin rendszerében, amely a Windows kéréseit, utasításait a Linux megfelelő helyére irányítja.

Ezek közül talán a hálózati kapcsolat megoldása a legérdekesebb. Két különböző üzemmódban használhatjuk mű-Windowsunk hálózati képességeit. Egyszerűbb esetben elegendő a WinSock-szerver igénybevétele, amely a Windows-környezetből érkező WinSock-műveleteket átalakítja, és beülteti a Linux socketek

hálózati üzemmódba kell váltanunk. Ilyenkor a Windowsunk önálló gépként fog megjelenni, saját névvel, IP-címmel, és rendelkezésünkre áll csaknem mindegyik windowsos hálózati szolgáltatás.

Telepítés

A legelső lépés, hogy a Linux kernelt alkalmazni kell tenni a Win4Lin fogadására. Ennek legegyszerűbb módja, ha engedélyezzük a telepítőnek az új kernel telepítését, ami automatikusan megtörténik a támogatott verziók esetében: Red Hat 6.0–7.1, Caldera OpenLinux 2.3, SuSE Linux 6.2–7.1, Linux-Mandrake 7.0–8.0. Alapvető követelmény a 2.2.x vagy a 2.4.x verziójú kernel megléte. Az említett „gyári” Linuxoknál is az a legkényelmesebb, ha az eredeti kernelt használjuk. Különleges igényekhez a telepítőlemezeken

Linuxra települ a Windows. Hogy ebből mi lesz...?!

közé. Így lesz Internet-kapcsolatunk, levelezésünk – de nem tudjuk használni a windowsos hálózatok alapvető szolgáltatásait, például a file- és nyomtatómegosztást. Ehhez virtuális

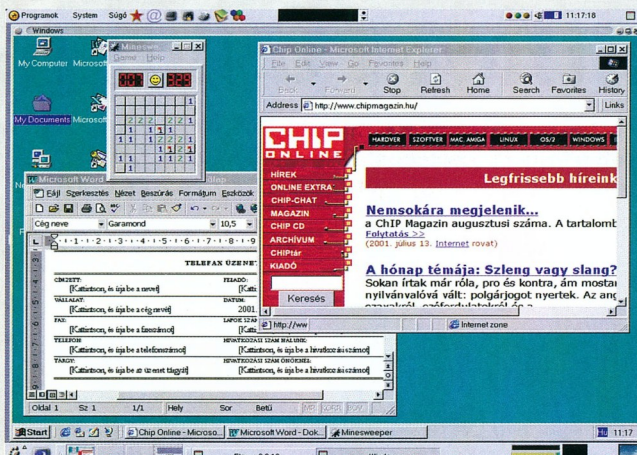
megtalálható a kernel forrása is, amelyből magunknak kell beállítani és lefordítani a rendszermagot.

A Win4Lin kipróbálásához a Linux-Mandrake 7.2-t használtuk. Megpróbáltuk

→ Software Station ☎ 209-5951
 → www.swsbooks.hu
 → www.netraverse.com

Íme: ablakban az Ablakok!

Debian Potato alá is begyúrni a Win4Lint, kevés sikerrel. Kicsit több utánajárás és kísérletezés igényel, de nem lehetetlen. Itt jegyzendő meg, hogy a CD-n található Win4Lin telepítő a Mandrake 8.0-hoz nem jó, ehhez a gyártó Web-helyéről kell letölteni egy újabb verziót.

Második műveletként a telepítő-program segítségével a Windows 95/98 file-jait kell rendszerszinten telepíteni. Ehhez érdemes bootolható CD-t használni, különben a felhasználói telepítéskor egy indítófloppy is kell – ennek elkészítését amúgy a telepítőprogram felkínálja.

Végül a felhasználói Windows-környezet felpakolása és beállítása következik. A Win4Lin készítői felhívják a figyelmet, hogy a program nem mindegyik nyelvi változattal képes együttműködni. Való igaz, a magyar nyelvű Windowson elbukott a mutatóvány. Ennek oka, hogy az eredeti kernel32.dll-be valamit belepícskál a telepítő, és a nyelvi változatok kisebb-nagyobb eltérései miatt ez nem mindig sikeres.

Ennél a műveletnél dönthetjük el, melyik hálozati metódust kívánjuk

használni. A döntés nem egy életre szól, hiszen – legalábbis a Windows 98-nál – egyszerűen megváltoztathatjuk a grafikus beállítóprogram segítségével. A Windows 95-öt sajnos újra kell telepíteni, ha módosítani akarunk a beállításokon.

Ha mindezeket túljutottunk, elindíthatjuk a Windowst egy terminálablakban kiadott *win* paranccsal. Még egzotikusabb, ha készítsünk egy indítóikont a KDE, vagy Gnome munkaasztalra.

És ha minden kész...

Használatba vehetjük régi-új operációs rendszerünket, mintha csak az eredeti előtt ülnénk. Azaz csak majdnem. Néhány dologgal még adós a Win4Lin, de az újabb verziók várhatóan pótolni fogják a hiányokat. Lássuk a korlátait!

Memória: 64 Mbyte a legnagyobb méret, amit elérhetővé tehetünk számára. Ennek beállításánál körültekintően járjunk el, mert a Windows futása alatt a neki kiosztott memóriamennyiséget a Linux nélkülözni kényszerül, ami

teljesítményromlást eredményezhet.

Hang: csak PCM hangkimenetet

Rendszerkövetelmény

Mint mindegyik szoftvernek, a Win4Lin-nek is vannak rendszerkövetelményei, ám ezek nem egyenretekőek. Gyakorlatilag megegyeznek az alatta lévő Linux és a felette futó Windows igényeivel. Legalább Pentium generációjú processzor, 32–64 Mbyte RAM, CD-meghajtó, és mindenesetül hozzátétőleg 150–200 Mbyte lemezterület szükséges. Természetesen a további windowsos alkalmazások telepítéséhez nem árt még egy kis hely.

szolgáltatót, emiatt csak WAV file-okat és a windowsos médialejátszókat által produkált hangokat tudunk megszólaltatni. A MIDI, keverő és CD-lejátszó szolgáltatásokat egyelőre nélkülözniünk kell. Persze ez nem gond, hiszen mellette ott van a Linux, onnan viszont elérhető.

Video: DirectX API – beleértve a DirectDraw-t is – egyelőre nincs. Így az ezeket használó multimédia alkalmazások és játékok sem működnek. Továbbá a DOS-módú VGA-grafika sem érhető el.

Hálózat: nem támogatja a NetBEUI és az IPX protokollt.

Operációs rendszerek: csak az eredeti amerikai, nyugat-európai és néhány kelet-európai nyelvi Windows 95/95OSR2/98/98SE változattal képes együttműködni. A Windows Me, NT és 2000 egyelőre nem használható vele.

Minden korlátja ellenére a Win4Lin 3.0 kiváló eszköz. Megkönnyíti a napi munkát, mentesít minket a számítógép felesleges újraindításától.

Alapos védelmet nyújt a vírusok zöme ellen, hiszen azok jó részét a „normális” Windowshoz készítették. Leegyszerűsíti az életet, ha a Linux bizonyos szolgáltatásait akarjuk tesztelni, hiszen gyakorlatilag kéznél van egy „másik” gép, amelyről bejelentkezhetünk a Samba, FTP vagy levelezőkiszolgálóra. Nem utolsósorban jóval egyszerűbb és olcsóbb (afa nélkül 38 800 Ft), mint az ismert PC-emulátor, a VMware.

Ha előfizet olcsóbb!

1 évre 11424 Ft, fél évre 5712 Ft.

Telefon: 349-4768, e-mail: terjesztés@vogel.hu

Fényesíthető csillag

Újabb fejezetéhez érkezett a francia „csillagos” Linux története. Megjelent a Mandrake Linux 8.0 PowerPack változata, dobozban, hét CD-vel, angol dokumentációval.

Siposs Zoltán

A rengeteg nyelven értő Mandrake eddigi kiadásával már sok újoncot csábított át a pingvin sötét (értsd: felhasználóbarát) oldalára. Ha ők később más disztribúcióra is váltottak, a kezdeti lépéseket és tapasztalatokat, az alapvető linuxos tudnivalókat mégiscsak a Mandrake segítségével szereztek meg.

Új kiadású termékében a Mandrake továbbra sem szakított hagyományával, grafikus felületű telepítőjét és a beállításokat segítő programokat továbbfejlesztették, főleg ami a kulcsintézi. Ha lehet, még színesebb lett minden, hatalmas dekoratív ikonok, nyomógombok, logók, díszítések találhatók mindenhol. A dekorációk mögött persze ott vannak a friss fejlesztések: a 2.4.3-as kernel és az Xfree86 4.0.3, a KDE 2.1.1 vagy a GNOME 1.4 – ám ettől függetlenül egy csopót elkapkodták a kibocsátást. Még sok a javítani, foltozni való. A hibák többsége kozmetikai jellegű, de találunk bosszantó dolgot is, ami egy kezdővel alaposan kibábrálhat. Ettől függetlenül a rendszert egyszerűen telepíteni, beállítani, használni – ahogy azt már megszokhattuk a Mandrake disztribúciójától.

A telepítés első lépéseként a kívánt nyelvet választhatjuk ki. Bizonyos körülmények arra készítettek, hogy a magyart jelöljük ki. Ezután érdekes nyelvtanfolyamon vehettünk részt – a telepítés a továbbiakban egyfajta magyar–angol keveréknyelven folyt (mint egy jobb Karl May-regényben). Ez nem tragédia, hiszen jó esetben csak

egyszer kell átküzdenni magunkat ezen a procedúrán. Az már nyomasztóbb élmény volt, amikor kísérletképpen köszöltük a telepítővel, hogy nekünk bizony csak az első két CD-nk van meg, ám egy későbbi lépésnél bőszen és kitartóan követelte a harmadikat, mert a

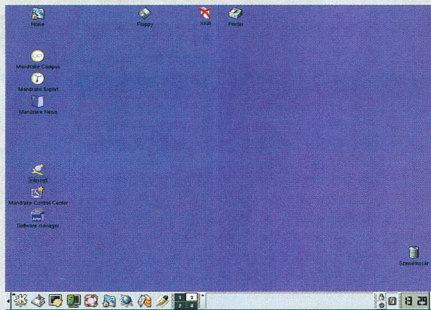
csúnya írásképet kaptunk. Cikkünk egyes képein is jól látható ez.

A telepítés után

A rendszer kényelme nagyban függ a beállításoktól, a felhasználóbarát rendszerek a beállításokat is

leegyszerűsítik. Ebben eddig is jó volt a Mandrake Linux, de a 8.0-s verzió beállítóközpontja még kellemesebb. A Windows Vezérlőpultjához szokott felhasználóknak különösen kényelmessé teszi az áttérést. Egy helyen megtalálható minden: a rendszerindítás, a hardver (egér, nyomtató, az X felület stb.), a hálózati és internetes, valamint a biztonsággal kapcsolatos paraméterek. Mindez kellemes, jól használható elrendezésben. Külön említést érdemel a tűzfal beállítóvarázslója, amelyen keresztül különböző ismeretek nélkül alapszintű védelmi szolgáltatást állíthatunk be. Továbbra is megtalálható a DrakFont betűkészlet-kezelő

alkalmazás, amellyel akár a Windows-hoz készített TrueType fontokat is játszói könnyedséggel illeszthetjük be a rendszerünkbe.

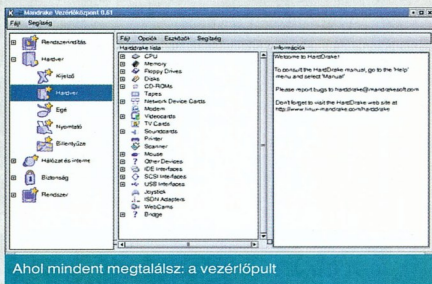

Az első bejelentkezés – az ikonok alatt már lecseréltük a fontokat

kettes lemezen található valamelyik csomag a függőség miatt oda hivatkozott. Amikor lemondunk a kérdéses csomagról, megnugodott és továbblépett.

Telepítés közben más operációs rendszerekhez hasonlóan látványos képekben gyönyörködhetünk, amelyek a Mandrake Linux fantasztikus képességeit ecsetelik, de szerencsére ettől egy kattintással megszabadulhatunk, és nyomon követhetjük a telepítés menetét, állapotát, az éppen kibontás alatt álló csomagok nevét, rövid leírását.

A telepítés után az első bejelentkezés a KDE2-alapú munkaasztalt tárta elénk. Nem tudni, milyen perverzió hajtotta a feltehetően az általános betűkészlet kiválasztásakor, de meglehetősen nehezen olvasható, ide-oda dülöngélő,

Ahol mindent megtalálás: a vezérlőpult

A kényelem másik sarkalatos pontja a csomagok kezelése, vagyis a programok eltávolítása és hozzáadása. Az előző verzióhoz képest még szöveg lett a Mandrake csomagkezelője, az RpmDrake. Néhány egérkattintással rakhatunk fel újabb alkalmazásokat,

i

- Software Station ☎ 209-5951
- www.swsbooks.hu
- www.linux-mandrake.com
- www.mandrakecampus.com
- www.mandrakeexpert.com

vagy eltávolíthatjuk a feleslegessé váltakat. A listában jól lehet keresni, a programokat rendezhetjük abcóe rendbe, vagy könyvtárfa szerűen, témakörök szerint csoportosítva. A fájrokk, CD-k, Web-és FTP-helyek egyszerűen felvehetők és törölhetők.

Nos, itt bukkantunk a következő problémára. A mandrake-és fiúknak még mindig nem sikerül megoldaniuk, hogy utólagos szövegelés nélkül is helyesen működjön az internetes telepítés, ha tűzfal mögül, proxy-kiszolgálón keresztül csatlakozunk a Netre. (Érdekes hálózat lehet a cégnél...) A hiba elhárítása egyébként roppant egyszerű.

Mint ahogy az RpmDrake a háttérben a wget leltőprogramot hívja meg, és a gyári beállítású (/etc/wgetrc) alapján a wgetnek esze ágában sincs proxyt használni, csupán el kell helyezni itt (vagy a /root/ wgetrc-ben)

a megfelelő sorokat. Az optimális persze az lenne, ha az RpmDrake a megfelelő parancssori kapcsolókat átadná a wgetnek, mert úgy függetlenné válna a beállítástól.

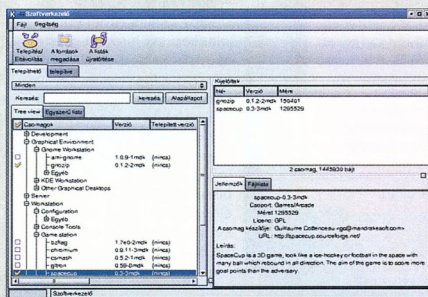
Játzsza, tanulva

Néhány szót érdemes ejteni a programellátásról is. A Mandrake Linux tipikus az otthoni, illetve az általános felhasználókat célozza meg. Ebből következik, hogy a szinte kötelező jellegű irodai és szerverprogramok mellett rengeteg játékot, multimédiás alkalmazást találhatunk a telepítőkészletben. A játékkollekció színvonalas, a több tucat játék között megtalálható a Psynosis-féle Lemmings pingvinos utódja, a Pingus, vagy a hálózatlan játszva élvezetes robbantgatos perceket nyújtó Clanbomber is. Háromdimenziós játékok is találhatók a gyűjteményben, és ha megfelelően támogatott grafikus kártya van a gépünkben, a látvány és a játékmenet semmi kívánni valót nem hagy maga után. E játékok közül kiemelkedően jó a Tuxracer, amelyben egy hason szánkózó pingvinnel kell ügyeskedni, a Cannon Smash asztalitenisz-szimulátor, illetve a Tux: Quest for Herrings ügyességi játék, amelyben az éhes pingvin ehető halakat keres, miközben különféle terepeken

A Mandrake Linux 8 dobozos változatai

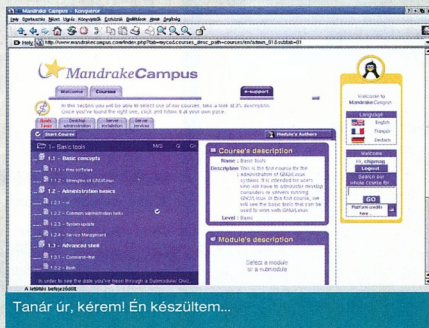
Komponensek	Standard	PowerPack	ProSuite
Alaprendszer (2 CD)	●	●	●
Üzleti, nem ingyenes alkalmazások (1 CD)	●	●	●
Üzleti, nem ingyenes alkalmazások (2. CD)	○	●	●
IBM ViaVoice	○	●	●
RealPlayer 8.0 és Acrobat Reader	○	●	●
Kiegészítőprogramok (1 CD)	○	●	●
Kiegészítőprogramok forrásai (1 CD)	○	○	●
Telepítő forrásai (1 CD)	○	●	●
Nyomatott telepítési és felhasználói útmutató	●	●	●
Nyomatott referenciakézikönyv	○	●	●
Telefonos segítség*	○	30 nap	60 nap
MandrakeExpert segítség	30 nap	60 nap	90 nap
2 ingyenes update CD a jövőben	○	○	●
Ár (áta nélkül)	7600 Ft	15 800 Ft	38 800 Ft

*: A telefonos segítségnyújtás amerikai és francia, a ProSuite kiadás esetében német telefonszámokon is igénybe vehető.

Van miből válogatni

válogatott veszélyekkel kell megküzdnie. Egyéb irányú, mondhatni passzív szórakozási igényeinket a különféle médiaformátumokat megjeleníteni és megszólaltatni képes programok elégítik ki.

Tanár úr, kérem! Én készültem...

A kezdőkhöz szól a Mandrake cég azon szolgáltatása is, amelyel a Linux használatának elsajátítását szeretné

megkönnyíteni. Az Interneten elindították a Mandrake Linux Szabadegyetemet (www.mandrake.com), ahol rövidke regisztráció után belevághatunk a tanulásba. Jól szervezett tematikát és részletes leckeért találhatunk itt – főleg angolul, franciául és németül beszélőknek. Tudásunkat kizáródekekkel (no és munkahelyünk szervezrén) tesztelhetjük. Az elvégzett leckeőrök és tesztekőr bngesszötük (cookie) formájában napló készül, így legközelebbi visszalátogatásunkkor a campus emlékezní fog arra, meddig jutottunk a tananyagban.

A mindennapi munkában is segít egy szolgáltatás.

A www.mandrakeexpert.com címen az egyes részterületek szakértőitől kaphatunk segítséget. Rossz hír, hogy a segítségnyújtás igazán hatékonyan és teljes részletességgel csak a dobozos Mandrake Linuxok tulajdonosait illeti meg. De ismervé a linuxos társadalom sajátos, elsősorban nem profitorientált hozzáállását, bőven akad más fórum, ahol feltehetjük kérdéseinket.

Összefoglalva a tapasztalatainkat megállapíthatjuk, hogy jó kis Linux lesz a Mandrake család újabb sorozata.

Aki nem türelmetlen, szereti és tudja piszkálni az operációs rendszer lelkivilágát, az bátran próbálja ki. A többieknek azt javasoljuk, várják meg a 8.1-es vagy 8.2-es verzió megjelenését, addigra biztosan kinövi a nyolcasra a gyermekbetegségeit.

Vörösök a spájzban!

A felmérések szerint július 19-ére a Code Red nevű féreg már több mint 200 ezer rendszert fertőzött meg, és segítségével DoS (Denial of Service) támadást intézett a Fehér Ház egyik Web-helye ellen. Végül a krízist úgy oldották meg, hogy a site-ot másik címre költöztették. A támadás

nek mellékhatásaként. A féreg a vírusok legjobb gyerevét vetette be, a megfertőzött gépek száma lassan emelkedett, míg 19-én rajtaütésszerűen nőtt a szerverfertőzések száma. A Code Red története több mint figyelemzavart, különösen mivel egyes szakértők sze-

THE WHITE HOUSE

President News History For Kids Tours Your Government Appointments Contact Text Help Search

FIRST GOV
The White House's Official Website

Special Events

America's 43rd President, George W. Bush, and First Lady Laura Bush welcome you to the White House.

A tiszta, egészséges, fehér házakért

olyan erős volt, hogy a szakértők kezdetben a Háló részleges lebénulását sem tartották elképzelhetetlen-

nek a vírus nem szűnt meg. A Microsoft programjavításokkal védekeznek az újabb támadások ellen.

Hidegzuhany

Több év börtönbüntetés is várhat arra a tizenéves angol crackerre, aki – saját énképe szerint – kereszties háborút folytatott a nem megfelelő védelemmel ellátott e-commerce cégek ellen. Többek között sikerült megszereznie Bill Gates hitelkártyáinak adatait, és azokkal vásárolt egy adag Viagrát a Microsoft elnökének. Raphael Gray egy kis walesi faluból követte el büntetéseit. Komoly

anyagi és erkölcsi kárt okozott számos amerikai és kanadai cégnek, amelyek szerint nem figyeltek oda kellően a náluk tárolt felhasználói adatok védelmére. 23 ezer hitelkártya adataihoz jutott hozzá, ezek nagy részét le is rakta a Hálóra. Érdekes módon az egyik áldozat úgy nyilatkozott a bíróság előtt, hogy hálás Graynek, ugyanis neki köszönhetően biztonságosabbá vált a Háló.

Charlie angyalkái

Amerikában összeállt egy tizenézsereket tömörítő csapat, amelynek tagjai önként, minden javadalmazás nélkül vállalják a Web őrangyalainak szerepét. A Teenangels csapata a moderátorokhoz hasonlóan szűrni ki a fiatalok számára káros tartalmakat az Interneten. Ezzel a kezdeményezéssel a szülőket is igyekeznek meggyőzni arról, a Hálón nem csak ve-

szélyek várnak gyermekeikre. A némi netes szakértelemmel és nagyfokú racionálissal bíró angyalok legfontosabb céljuknak a pedofília elleni harcot tartják. Feltett szándékuk, hogy megtanítsák korszerűtlen tagjainak, miként lehet elkülni a Hálón a fiatalokra vadászó bűnözőket, miként lehet felismerni egy csevegőszobában az ártó szándékot.

Jó zsaruk

Az idén kilencedik alkalommal megtartott kaliforniai crackerkonferencia, a Def-Con legnagyobb szennézője Spot the Fed (szúrd ki a kormányügynököket) játékából mutatódnak Meet the Fed lett. Ennek keretein belül hét szövetségi szakértő (rendőrök, képviselők, biztonságtechnikai szakemberek) próbált meg válaszolni egy teremnyi cracker kérdéseire. A megbeszélés helyenként szinte állásbörze hangulatát idézte.

A kormányzat a lépéssel azokat a fiatalokat célozza

meg, akik – bár hevesen érdeklődnek a nyitva hagyott számítógépes kiskapuk iránt – még nem követik el semmiféle bűnt. Úgy vélik, ha most sikerül az ő mentalitásukon változtatni, később könnyebb dolguk lesz.

A szupertitkos, gyakran meg sem nevezett szövetségi ügynökségeknél véggezhető munka kétségtelesen nagy vonzerővel bír a fiatalok körében, ezzel a szövetségi iges tisztában vannak. Ok special a következőkkel is.

Háló-szanatórium

Újabb „csakis Amerikában” jelenség: az Internet-gazdaság elbocsátott alkalmazottai egy kaliforniai szünidei táborban ápolhatják lelki sebeit. A táborozás során felfedezhetik, milyen szép is lehet, ha sok idejük van. Golfozhatnak, lovagolhatnak, piknikezhetnek a kaliforniai strandokon (az eltelveyedőket pedig nyilván maga David Hasselhoff menti ki).

A tábor alapítója, Michael Feldman szerint, aki februárban vesztette el az állását: „Nem kell egész nap, és nap mint nap munka után járnod. Szükséged van egy kis szünretn, és arra, hogy visszatallj magadhoz és a többiekhez.” A tábor augusztus elején hivatás életre. Eddig 15 frusztrált, egykori dokom-alkalmazott érkezett a táborba.

Világ szókéi, egyesüljete!

Július 9-én tartották meg a szókéi világnapját. A Föld eme elnyomott, állandó megkülönböztetéstől szen-

nem is egy sztárlan büszkélkedhet, bár némelyikük fekete hajú. Ugyanis a mozgalmat a Vidal Sassoon is

Following in your-fell's shoes goes out of style.

Legally Blonde

IN THEATERS JULY 13TH 2001

- Win at ALLOY
- Learn about National Blonde Day
- Upcoming Cast Appearances
- Download the Wallpaper
- Check out the soundtrack featuring Hoku
- Enter zip code for showtimes

movie.com Submit

ENTER THE SITE

Szőke vagyok és büszke rá!

vedő kisebbsége ezen a napon tiltakozott az ellen, hogy butának tünteték fel őket, csupán a hajszínük miatt.

Elle Woods, a harvardi jogi kar diákja alapította a mozgalmat, iskolaéveiben, mert társai csak a külsejével törődtek. A mozgalom

támogatja. Igen, festett szőkek is beléphetnek a klubba – az alapítók szerint elég, ha „szívében szőke” az új tag. De végtére is, ok szókéi...

www.nationalblondeday.com

Rossz zsaruk

A DefConon bemutatkozott jóságos szövetségek távoli rokonai a rendezvény ideje alatt saját száloldai szobájában vették

Megfogya bár, de törve nem...

őrizetbe Dimitrij Szkjarovot szerzői jogok megsértése címén. Az orosz férfi az ElcomSoft vezető programozójaként feltörte az Adobe Advanced eBook formátum adatvédelmi rendszerét, és az erre alkalmas programot közzétette a Hálón.

Külön érdekesség, hogy Szkjarov letartóztatására egy nappal azután került sor, hogy a konferencián ismertette a különböző e-könyv formátumok, illetve az Adobe PDF formátumának hibáit. Szkjarovot hamarosan San Francisco-ba szállítják át, ahol előzetes letartóztatásban marad. Ha bűnösnek találják a Digital Millennium Copyright Act

szerzői jogi törvény alapján, öt év börtönrre és 500 ezer dolláros büntetésre számíthat. Az Adobe mindenesetre keresetet nyújtott be a moszkvai cég ellen is – az ElcomSoft munkatársai szerint az Adobe sokkal több energiát fordított erre, mint a hiba kijavítására.

FBI-világturné

Az FBI európai szervezete nyomoz annak az átfogó DoS támadásnak az ügyében, amely július közepén a teljes ciprusi Internet-hálózatot megbénította. Az első támadás július 12-én érte a szigetországi Net-szolgáltatókat – az utolsó támadás pedig július 18-án, koreai címről.

A Reuters információi szerint a nyomozást az amerikai-tól az európai FBI-hoz helyezték át, mert a támadást nem az Egyesült Államokból indították. Az egyedüli kérdés az, hogy – ha az azonosítás sikeres volt – a távol-keleti Koreában mit tud elérni az európai FBI iroda?

SirFBI

Az éppen aktuális SirCam-vírus az amerikai szövetségi nyomozó irodából is kiszivárogtatott néhány tanulmányt – jelentette be a szervezet. Az FBI netes védelemmel foglalkozó központjában felbukkant vírus csak egyetlen gépet fertőzött meg és – állítólag – nem küldött szét bizalmas dokumentumokat.

A kibernetéség gépét viszonylag hamar leválasztották a belső hálózatról, de addigra legalább nyolc file közszemlére került, közöttük egy

belső használatra szánt tanulmány. A Fehér Ház nyilván olvasta már az FBI kiberzsaruiról szóló kritikákat, mert új vészjelző hálózat létrehozásába kezdett a Pentagon irányítása alatt. Az októberben indult Cyber-Warrior and Information Network, röviden c-win hálózat a kormány reményei szerint elsősornt figyelmezteti a katonai és civil szervezeteket – vélhetően a nagyvállalatokat is – az újfajta netes vírusokról, támadásokról.

A fekete-fehér ideje lejárt!

A közepes- és nagyteljesítményű hálózati nyomtatás területén a fekete-fehér nyomtatók ideje lejárt. A Minolta bemutatja az első hálózati színes lézernyomtatót egy fekete-fehér árért.

299 900 Ft*

Minolta-QMS magicolor 2200DeskLaser

- 5 lap/perc színes,
- 20 lap/perc fekete-fehér nyomtatási sebesség
- 1200 dpi felbontás
- standard hálózati interfész
- alacsony nyomtatási költség

Minolta Magyarország Kft.

Telefon: 06 1 206 1850 • E-mail: info@minolta.hu

www.minolta.hu

Disztribútor: CHS Hungary Kft. 06 1 451 3566

Nagykereskedőink: Colorspectrum Kft. 06 1 210 1482,

SVED Rt. 06 1 469 8000

MINOLTA
QMS

The essentials of imaging

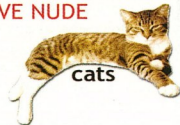

Playkandúr

Hősök és kalandorok

Egyesek szerint a Háló minden fertő forrása. Valószínűleg elszőnyednének annak hallatán, hogy macskaszex-oldal nyílt a Neten. A helyzet – ezúttal – szerencsére nem ilyen szörnyű, hiszen az oldal célközönségnek is a macskákat választotta. Igen, jól értekte kedves olvasó, a Net-böngésző macskáknak is elkél némi erotika a fülledt nyári estéken – erre gondolva hozták létre a Live Nude Cats helyet. A hely tökéletesen betartja a játékszabályokat – csak felülről egyedek léphetnek be, és a liraian lágy erotikus képek-ből is kábelkártyák az illette-

LIVE NUDE

Csak 18 hónapnál idősebb kandúroknak!

nebb részleteket. Itt volt az ideje, hogy a szintén viccnek szánt, ám sokak által túl komolyan vett macskabon-szajóttel után valamivel megkövessék a világ macskáit. Remélhetően ezt senki nem fogja félreérteni vagy -magyarázni.

www.livenudecats.com

A másik oldal

Napster

Közben az egész Napster-botrányt kirobantató Metallica együttes, illetve dr. Dre közölte, sikerült dűlőre jutniuk a hálózat üzemeltetőivel. A Metallica volt az első zenekar, amelyik tavaly áprilisban perbe fogta a Napster üzemeltetőit, sokak szerint azért, mert tagjai maguk foglalkoznak lemezeik kiadásával. Néhány nappal később dr. Dre is beperelte a hálózatot, zenéinek onnan való letiltását követelve. És elindult a láncreakció. Lars Ulrich, a Metal-

lica dobosa szerint igazából az volt a gondjuk a Napsterrel, hogy az sosem kérdezte meg a művészekről, részt kívánnak-e venni az üzletben. Mindenesetre reményeik szerint a mostani megegyezés révén a többi zenész is megfelelő támogatásban részesül majd a Napster részéről. Valószínűleg e zsebszerződés kommentárja Napster-kedvelő olvasóinktól még dr. Dre országos nagy barátját, Eminemet is pironkodásra kényszerítene.

Pénz beszél, sőt keres

K und K...

Egy amerikai fogyasztóvédelmi csoport véleménye szerint a netes keresők nem objektíven ítélik meg a találati eredmények sorrendjét – a legtöbbet fizető Web-hely linkjei kerülnek az első helyekre.

A Commercial Alert arra kérte a Szövetségi Kereskedelmi Bizottságot, vizsgálja meg a nyolc legnagyobb on-line keresőt, mert azok vélhetően megsértik a megtévesztő reklámozást tiltó szövetségi törvényeket.

A szervezet szerint a keresők nem közlik egyértelműen, melyik találati fizetett hirdetés – a keresők

üzemeltetői szerint azonban mindig kiderül, hogy melyik találati eredményt fizetett, azokat ugyanis eltérő fejléccel, általában „Featured” (ajánlott) vagy „Partner” címszó alatt szokták megjeleníteni.

A Commercial Alert által támadott nyolc kereső az MSN, a Netscape, a Dirchit, a Hotbot, a Lycos, az Altavista, a Looksmart és az iWon. Gary Ruskin, a csoport elnöke szerint a többi keresőt is megemlíthették volna, de inkább a nagyokra akartak összpontosítani, amelyeknél bevett szokás a találati helyek árusítása.

Nagy testvér kerestetik

Hálóter

Az amerikaiak többsége egy közvélemény-kutatás tanúsága szerint a Háló ellenőrzését pártolná. A megkérdezettek több mint fele a Neten kevésbé érzi biztonságban magát, mint a való életben, ezért vágyik ellenőrzésre.

A közhasznú Merkle Foundation felmérése szerint az amerikaiak 60%-a véli úgy, hogy a Háló szabályozását egy cégnek vagy közhasznú szervezetnek kellene átvennie, a lehetséges háló-kormányba jéllétként Bill Gates,

illetve II. János Pál pápa neve is elhangzott. Ennek ellenére a legtöbb megkérdezett pozitív beállítottságú a Hálóval kapcsolatban. A megkérdezettek 63%-a, a Net-használók 83%-a állította azt, hogy jó véleményen van a Világhálóról. A megkérdezettek 37%-ának viszont a Háló inkább gondot okoz, minde-nekelőtt az ott terjedő pornográfia és az erőszak miatt, valamint azért, mert a használójának nincs biztos magánszférája.

Újjáéled a Napster?

Napster

A szövetségi fellebbviteli bíróság döntése szerint a Napster újraindíthatja on-line file-cserélő szolgáltatását. Ezzel hatályon kívül helyezték az alacsonyabb szintű bíróság korábbi határozatát, amely még nem látta megfelelően biztosítottak a szerzői jogok védelmét.

A Napsternél örömmel fogadták a bírói döntést, de egyelőre nem kívánják újraindítani az on-line szolgáltatást. Főképpen, mivel újabb szakaszához érkezett az új – fizetős – rendszer előké-

szítése, és hamarosan elkezdődhet a szolgáltatás betátesztelése. A Napster szigorú vizsgáztatást vár el a felhasználóktól, és szeretnék, hogy az első hivatalos verzió technológiája a lehető legmagasabb követelményeknek is megfeleljen. Rendszerük a bezárása óta folyamatosan veszíti el a felhasználóit, és félt, hogy az újraindításkor a korábbi napsterezők nagyon kis hányada választja a fizetős zenét, a konkurens – és még illegális – szolgáltatásokkal szemben.

Sikeres XP-reklám...

E-polgárijog

Svájcban kisebb felhőborodást okozott a Microsoft Office XP reklámkampányának egyik netes változata. A sexista hirdetésben egy férfi ölegetett egy lengőn dőlőtött hölgyet, majd amikor a melltartója kikapcsolásához ért, meg-

jelent egy jelszót kérő Microsoft-ablak a „Váratlan élmény – az új Office XP” szöveg kíséretében. A Microsoft amerikai központja megerősítette, hogy svájci leányvállalata megleletlenül, majd visszaválta saját gyártású reklámját.

Viva la resistance!

Az Egyesült Államok – állítása szerint nem létező – Echelon néven ismert világméretű elektronikus lehall-

gatókárjára túlterhelni a világméretű megfigyelőhálózatot. Noha valószínűtlen az elektronikus megfigyelés teljes összeomlasztása, a szervezők szerint mégis jobb ellenállni, mint passzívan hagyni, hogy ellenőrizték a kommunikációnkat.

Az on-line demonstráció sikerét elősegítendő az oldalon már megjelentettek egy 1700 szavas listát, de biztonsági szakértők szerint az Echelon nem kulcsszavakra, inkább kommunikációs mintákra hegyezték ki, így a kezdeményezésnek nincs sok értelme. Teljes levelekkel ez áthidalható lenne, de talán még mindenki emlékszik arra az iskolásra, aki felvágásból fenyegetést küldött George W. Bush-nak...

www.cipherwar.com

Angoltanfolyam kezdő kémelhárítóknak

gatóhálózata elleni napot hirdettek október 21-ére amerikai internetes aktivisták.

A Jam Echelon Day (Zavard össze az Echelon) napján a magánszféra védelmével foglalkozó Cipherwar Web-oldal készített kulcsszavakkal teletömött elektronikus levelekkel

Dagobert bácsi a magas lovon

A Buena Vista Home Entertainment bírósággal szeretné betiltatni filmelőzetesait a Hálón. A cég saját on-line áruházába akarja irányítani a vásárlókat, ezért minden más helyről – ez esetben főképpen a Video Pipeline katalógusából – letiltatná filmelőzetesait.

A Disney leányvállalata 1993 óta engedélyezi a Video

amely akkor nem tiltakozott ellene – erre csak 2000 szeptemberében került sor, mondván, az előzetes is szerzőjog-védelmet élvez, a filmhez hasonlóan. A vállalat ekkor (a kötelező pereskedés elindításával) levette a filmek előzetesait a hálózatról, és elkezdett saját gyártású rövid részeket sugározni a fil-

Amit szabad Jupiternek...

Pipeline-nak, hogy üzlethelyiségeiben bemutassa az előzeteseket. A Video Pipeline 1997-ben jelentette be netes terveit a Buena Vistának,

mekből ügyfeleinek – amire a Disney stúdiója újabb perrel válaszolt. Egyelőre beszélni még lehet a látott filmekről szerzőjog-sértés nélkül.

A világon az első MiniCD/MP3 játész - tömören ennyi!

- Mini CD-R lemezt használ a lehető legkisebb méret elérése érdekében
- 210 perc MP3 vagy 21 perc audio lejátszási lehetőség
- Használható lemeztípusok: 8 cm CD-R, 8 cm CD-RW, 8 cm Audio CD
- Beépített rázkódásvédelem
- Az LCD kijelző mutatja a számokat, az időt, az elem töltöttségi állapotát
- Digitális Ekvalizátor és forgatható hangerőszabályozó
- Adapter otthoni használatra (opcionális)
- Mérete: 103 mm (h) x 95 mm (sz) x 29 mm (m)

3 Audio CD
egy Mini CD-n!

FreeCOM
Beatman®
www.multimedia.hu

Matáv, PanTel Hálózatok össze- kapcsolása

Többéves előkészítő munka után július végén a Matáv és a PanTel megállapodott a két vállalat hálózatainak összekapcsolásáról. A megállapodás az IP-alapú beszéd- és szolgáltatásokhoz igénybe vett forgalomra, valamint a szolgáltatók műszaki és forgalmi együttműködésére vonatkozik.

A hálózatok összekapcsolása a piaci liberalizáció szempontjából alapvető.

A távközlésről szóló, többször módosított 1992. évi LXXII. törvény 7. paragrafusa szerint a távközlési szolgáltatók – kormányrendeletben megállapított feltételek mellett – hálózati szerződést köthetnek egymással. Meghatározott esetekben (például közcélú hálózatok összekapcsolására vonatkozó, megfelelő feltételeket tartalmazó ajánlat esetén) a szolgáltatókat szerződés-kötési kötelezettség terheli. E jogszabályi feltétel alapján folytatott tárgyalásokat és egyezett meg egymással a Matáv és a PanTel. A további összekapcsolási megállapodásokat már az elfogadott Egységes Hírközlési Törvény alapján kötik meg az egyes távközlési szolgáltatók.

A Matáv jó példával kívánt elöljárni, amikor a liberalizáció előtt mintegy fél évvel megállapodott egy alternatív szolgáltatóval.

A vállalat reméli, hogy a PanTel hasonló módon kölcsönös előnyöket biztosító megállapodást köt majd a koncessziós helyi telefon-társaságokkal is, és az általa kínált IP-alapú beszéd-átviteli szolgáltatások előnyeit ügyfeleik hamarosan az ország egész területén élvezhetik.

➔ www.matav.hu
➔ www.pantel.hu

LiberCom

Az Internet a levegőben van

ALiberCom Kft. 2000 májusában történt megalakulása óta kialakította az európai normáknak megfelelő – és a távközlési piacon végbenemő változásokhoz igazodó – szolgáltatási portfólióját, amihez 150 milliós beruházással önálló, a piac többi szereplőjétől független, azaz vezeték nélküli hálózatot alakított ki Budapesten. A vállalat ezzel a 2,4 GHz-en

működő rádiós technológiával a bérelt vonal jellegű Internet-elérés mellett VoIP, VPN, szerver- és tűzfal-szolgáltatások teljes palettáját nyújtja vállalati felhasználóknak. A rádiós technológia alkalmas az ügyfél igényeinek rugalmas követésére – például a helyszíni on-line ügyintézésre –, a szolgáltatások árát pedig nem növelik forgalmi díjak és más járulékos költségek. Ennek meg-

felelően a felhasználók fix havidíjat fizetnek – határozatlan időtartamú vagy kétéves szerződés, valamint 64–256 kbit/s-os sávszélesség függvényében 59–249 ezer forintot.

Az előfizető telephelyén kis-méretű antenna teszi lehetővé a LiberCom budapesti hálózatára való csatlakozást. A telepítés a megszokott 45 nap helyett akár 1 hét alatt elvégezhető, mert nincs szükség kábelezésre.

➔ LiberCom Kft. ☎ 350-2900
➔ www.libercom.hu

Ha lövésed sincs...

**Internet
1000
Ft-ért**

*nettó ár

enternet

INTERNET MINDENHOL

EnterNet 2001
1134 Budapest, Csángó u. 8.
Telefon: (1) 412-2001
Fax: (1) 412-2095
Info@enternet.hu
www.enternet.hu

Axelero

Megújult az [origo]

Az [origo] portál új külsővel és belső szerkezettel látható a Hálón. A változás egyik legfontosabb eleme a „centrum olda-

tartalmakat és szolgáltatásokat. Új a Hircentrum, ahol egy helyen érhető el minden aktuális információ, valamint a Közösség centrum, ahol egy-

Nemcsak szebb, hanem okosabb is lett

lak” létrehozása, amelyek csoportba gyűjtik és könnyen elérhetővé teszik az azonos típusú

másra találhat a több mint 670 ezer Freemall-felhasználó, valamint a chatelők és az on-line

játékok résztvevői. Az [origo] vásárlási rovata on-line áruházzá változik, és az előbb említett centrumokhoz hasonlóan fogja össze a portál összes e-kereskedelmi szolgáltatását.

Ugyanakkor az új szerkezetben az egyes oldalak témáihoz kapcsolódva hangsúlyosabban jelennek meg azok a kereskedelmi ajánlatok, amelyeket a portálon belül el lehet érni. Minden egyes oldal tetején található egy fejléc, ahonnan az [origo] szinte minden tartalma elérhető, lerövidítve az utat az egyes oldalak között.

A navigációs menübe költözött a megújuló Vizsla keresőrendszer és a Katalógus is, ezek mostantól a portál minden oldaláról elérhetőek.

Az [origo] szerkezetével egy időben újul meg a naponta 50 ezer látogatót kiszolgáló magyar keresőrendszer, a Vizsla. A Northern Lighttal való együttműködés jövőtől Magyarországon először teszi lehetővé a szabadszervi keresések eredményeinek automatikus tematizálását.

Ez a technológia a hatalmas index (a kereséskor adott találatok nagy száma) következtében szinte kezelhetetlenné vált találati listák áttekinthetőségét segíti elő – a két cég félvéves fejlesztésének köszönhetően immár magyarul is. A Vizsla jelenleg 8 millió dokumentumban keres, a kézzel szerkesztett katalógus 1900 kategóriában 30 ezer magyar Net-helyet tartalmaz.

Az Origo új külsővel és belső szerkezettel látható a Hálón. A változás egyik legfontosabb eleme a „centrum olda-

A GKI Gazdaságkutató Rt. – a Webigen Rt.-vel és a Sun Microsystems Magyarországgal együttműködve – negyedévente felméri a hazai Internet-használati szokásokat és a magyar elektronikus gazdaság fejlődését.

Az eredményt a GKI-Webigen Internet-gazdasági indexben összegzi. E konjunktúraindex a magyar gazdaság vizsgált szegmenseinek a Hálónál és a netes alkalmazásoknak az üzletmenet-re gyakorolt hatásaihoz kapcsolódó várakozásait számszerűsíti. Négy kérdés eredményét foglalja magában. A kérdések a netes értékesítés és beszerzés várható alakulására, az Internetnek a vállalat piacára gyakorolt hatására, valamint a Háló lehetőségeinek jelenben és jövőben vélt felhasználására vonatkoznak. 2001. második negyedévében – 450 nagy-, közép- és kisvállalat válasza alapján – a GKI-Webigen Internet-gazdasági indexnek értéke 15,1.

Az Egyesült Államokban az információtechnológiai beruházások visszafogását részben az okozza, hogy a vállalatok nagy része rendelkezik a számára elsődlegesen fontos webes alkalmazásokkal. Magyarországon egészen más a helyzet. Az Egyesült Államokban a középvéles nagyvállalatok 90–96%-ának van Net-helye, ez a szám az év végére várhatóan 97–98%-ra nő. Magyarországon a GKI felmérése szerint a középvéles nagyvállalatoknak mindössze 51%-a van jelen a Világhálón.

A magyar cégek Net-helyeinek egy része emellett a technológia, a lehetőségek és az arculat szempontjából elavultnak tekinthető. További fejlesztéseket

www.origo.hu
www.axelero.hu

Stop!

Internet-jogi adatbázis

A stop! portál Lex-ikon néven internet-joggal foglalkozó adatbázist hozott létre.

A hiánypótló szolgáltatás segítségével az adatbázis bonyolúsze bárki megtalálhatja az Internettel kapcsolatos jogi természetű kérdéseire a választ, illetve felteheti kérdését dr. Nehéz-Posonyi Márton Internet-jogi szakértőnek, aki

egyben az adatbázis szerkesztője is.

A gyűjtemény jelenleg öt fő téma köré csoportosítva tartalmaz Internet-jogi ismereteket: az elektronikus aláírás, az elektronikus kereskedelem, a jogvényesítés (ki, miért, hogyan és hol indíthat pert, ha a Hálón kötött szerződést, és abból jövita származik), a szerzői jogok a

Neten és a domainnevekkel kapcsolatos jogok.

Az egyes témákon belül az olvasó néhány bevezető mondat után tud további érdeklődését az adott téma témáira, fogalom meghatá-

GKI, Webigen

Pozitív várakozások a magyar Net-piacon

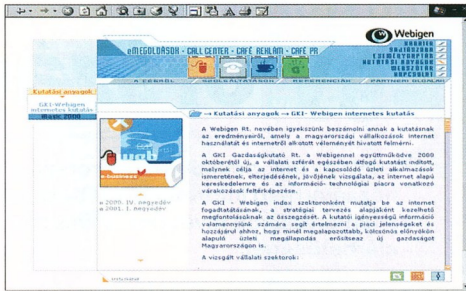
generálhat, hogy a vállalatok eddigi, jellemzően céges fókuszú webes megjelenésüket fokozatosan ügyfélközpontúvá alakítják. A lassuló gazdasági növekedés és a kiélesedő verseny a vállalatokat a költségek visszafogására ösztönzi, de a vásárlók növekvő elvárásai kikényszerítik a netes fejlesztéseket. Ez nemzetközi viszonylatban összetett ügyfélkapcsolat-kezelő (CRM) projektek megvalósítását, itthon sok esetben első lépésként Net-hely létrehozását vagy a már létező site felújítását jelenti.

A magyar Internet-használók és az on-line vásárlók száma pedig egyre nő. A GKI felmérése szerint az Internet-előfizetések száma 2000-ben 58%-kal bővült, és az év végére megközelítette a 218 ezret. Az Internet-szolgáltatók 2001-ben az előfizetők számának 34%-os növekedését várják átlagosan, ezen belül a lakossági előfizetők kisebb, a vállalatiak nagyobb arányban szerepelnek.

Meglehet, Magyarországon a netes vásárlások mennyisége még elenyésző, de a Háló által befolyásolt vásárlások száma egyre tekintélyesebb. Részben ennek köszönhető, hogy mind több hazai vállalat használ ügyfélkapcsolatot támogató modulokat, legyen az call center vagy netes megoldás. Szintén a GKI felmérése, hogy a magyar közép- és nagyvállalati körben a netes megoldások legerőteljesebb növekedését az értékesítés és a marketing, továbbá az

ügyfélkapcsolatok és a tájékoztatás terén várják a megkérdőzettek. E vállalatok 19%-a nyilatkozott úgy, hogy bevétel elektronikusan keresztül (is) érintkezik, míg további 38%-uk tervezte e technológia bevezetését a következő egy-két évben.

➔ www.gki.hu

A felmérés eredménye a Webigen Net-helyen

Nyisson a világra!
A GTS-DataNet NONSTOP csomagja a kulcs.

Korlátlan bérelt vonali internetszolgáltatás

most mindössze 37 000 forintos havidíjért.

Ráadásként a GTS-DataNet NONSTOP csomagja a router és a domain név árát is tartalmazza. Ne menjen el ajánlatunk mellett, hiszen az INTERNET gyors és folyamatos elérése ma már minden vállalat számára kulcskérdés. Nyisson be most! **Hívja a 452-4490-es telefonszámot!**

GTS DataNet
A határtalan lehetőségek világa

* A havidíj a távközlési díjat nem tartalmazza.

Nemzetközi összeköttetés | Internet | Tűzfal | Hosting | e-Business | VoIP | 452-4444 | sales@gts.hu | www.gts-dataneet.hu

rozásaira és a magyarizátokra. A szerkesztő az összeállításkor a közérthetőséget tartotta szem előtt. E jogterület még kialakulóban van, az adatbázis tartalma ezért nem tekinthető köbe vésett igazságnak. A szerkesztő is inkább orientációs pontnak, vitaindítóknak szánja, és számít a felhasználók észrevételeire.

A stopl várja továbbá a hasonló témakörben mozgó cégek csatlakozását a szolgáltatáshoz.

➔ www.stop.hu/lex-ikon

Egy ország a Neten

Eljött az idő, amikor Magyarország teljes közigazgatásáról bárki számára hozzáférhető információkat találhatunk a Hálón. Írásunkban közzétesszük a legfontosabb hivatalok, minisztériumok és más hatóságok netes elérhetőségét.

Gicz Gergő

Ehavi összeállításunk gyöngyszeme vitathatatlanul a Parlament Net-helye, ahonnan az itt látható képek is származnak. Az Országgyűlés és munkája mellett ugyanis legnagyobb érdeklődésre várhatóan az épületről olvasható információk számíthatnak.

i

- ➔ Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal: www.apeh.hu
- ➔ Az Országház: www.mkogy.hu
- ➔ Belügyminisztérium: www.b-m.hu
- ➔ Budapesti Rendőr-főkapitányság: www.brkf.hu
- ➔ Egészségügyi Minisztérium: www.eum.hu
- ➔ Budapest-Ferihegyi Nemzetközi Repülőtér: www.budapest-airport.lri.hu
- ➔ Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium: www.fvm.hu
- ➔ Gazdasági Minisztérium: www.gm.hu
- ➔ Honvédelmi Minisztérium: www.honvedelem.hu
- ➔ Ifjúsági és Sportminisztérium: www.ism.hu
- ➔ Igazságügyi Minisztérium: www.im.hu
- ➔ Külügyminisztérium: www.mfa.gov.hu/defhu.htm
- ➔ Környezetvédelmi Minisztérium: www.ktm.hu
- ➔ Közlekedési és Vízügyi Minisztérium: www.kovim.hu
- ➔ Legfelsőbb Bíróság: www.lb.hu
- ➔ Miniszterelnöki Hivatal: www.kancellaria.gov.hu
- ➔ Nemzetbiztonsági Hivatal: www.nbh.hu
- ➔ Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma: www.nkom.hu
- ➔ Oktatási Minisztérium: www.om.hu
- ➔ Országos Rádió és Televízió Testület: www.ortt.hu
- ➔ Országos Rendőr-főkapitányság: www.ork.hu
- ➔ Pénzügyminisztérium: www.meh.hu/pm/defhu.htm
- ➔ Szociális és Családügyi Minisztérium: www.szcsm.gov.hu

Az építkezés előzményeinek és körülményeinek képes leírása mellett virtuális sétát tehetünk az Országházban a leghíresebb helyszínek – dolgozószobák, üléstermek, a kupolaterem stb. – meglátogatásával.

Megtékinthetjük a nemrég még a Nemzeti Múzeumban kiállított Szent Koronát is. A virtuális látogatásnak több formája közül választhatunk: a legegyszerűbb, amelyet a site a lassabb Internet-kapcsolattal rendelkezőknek ajánl, az állóképek nézgetése – míg a körbenézhető, kicsinyíthető és nagyítható IPIX képek letöltéséhez több időre van szükség (de megéri). Be kell valljam, utóbbiakról a Doom Operating System és a Duke Nukem 3D jutott eszembe...

Az épületről szóló információkon kívül természetesen a benne folyó munkáról is szó esik: a képviselők, a bizottságok és a frakciók bemutatása mellett a házszabályt és az alkotmányt is elolvashatjuk.

Hivatalok, minisztériumok, hatóságok

A felsorolásban megtalálható Magyarország összes minisztériuma, egyéb jelentős hivatalai, valamint a körendet és az adózást ellenőrző szervezetei. Ezek Net-helyén olyan fontos információkat (például APEH-benzinárakat vagy friss rendőrségi híreket és információkat) is megtalálunk, amelyekre a köznapi életben sokszor szükségünk van, de csak utánajárással vagy telefonálgatással férhetünk hozzájuk.

A Parlament Net-helye

Külön kiemeljük a Közlekedési és Vízügyi Minisztérium honlapját, ahol az év első felének súlyos tiszai árvízéről tekinthetők meg jó minőségű fotók. Ajánljuk ezeket már

csak azért is, mert többségüknek fogalma sincs arról, hogy mit éltek át az elárasztott Tisza menti települések lakói a téli-tavaszi áradások idején.

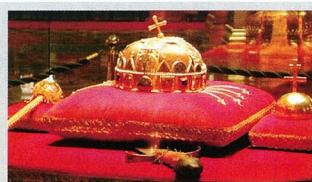
Szintén említést érdemel a Budapest-Ferihegyi Nemzetközi Repülőtér honlapja, ahol a repülőtér legtöbb szolgáltatásáról találunk

Kossuth téri homlokzat – ma már két nemzet lobogóval

információkat, melyek közül a legfontosabbak a napi indulási-érkezési adatok, folyamatosan frissülve az esetleges változásokkal.

Felhívjuk a figyelmet továbbá a Nemzetbiztonsági Hivatal oldalaira. Ott ugyanis olyan érdekes információkat találunk, amelyekhez egyébként nem nagyon tudnánk hozzájutni – jóllehet, a rengeteg pletykát és kódos történetet

Magyarország egyik jelképe, a Szent Korona

halva a magyar ember rendkívül érdeklődést mutat a téma iránt...

ELKÉSZÜLT AZ ETMC-8023 HÁLÓZAT REALIZÁTOR
100 MBITES VÁLTOZATA
AZ ETMC-100

- ↳ 100 MBITES HÁLÓZATOK HIBÁINAK FELTÁRÁSA
- ↳ HARDWARE ESZKÖZÖK HIBÁI
- ↳ KÁBELEZÉS HIBÁI
- ↳ A HÁLÓZATBA ADATOT NEM KÜLD, DE MINDEN ADATBLOKKOT FOGAD ÉS FELJEGYZEZ
- ↳ ADATBÁZISBA GYÜJTI KÁRTYÁNKÉNT A JÓ ÉS ROSSZ BLOKKOKAT
- ↳ TÖBB SZÁZ ETHERNET KÁRTYA ADATFORGALMÁT KÉPES A RENDSZER EGYSZERRE FOLYTELNI

KÉRJEN BEMUTATÓT!

Ha előfizet
olcsóbb!

1 évre 11424 Ft,
fél évre 5712 Ft.

Telefon: 349-4768,

e-mail:
terjesztés@vogel.hu

NOTEBOOK

S H O P

Nagy választék, kedvező árak!
www.notebookshop.hu

Csúcs teljesítmény meglepő áron!

MILLENNIUM

14,1" TFT LCD
P-III 850 MHz
256 MB RAM
20 GB HDD
8xDVD

56K Fax/Modem + 10/100 LAN

469 900 + áfa

14,1" TFT LCD / Pentium III 750 MHz
128 MB RAM / 10 GB HDD / 8x DVD
56K Fax/Modem + 10/100 LAN

Akció! 399 900 + áfa

acer magyar billentyűzet

12,1" TFT LCD / Celeron 650 MHz
64 MB RAM / 5 GB HDD / 24x CD

56K Fax/Modem + WinMe

339 900 + áfa

TOSHIBA Csúcs minőség irodából!

13,3" TFT LCD / Celeron 700 MHz
64 MB RAM / 10 GB HDD / 24x CD

56K Fax/Modem + WinMe

399 900 + áfa

BookPC A mobil desktop!

C 700 MHz / 128 MB RAM / 30 GB HDD / 52x CD

139 000 + áfa

PCMCIA * USB kiegészítők
FAX/MODEM (ISDN), ETHERNET, VIDEO-TV-KIT,
CD-RW, DVD, CD-ROM, USB/RS232 konverter

Használt notebookok iradási közzé:

62 000 - 300.000 Ft - ig

SZERVIZ: javítás, bővítés
használtgép beszámítás

ENVIROM Kft. 1085 Bp., József krt. 25.

T: 317-7072, 06-308-516-160, T/F: 317-2080

Intel Pentium 4 processzorral szerelt
DTK Pentium 4
számítógép család

DTK APRI 6523

- Intel 850 chipkészlet
- 400MHz busz frekvencia
- 6 PCI slot, ATA-100 HDD vezérlő
- Integrált hangrendszer
- 4 RIMM foglaló, 2GB-ig.

Speciális funkciók:

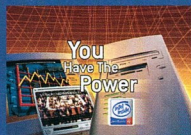
- D-LED™, Fuzzy Logic 3™
- Live BIOS™, USB PC2PC™

„Tartson lépést a jelennel!”

KOMEL Kft. DTK Computer Disztribúció, 1118 Budapest, Csiki-hegyek utca 14.
E-mail: [komel@komel.com](mailto:kommel@komel.com), Telefon/Fax: 246-8411, 246-2734, 246-2230

Válassza ön is otthonába vagy irodái munkára a DTK APRI család számítógépeit, melyeket 2+2 év garanciával, akár részletfizetéssel is megvásárolhat...

Állítsa össze saját elképzelései szerint a kívánásainak megfelelő számítógépet. Látogasson el web oldalunkra és próbálja ki az on-line ajánlat és megrendelés szolgáltatást.

www.komel.com

dtk Computer
Márkabolt

DrayTek Vigor 2000, 2200, 2200X és 2200E Behálózott irodák

Mészáros István

Ha irodánkban több számítógép van, és mindegyikkel szeretnénk elérni az információs szupersztrádát, akkor célszerű olyan eszközt választani, amelynek segítségével egyetlen előfizetéssel mindannyian barangolhatunk a Hálón. A DrayTek Vigor router-család legelső tagja, a Vigor 2000 alkalmas az ISDN- és az ADSL-kapcsolat megosztására. A tartalmaz egy 10 Mbit/s-os, 6+1 portos hubot is, így új hálózat esetén egyszerűen a routerhez csatlakoztathatjuk PC-ink Ethernet portjait. Ezután nincs más dolgunk, mint a routerben beállítani előfizetésünk paramétereit, és bármelyik hozzákapcsolt PC kezdeményezésére a router automatikusan tárcsáz, és felépíti a kapcsolatot a szolgáltatóval.

Az eszköz ISDN vonalon képes 64 és 128 kbit/s-os kapcsolatra, vagy igény szerinti sávszélességet szolgáltatva (Bandwidth-on-Demand, BOD) a forgalomhoz mérten változtatni a kapcsolás sebességét. A routerbe ISDN eszközzel behívhatunk, így elérhető a belső hálózat. Az eszköz képes visszahívni a behívót, ami növeli a biztonságot és a hívott oldalra terheli a költséget. Beállítható a hívószám-azonosítás, ekkor csak az azonosított, engedélyezett végpontokról enged be a hívásokat. Az eszköz egyszerűen konfigurálható webes felületen (WUI) vagy Telneten keresztül. Fontos képessége a virtuális CAPI szerver mód, amely-

nek révén a kliensek a Vigor 2000-et virtuális termináladapternek is használni tudják, így a vele magyarul is szállított RVSCOM Lite program segítségével például faxot küldhetünk, fogadhatunk.

A routercsalád további tagjai a Vigor 2200, Vigor 2200X és Vigor 2200E. Ezek a Vigor 2000 továbbfejlesztett változatai erősebb processzorral, kettős Ethernet-porttal, 10/100 Mbit/s-os belső oldali csatlakozási lehetőséggel (switch-csel). Ezek az eszközök már képesek az ISDN és ADSL mellett a kábelmodemes Internet-elérés megosztására is. Mellékelt táblázatunkban összefoglaljuk a csatlakozási lehetőségeket.

Bővíti a felhasználás lehetőségeit az ISDN interface-szel felszerelt típusoknál – beleértve a Vigor 2000 routert is –, hogy szélessávú Internet-elérés esetén az ISDN-port backupként működhet. Ezek a típusok alkalmasak LAN-LAN kapcsolatra is (16 profil állítható be). A hívásütemezés

DrayTek Vigor 2000 ISDN Router

révén – a kliensek által kezdeményezett csatlakozástól függetlenül – beállíthatjuk, mikor és hová tárcsázzon a router. A Vigor 2200-asok segítségével a Hálón keresztül is biztonságosan magánhálózatot alakíthatunk ki a VPN/IPsec képesség segítségével (PPTP, L2TP, DES, 3DES).

A Vigor routercsalád hamarosan két új taggal bővül. A Vigor 2200W a 2200X-as típus WireLess AccessPointtal, míg a Vigor 2200U a 2200X-as típus USB

csatlakozási lehetőséggel kiegészített változata (például ADSL modemhez).

A DrayTek Vigor 2000 nettó ára 21900 Ft, a garancia 2 év.

A 2200-as sorozat árait a táblázatban adtuk meg.

➔ www.draytek.com.tw/product/router/2000.htm

➔ GamaxNet ☎ 372-7180

➔ www.gamaxnet.hu

A DrayTek Vigor 2200-as sorozat adatai

Típus	DrayTek Vigor 2200	DrayTek Vigor 2200X	DrayTek Vigor 2200E
Web-cím	www.draytek.com.tw/product/router/2200.htm	www.draytek.com.tw/product/router/2200x.htm	www.draytek.com.tw/product/router/2200e.htm
ISDN-interface	●	●	○
Ethernet-interface	10/100BaseTX	4 db 10/100BaseTX	4 db 10/100BaseTX
WAN-interface	10BaseT	10BaseT	10BaseT
Szélessávú elérés támogatása	●	●	●
Ár (nettó)	89 900 Ft	99 900 Ft	53 900 Ft
Garancia	2 év	2 év	2 év

www.telindus.hu

TELINDUS HUNGARY KFT

1061 Budapest
Andrássy út 46
TEL.: 312 0212
FAX: 312 1419
E-MAIL: info@telindus.hu

a hálózatintegrátor

- LAN/WAN infrastruktúra
- Hálózati biztonság
- Video hálózatok & felügyelet

TELINDUS

Secure connectivity & mobility

AUSTRIA - BELGIUM - CHINA - FRANCE - GERMANY - HUNGARY - HONG KONG - IRELAND - ISRAEL
ITALY - THE NETHERLANDS - PORTUGAL - SPAIN - SWITZERLAND - THAILAND - UNITED KINGDOM

Akció

Logitech

Tel.: 236-0236

**Dynamic 2001
Számítástechnikai
Üzlethálózat**

www.dynamic.hu

Ingyenes apróhirdetési lehetőség az interneten!

Optikai informatikai rendszer központi üzemeltetésében részt vállaló elképzelt munkatársakat keresünk a következő munkakörökbe:

- applikációs rendszergazda,
- kommunikációs rendszergazda,
- programszervező, -tervező.

Az ideális jelölt:

- felsőfokú végzettségű,
- szakmai tapasztalattal rendelkezik,
- UNIX-, MS WINDOWS-környezetben SQL adatbázis-keresőt használt,
- fejelemzett, dinamikus és csapatorientált,
- operátor,
- help desk munkatárs.

Az ideális jelölt:

- középfokú végzettségű,
- UNIX, WINDOWS felhasználói tapasztalatokkal rendelkezik,
- megbízhatón kezei az MS irodai alkalmazásait,
- fejelemzett és csapatorientált.

A jelentkezéseket (bizonyítványmásolattal és fényképpel) az alábbi címre vagy e-mailcímmel juttassa el:

BISZ Rt., Üzemeltetési Osztály
1205 Bp., Mártonfy u. 25-27.

Fax: 421-2550
helpdesk@bisz.hu

**DIGITALIS
FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
az Alagútánál**

**Fuji - Nikon - Canon
Casio - Olympus - HP
Sony - Kodak**

digitális fényképezőgépek hatalmas választéka

Fuji FX 6900 4800-4900-4800-4700-2400-1400

Nikon CoolPix 995 880-775

Casio QV 3500 3000-2800-2300

Canon Power G1 A20 A10 IXUS300 IXUS

Olympus E10-E100-3040-3000-2100-700

2500-2040-990-960-860-200-C-1(zoom)

CompactFlash 8 - 512 MB

SmartMedia 8 - 128 MB

MemoryStick 8 - 128 MB

MultiMedia 32 - 64 MB

IBM microdrive 340 MB - 1GB

FireWire-USB-PCMCIA olvasók

Nikon dia/filmszkennerek

DIVA MP3 lejátszó

(32 MB. diktafon. USB)

3.6.10.20 GB Digital Wallet

mobil háttérkép fényképekhez

DigiFénykép - MEDIKER

1013 Budapest I. ker., Attila út 47.

hé-pé: 10-18h szo: 10-14h T: 225-0000

www.digifenykep.hu

CSAK MÁSOL ÉS MÁSOL ÉS MÁSOL...
mégis számon tudja tartani a költségeit

A CopyMaster segítségével könnyedén nyilvántarthatja
fennmaradási költségeit. További információk:

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53. Tel: 06 1 437 5210 Fax: 06 1 250 4276

Autodesk AutoCAD® 2002

**Teljes szoftver-
és hardverkörnyezettel**

PLOTTEREK · MONITOROK · SZÁMÍTÓGÉPEK

CAD-ART

CAD-ART Kft. 1117 Budapest, Fehérvári út 35.
Tel./fax 361-3540, 209-2510
http://www.cad-art.hu, e-mail: cad-art@cad-art.hu

Nem csak nagyoknak

Minden bizonnyal sokan találkoztak már a rendszerfelügyelet fogalmával. Az alábbiakban az iparág egyik legjelentősebb képviselője, a Computer Associates (CA) Unicenter Desktop Management Suite for Small Businesses nevű termékét mutatjuk be.

Gyenes István

Napjainkban egyre nagyobb a rendszerfelügyelet szerepe, világszerte mind több vállalat támaszkodik különféle korszerű eszközökre, amelyek segítséget nyújthatnak a kiterjedt számítógépparkok kezelésében.

Az ilyen beruházásokhoz eddig csak a nagy cégek tudták előteremteni az anyagi erőforrásokat. De mi lesz a kisebb vállalatokkal? Ezek a cégek sokkal érzékenyebbek, mint a nagyok, de valószínűleg a képességek terén is szerényebbek az igényeik (aligha lesz szükségük például Unix-klaszterfelügyeletre). Számukra lehet optimális rendszerfelügyeleti eszköz a CA Unicenter Desktop Management – a CA Unicenter TNG kicsinyített mása. Tervezői a saját rendszerfelügyeletet üzemeltetni kívánó kisvállalatoknak állították össze ezt a szoftvercsomagot.

A csomag négy jól elkülöníthető, mégis szorosan együttműködő termékből áll, amelyek feladata: szoftverterítés, hardver-szoftver felügyelet, mentés, távoli vezérlés.

Telepítés

Fejlesztői kicsit újítottak a program telepítésén is. Szépen megtervezett, új felület fogadja a felhasználót az indításnál. A telepítés módjára vonatkozóan három lehetőség közül választhatunk: varázslókkal segített, teljesen automatikus; változatható; de varázslókkal segített (custom); illetve manuális.

A manuális telepítést választva – a nagy testvérhez hasonlóan – a rendszer teljes körűn teste szabható. Tehát képességeit, eloszthatóságát tekintve az Unicenter Desktop Management nagyon hasonlít a Unicenter TNG-hez. A Software Delivery komponens telepítésekor több staging szervert is telepíthetünk a lokális szerverünk mellé. (A staging szerverrel jobban el lehet osztani a hálózati terhelést, hiszen

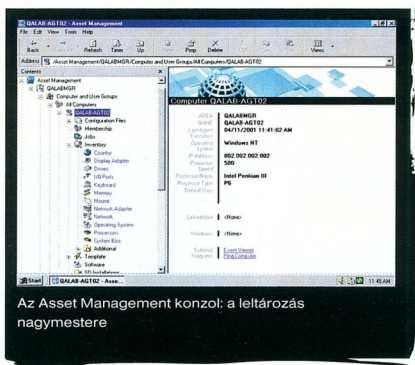
Már a telepítés során elérhetjük, hogy a vállalatnál található összes kliensgépre települjenek az ügynökök – azok a kis programok, amelyek kapcsolatot tartanak a rendszerfelügyeleti szoftverrel. Ehhez csak az alhálózati maszkot kell megadni, és a felügyeleti szerver telepítése során a kliensgépekre is felkerülnek a megfelelő programok. Ha nem élünk az automatikus klienstelepítési lehetőséggel, hanem a kliensek későbbi, manuális telepítését választjuk, akkor a telepítvárázsló megkeresi az összes potenciális felügyeleti szervert, és kezünkbe adja a választás lehetőségét: melyik felügyeleti feladatra melyik szervert szeretnénk használni.

A tesztgépparkon a teljes szerveroldali telepítést választottam, mert a program mindegyik részére és az egyes komponensek együttműködésére is kíváncsi voltam. A telepítést követően a Start menü megfelelő programcsoportjában található meg az Unicenter Desktop Management Explorer. Ennek elindítása után átfogó felügyeleti konzolt kapunk, ahonnan könnyűszerrel elérhetjük a szoftvercsomag különböző elemeit. Az egyes opciók saját konzoljai elérhetőek külön-külön is, de az Unicenter Desktop Management Explorerben a ma oly divatos „Explorer-stílusú” felületen felügyelhetjük rendszerünket.

Lássuk, hogyan valósítható meg a vállalati rendszerfelügyelet ebben a csomagban!

Hardver-szoftver leltárfelügyelet

A CA fejlesztői nagy sikerű SQL (Asset Management Option) termékük legutóbbi változatát építették be az Unicenter Desktop Managementbe. Ez az opció hivatott a kliensgéppark hardver- és szoftverleltárát összegyűjteni és karbantartani. A kliensre telepített ügynök a beállított időközönként végigpásztázta a gép merevlemezét, lekérdezi a gép hardverleleit (a merevlemez típusától a monitorvezérlő

Az Asset Management konzol: a leltározás nagymestere

ebben az architektúrában a szoftverterítés – vagyis a szoftverek eljuttatását

a kliensre – nemcsak a központi szerver végzi, hanem a staging szerverek is.)

A következő képernyőn választhatjuk ki a telepíteni kívánt komponenseket, illetve azt, hogy éppen a felügyeleti szervert vagy az ahhoz kapcsolódó klienseket telepítjük-e. Az adatokat tároló SQL táblák kezelése a termékbe épített Ingres II adatbázis-kezelő feladata. Ugyanakkor Microsoft SQL szerver is használható adatbázis-szerverként.

A jelszavak beállítása után kiválaszthatjuk, melyik meghajtóra telepítjük a felügyeleti komponenseket. A program összetettségét tekintve nem is olyan sok a rendszer teljes telepítéséhez szükséges 650 Mbyte lemeztérület.

www.tng.hu

meghajtóprogramjág), majd elküldi ezeket az adatokat a felügyelői szoftvernek, ahol a kliensegépről gyűjtött információk rendszeresítés után bekerülnek a felügyelőszoftver központi adatbázisába.

Az Asset Managementtel az így összegyűjtött adatokból a felügyelői oldalon különféle kimutatásokra lehet készíteni a vállalat gépparkjára vonatkozóan. Definiálhatunk lekérdezéseket, majd azokat kinyomtatjuk.

Például: mely gépek voltak tegnap bekapcsolva? Melyeken van csak 4-es szervizcsomag? Mely gépeken nincs Microsoft Office 2007? Az Asset Management ezeket a lekérdezéseket és riportokat akár napi rendszerességgel és automatikusan is le tudja generálni HTML és CSV formátumban. Az így kinyerhető információk kulcsfontosságúak lehetnek a vállalati infrastruktúra méretezése és a bővítések ütemezése szempontjából. A beruházások méretezésénél nagy segítség, ha néhány gombnyomással meg tudjuk mondani például azt, melyik gépekben kevés a memória az adott feladat elvégzéséhez.

Szoftverterítés

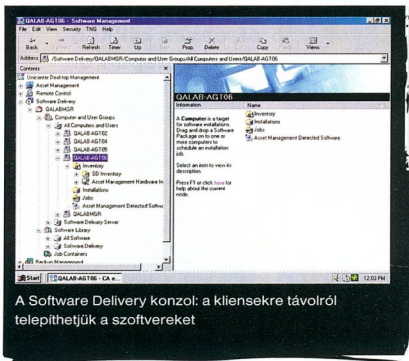
Ez valójában a CA Unicenter TNG Software Delivery opciója, amelyből a fejlesztők a legfrissebb, 3.1-es verziót csomagolták az Unicenter Desktop Managementbe. A Software Deliveryvel oldható meg a vállalati kliensek távoli szoftvertelepítése. A terítendő szoftverek a felügyelői szerveren tárolódnak, innen telepíthetők, ezért bármikor rendelkezésre állnak. Minden egyes csomaghoz különböző eljárások definiálhatók: telepítés, konfigurálás, aktiválás és törlés. A Software Delivery akár egyetlen céligépen, akár céligépcsoportokon is képes egyidejű telepítésre. Azonnal végrehajtható és naptáralapú terítések definiálhatók. A modul folyamatosan figyel a telepítések állapotát – sikerét vagy kudarcát –, és naplózza a központi felügyelői konzolon.

A szoftvercsomagok elkészítésénél függőségek is beállíthatók – az adott csomag sikeres telepítéséhez kell-e másik szoftver a gépen. Az így elkészített csomagok telepítésénél biztosak lehetünk abban, hogy teljesülnek a telepítés előfeltételei. Ha esetleg a szükséges program nem lenne meg a kliensgépen, a Software

Delivery gondoskodik a telepítéséről. A termék sikerességét bizonyítja, hogy a CA piacvezető az automatizált szoftverterítés piacán.

Távoli vezérlés

A távoli vezérlést megvalósító programcsomag szintén egy meglévő termék: valójában a Unicenter TNG Remote Control opciójának 5.1-es verziója. A Remote Controltal távolról

A Software Delivery konzol: a kliensekre távolról telepíthetjük a szoftvereket

irányíthatunk kliensgépeket, átvéve azok képernyőjét. Beállíthatjuk a távoli gép paramétereit, programokat telepíthetünk rá – gyakorlatilag mindent végrehajthatunk, amit az adott gép előtt üve meglehetnének. A Remote Control fejlett jogosultságkezelő rendszert tartalmaz. Megszabható, hogy a felhasználók milyen hozzáférési jogokkal rendelkezzenek a kliensek egyes csoportjaira.

A felügyelet lehetősége kiterjed a TCP/IP-alapú lokális hálózatok mellett az IPX-alapú hálózatokra, sőt az Interneten keresztül felügyelőre is. File-okat mozgathatunk gépek között, és beszélgethetünk (chat) a távoli felhasználóval, ami szinte nélkülözhetetlen a felkutatásnál problémák hatékony megoldásához. Az aktuális távvezérlési folyamat rögzíthető a számítógép merevlemezére, majd onnan bármikor visszajátszható.

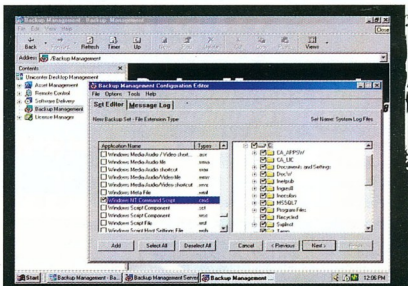
Ez a „kisfilm” később felhasználható a már megoldott problémák szemléltetéséhez is. A központi naplózás biztosítja, hogy a naplófile-ok a rendszerfelügyelői szerverünkön tárolódnak.

Mentés

Utolsó elemként a CA fejlesztői mentésfelügyelő programot helyezték el a Unicenter Desktop Managementben. A legtöbb rendszergazdának gondot okoz a kliensek szakszerű, napi rendszerességgel mentése. Drága, ezért nem célszerű mindegyik kliensbe mentésszoftvert (például DAT) telepíteni. Mégis jó lenne, ha fontos adataink (vagy legalább azok másolatát) biztonságban tudhatnánk, hiszen a redundancia az informatikai adattárolás területén elkerülhetetlen.

A Backup Management programmal a kliensgépek mappáit vagy teljes meghajtót menthetjük a felügyelői szerverre. A mentési lehetőségek részletesen teste szabhatók. Lementethetünk csak bizonyos file-típusokat, meghatározott mappáktól stb. A mentési feladatot ütemezhető: történhet például óránként, hetente egyszer, de azt is előírhatjuk, hogy közvetlenül a kliens bekapcsolása után történjen meg. Ha a kliensek és a felügyelőszerver között modern kapcsolat van, a mentés TCP/IP kapcsolaton keresztül is elindítható.

Mit lehet összefoglalva mondani a Unicenter Desktop Managementről? Jól átgondolt termékekkel sikerült a CA fejlesztői gárdájának egy csokorba gyűjtenie. Talán ez lesz az a szoftverrendszer, amelynek alkalmazása

A Backup Management: lementhetünk mappákat, bizonyos file-típusokat, egész meghajtót

a közepes és kisebb vállalatoknak is elfogadható alternatívát jelent a rendszerfelügyelet bevezetéséhez. Manapság az informatika rohamos fejlődése miatt elengedhetetlen az eszközeink átgondolt felügyelése. Ráadásul a Unicenter Desktop Management feladata nem merül ki a szűkebb értelemben vett felügyeletben, hanem sok segítséget nyújt a beruházások tervezéséhez is.

Windows-alapú felügyelet

Bartók Nagy János

Bevezetésképpen nézzük, mit kell tudnia egy korszerű felügyeleti eszközcsoportnak! Menedzselnie kell a nagyvállalati intranetet, a szerverekkel és a rajtuk futó alkalmazásokkal (alkalmazás- és rendszerfelügyelet, valamint mentés-helyreállítás); a végfelhasználók gépeit (desktopmenedzsment), legyenek azok akár a belső vállalati intraneten, akár valami külső hálózaton; valamint azt az infrastruktúrát, ami ennek a két világnak a kapcsolatát megteremti, beleértve a hálózatokat éppúgy, mint a Web-kiszolgálókat, vagy éppen tűzfalakat (hálózati felügyelet, Web-menedzsment, biztonsági felügyelet). Komplex nagyvállalati rendszernek elvárás, hogy a nagy költséggel kialakított felügyeleti eszközök a nem műszaki szakembereknek is értelmezhető információkat biztosítsanak, amelyek alapján megítélhető az informatikai szervezet munkája, kézben tarthatóak hatékonysági mutatói és költségei.

A szolgáltatásfelügyelet (IT service management) a hagyományos felügyeleti eszközökre építve biztosítja ezeket a funkciókat – ez a felügyeleti funkciók legmagasabb szintje, gyakran szervesen egybeépülő a hibajejelentésekkel feldolgozó helpdesk menedzsmenttel.

Átfogó felügyeleti kínálat

Számtalan felügyeleti rendszer található a piacon. Ezek közül a legtöbb egy-egy speciális problémára, mások többé-kevésbé a fent vázolt teljes infrastruktúrára kínálnak felügyeleti megoldást.

Az OpenView az utóbbiak közé tartozik, gyakorlatilag teljes felügyeleti portfóliót kínál.

A teljes körű felügyeleti megoldásokat kínáló gyártók közül sokan a

Most következő ötrészes cikksorozatunkban a Windows alapú környezetek felügyeletét biztosító HP OpenView szoftvereket mutatjuk be.

keretrendszerű megközelítést alkalmaznak, amelynek során az összes felügyeleti funkció egységes keretrendszerbe épül be. Ez a megoldás elegáns és átgondolt tervezés esetén lényegesen egyszerűsítheti az egyes funkciók közti együttműködést – hátránya a komplex és időigényes telepítés. A HP más utat választott: az építőköccs elvű megközelítés lényege, hogy az egyes elkülönülő funkciókat önállóan

a mindenkori legsürgetőbb igényeinek megfelelően bővítheti. Ugyanilyen fontos, hogy az egyes funkciók tervezésénél nem kell semmilyen keretrendszer megközítését figyelembe venni („mindenből a legjobbat” elv).

Ennek is következménye, hogy az egyes OpenView termékek elismert a legjobbak között szerepelnek – a szaksajtó, a felhasználói visszajelzések és a piaci részarányok alapján egyaránt.

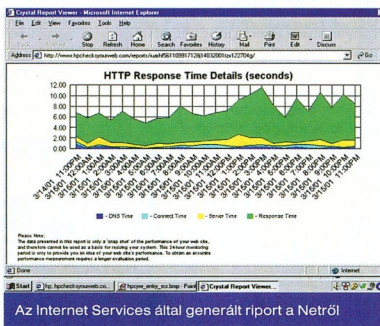
Hálózatfelügyeletlő a mentésig

Az OpenView termékcsalád egyik fő erénye skálázhatósága: mind nagyvállalat, mind kis- és középvállalati környezetben használható, és igény szerint bővíthető.

A kis- és középvállalati, Windows-alapú környezetek felügyeletére a HP az OV Express csomagot ajánlja, amely három OpenView terméket foglal magában, kedvezményes áron. A Network Node Manager a LAN és WAN hálózatokat, valamint SNMP menedzselhető eszközök felügyeletét biztosítja. Az OmniBack II a Windows- és a NetWare-alapú rendszerek mentését és helyreállítását teszi lehetővé, beleértve az adatbázisok és alkalmazások on-line mentését, és a windowsos rendszerek „egy gombos helyreállítását”. Végül a ManageX a windowsos szerverek rendszer- és alkalmazásfelügyeletét végzi, gondoskodik az operációs rendszer és az alatta futó alkalmazások felügyeletéről, a hibák elhárításáról. Fontossága miatt két témáról lesz még szó sorozatunkban, a helpdesk és a szolgáltatás-szint-felügyeletet biztosító Service Desktről, valamint a netes szolgáltatásokat nyújtó szervereket monitorozó Internet Servicesről.

Az Internet Services szolgáltatásainak kipróbálására nem is kell a következő cikkek megjelenéséig várni. Ha valaki meglátogatja a www.hpcheckyourweb.com/ címet, és ott regisztrálja magát, az Internet Services által generált riportot kap, ami a megadott Net-hely egynapos elemzését tartalmazza.

A legfontosabb OpenView szoftverek, köztük a sorozatunkban bemutatandó termékek kipróbálásra letölthetőek a www.openview.hp.com/seetrybuy/try/index.asp címről.

megvásárolható és telepíthető termékek biztosítja, amelyek mindenféle keretrendszer nélkül, szabványos interface-eken keresztül kommunikálnak egymással. Ez megoldja az integrációs problémákat – a felhasználót ugyanis rendszerint nem igazán érdekli, hogy egységes vagy különálló programok végzik el a kívánt feladatot, a lényeg az, hogy ha adatcsere van szükségük egymás közt, azt a felhasználó számára transzparens módon véggezzék el.

Az építőköccs elvű megközelítés ugyanakkor számos előnyt nyújt. A legfontosabb, hogy az egyes termékek funkcionalitása jól körülhatárolható, ezért a legkomplexebb szoftver telepítése se tart néhány napnál tovább, ennek befejeztével azonnal használható felügyeleti eszköz birtokába jut a felhasználó, aztán

- <http://softwareproducts.hp.com>
- <http://openview.hp.com>
- www.hpcheckyourweb.com
- www.ovforum.org

WPCAD 4.1
Ipari elektrotechnikai tervezőszoftver

Magyar verzió

Támogató cégek...

ABB ALSTOM
KONTAVILL
KAWETRA MOELLER
RITTAL PHOENIX CONTACT
SIEMENS
Weidmüller
Die Intertec Partner

...és még sokan... elektronikus katalógusokkal
- 50 000 tétel

http://www.mdkft.hu
Tel/Fax:(36-1) 220 5596

Kiszármagok forgalmazója:
MD-Mérmék Iroda Kft.
1142 Budapest, Kacsóh P. ut 141/A

Ha előfizet olcsóbb!

1 évre 11424 Ft,
fél évre 5712 Ft.

Telefon: 349-4768,
e-mail:
terjesztés@vogel.hu

WACOM

graphire.
és
intuos
INTELLIGENT GRAPHICS TABLET SYSTEM

Nagyfelbontású, nyomásérzékeny grafikus táblák

Graphire: 512 nyomásérzékenységi szint, 1000 lpi felbontás, vezeték nélküli radirfunkciós toll és eger
Intuos: 1024 nyomásérzékenységi szint, 2540 lpi felbontás, döntésszögérzékenység, vezeték nélküli ceruzák, tollak, egerek széles választéka

A WACOM termékek kizárólagos magyarországi forgalmazója a Mikropo Kft.

MIKROPO
RENDSZERHÁZ

www.mikropo.hu
info@mikropo.hu

1065 Budapest, Dessoewffy u. 41.
Tel.: 428 6010 * Fax: 269 0151

NABUCO
NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION

MICROTEST

Szeretne egy cat. 5, 5E, 6, 7 hálózatot letesztelni?
Lepje meg magát egy régen áhított OmniScannerrel.

OmniScanner2

gyors, pontos, sokoldalú

- Single- és Multi Mode Fiber egy adapterrel
- Mentés 10000 Autotest-ig
- Link Adapterek cat 6-os AMP, IBM, Lucent, Panduit, CDT stb. kábelrendszerek számára.

Mért értékek:
Next, ELFEXT, Return Loss, Wiremap, hossz, csillapítás, PSNEXT, ACR, PSACR, PSFLEX, ellenállás.

Magyar Microtest Distributor
NABUCO Kft. 1033 Budapest, Sorompó u. 1. Tel.: 436-0730 Fax: 436-0749

Adathegyekkel küzd?

Ezernyi CD-ROM és Zip-lemez tornyosul a polcain?
Digitális fotók, állományok milliói között kell megtalálnia amit keres?

A hatékony megoldás:

Tri-CATALOG 4

Elég egyetlen alkalommal katalogizálnia!
Ezután mindig könnyen és gyorsan megtalálja a keresett állományt, anélkül, hogy bármelyik lemezét behelyezné a meghajtóba!

A Tri-CATALOG 4 jellemzői:

- Kortátlan számú kötet illetve állomány,
- Rendkívül gyors működésű, tömör adatbázis,
- Az állományok és a kötetek is kategóriákba sorolhatók,
- Tematikus keresés,
- Több adatbázis kezelésének lehetősége,
- Adatbázisok megosztása több felhasználó között,
- PICT, TIF, JPG, EPS, GIF, PNGT és BMP fájlok megjelenítése,
- A nézőképek mérete 48x48 pixeltől 256x256 pixelig beállítható,
- Kedvező ár!

A Tri-CATALOG angol nyelvű kiadása Win és Mac változatban letölthető és megvásárolható a következő címen:

www.proimage.hu
Hamarosan jön a magyar nyelvű kiadás!

Clíé lesz a PDA piac?

Sony

A Sony Electronics két új Clíé PDA-t jelentett be. Egy olcsóbbat (a PEG-S320 ajánlott ára 200 USD körül alakul), és egy drágábbat, a PEG-N610C-t (400 USD). Mindkét gép 33 MHz-es Motorola Dragonball VZ processzort, és 4 Mbyte-os flash memória mellett 8 Mbyte RAM-ot tartalmaz. Operációs rendszerük is azonos, Palm OS 4.0.

A két új Clíé közötti lényegi különbség az érintőképernyő paramétereiben lehet fel. Az N610C kijelzője 320x320 képpont megjelenítést teszi lehetővé, 16 bites színmélységben, míg az S320-asé csak 160x160-at, monokróm színvilágban. Mindkét új Clíé képes USB porton keresztül kommunikálni PC-

Sony Clíé PEG-S320: a monokróm modell

vel. A gépek lapunk megjelenésével egy időben kerülnek piacra. (RGY)

www.sonystyle.com/vaio/clie/peg_s320_index.htm
www.sonystyle.com/vaio/clie/peg_n610c_index.htm

Francia mobil vihar

Alcatel

A mobil eszközöket gyártó francia Alcatel sanyarú időköt él mostanság. Június végén – nagyjából egy időben a holland Philips Electronics-szal – azon szándékának adott hangot, hogy megváltják gyártással foglalkozó üzlet-

Hogy a váltás zökkenőmentes legyen, a teljes európai mobiltelefon-gyártását kihelelyezi (outsourcing) a szingapúri székhelyű Flextronics-nak, amelynek neve ismerősen csenghet olvasóink fülében, hiszen nemrég az Ericsson is hasonló outsourcing megállapodást kötött vele.

A tranzakció nyomán a Flextronics átveszi az Alcatel 830 főt foglalkoztató lavali üzemet, amely az elképzelések szerint a cég GSM-telefontgyártásának a fellegvára válik. Végül szintén július elején derült ki, hogy az Alcatel megváltik egyesült államokbeli dolgozóinak 16%-ától, mintegy 2500 főtől. Bezárja raleigh-i gyárüzemét, ahol ezentúl már csak fejlesztéssel foglalkozik. Az Alcatel vezetősége amúgy további 900 ember elbocsátását tervezi az USA-ban. (RGY)

www.alcatel.com

Alcatel: ha kirúgtak, heverészhetsz

ágától. Megegyezett a Sanmina Corporationnel, hogy eladja neki az Egyesült Államokban, Texasban található, 30 ezer négyzetméter alapterületű gyártóüzemét, ahol 450 főt foglalkoztat. Az üzletkötés várhatóan szeptemberben lesz a végső fázisba, ettől kezdve a francia cég már csak a termékei tervezésével foglalkozik majd.

Duplán hordozható MP3-lejátszó

Asusitek

Az Asus unikumnak számító szolgáltatással felvértezett noteszgépet dobott piacra, T94 néven. A 2 kg-nál is könnyebb gépben 1 GHz-es mobil Pentium III dolgozik az ugyancsak Intel i815EM chipcsalázt meglovgolva. Integrált i752-es grafikus vezérlő, valamint a LAN- és a Firewire-vezérlő is a T94 szolgáltatásainak részét képezi (emelttel nyilván rendelkezik valamilyen fedélzeti audiovezérlővel is, de erről a

híradások nem szólnak). Ez idáig semmi meglepő, viszont a noteszgép magában rejt egy kivehető, saját energiaforrással rendelkező MP3-lejátszót is. Ez az eszköz 32 vagy 64 Mbyte-os flash memóriakártyán tárolja a zeneszámokat, illetve USB csatlón keresztül onthetők belé a dallamok. (RGY)

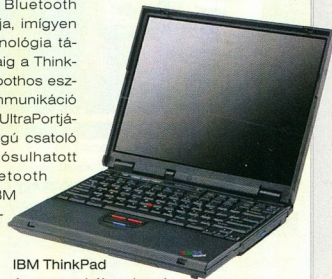
www.asus.com.tw/product/Notebook/index.html

Bluetoothos noteszek

IBM

Az IBM bejelentette, hogy az elkövetkezendő negyedévben a csúcsgenerációs ThinkPad A sorozatú noteszgépeit beépített Bluetooth antennával szállítja, így bizonyos távműködésű támogatást. Ez idáig a ThinkPadek és a bluetoothos eszközök közötti kommunikáció csak az előbbieknél UltraPortjára illesztett kihágó csatló segítségével valósulhatott meg. Bár a Bluetooth technológiát az IBM mellett még nagyon sok cég támogatja, az utóbbi hónapokban mégis komoly csapás érte, ugyanis a Microsoft – egyelőre – kihagyta a közeljövőben piacra kerülő Windows XP-ből a technológia támogatását. Mindemellett a technológia elterjedését a technikai problémák is ne-

hezítik. Mint arról nyár elején beszámoltunk, a Cebiten kiderült az is, hogy a mindenki által szabadon használható

IBM ThinkPad A sorozat: kék radarral

2,4 GHz-es frekvencia bizonyos zavarja a bluetoothos készülékeket. (RGY)

www.pc.ibm.com/us/thinkpad/index.html

Új területek meghódítása?

NEC

Az NEC bejelentette, hogy egyelőre – az eleddig általa „megkímélt” kézisámítógépek piacára. Az NEC-féle

PDA-ban az Intel StrongARM processzora dolgozik, és Windows CE operációs rendszer fut. A tényleg egyaránt kezeli majd a Compact Flash és a Secure Digital kártyákat. Az év vége felé piacra kerülő PDA-val főleg az üzleti szektort célozza meg a cég. (RGY)

Tenyéren hordozott NEC

www.neccomp.com/product_line.asp?prod_line_no=4

TuX Szerverek

TuxOffice

A TuxOffice szerver ideális irodák központi fájl-, e-mail és fax szerver igényeinek ellátására. Lehetővé teszi a központi mentést, vírusellenőrzést. Előre telepítve a következő szolgáltatásokkal rendelkezik: DNS, DHCP, RAID, E-mail (SMTP, IMAP, POP3), fájl- és nyomtatószerver (Samba), víruskereső, RDBMS adatbázis szerver, Fax szerver (ISDN vagy analóg).

TuxWall

A TuxWall tűzfal az Ön hálózatának bástyája. Ötvözi a Linux csomagszűrő tűzfal funkcióit a legjobb opensource applikációs gateway rendszerekkel.

TuxWeb

A TuxWeb biztosítja mindazt, amit egy web-szerverről elvárhat: A világ legnépszerűbb http szerverét (Apache), SSL (https) támogatást, kényelmes és biztonságos tartalom kezelést (WebDAV), PHP és Perl programozhatóságot, SQL adatbázis szerveret.

A TuxWeb az első lépés az e-Business felé!

TuxNet

A TuxNet az Ön kapcsolata az Internettel. Akár analóg modemmel, ISDN-el vagy bérelt vonalon szeretne felkapcsolódní a világhálóra, a TuxNet ideális megoldás. Nem csak a kapcsolat technikai felépítését látja el, de tartalmaz proxy cache szervereket is, ami gyorsítja a böngészést, csökkenti a költségeket. Az egyszerű csomagszűrő tűzfal az alapvető biztonságáról is gondoskodik

Pilátus-Comp Kft.

Web: <http://www.linux-server.hu>

E-mail: pilatuscomp@linux.co.hu

Tel: (1) 2094279 Fax: (1) 2093520

1114 Budapest, Mórész Zs. körtér 3/a.

MAGYARUL-értünk*

119.900 Ft

Akciós (nettó) ár
a teljes konstrukcióra
-ajándék magyar
betűkészletekkel

*CoreDRAW 10 magyar felhasználóknak

CODRA Kft.

tel.: 481-2160 • www.corel.hu

Bp, Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080
Fax: 384-7082

AutoCAD LT 2000i	212.440/57.550
AutoCAD 2000i Hun/Eng	636.010
Acrobat 5.0/Upg.	119.700/47.500
PhotoShop 5.0 Hu.	246.050/103.550
PhotoShop 6.0 En.	303.050/100.700
Delphi 6.0 Std./Prof.	37.500/358.400
C++Builder 5.0 Std./Prof.	36.800/201.900
CorelDraw10 / upgr.	118.500/109.000
Flash 5.0	147.250/55.100
Win 98/Win Mill Hun. OEM	30.680
Windows 2000 Hun/ OEM	49.380
Win 2000 Server Hun. 5 User OEM	257.040
Win 2000 SBS Hun. 5 user OEM	345.070
Office 2000 SBS Hun. OEM	90.610
Office 2000 Prof. Hun. OEM	105.170
Works 2000 Hun. OEM	8.820
Novell 5.1 SBS 5 user OEM	219.090
Novell 5.1 SBS 1 user add on OEM	16.500
Novell NetWare 5.1+ 5 user	hívjon
Norton System Works 2001	24.900
Norton System Works 2001 Prof.	33.100
Norton Antivirus 2001 Hun	13.200
VirusBuster 1 user	17.830
McAfee VirusScan 5.1	9.100
F-Secure/F-Prof/ 1/10 user	32.760/173.700
Suse Linux 7.2 Prof. Hun	15.600
Mandrake Linux 8.0 ST	7.450
Mandrake PowerPack	15.480
Red Hat 7.1 DeLuxe Új	28.910
ACDsee 3.1	18.670
WinZip 8.0 Win95/98/NT	11.560
Paint Shop Pro 7.0	32.140
Windows Commander	11.000
Arj 2.7	16.820
Nero 5.5 OEM	4.000
DeFacto Software leltár 25 user	75.000
Cristal Reports 8.5 Pro	125.960
Video Studio 5.0 Wex/NT	33.280
Recognita 5.0 *Mobimouse	36.280

<http://www.gemofis.hu>
Az árak nettó árak. A 2. ár az upgrade ár.
Az árvaltoztatás jogát fenntartjuk!

ELTE TTK HALLGATÓI ALAPÍTVÁNY

Számítástechnikai
tanfolyamok
és vizsgaközpont

- Folyamatosan induló tanfolyamok
- Kéthetente vizsgalehetőség
- Pedagógusképzés
- Rendkívül kedvező árak

Következő kurzusindítás:

Április 30.

Jelentkezzen most!

266-34-32

1088 Budapest, Múzeum krt. 6-8., Gólyavár

Homepage: alapitvany.elte.hu - E-mail: oktatas@hali.elte.hu

SMS-kifejezések szótára

Oxford English Dictionary

Bár a szélsőséges nyelvvédők bizonyára még hallatják a hangjukat a kérdésben, egy biztos: az SMS-ekben használt rövidítések hivatalosan is polgárjogot nyertek.

Ennek jele, hogy a nagy hagyományoknak örvendő, és az angol nyelvterületen „kvázi szabványnak” tekinthető Concise Oxford Dictionary legújabb kiadásában már megtaláljuk a mobilos SMS üzenetekben használt rövidítéseket, illetve azok feloldását. E rövidítések többsége már az e-maillel és az IRC-kliszsekkel elterjedt, de polgárjogot szótár szintjén csak most nyertek. Olyan rövidítéseket találunk a szótár új kiadásában,

Oxford English Dictionary

OXFORD UNIVERSITY PRESS

Csaknem 150 év után SMS-szóccikkkel

mint a BTW (by the way), az IOU (I owe you), a HAND (have a nice day!) vagy a BBL (will be back later). Minden hiába – a nyelv megállhatatlannul változik. (RGY)

www.oed.com/public/inside/history.htm#future

Szabványos hullámmérés

ECES

Az Ericsson, a Motorola és a Nokia megállapodást kötött a European Committee for Electrotechnical Standardizationnal a mobiltelefonok által kibocsátott sugárzás szabványos méréséről. A megállapodásnak megfelelően ösztöli a mobiltelefonok használati utasításában újabb adattal találkozhatnak a vásárlók, mégpedig az SAR-rel (Specific Absorption

ni, hogy ezt csak a legkritikább esetekben érik el a készülékek (jellemzően 900 MHz-es hálón, alacsony teréror mellett, amikor nagyon erőlködniük kell). (RGY)

Mobilok sugárzásmérése: SAR-ügy

Rate), amely jellemző elnyelési rátát jelent. A gyártók nyomására a termékek dobozán nem kötelező feltüntetni az SAR értéket.

Az SAR az emberi test által elnyelt energia mértékét fejezi ki watt/kilogrammban. A hatályos európai normák 2,0-es maximum értéket engedélyeznek, ehhez képest a most forgalomban levő készülékek átlagos SAR értéke 0,5-1,5 között ingadozik. A gyártók a maximális értéket fogják közölni mindegyik telefontól, ám jó tud-

Simputer

Egy tudósokból és mérnökökből álló indiai csoport olyan kézisámítógépet fejleszt ki, amelyet írástudatlank is tudnak használni. A legutóbbi statisztikák szerint India lakosságának 35%-a írástudatlan. A fejlesztők szerint a Simputernek elnevezett kézisámítógép (Simple Computer) segítségével az analfabéták könnyebben felzárkóznak az írástudókhoz. A már elkészült első változat a letöltött Web-oldalakat kívánság szerint hindi, kannada vagy tamil nyelven olvassa fel.

A több mint egymillió lakosú Indiában nagyjából 2 millió számítógép üzemel, bár jó részük elavultnak számít. A Simputer hasonló egy szokásos Palmhoz, de némileg vastagabb, valamint erősebb processzort (200 MHz-es, 32 bites Intel StrongARM) és több memóriát (32 Mbyte DRAM + 24 Mbyte flash)

PDA analfabétáknak

rejt a szépen formált külseje. Azt, hogy mit kell felolvasnia egy letöltött Web-oldalról, az Information Markup Language (IML) segítségével határozza meg.

A Simputerhez minden felhasználó kap egy Smart card ot, amelyen előre be vannak állítva a személyes beállításai – e-mail-címek, sűrűn látogatott Web-helyek stb. A Simputer Web-helyéről többféle felhasználói program lesz letölthető, mire a kézigép piacra kerül. A 320x240 képpont felbontású mono LCD-vel szerelt, GNU Linuxot futtató kézigép megjelenését 2002 márciu-

Simputer – felolvassa a letöltött Web-oldalakat

sára tervezik. Ára kezdetben 150 angol font körül lesz. (ST)

www.simputer.org

Ímígyen szóla Zaurus

Sharp

A japán gyártó új, Zaurus nevű, multimédiás képességekkel felruházott palmtopja az Egyesült Államokban október körül, míg Európában előreláthatólag a jövő év elejétől lesz kapható. A kihúzható billentyűzetű tenyérgépen a Linux különleges változata

fog futni Java-támogatással. A Zaurus képes lesz hangok, zenék és videók lejátszására, ám úgy tűnik, hogy a Hálóat csak megfelelő mobiltelefon segítségével tudja majd elérni. (RGY)

www.sharp-usa.com

Toronydöntögetés

Orange

Korábban már Magyarországon is volt nézeteltérés mobilszolgáltató és a lakosság között a toronyépítések miatt. Többen tiltakoztak amiatt, hogy házuk közelébe vagy iskolák udvarára húzót fel adótoronyt a szolgáltató. A legtöbben a káros hatásoktól félték. Ezért lehet érdekes az alábbi, Angliában megtörtént eset.

Port Glasgow-ban az Orange nevű szolgáltató új adótoronyt állított fel – szerencsétlenségére egy játékszórter közelében. Ezt nem nézhette jó szemmel a helyi MAM csoport (Mothers Aga-

inst Masts – Anyák az Adótoronyok Ellen), és azonnal beadványt nyújtottak be az illetékes szervekhez a bázisállomás eltávolítását kérve. Beadványuknak nem volt foganatja, ezért egyszerűen ledöntötték a toronyt. Bár a rendőrségnek egyelőre nincs bizonyítéka arra vonatkozóan, hogy kik a tettesek, nagy valószínűséggel valóban a MAM aktivistái állnak az eset mögött. Az ügyben még tart a nyomozás. (RGY)

www.orange.co.uk/index.html

Ericsson,
Motorola, Nokia,
Siemens

Mobil- játékok fóruma

Az Ericsson, a Motorola, a Nokia és a Siemens bejelentette Mobile Games Interoperability (MGI) Forum kezdeményezését, amelynek célja, hogy a mobil hálózatok szerverein működő játékokhoz egymással kompatibilis specifikációk készítését segítse elő.

Az MGI Forum a Universal Mobile Games Platform nevű kezdeményezésből nőtte ki magát.

Célja egy globális szabvány meghatározása, valamint olyan hitelesítési eljárás kidolgozása, amely a szabvány széleskörű elterjedésében játszana szerepet.

Az MGI Forum együttműködik a megfelelő szabványügyi hatóságokkal és fórumokkal, amelyeknek ajánlásokat fogalmaz meg azért, hogy nyitott környezetet tudjon biztosítani a mobiljátékok fejlesztéséhez.

Az MGI Forum a szoftverfejlesztő eszközterületek (Software Development Kit, SDK) és a játéklejlesztők számára fontos további eszközök fejlesztése céljából az eszköztár-fejlesztő cégekkel is szorosan együttműködik.

Hogy a specifikáció a mobiljáték üzletágban érdekelt felek mindegyikének megfeleljen, a fórum várja a játékképző és -fejlesztők, játéklejlesztő-forgalmazók, játékos és mobilhálózat-szolgáltatók, kiegészítőeszköz- és infrastruktúra-forgalmazók, valamint szolgáltatásintegrátorok csatlakozását, amiről a lenti címen kérhető információ.

Nokia

Az új Kommunikátor

A Nokia 9210-es új Kommunikátora a harmadik generációs mobil kommunikációs technológia sok fontos elemét, például a nagy felbontású színes képernyőt, a nagy átviteli sebességű mobil elektronikus levelezést új kezelőfelülettel és olyan multimédia-szolgáltatásokkal ötvözi, mint a videoklipek lejátszása.

A Kommunikátor a legelterjedtebb Microsoft és Lotus alkalmazásokat, például a Microsoft Office program-

jait, továbbá a Java-alapú programok használatát támogatja. Nagyobb és

Nokia 9210:
3G-s mobil kommunikáció már ma

korábbi változatához képest továbbfejlesztett billentyűvel, a bővíthető szoftverek és tartozé-

Compaq Computer

Zseb-PC, amely zsebre vág

A Compaq Computer Corporation arról adott hírt, hogy iPaq Pocket PC-jében egyre inkább a következő generációs internet-hozzáférés motorját látja, ugyanis a második negyedéves közel félmillió darabot adott el belőle, ami a Compaq egyértelmű vezető szerepét bizonyítja a Windows CE-s piacon a Gartner Dataquest 2001 második negyedéves előzetes adatai alapján.

Egyre több új és upgrade-elni kívánó felhasználó vágyik jobb üzenetkezelési tulajdonságokra, például e-mailekhez, SMS-ekhez, drót nélküli hálózatokhoz való hozzáférésre, illetve a PDA mobiltelefonnal történő integrálására – állítja a Gartner Dataquest számítógépes platformoknál foglalkozó globális csoportjának főelemzője. – Becsléseink szerint az iPaq Pocket PC a második negyedévi árbevételek alapján megelőzte a Palmot.

Szerintünk ez nagyrészt annak tudható be, hogy jobban összekapcsolható a Microsoft programjával, így az Outlookkal, a Worddel és az Excellel, ráadásul multimédiás lehetőségekben és játékokban is nagyon erős.

iPaq Pocket PC:
nagyon sokoldalú digitális személyi titkár

A tavaly piacra dobott Compaq iPaq Pocket PC upgrade-elhető a későbbi Pocket PC szoftverekre, ami szintén növeli a vonzerjét. Az iPaqot kiváló tulajdonságai, valamint élénk, nagy

felbontású, bármilyen fényviszonyok között jól látható színes képernyője miatt a Guinness Világrekordok Könyve a világ legerősebb PDA-jaként tartja számon.

www.compaq.com
/products/iPAQ
www.compaq.hu/depot

kok széles választékával a készüléket a legigényesebb mobilszakemberek és vállalati felhasználók elvárásainak megfelelően készítették.

Az Európában, Afrikában és Ázsiában kapható, 900 és 1800 MHz-es frekvenciasávban üzemelő készülék tömege 244 g, mérete 158x56x27 mm, 4–10 órás beszélgetési és legfeljebb 230 óra készenléti időt nyújt. Kijelzője 4096 szín megjelenítésére képes. Fontosabb szolgáltatásai a mobil elektronikus levelezés, a szövegszerkesztő, táblázatkezelő és bemutatókészítő alkalmazások futtatása, nagy sebességű WWW- és WAP-hozzáférés, valamint a mobil multimédia.

www.nokia.hu

Ericsson, EDS

Mobilitás vállalatoknak

Az Ericsson és az EDS globális stratégiai üzleti megállapodást írt alá, amely tovább erősíti meglévő üzleti kapcsolatukat. Ennek értelmében az EDS megvásárolja az Ericsson különböző mobil eszközeit, illetve szoftvereit, és integrálja azokat vállalati megoldásokba és szolgáltatásokba.

Ezek közé tartozik például az Ericsson Virtuális Iroda (EVO) szoftvere, amely lehetővé teszi, hogy a mobilkészülékek használói hozzáférjenek az olyan vállalati LAN-alapú rendszerekhez, mint az e-mail, a határidőnapló, a címlista és az intranet. Az Ericsson bekerül az EDS által előnyben részesített azon szállítók körébe, amelyek az IP-t (Internet Protocol) és a hangátviteli képességeket egyesítők, azaz konvergencia technológiákat alkalmazó mobilkészülékeket kínálnak. Ilyen eszköz lesz az Ericsson R380 Smartphone mobiltelefonja, amely digitális személyi asszisztensként használható, illetve a Bluetooth technológiát alkalmazó legújabb Ericsson készülékek is.

www.ericsson.com
www.eds.com

mgif@mchp.siemens.de

Targus USB Optical Mini Mouse

Piros szemű kisegér

Nagy Zoltán

Sokan nem tudnak megbékélni a noteszgépek beépített egérezérlőjével – legyen az tapipad, hanyattgér, vagy más megoldás. Ezért aztán ott lapul a noteszgép mellett egy hagyományos, nagy egér, a hozzá való egérpaddal, hiszen kényes a talajra a kis rágcsláló.

Ritka háziállat a Targustól: egy fekete egér

A Targus kisegere hasznos háziállat. Jóval kisebb, mint a hagyományos egerek, másrészt nem válogatós az asztalok tekintetében.

Ezt annak köszönheti, hogy nem görgővel, hanem optikai elven működik, így neki is pirosan világít a köldöke (ez a fajta egér ott hordja a szemét :). Telepítése roppant egyszerű, nincs igénye extra meg-

hajtóprogramra, csak be kell dugni az USB csatlakozóba, és kész.

Ha valakinek olyan „elavult” a gépe, hogy nincs rajta USB, semmi probléma, mert a csomag tartalmaz egy USB-PS/2 átalakítót is.

E kicsiny egér elsőre szokatlan lehet annak, aki nagy egérhez szokott, de még mindig jobb, mint egész nap a tapipadot simogatni.

Precízen lehet vele irányítani az egeret, és nem megvetendő a görgő kényelme sem – ugyanis ezzel is felruházták. Bruttó ára 9875 Ft, a garancia 1 év.

➔ **Crito Co.** ☎ 349-2624
➔ www.crito.com

Handspring VisorPhone
Visorba beszélék

Nagy Zoltán

A Handspring Visor egyre népszerűbb helyettesítője az eredeti Palm gépeknek, hiszen kedvezőbb ára ellenére semmivel sem nyújt kevesebb szolgáltatást – sőt, sokkal inkább bővíthető Springboard modulokkal.

Már tavasszal, a Cebiten találkoztam a VisorPhone modullal, amely a nyár végétől hazánkban is elérhető. Az eszközzel igazi mobiltelefon-

tudtam csinálni a Visor gépemből – a kollégák érdeklődve figyelték, amint sűrűn a fülemhez emelem a gépet, és még beszélék is bele.

A VisorPhone „telepítése” egyszerű: csak bele kell dugni a foglalatba.

A kezelőprogramok a telefon memóriájában vannak, így nem foglalnak helyet a Visor memóriájából. Eddig csodálkoztam, miért van mind egyik Handspring gépbe mik-

rofon építve – most már tudom, hogy az ilyen kiegészítők részére.

A VisorPhone önmagában nem működik – ha kihúzom a gépből, automatikusan kikapcsol.

Tápellátását saját akkumulátora biztosítja. Van saját kapcsolója, tehát nem kellett attól félnem, hogy ha kikapcsolom a Visort, nem tud fogadni hívásokat. A telefonon emellett két gomb és egy kapcsoló van még: eggyel a tárcsázót, eggyel az SMS-kezelő programot lehet a képernyőre csalni, a kapcsolóval pedig két csengetési mód között lehet választani.

A telefon használata egyszerű. Közvetlenül is bepötyöghetjük a számokat, de sokkal egyszerűbb gyorsíró gombokat létrehozni – ezeket

Az SMS-ek olvasása, írása hasonlóan kényelmes. Az üzenetek a Visor saját memóriájában kapnak helyet, így elfelejtettem a SIM kártya korlátait.

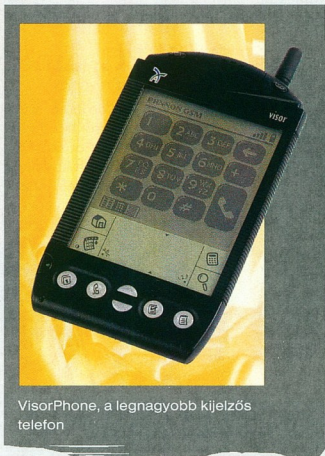
Az írást előre definiálható sablonszövegek (például üdvözlés, hívjal fel, nem tudok menni, elköszönés stb.) könnyítik, de egyébként is a tollal még mindig gyorsabban, egyszerrebben lehet szöveget írni, mint a normál telefonok számbillentyűzetén pötyögve.

A telefonba épített szoftvereken kívül Internet-böngésző és levelezőprogram is érkezik CD-n, ezeket a Visorra lehet telepíteni.

A Blazer böngésző a hagyományos HTML oldalak mellett a WAP-szabványúakkal is elboldogul, csökkentve ezzel az on-line időt (már ha van WAP-on számunkra érdekes oldal).

Az adatátviteli sebesség sajnos csak 14,4 kbit/s, és a modul nem ismeri sem a HSCSD-t, sem a GPRS-t.

A sok jóba némi bosszúság is vegyül. A Visor konstrukciójából fakad, hogy ha Springboard modul van hozzá illesztve, akkor a fedélét nem lehet felrakni. Így viszont a kényes

VisorPhone, a legnagyobb kijelzős telefon

csak meg kell nyomni, és már indul is a hívás. Ugyanígy lehet a hívástörténeti listából vissza- vagy újrakívni valakit. Itt nincs vége a lehetőségeknek, hiszen a címlistában több száz potenciálisan hívható telefonszám van. Ezeket is könnyen fel tudom hívni, csak rá kell mutatnom a tollal a listában a hívni kívánt személy telefonszámára, és egy kiugró ablak máris felkínálja, hogy tárcsázom vagy SMS-t küldjék neki.

Ha több száma van az illetőnek, akkor azok közül is választhatunk.

kijelzőhöz bármilyen hozzáférhet a zsebben, illetve akaratlanul is elindíthatunk hívásokat, például a gyorsírást.

A VisorPhone ára még nem ismert, de várható, hogy ez is meg fog jelenni a kedvezményes készülékek listájában a GSM-szolgáltatóknál a Visorral együtt, ami azt jelenti, hogy egy jó kétszámjegyű telefon, valamint kiváló kézi-számlátógépet kap, aki ilyet vesz.

➔ www.imc.handspring.hu/SB/SB_comm.html

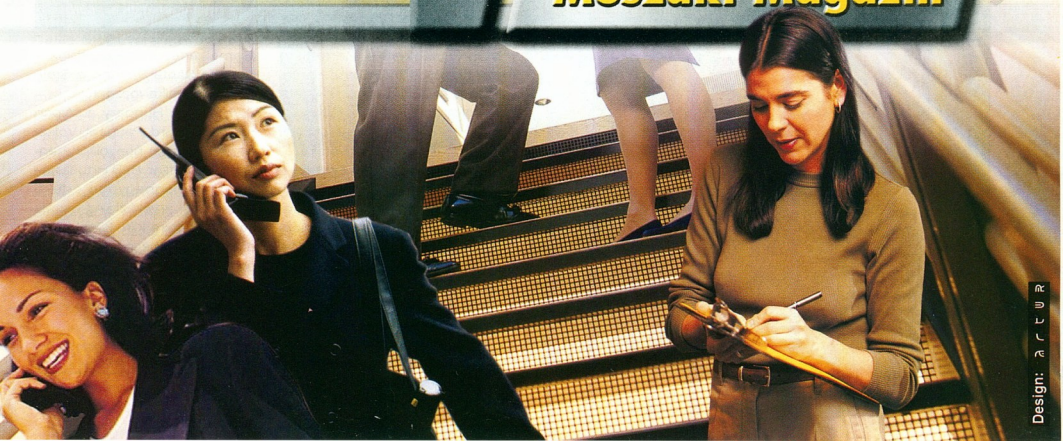

**A LEGTÖBB INFORMÁCIÓT
TŐLÜNK KAPJA!**

MM

Műszaki Magazin

Compaq Magyarország Húsz Alpha server a felsőoktatásnak

A Compaq Computer Magyarország Kft. a Magyar Tudományos Akadémia épületében dr. Pálíknak József oktatási miniszter jelenlétében adta át azt a 20 nagy teljesítményű, 64 bites Alpha servert, amelyekre a márciusban meghirdetett pályázat jelentkezettek a hazai felsőoktatási intézmények. A pályázatok közül az Oktatási Minisztérium és a Compaq Magyarország szakembereiből álló bizottság választotta ki a 20 nyertest – 6 budapesti és 14 vidéki felsőoktatási

egyetműködbe – a pályázatok résztvevő felsőoktatási intézményeknek lehetőségét nyújt az Oracle Campus programban való részvételre, amelynek keretében a felsőoktatási intézmények akár 98%-os kedvezményrel is hozzájuthatnak az Oracle adatbázis-kezelő és alkalmazásszerver szoftvereinek használati jogához.

A Compaq Magyarország számos program keretében évek óta jelentős lépéseket tesz a magyar felsőoktatási technikai adottságainak javításáért. Többek között ez

Az Alpha serverek átadása a Magyar Tudományos Akadémián

intézményt. Az átadott AlphaServer DS20 gépek összetérke meghaladja az egymilliárd forintot.

A Compaq az AlphaServer DS20-as serverek – valamint a rajtuk futó Compaq szoftverek – térítésmentes használati jogát biztosítja a nyerteseknek az eszközök átvételétől számított 3 éves időtartamra. Ezt követően a Compaq – az Oracle Hungary Kft.-vel

évi elején alapított professzori tudományos és diákösztöndíjakat a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, márciusban pedig a hazai informatikus-képzés két meghatározó intézményének adott két Compaq szuperszervert.

➔ www.compaq.hu

➔ www.compaq.com/alphaserver

Magazinunk ezen a nyáron a People Team Alapítvány szám-béki nyelvi és PC-táborait is támogatta. Felvételünk a második turnus idején készült, és a számítécs csoport tagjai láthatók rajta, akik megnyerték a Counter-Strike-bajnokságot

➔ www.peopleteam.hu

Marketline Sikeres on-line aukciók

Egyre több nagyvállalat veszi igénybe a Marketline elektronikus piacter on-line aukciós szolgáltatását eladási és beszerzési szándékkal egyaránt. A szervező vállalatok a beszerzési aukciók során az árak jelentős csökkenését, nagyobb piaci versenyt és szélesebb kínálatot, ezáltal számottevő megtakarítást, értékesítési aukcióikon pedig magasabb eladási árakat érhetnek el. A Citibank és a Westel után a Matáv, az Axelero, a Stollwerck és a Visteon Hungary vette igénybe sikerrel a közelmúltban a Marketline on-line aukciós szolgáltatását. Az elektronikus árverésen az aukció szervezője által megjelölt tételekre a meghívottak on-line módon tehetnek ajánlatokat, és a mindenkorilegjobb árat az összes résztvevő azonnal láthatja. Az Internetre épülő vállalatközi kereskedelem jelentős állomásaként a

szervezőinél is igénybe akarja venni a Marketline szolgáltatását.

A Stollwerck aukció a Marketline Net-helyén két érdekességgel is szolgált. A kereskedésként meghívott beszállító ezúttal kizárólag külföldi (német, olasz, osztrák és spanyol) cégek voltak, valamint az aukciók átlépték az irrodai beszerzések termékkörét is, minthogy stratégiai jelentőségű termékek (alapanyag, illetve egyedi csomagolóanyag) beszerzésére folyt a licit. A kereskedés nyelve a külföldiek részére az angol volt – míg a Stollwerck ugyanazt az aukciót magyar nyelven nézte végig –, az árakat pedig német márkában adták meg.

– Valóban jelentős árcsökkenési tartalmak vannak ebben a beszerzési módban. Ez mindjárt az elején kiderült, hiszen körül 15%-os megtakarítást értek el alig negyedóra alatt, holott a második félére e termékeknek

Az Alpha serverek átadása a Magyar Tudományos Akadémián

intézményt. Az átadott AlphaServer DS20 gépek összetérke meghaladja az egymilliárd forintot.

A Compaq az AlphaServer DS20-as serverek – valamint a rajtuk futó Compaq szoftverek – térítésmentes használati jogát biztosítja a nyerteseknek az eszközök átvételétől számított 3 éves időtartamra. Ezt követően a Compaq – az Oracle Hungary Kft.-vel

évi elején alapított professzori tudományos és diákösztöndíjakat a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, márciusban pedig a hazai informatikus-képzés két meghatározó intézményének adott két Compaq szuperszervert.

➔ www.compaq.hu

➔ www.compaq.com/alphaserver

Marketline

Az Internet renék lehetőséget nyújt arra, hogy üzletet töltsön egy rendkívül dinamikus, fejlődő piacon. Az Axelero Internet- és Matáv csoport képviselőiben, az Accenture, a Compaq és a SAP által közösen kidolgozott elektronikus piacter, a Marketline elősegíti a vevők és szállítók közötti elektronikus kereskedelmet.

Mit kínálunk?

A portálon keresztül könnyen, minimális költséggel beszerzhetők a mindennapi üzleteléshez szükséges általános, nem stratégiai termékek, mint pl. számítástechnika, ruhadaraboztatási cikkek, mosdászék, karbantartási és tisztítószerek, utazási szolgáltatások, marketing szolgáltatások, stb. Itt az összes vevő és összes szállítóval kapcsolatosan lenyelt, analízisek, hogy merre az értékesítési lehetőségek leginkább szűkebb körben.

Virtuális piacter: nagyon kézzelfogható megtakarítások színtere

Matáv, elsőként a Marketline pár hónapos működése során, eladási aukciót is szervezett. Ennek során közel kétfélmillió forint értékben számítástechnikai eszközöket kínált megvételre.

Az Axelero, amely egyben a Marketline Rt. többségi tulajdonosa, négy sikeres aukciót bonyolított le májusban és júniusban irodaszerver-, illetve szórakoztatóelektronikai beszerzéseire. Az egy-egy óras kereskedések során a megjelölt kiinduló árhoz képest átlagosan 20%-os megtakarítást ért el, ezért a jövőben stratégiai termékeire irányuló be-

áremelkedése számítottunk – mondta Sánta Sándor, a Stollwerck logisztikai igazgatója.

A Visteon Hungary autópári beszállító (Ford, Peugeot, Volkswagen, Toyota) bonyolította eddig a Marketline B2B virtuális piacterén a legnagyobb értékű beszerzési árverést. Az összesen 220 tételre kiírt, közel húszmillió forintos beszerzési aukció során kevesebb mint két óra licitálás alatt a legalacsonyabb beszerzési árhoz képest 7,27%-os megtakarítást ért el.

➔ www.marketline.hu

Nokia 6250-esek a készenléti mentőknek

Négy Nokia 6250-es mobil készülék a Magyar Katasztrófavédelmi Alapítványhoz tartozó Budapesti Készenléti Mentőszolgálat munkáját. Az ütős-, porés cseppálló Nokia 6250-es készülékek hívó segítői lehetnek a katasztrófahelyzetekben dolgozó mentőkutyusoknak.

Nokia 6250: por-, ütődés- és vízálló

– A Budapesti Készenléti Mentőszolgálat munkatársai mentési feladatokat látnak el, ezért munkájukhoz elengedhetetlen a szélsőséges körülményekben is zavartalan kommunikáció. A Nokia 6250-es telefonok strapabíró, tartós készülékek, kitűnően alkalmazkodnak munkakörülményeinkhez, így mentőkutyusaink nélkülözhetetlen segédeszközei lesznek – mondta a mobiltelefonok átvevője Borbély István, a Magyar Katasztrófavédelmi Alapítvány mentésszervezője.

– Nagyon örülünk, hogy segíthetjük a Budapesti Készenléti Mentőszolgálat munkáját. A Nokia 6250 igazán keménykötésű készülék – legbelső darabjától a borításáig úgy készítették, hogy nagyon sokat bírjon. A vastag borítás, a lapra szerelt áramkör kipárnázása, a cseppálló membránok, a fedőlapok illesztései és a többi, tartóságot célzó mechanikai megoldás mind azt szolgálják, hogy a mentési feladatokat végrehajtók mostoha körülmények között is élhessenek a telefon rendkívüli teljesítményével – mondta az átadás alkalmával Ménesi Zsolt, a Nokia Hungary Kft. marketingigazgatója.

➔ www.nokia.hu

IBM Magyarország

A legjobb alkalmazásintegráció

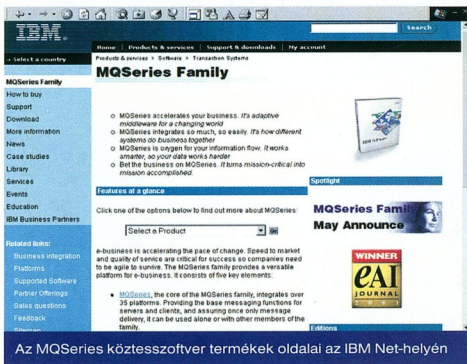
Az eAI Journal (e-Business and Application Integration Journal) a Keler Rt. nél működő, IBM MQSeries Integrator nevű integrációs brókerre épülő rendszert választotta a 2001. év legjobb alkalmazásintegrációs megoldásának (Best Application Integration Solution 2001).

– Az IBM MQSeries Integrator egyértelműen bizonyította az alkalmazásintegráció erejét. Lehetővé teszi a Keler Rt. számára, hogy fele anyai alkalmazással kétszer annyi összetett elszámolóházi tranzakciót kezeljen, egy valóban nemzetközi B2B környezetben – mondta David McGoveran, a döntőbizottság tagja. A több mint két éves kivitelezési munka eredményeként létrejött, világszínvonalú informatikai környezetben több mint 15 létfonosságú rendszer működik együtt valós időben, az MQSeries Integrator integrációs brókerszoftverén alapulva. A fennakadás nélkül működő rendszer állandó színelvonalú szolgáltatást nyújt a Keler Rt. ügyfeleinek.

Az eAI Journal az informatika alkalmazásintegrációs területnek legnevesebb nemzetközi folyóirata. A Keler Rt. (Központi Elszámolóház és Értéktár Bu-

dapest Rt.) 1993-ban alakult, tulajdonosai: a Magyar Nemzeti Bank (50%), a Budapesti Értéktőzsde (25%) és a Budapesti Árutőzsde (25%). Az IBM

ványként. Az IBM MQSeries Integrator az MQSeriesre épülő második generációs integrációs bróker. Egymástól eltérő logikájú, nyelvezetű és platformú,

Az MQSeries szoftvertermékek oldalai az IBM Net-helyen

MQSeries a legszélesebb körben használt üzenetcsatolt közteszoftvertermék, a nagyszámítógépektől a PC-kig több mint 35 platformon teszi lehetővé az alkalmazások közti információcserét. Kiemelkedő, 70% fölötti piaci részesedésre tett szert világszerte – az Open Application Group az MQS felületét, az AMI-t fogadta el szab-

lehetőségen távoli alkalmazások együttműködését valósítja meg. Képes az adat-és rekordformátumok közti különbségek áthidalására is, továbbá az XML-alapú adatkezelésre.

➔ www.ibm.com/hu
➔ www.eaijournal.com
➔ www-4.ibm.com/software/ts/mqseries/

Magyar Tartalomsgépjáratók Egyesülete

Nemzetközi jogi tanácsadás

Együttműködési megállapodást kötött a Magyar Tartalomsgépjáratók Egyesülete (MTE) és az Ernst & Young Szabó, Kővári, Tercsák & Társai Ügyvédi Iroda (E&Y), amelynek alapján utóbbi szakmai tanácsaival, nemzetközi tapasztalataival és széles körű jogi szakértésével segíti az egyesület munkáját. Ennek révén a magyarországi netes onszabályozás az eddigiénél is szélesebb körben hasznosítható a nemzetközi tapasztalatokat, a társasvezeteket és egyéb, a kérdéssel foglalkozó állami és európai szervezetek dokumentumait.

A jövőben az E&Y jogi iroda – az MTE jogi képviselőjével együttműködve – látja el az MTE által kiadott összes szakmai anyag jogi szempontú vizsgálatát. Teljes körű jogi támogatást nyújt a jövőbeni állásfoglalások, irányutmutatók kiadása során, az MTE-t érintő jogszabályokkal, jogszabálytervezetekkel kapcsolatos szakértői anyagokat készít, a jelentős, más nemzetek jogának, illetve a nemzetközi jogi tartalomsgépjáratást érintő szakmai történéséről folyamatosan tájékoztatja az egyesület tagjait, ebben a témában támogatást ad konferenciákon, egyéb rendezvényeken. Emellett jogi segítségét is nyújt az egyesületi szakmai és politikai fórumokon (különösen az Informatikai Kormánybiztos Hivatala és a Parlament Informatikai Bizottság előtt) való megjelenésekor.

Az MTE és az E&Y kiadványokkal, szakmai és szakértői anyagok publikálásával is elő kívánja segíteni a magyarországi Netgazdaság fejlődését.

➔ www.cgey.com

Web-központú operációs rendszer

A Novell hálózati operációs rendszerének legújabb verziója, a NetWare 6.0 szeptemberben kerül forgalomba. Béta változata – amelynek alapján már minden fejlesztésről pontos képet alkothatunk – augusztus elejétől hozzáférhető, és mire e sorok megjelennek, a cég magyar oldalairól is letölthető lesz.

Kis Endre

A NetWare 6.0 jelentős előrelépés a Novell One Net koncepciójának megvalósításában. Olyan szabványos protokollok köré épül, mint a HTTP, az XML, a WAP és a Java, így gyakorlatilag mindennel képes kommunikálni, amivel a felhasználó csatlakozik hisz. Ennél is nagyobb jelentőségű, hogy korábbi verzióitól eltérően immár egyetlen byte-nyi szoftvert sem kell telepíteni a kliensen ahhoz, hogy a NetWare 6.0 együttműködhessen vele. A felhasználónak csupán Internet-böngészőt futtató, tetszőleges platformot képviselő eszközre – például noteszgépre, kézikiszámítógépre vagy WAP-telefonra – van szüksége ahhoz, hogy a saját vállalati URL-jén keresztül bárholnét egyszerűen és biztonságosan elérhesse az általa használt programokat és adatfájl-eket – mindazt, amihez jogosult hozzáférni.

Napjainkban a vállalati szervereknek sokkal nagyobb elvárásoknak kell eleget tenniük, mint elődeiknek akár csak pár évvel ezelőtt. Már nem csupán a tengernyi és mindig tovább növekvő adatmennyiség tárolásáról és kezeléséről van szó. Az e-üzlet térhódítása arra készteti a vállalatokat, hogy hálózataikat – amelyeket korábban az iroda, a székház falai közé zárva tarthattak – megnyissák a Világháló előtt, és fiókrodákat, úton lévő alkalmazottakat, nem utolsósorban ügyfeleket szolgáljanak ki információval, erőforrásokkal vagy termékekkel a nap, a hét és az év minden percében, megbízható és biztonságos módon – ráadásul úgy, hogy mindennek a kézben tartása ne növeszen az eredeti üzleti tevékenységet háttérbe szorító és az ésszerűség határain túl költséges foglalatosságá.

A vállalatok a szüntelen rendelkezésre állás és a rugalmas méretezhetőség egyre szigorúbb követelményeinek olyan

költséghatékony megoldásokon keresztül igyekeznek megfelelni, mint a tárolóhálózatok – network-attached storage (NAS) vagy storage area network (SAN) – és a szerverfűtözés. One Net koncepciója keretében a Novell is kifejlesztett többek között olyan hálózati szolgáltatásokat, mint a rendszer felépítésének és felügyeletének alapját képező (és több mint 160 millió felhasználóval büszkélkedő) NDS eDirectory, valamint a Portal Services és az

felügyeleti eszköz (is), amely a közlekedési lámpák piros-sárga-zöld nyelvén, felhasználóbarát módon kommunikál. Az új szolgáltatások között találjuk a Novell Storage Services (NSS) file-rendszert, amely naplózásan keresztül őrködik az adatok integritásán, és rendkívül jól méretezhető. Egy NSS kötet létrehozása másodpercek műve, mérete való tekintet nélkül – amely elérheti a 8 Tbyte-ot is. Az NSS-nek fontos szerepe van abban is, hogy a NetWare 6.0 fűtözése – amely alapváltozatban két node-ot támogat – rugalmasan méretezhető 32 node-ig.

További szolgáltatás a már említett iFolder, amely felhasználójának helytől független, mindenkor hozzáférést biztosít adataihoz. Az iFolder kliens Windows 9x, NT és 2000 platformon fut, az iFolder Server a NetWare 6.0-n, az adatok szinkronizálására pedig minden alkalommal sor kerül, amikor a felhasználó bejelentkezik. Az iFolder tetszőleges LDAP-on (Lightweight Directory Access Protocol) elvégzi az autentikációt, továbbá egyaránt titkosítja a szerveren található és az átvitt adatokat.

A NetWare file-kezelési és nyomtatási képességeire építő Novell Internet Printing szolgáltatásnak köszönhetően pedig a felhasználó egy Web-oldalon választhatja ki a nyomtatott, amelyre munkát szeretne küldeni a Hálón keresztül. Ez lehet a hotel, a repülőtér vagy éppen saját nyomtatója odahaza – és ha nincs kéznél (PC-n) a megfelelő meghajtó, akkor ennek a letöltése sem állhat a munka útjában.

Rövid, előzetes áttekintésünkben – a teljesség igénye nélkül – ennyi újdonságra hívjuk fel a figyelmet a NetWare 6.0-val kapcsolatban. A Novell szándéka szerint operációs rendszerének azt a verzióját fejlesztette ki, amely helytől vagy az elérés eszköztől függetlenül nonstop hozzáférést biztosít a hálózatokban tárolt információhoz, és a hálózati szolgáltatások legnagyobb rendelkezésre állású platformja lesz. A jelek szerint még sok szék esik majd arról, hogy ebben milyen sikerrel járt.

iFolder: hozzáférés bárholnét, tetszőleges eszközről

iFolder, amelyek a helytől és platformtól független mindenkor elérhetőséget hivatottak megvalósítani a Hálón keresztül. Ezek az igények és megfontolások voltak mérvadók a NetWare 6.0 fejlesztés folyamán is, amelyben a Novell arra a 15 éves tapasztalatra épített, amit a világ 4,5 milliárd szerverén, 81 millió felhasználó támogatása révén szerzett a hálózati technológia terén. Mindennek egyik fontos eredményeként a Novell hálózati szolgáltatásai ma már egyaránt futnak Linux, Unix és Windows 2000 környezetben.

A NetWare 6.0 Native File Access szolgáltatását, amely lehetővé teszi az adatelérést eltérő file-rendszerek között webes felületen keresztül, már említettük. A Web-központúságot tükrözi az 5-ös verzióból továbbfejlesztett NetWare Management Portal, immár NetWare Remote Manager néven (bár mellette még mindig megtalálható az NWMAdmin

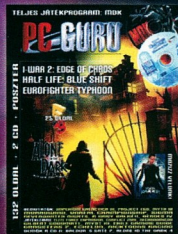
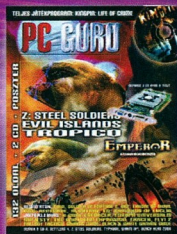

Minden hónapban teljes játékkal!

PC GURU

Szórakoztató Informatikai Magazin
132 oldal * 2CD * POSZTER

A PC-s játékpiacon legfrissebb hírei * Játékleírások * Bemutatók * Hardver tesztek * Extrák

12 majom

Az ember elpusztítja önmagát?

Spanyik Balázs

A Monthy Python alapítójaként ismert Terry Gilliam ezúttal szomorú balladát mesél el nekünk. Ez a ballada részben az emberiségről szól, amely önnön ostobasága által majdnem teljesen kipusztul a Földről. A túlélők egy parányi, föld alatt élő csapata görcsösen kutatja annak lehetőségét, hogy az időben visszautazva megakadályozza a halálos vírus elterjedését.

Másrészt ballada egy szerencsétlen emberről, aki kép-

telen beilleszkedni a társadalomba, akit gyötör egy gyerekkori élmény, aki végül önként vállalkozik arra, hogy visszamenjen az időben, és felvegye a harcot a 12 majom hadserégével, és aki a végén, rengeteg kudarc után végül elbukik.

Megindító és elgondolkodtató Gilliam filmje, amelyben Bruce Willis, Brad Pitt és Madeleine Stowe nyújt szípekőz alakítását. Hogy milyen volt mindezt létrehozni, arról egy majdnem 90 perces werkfilm-

James a szanatóriumban találkozik az őrlt Jeffreyvel, a 12 majom későbbi vezérével

Kép: Hang: Extra:

Dolby Digital 5.1: angol
Dolby Digital Surround:
olasz, spanyol
Felirat: angol, bolgár, cseh, dán, finn, holland, lengyel, magyar, norvég, portugál, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 124 perc
Kiadó: Universal
Ár (bruttó): 7100 Ft

Egy becsületbeli ügy

Az ördög és az ügyvédek

Györi Ferenc

A tengerészgyalogos bázison életét veszti egy katona, mert két bajtársa összekötözte, és rongydarabot tömött a szájá-

Hogy mer örültnek nevezni?!

ellensúlyozzák a remek mellékszereplők, és persze a jó öreg Jack Nicholson. Extrák terén sajnos ugyanilyen visszás a helyzet. Elég jól indultak a dolgok, érdekes a rendezői kommentár, de a meghirdetett három „Igy készült”-ből hiányzik a legérdekesebb, amelyik az amerikai hadserég viselt dolgairól szól(na). Cserébe megtudhatjuk, hogyan lett a film alapjául szolgáló színműből forgatókönyv, és megismerhetünk néhány „csak Amerikában” karriertörténetet a stáb tagjairól. Hogy kimaradtak a jeleneteket azért nem tartalmaz a korong, mert minden bekerült a filmbe, vagy csak szimpitán kimaradtak, az talán örök rejtély marad.

Dolby Digital 5.1: angol
Dolby Digital Surround:

francia, német
Felirat: angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, francia, görög, héber, hindi, holland, izlandi, lengyel, magyar, német, norvég, svéd, török

Képarány: 16:9
Hossz: 132 perc
Kiadó: Columbia/Tristar
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: Hang: Extra:

ba – parancsra. Az ügyvel megbízott egyik ügyvéd (ugyanis kettő van, korrekten megosztásban) lusta, és szeret tárgyaláson kívüli meggyezéseket kötni. A másik ügyvéd ambiciózus, remek kutató, de teljesen alkalmatlan az ügyvédi munkára és az emberi kommunikációra.

A rejtélyek végül kibogozódnak, a néző megnyugodhat – ha van is egy-egy rossz ember a seregben, az a sok jó majd óv minket, pontosabban az amerikaiakat. Szóval a film kellemes lenne, ha nem lenne néhol bosszantóan „Éljen Amerikal!” hangulata. Ezt

A 6. napon

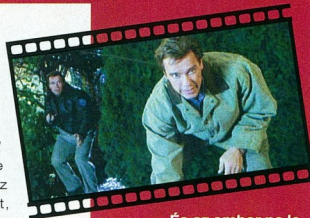
Istent játszva

Weisz Tamás

A közeli jövőben néhány tudós úgy gondolja, embert ók is tudnak alkotni – ha nem is a semmiből, de egy „kész” egyedet bármikor le tudnak másolni. Az sem zavarja őket, hogy a törvény szigorúan bünteti ezt, játsszák nem túl olcsó játékkukat. Ám egy baráti szivességből eredő személycseré teljesen összekuszálja a szálakat, amikor Adam Gibson pilóta arra ér haza, hogy ő bizony már egy ideje otthon van.

A Dolby Digital 5.1-es magyar szinkron egyre kevésbé számít rendkívülinek, ám azért annyira még nem természetes, hogy meg se említsük. A kiváló minőségű magyar hang mellett még nagyon sok extra örvendeztetni meg a lemez vásárlóit, kölcsönzött. A magyar és az angol szinkron mellé felkerült a korongra egy zenei hangsv, amelyen a zeneszerző kommentálja saját művét.

A negyedórás werkfilmről megtudhatjuk, hogy a stábnak mi a véleménye a klónzásról, és hogy mennyire nem is a távoli jövőt idézik a

És az ember ne legyen paranoid, amikor saját maga akarja leléni?

film egyes jelenetei. A mozi néhány fontosabb jelenetnek elkészítését, illetve a robotbaba és a virtuális barát né megalkotását mutatja be kilenc rövidfilm. Ezek mellett belepillanthatunk a különleges, animált storyboardba, illetve összehasonlíthatunk három jelenetet az eredeti rajzos tervekkel.

Dolby Digital 5.1:
angol, magyar
Felirat: angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, görög, héber, hindi, holland, izlandi, lengyel, magyar, norvég, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 119 perc
Kiadó: Columbia/Tristar
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: Hang: Extra:

Harmadik típusú találkozások Ufók márpedig léteznek

Tóth Tamás

Egyre több titokzatos esemény történik a világban. Hol egy rég eltűnt repülőszázad kerül elő a mexikói sivatagból, hol egy mongol tevehajcsár

Steven Spielberg fantasztikus, kissé utópisztikus filmjét teljesen felújították a DVD kedvéért.

**Bocsánat, eltévedtem!
Ugye ez a Mars-első intergalaktikus úrkikötő?**

talál a homokban hadihajót több ezer kilométerre a tengerből, hol pedig hangokat hallanak az égből Indiában a helyi hívők.

Ezután már az sem meglepő, hogy az országúton teljesen kivilágított repülő csészealjak előzik meg a fohós kocsiját – ráadásul a KRESZ szabályait megsértve, felülről.

Az emberek a földönkívüli élményektől elteelve öntudatlanul is keresik a találkozások helyét, amit még az amerikai kormány sem tud eltitkolni előlük.

Végül a repülő főcsészealj felfedi néhány titkát: a békés földönkívüliek visszatérnek a korábban elrabolt földi embereket, a családját vesztett villanszerelőnek pedig teljesítik titkos vágyát: elrepülhet a csillagokba!

A film színvonalához méltó a találás is: az egyik koraigra csak a film került, mert kellett a hely a DTS hanghoz, a másikra pedig az extrák.

Azokból pedig van bőven! Rögton itt a legelején az „Így készült...” kisfilm – 100 percnyi terjedelemben!

Az előzetesek és a munkafilm mellett 11 kimaradt jelenetet is megtekinthetünk, a filmográfiában pedig a rendező műveiről és a négy főszereplő további filmjeiről kapunk rövid ismertetést.

DTS: angol

Dolby Digital 5.1:

angol

Dolby Digital Surround:

angol

Felirat: angol, arab, bolgár,

cseh, dán, finn, görög,

héber, hindi, holland,

izlandi, lengyel, magyar,

norvég, svéd, török

Képarány: 16:9

Hossz: 132 perc

Kiadó: Columbia/Tristar

Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: Hang: Extra:

Célkeresztben Titkosszolgálatunk és védünk

Györi Ferenc

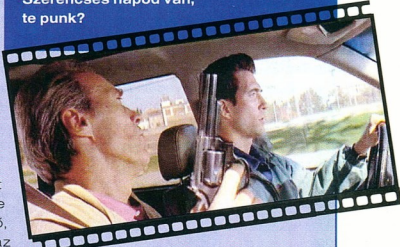
Az elnök évente több száz fenyegetést kap, ezúttal azonban a „feladó” komolyan gondolja. Ráadásul profi és elmebete. A kiégőfélben lévő ügynök, Frank Horriagn kapóra jön egy hangulatos kis párharcához. Frank már elvesztett egy elnököt, de ezúttal sem eső, sem hó, sem az idióta kampányfőnök nem akadályozhatja meg, hogy teljesítse kötelességét.

Egyszerű dolog jó filmet csinálni: kell hozzá egy jó történet, jó fő- és mellékszereplők, rendező, producer, stáb. Így működik ez ebben a filmben is. A film nyolc éves, de mai napig megállja a helyét, sőt.

Ígéretes címek hirdették a 4 rövidfilmet és belső információikat, de ezek fele a hagyományos „Így készült”. Persze ezek is érdekesek, hiszen megismerhetjük a gigantikus tömegjelenetek trükkjeit és a testőrökös hátterét. A két eredetibb kisfilm egyike a pénzhamisításról szóló ismeretterjesztés (hogyan hamisítsunk dollárt

háziilag), a másik pedig az elnöki titkosszolgálat exügynökeinek tapasztalatait adja vissza, egy-két exkluzív fel-

**Szerencsés napod van,
te punk?**

vétellel megfejeelve.

A kimaradt jelenetek ezúttal a producer-rendező jó izlését dicsérik, szinte semmi helyük nem lett volna a filmben. A reklámok terén azonban kissé túl nagy a bőség, mert ezek tucatnyi egykaptafas változatát is megtekinthetjük.

Dolby Digital 5.1: angol

Dolby Digital Surround:

francia, német

Felirat: angol, arab, bolgár,

cseh, dán, finn, francia,

görög, héber, hindi,

holland, izlandi, lengyel,

magyar, német, norvég,

svéd, török

Képarány: 16:9

Hossz: 123 perc

Kiadó: Columbia/Tristar

Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: Hang: Extra:

A DVD-filmeket a Serco Kft.-től és a NetPiac Kft.-től kaptuk.

➔ Serco Kft. ☎ 374-4055

➔ www.serco.hu

➔ NetPiac Kft. ☎ 267-3547

➔ www.netpiac.hu

W W W . n o v o p a r t s . h u

15" TFT Display-ek a legjobb áron

Tel: (06-1) 403-4073, Üzlet: 456-1415 • E-mail: novoparts@emg.hu

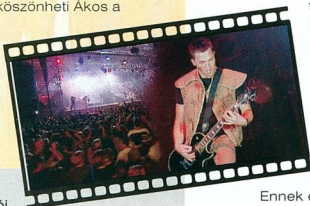
Hűséges extrák

Kovács Ákost a magyar zenei életben csak a keresztnévén emlegetik. Egyszerűen így: Ákos. Egykori együttesét, a Bonanza Banzait sokan csak epigonnak tartották, és nem jósoltak neki sok jövőt. Ákos azonban rációfolt a jóslatokra.

Tóth Tamás

A Bonanza Banzai végül feloszlott. Ákos szólókarrierbe kezdett, sikert sikerre halmozva, hiszen lemezei rendre aranylemezek lettek, az egykori bonanzas rajongótábor pedig tovább bővült, ént, idősödött. Minek köszönheti Ákos a népszerűségét? Talán annak, hogy elsősorban nem zenészek, hanem költőnek vallja magát, aki

Ákos és hűséges rajongói

megzenésíti saját verseit. Bátran bevallja, hogy nem gitárvirtuóz, de azért szívesen lógatja a nyakában a zeneszerszámot, hiszen ez „öltözteti” – a zenéjét sem az elméleti alapokról, „slágergyanús” harmóniákból kiindulva szerzi. Sikerei ellenére nem vett fel sztárallíroket, szívesen dedikál akár órákon keresztül, emberként viselkedik a hétköznapi életben és a színpadon egyaránt.

Nem mindennapi extrák

Ákos technika iránti fogékonyságát jelzi, hogy belevágott egy olyan munkába, amelyben Magyarországon még nem nagyon mertek. Koncert-DVD-t készített, amelyen a koncert mellett számos olyan extrát találunk, ami nálunk

Ilyen egy ideális popsztár?

újdomság, sőt Földünk nyugatabbi tájain sem számít mindennaposnak.

Lássuk ezek után magát a DVD-t! Ákos legutóbbi, Hűség című lemezét tavaly novemberben két koncerten mutatta be az SAP Rendezvénycsarnokban. Az előadói gárda tudatosan készült arra, hogy ebből valami nagyot fognak alkotni, hiszen 4 Digit

és 4 SP Beta kamerával vették fel mindkét koncertet, emellett számos, a hangszerekre és a színpad különböző helyeire felszerelt kamera is vette az adást. A VHS-n is megjelent filmet e két koncert anyagából vágták össze. Ez érdekes trükkökre adott lehetőséget: például az egyik pillanatban színpadi mozgókamera veszi közelről Ákost, majd a vágás után a totálképen már nem szerepel az operátor. Világos: az egyik részt az első napon, a másikat pedig a másodikon rögzítették.

Ennek ellenére a szinkron tökéletes!

A DVD-re a kis animációval megbolondított bevezető mellett 23 koncertdal került fel. Ákos nem „Best of” kiadványt szeretett volna összezerakni, ezért a Hűség album anyaga mellé a kevésbé ismert, ritkábban hallott számokat válogatta. Persze azért néhány slágernek mindenképpen helyt kellett szorítani!

A DVD egyik legnagyobb extrája, hogy hét számhoz alternatív „kameranézet” is tartozik. Ákosék újítása itt abban áll, hogy az egyik számmal, „kameraváltáskor” a hozzátartozó klipet láthatjuk, egy másiknál egy korábbi koncert felvételével találkozunk – és mindez szinkronban van a Hűség-koncert hangsjávéval. A színpadi és hangszerekre szerelt kis kamerákkal rögzített képeket összevágva az Ideális popsztár című számhoz mellékeltek (ez a változat a videokazettán bónusz klipként

látható).

A dalok szövegét megjeleníthetjük felíratként a képernyőn, így a hang mellett a versekre is összpontosíthatunk – érdemes!

5.1-es hang és audiokommentár

Ákos kihasználta a DVD lehetőségeit, és a koncert hanganyaga a sztereo változat

mellett Dolby Digital 5.1-ben is felkerült a lemezre. Saját bevallásuk szerint sok időt vett igénybe, és a régi és új felvételek képkockáit és hangsjávéját tökéletes szinkronba hozták egymással. További extraként szerepel a korongon öt videoklip. Kettőben Ákos angol nyelvűen énekel – ezek várhatóan tervezett angol nyelvű CD anyagát gazdagítják majd. Érdekeség, hogy a színpadi látványtervek közül is összeállítottak egy rövid klipet, valamint a csaknem 300 képből álló fotogálériában nyomom követhetjük az ez év tavaszán tartott országos turné eseményeit.

Ha ennyi sem elég, bekapcsolhatjuk az

Ákos egykor...
...és most

audiokommentárt, amelyben Ákos és két zenésztársa, Samu és Lepe mesélik el a koncerttel és a DVD készítésével kapcsolatos élményeiket, beszélnetnek egy üveg pezsgő mellett a dalokról, a megfordított harmóniaalap slágerszerzésről, vagy például hogy mennyire meleg volt a fellépőruhájukban a színpadon.

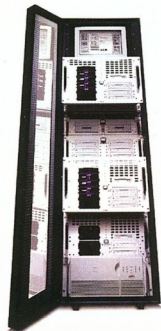
Persze nem szeretnék minden poént lelozni – tessék meghallgani és megnézni a DVD-t!

Kép:
Hang:
Extra:
Dolby Digital 5.1: magyar
Dolby Digital sztereo: magyar
Felirat: magyar
Képarány: 4:3
Hossz: 130 perc
Kiadó: FalconMedia
Ár (bruttó): 5990 Ft

Kis és nagy szerverek szakértője

Szolgáltatásaink:

File-nyomtató szerverek
Adatbázis szerverek
Levelező szerverek
Faxszerverek
Intelligens irodai és hálózati megoldások

Rendszertervezés
Kivitelezés
Háttértámogatás (support)

business partner

www.kventa.hu

1067 Budapest, Podmaniczky út 37.

Tel: 269-5262 e-mail: kventa@kventa.hu

KVENTA

Szerver elhelyezési AKCIÓ!

Akciós áron helyezhet el légkondicionált termünkben szervert, már havi 10 000 Ft¹-től! Switch, datacenter szolgáltatások, full-duplex 100 Mbit/sec. Billentyű, monitor, egér emulációval alapáron. Első 30 napra ingyenes, próbálja ki Ön is a nagy sávszélességet, megbízhatóságot!

**INGYENES .hu saját domain név²,
ini.hu, in.hu, dr.hu stb. alatt is! Most új
nevek alatt is! Tárhellyel, e-mail címmel is!**

Számlázás, könyvelés, raktár- és készletkezelés, bérszámfejtés stb. Kis cégtől a nagyvállalattig, DOS-tól az NT-ig! Részletek is!

¹: Egyszeri belépési díj függvényében, határozott időre szóló szereléssel. Fogymartás és méretáttárlal, megfelelő műszaki állapot, +ÁFA. ²: Egyedi elbíráltással, megjelenésmérettől függően

DELTHA Rendszerház Kft. 1026 Budapest, Nagytajai u. 1/b.
Tel./fax: (06-1) 214-16-55 Tel.: (06-1) 487-0-147
E-mail: inf@deltha.hu Információ, letöltés: www.deltha.hu

Új
PHASER
860

Új szilárdtintas nyomtató

-még nagyobb nyomtatási sebesség 16 ppm
-még gyorsabb 250MHz-es processzor
-az első oldal elkészítési ideje 10mp
-havi 65.000 oldal terhelhetőség
-még több memória

A nyomtató teljes élettartamára ingyenes fekete festékekkel!

A PHASER nyomtatók kizárólagos importőre

FOLDER TRADE

Kft.

Tektronix
COLOR PRINTERS BY
XEROX

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
e-mail: folder@foldertrade.hu
honlap: www.foldertrade.hu
T/F: 349-0140, 349-7189

DIGITÁLIS INTERAKTÍV PREZENTÁCIÓS ESZKÖZÖK

FLIPCHART

INTERAKTÍV KIVETÍTŐ

OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKNEK,
TOVÁBBKÉPZÉSEKHEZ,
MULTIMÉDIÁS
KONFERENCIÁKHOZ,
VÁLLALATI
CSOPORTMUNKÁKHOZ...

Az előadás anyaga számítógépen dokumentumként raktározódik, így korlátlan példányban sokszorosítható.

DIGITÁLIS PLAKÁTNYOMTATÁS MINDEN KELLÉKÉVEL RENDELKEZÜNK

ENCAD

PLAKÁTNYOMTATÓK

300, 600, 720, 1440 dpi felbontásban
600 mm-től az 1554 mm nyomtatási szélességig
speciális bevonatú papírok, fóliák ENCAD, MUTOH, valamint Roland, Océ, Mimaki, HP, Epson, tintasugaras nyomtatókhoz

Digit
Számítástechnika

1125 Budapest, Istenehegyi út 29-31.

Tel.: (1) 224-5455 Fax: (1) 214-4167 e-mail: info@digit.hu www.digit.hu

Half Life harmadszor

Volt egyszer egy Half Life nevű játék, amely teljesen újat tudott mutatni a pár éve kicsit állóvízhez hasonlító first person shooterek piacán.

Olyan interaktív környezettel találkozhattunk benne, mint addig egyik játékban sem, minden tettünk hatott az eseményekre.

Szalay Gergő (greg5@freemail.hu)

A játékban nem lehetett ész nélkül lövöldözni, csak úgy megölni minden utunkba kerülő létfórmát – a továbbjutáshoz kommunikálnunk, beszélgetnünk kellett a bázis tudósával, biztonsági őreivel, sőt helyenként alaposan el kellett töprengenünk, merre és hogyan juthatnánk tovább.

A program megjelenésének évében szinte minden netes fórum és szaklap szerkesztőtől elnyerte az év játéka, de legalább az év FPS-e címet. A bökkenő csak az, hogy ennek lassan három éve, és azóta nagyon sok víz lefolyt a Dunán.

☑ Más szemével

A történet a legtöbb kiegészítővel ellentétben nem az alapjáték előzményét vagy az utána történő eseményeket dolgozza fel, hanem párhuzamosan fut a Half Life-ban megismertekkel. Egy balul sikerült kísérlet után az egész Black Mesa kutatóállomást ellepték az idegen dimenzióból érkező lények, és eredetileg Gordon Freeman tudós bőrében kellett kimenekülnünk. Az Opposing Force-ban a korábban átélt eseményeket játszhattuk újra teljesen más nézőpontból. Kommandóست alakítottunk, akinek az élményei kiegészítik a történet homá-

mást, de az elvetemültebb FPS-rajongók némi hiányt érezhetnek olyan nagy nevek, mint a No One Lives Forever vagy az Undying végigjátszása után. 2001 közepén elvárható lenne, hogy többet kapjunk egy ilyen programtól, mint két és fél évvel ezelőtt – márpedig a Blue Shiftben nincs igazi újítás.

Emellett sajnos rövidre is sikeredett: ha nem akadunk el egyik elgondolkodtató feladatnál sem, úgy akár négy óra alatt, vagy akár még gyorsabban is végigjátszhatjuk az egészet. A program grafikai motorja sem mai madár, hiszen a Half Life még a Quake 2 – bár alaposan módosított és kibővített – engine-jét használta, és a kiegészítő lemezt is ez élteti.

☑ Ránélfelvarrás Sierra módra

A grafika idejétmúltságát orvosolandó, vagy inkább enyhítendő a fejlesztők elkészítették a Definition Pack nevű pár megás csomagot. Ha ezt telepítjük, a játék egyes részeinek grafikája megújul, részletesebbé válik – például a bázison lévő karakterek arca és egész külseje sokkal kidolgozottabb lesz. Elolvashatjuk a ruhájukon feltüntetett azonosító kártya feliratát, sőt a meglévő fegyverek is brutálisabb kinézetet kapnak.

Az elavult grafikus motornak előnye is van: a program olyan konfiguráción is tökéletes sebességgel fut, amilyenen a legtöbb mai 3D-s játék már el sem indul. Érdemes azt is figyelembe venni, hogy a Blue Shift CD-je tartalmazza az előző, nála lényegesebben hosszabb Opposing Force kiegészítő lemezt is, ami alaposan megnyújthatja a korong végigjátszásának idejét – persze csak annak, akinek eddig kimaradt az életéből az első mission pack.

Még valami: a Blue Shift telepítéséhez az eredeti Half Life lemez is kell! És akinek ez nincs meg? Nagyon valószínű, hogy a Sierra pár hónapon belül fel fogja kínálni az eredeti játékot és a két kiegészítő lemezt diszcomagolásban, kedvező áron – és e trió immár hosszú ki-csapcsolódást fog nyújtani mindenkinek, aki még csak ismerkedik a stílussal, vagy azoknak, akik nosztalgiaízni szeretnének.

Ne löjjenek, itt emberek vannak!

Szebb, összetettebb, kiforrottabb játékok jelentek meg, és a Half Life hírneve lassan megkopott. A Valve visszahatólándó a régi dicsőséget – vagy talán csak azért, hogy ne feledkezzünk meg róluk az egyelőre még bejelentésre váró második részig –, kissé megkésve, de annál magabiztosabban rukkolt elő a Half Life második küldetéslemezzel.

lyos részleteit. Most, a Blue Shiftben a bázison található harmadik karaktertípus, egy biztonsági őr bőrében bújva kísérhelhetünk meg szokást az egyre veszélyesebbé váló föld alatti komplexumból.

A hangulat és a játékmenet hozza az eddigi jó minőséget. Akciódús és gondolkodtató részek, csipetnyi humorral fűszerezett beszélgetések váltogatják egy-

Méltó régi nagy híréhez

Vastörvény a mai játé piacon, hogy ha egy játék igazán sikeres, a fejlesztő cég minél előbb elkészíti a folytatását, de legalábbis a kiegészítő lemezt hozzá. Persze ez nem mindig éri el az eredeti játék színvonalát.

Szalay Gergő (greg5@freemail.hu)

A Blizzard egyike a legelismertebb fejlesztőcsapatoknak, programjai kivétel nélkül az eladási listák élén tanyáznak, így nem volt kérdéses, hogy legutolsó sikerjátékukhoz, a közel hárommillió példányban elkelt Diablo 2-höz lesz küldetéslemez. Valamivel több mint egy évvel az alapprogram után a Blizzard olyan kiegészítővel rukkolt elő, amely megdöbegtette a stílust kicsit is kedvelők szívét.

A játék alapkonceptiója alig változott. Roppant egyszerű, valós idejű harcrendszerben küzdve szörnyek ezreitől kell megtisztítanunk a gonosz által megszállt területeket. Ez egyszerűségénél fogva élvezetes kikapcsolódást nyújthat több korosztálynak is. Könnyebb fokozatokon a kisebb gyerekek is elboldogulnak a játékkal, hiszen csak kattintgatni kell, de a komolyabb játékosoknak is kihívás – őket főleg a karakterfejlesztés rejtelmei köthetik le.

Baal nyomában

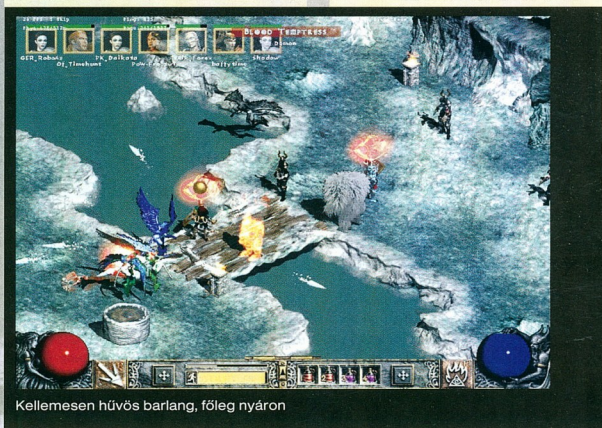
A szörnymészárlás immár öt fejezetben keresztül folyik. Az eddigi fűves, sivatagi, dzsungelbeli és pokolbéli pályákat most minden eddiginél látványosabb helyszínen, az Arreat hegy fennsíkjai és jégbarlangjai egészítik ki. A történet szerint miután legyőztük Diablot, a Rettegés Urát, a három főgonosz közül az utolsó, még életben lévő Baal, fivére halálát megbosszulandó seregeivel előzőlőtte a barbárok lakta Arreat hegyet. Minderről Tyrael arkangyal tájékoztat minket, aki egy vörös teleport kapu segítségével eljuttat bennünket a veszélyeztetett várossá, hogy kezdetét vegye hat küldetésen át tartó újbóli megpróbáltatásunk.

Nemcsak az új, hanem a korábban megismert helyszíneket is nagyobb felbontásban élvezhetjük. Igaz, a legmasabb választható érték 800x600 képpont, ami alaposan elmarad a mai játékokétól, amelyeknek nemegyszer csak monitorunk képességei jelentenek korlátokat. Ennek ellenére a havas, kopár vidék kidolgozottsága a jövőben akár etalonként is szolgálhatna a felülínezetes akció RPG-t készítő csapatoknak.

A biztonságos város elhagyva hamvadó tábornokok, szekerék, eldobált tárgyak jelzik Baal seregeinek nyomát. A táj misztikus hangulatát fokozandó a mai játék szélé-

nél helyenként lenézhetünk a mélybe, szemügyre vehetjük a hőrengtetegben megbúvó barátságos házakat. Kezdetben még találkozhatunk az ellenséggel elszántan küzdő barbár csoportokkal, de továbbhaladva a várost lövő katapultok, az elszenesedett fák tudatosítják: immár

karakterekkel csak azután léphetünk át a barbárok földjére, ha már teljesítettük az első négy fejezetet. Az orgyilkos főleg csapdak lerakásában, rúgásokban és különböző egyedi harctechnikákban jeleskedik, a druida pedig az átváltozásokban, az átalitidézésekre, valamint a természet erőire

Kellemesen hűvös barlang, főleg nyáron

csak magunkra számíthatunk. A játék közben szóló, a csodálatos tájhoz illéskedő szimfonikus zene olyan hangulatot teremt, hogy észre sem vesszük az idő múlását. Egykettőre a főellenség előtt találjuk magunkat – pedig addig legalább nyolc óra tiszta játékidőt tudunk magunk mögött. Persze a játék az ötödik fejezet befejezése után is jelent kihívást, köszönhetően a három nehézségi fokozatnak, de ezeknek csak komolyabb karakterekkel érdemes nekigyürkőzni, mert a kiegészítő lemezen a későbbi fokozatok alapos nehezítéseken estek át.

Karakteres karakterek

A küldetéslemez két új karaktertípust tartalmaz, az orgyilkost és a druidát. Mindkettő az eddigiektől erősen eltérő játékstílust kíván meg – erre szükség is van, hogy ne érezzük unalmasnak a már ismert négy fejezet újrajátszását. Ugyanis ezekkel a

támaszkodik. Talán nem kell hangsúlyoznom, milyen élvezetes is állatokból álló hadseregünk védőgyűrűjéből megnyitni a földet az ellenség lába alatt, vulkánokat, tornádókat vagy tüzessőt idézni, esetleg – ha úgy tartja kedvünk – vérfarkassá vagy medvévé átváltozva kisegíteni a körülöttünk serénykedő állatainkat.

A játékstílus másik fő vonzereje, a felszerelésgyűjtés is erős fejlesztésen ment keresztül. Több ezer új tárgy vár felfedezésre, és a program most már külön odafigyel arra is, hogy amit megtalálunk, azt lehetőleg azonnal használni tudjuk.

A cikk elején említett hárommillió eladási szám aligha a véletlen műve. Ez a játék mindenkinek hosszú távú szórakozást nyújt, korszerűtől függetlenül! Gond nélkül futtatása nem kíván többet egy közepes teljesítményű számítógépnél, persze a telepítéséhez kell az eredeti Diablo 2 is.

A harc szelleme

A teljes egészében számítógép által életre keltett egész estés mozifilmek eddig csak a szórakoztatásra összpontosítottak: a Pixar Animation műhelyében készített 1995-ös műfajteremtő Toy Story, majd az Egy bogár élete (1998) csakúgy, mint az azt követő Toy Story 2 (1999) és az idén novemberben bemutatásra kerülő Monsters, Inc.

Sashegyi Zolt

A Pixar egyeduralmóként minden rekordot megdöntve hatalmas sikereket ért el. 1995-ben azonban méltó vetélytársra akadt, amikor a DreamWorks S.K.G. gondozásában megszületett a PDI első CGI animációs filmje, a Z, a hangya, amely szakmai szempontokból messze maga mögé utasította az éppen aktuális Pixar cseméjét, az Egy bogár életét. A közönség azonban másképp reagált – az „intelligens” humorra építő Z, a hangya a mozipénztáraknál a várakozások alatt teljesített. A PDI nem hagyta annyiban, és elkészítette a 2001. év eddigi legnagyobb kasszasikerét, a Shreket, amely a mai napig több mint 240 millió dollárt hozott csak Amerikában, és ezzel a teljesítményével olyan kasszasikereket utasított maga mögé, mint a Pearl Harbor, amelynek bevételei eddig nagyjából a marketingre költött kiadásokat fedezik.

A Shrek tehát bejött – tegyük hozzá méltán –, hiszen képi és nyelvi humora új utat nyitott a stíluson belül, és a Disney görbe tükröként bebizonyította, hogy mindennemű szírup és özikezemű karakter nélkül is meg lehet hódítani a nézők szívét. A kizárólag számítógépes animációval életre keltett képkockák immár végérvényesen megvetették lábukat a mozikban.

Jöjjen velünk moziba!

Az Intercom, a produkció magyar forgalmazója 2001. augusztus 24-én péntek este 18 óra a CHIP Magazin olvasóinak – 50x2 fő számára – bemutató vetítést szervez a Hollywood Multiplex filmszínházban, a Duna Plazában. A jegyeket a 350-8276-os telefonszámon lehet igényelni augusztus 23-án csütörtökön, 10 és 13 óra között. A jegyigényléseket „érkezési” sorrendben teljesítjük. A szerkesztés telefonálók a jegyeket másnap, augusztus 24-én a szerkesztőségben vehetik át, 10 és 13 óra között, a CHIP Magazin szeptemberi számának felmutatása ellenében.

Telefonáljon, és nyerjen 2 jegyet a Final Fantasyre!

Idén júliusban a CGI történelme gyökeres fordulatot vett. A Square Pictures jövőtől való életre kelt minden idők legsikeresebb játékprogramjának, a Final Fantasy-nak a moziváltozata. A Final Fantasy: A harc szelleme című produkció magyarországi bemutatójára e sorok megjelenését követően, augusztus 23-án kerül sor.

Az előzetesekből már sejthettük, hogy e Hironobu Sakaguci rendezésében készített film letér a Pixar és a PDI által kitaposott útról: ez az első olyan animációs mű, amiben az emberi szereplők megjelenítésében maximális élethűségre törekedtek. Azt azonban senki sem gondolta, hogy Sakaguci álma – minden képzeletet felülmúló történetével és képi világával új mércét állítva – maga mögé utasítja napjaink valódi sci-fi-jeit.

A történetről

A nem túl távoli jövőben a Földet idegen lények szállják meg, elpusztítják a nagyvárosokat, megmizedelik a lakosságot, átveszik az uralmat a bolygó fölött. Azoknak, akik túléltek az inváziót, össze kell fogniuk, hogy visszaszerezék a Földet. Ketten közülük, Aki Ross és mentora, dr. Sid egy organikus megoldás fejlesztésén dolgoznak, mert alapvetően másképp gondolkoznak, mint a többiek, akik katonai kérdéseket kezelik az ügyet. Dr. Sid „hullámélete” szerint minden életforma jellegzetes spirituális hullámokat bocsát ki. Kutatásai során fel is fedezi, hogy az idegenek hogyan

táplálják a halál szellemét. Aki Ross és dr. Sid különböző fajokot gyűjt össze, amelyek szellemi energiáját egyesítve hasonlóan erős és ellenlétes irányú hullámot lehet létrehozni, mint amelyet az idegenek keltenek. Így lehetne megállítani a járványt, amit a betolakodók terjesztenek. A megfelelő hullámok keltéséhez alapvetően nyolcféle spirituális összetevő kell, ebből dr. Sid és Aki Ross már hatot összegyűjtött, és elszántan dolgoznak rajta, hogy megtalálják a maradék kettőt, mielőtt késő lesz.

Aki Rossnak már nem sok ideje van hátra, hiszen őt is megfertőzte az idegen hatalom. Ez végzetes minden emberi lény számára, de Ross túlélte a fertőzést egy sok fájdalomt okozó beavatkozásnak köszönhetően, így ő most egy darabig védeve van, ráadásul sajátos állapotba lehetővé teszi, hogy kommunikáljon az idegenekkel az álmai segítségével, amelyek az idegen lények bolygójára is elviszik őt. Ross fokozatosan kezdi megérteni természetüket, és azt is, hogy mi volt az a katasztrófa, ami miatt a Földre jöttek. Persze könnyen végzetessé válhat ez a kapcsolata az idegenekkel, hacsak nem sikerül idejében létrehozni azt a bizonyos ellenhullámot.

A kutatásban segíti Rosst az érdes modorú, de talpraesett Gray Edwards kapitány és az általa vezetett elitosztag, a Deep Eyes. Jól képzett, mindenre elszánt, féltelmet nem ismerő, fura alakok ők, akik korlátozott lehetőségei ellenére is vállalkoznak rá, hogy megállítsák a járványt. Ezért nem sokára egyenesen az idegen

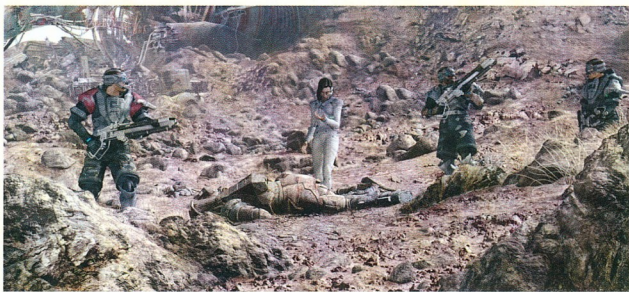
invázió kiindulási pontjánál találják magukat – annak a meteornak a becsapódási helyénél, amellyel az idegenek a Földre érkeztek.

Időközben az egyik magas rangú katonai vezető, Hein tábornok a Zeus-ágyú, egy nagy rombolóerejű űrfegyver bevetését javasolja. Bioéter energiával akarja bombáznai az egész bolygót, ugyanis kisebb méretben ez a fegyver hatásosnak bizonyult az idegenekkel szemben. Dr. Sid és Aki Ross ellenzi Hein tábornok tervét. Azzal érvelnek, hogy a Zeus-ágyú ökológiai hatása beláthatatlan, tévedés végleges megoldást látni benne, sőt dr. Sid szerint még az is elképzelhető, hogy az ágyú használata újabb idegen lényeket hoz létre. Bizottság alakul, hogy mérlegelje a lehetőségeket, és eldöntse, mit kell tenni annak érdekében, hogy az emberek túléljék a katasztrófát. Hein tábornok teljes családja az idegenek áldozatául esett, ezért mérhetetlen bosszúvágy hajlítja, minden befolyását latba veti, hogy az ő javaslatát fogadják el. Ráadásul szabotálja Aki Ross küldetésének segítségét, amivel az egész bolygó sorsát veszélyezteti.

Noha Ross nagy árat fizet azért, hogy találkozhatott az idegenekkel, végül megtalálja, amit keres, felfedezi az idegenek igazi természetét, és elindítja az embereket megmentő hullámot. Miközben harcol a benne pusztító erővel, meg kell küzdenie az intrikus Hein tábornokkal is, aki el akarja pusztítani a Földet ahelyett, hogy megmentené.

A fantázia ereje

A bemutató vetítés alatt és után is sokat beszélgettünk a nézőkkel a látottakról. Először is megpróbáltunk párhuzamot vonni

a film és az alapjául szolgáló játékok között. Mindenkit magával ragadott a mérhetetlenül igényes kivitelezés és a fordulatos, izgalmas történet. Egyöntetűen konstatáltuk, hogy a programokért felelős Hironobu Sakaguci eddigi munkáihoz hűen ismét képes volt eddig soha nem látott világot alkotni.

A konkurenciával szemben a legszembetűnőbb eltérés a renderelt animációk minőségében látható – nem véletlen, hiszen az ezeket elkészítő Square Animationnek kétszer akkora a gépparkja, mint a George Lucas Industrial Light and Magic cégnek. Filmvásznon illet még nem láthatunk. Az emberi szereplők megformálása majdhogynem tökéletes (egyedül a szereplők mimikája tűnik néha „idegennek”).

Hihetetlen, hogy a karakteranimációk, a kamerabeállítások valóságához messzemenőkig hű elegye olyannyira tökéletesre sikerült, hogy az néha megkülönböztethetlenné teszi az élő szereplőkkel készített filmektől. Ugyanez az aprólékos munka jellemzi a történetirók és

designerek munkáját is. Előbbiek a karakterek egyéniségének kidolgozásában és a fordulatos történet hihető leírásában jeleskedtek, utóbbiak a szereplők köré épített világ apró részleteinek példászerű megjelenítésével nyűgözik le a nézőt.

Végre valahára olyan film született, amely bár a már jól ismert kislékre épít, képes új szint vinni a tudományos-fantasztikus filmek világába. A Final Fantasy párbeszédei átgondoltak, és nélkülözik az amerikai filmekre jellemző „poénosnak” szánt töltelékzsövegeket. Az idegen lények sem csak a szokásos, legyőzésre váró gonosz szerepét töltik be – tetteik érthetőek, cselekedeteik indítékai percről percre kristályosodnak ki a nézők előtt. A mindezt körülvevő misztikus, high tech hangulatú tárgyak, fegyverek is szorosan illeszkednek a film hangulatához, és előrevetítik a lehetséges jövőt – és teszik mindezt túlzásos és nevenséges, túlcicsászott formák nélkül.

A Final Fantasy minden elemében profi munka, hibát még keresve se találhatunk benne. Az év eddigi legjobb alkotása annak ellenére, hogy csak egy „animációs” film. Még azoknak sem okoz csalódást, akik eddig idegenkedtek ettől a műfajtól.

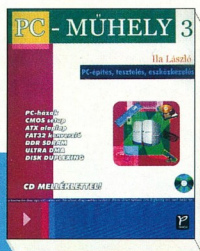
Hironobu Sakaguci képzeteinek szülőtte évekkel megelőzte a korát! Most már csak George Lucas arckifejezésére lennének kíváncsi, aki az amerikai bemutatót követve minden biznnyal a földhöz csapja merevlemezeit, amelyeken a világ első, kizárólag digitális kamerával készített Star Wars: Episode 2 filmje található. George... George... – nem lenne egyszerűbb a digitális technika helyett újra a fantáziádat használni?

Final Fantasy – A harc szelleme

Írta: Al Reinert, Jeff Vintar, Hironobu Sakaguci
Zene: Elliot Goldenthal
Látvány: Mario Borelli
Rendezte: Hironobu Sakaguci
Kiadó: Columbia Pictures
➔ www.finalfantasy.com

Ila László
PC-műhely 3.
 (PC-építés, tesztelés,
 eszközekezelés)

A számítógéppiac a felhasználók számára ma már alig átlátható. Gondot jelent annak meghatározása, hogy milyen eszközökre van szükség a kívánt PC-konfiguráció kialakításához? Mit jelent a sok rövidítés: EISA, SCSI, IDE stb.? Szabad-e megváltoztatni a BIOS beállítómenüjében lévő paramétereket, és ha igen, mit kell beállítani? A könyv sorra veszi azokat az ismereteket, amelyek egy új gép „építéséhez” szükségesek, a részegységek beszerelésétől a jumperek (átkötések) beállításán keresztül a rendszer konfigurálásáig.

A vásárlás és gépipítés fontos része a PC-k hibáinak tesztelése. A kötet az előforduló hibákat kategóriákba sorolva igyekszik tanácsot adni az esetleges problémák megszüntetéséhez, ismerteti a bekapcsolási önteszt folyamatát és eljárásait, a hibazenetek és -kódok, sipjelek jelentését, bemutat néhány beállításra, diagnosztizálásra, teljesítménymérésre és -növelésre szolgáló segédprogramot, amelyek a mellékelt CD-n is megtalálhatók.

A könyv foglalkozik a memóriákkal és merevlemezekkel kapcsolatos új fogalmakkal, a tárkezelés kérdéseivel, a dinamikus és statikus RAM, valamint a video RAM működési elvével és fejlődésével. Végül a CD-meghajtók kezelésével, a file- és lemezkezeléssel, illetve a nagy kapacitású merevlemezek alkalmazásával kapcsolatos információkat olvashatunk – ilyen jellegű feladatokkal ér ugyanis véget egy új PC összeszerelése és telepítése.

Giczy Gergő

Panem, 2001, 356 oldal,
 CD-melléklet, 2900 Ft

Stefan Wischner
**Amit az MP3-ről
 tudni kell**

A könyv az MP3 formátummal kapcsolatos tudnivalókat gyűjti egybe a szükséges feltételektől, eszközöktől kezdve a technikai háttérrel át egészen a gyakorlati tanácsokig. Foglalkozik az MP3 illegális felhasználásával, a netes publikálással, de a grabbeléssel és a CD-írással is.

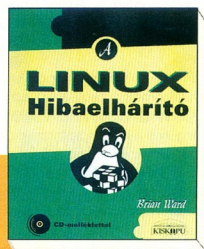
Kimerítően (több mint 28 oldalon keresztül) mutatja be a WinAmp programot, ebből két oldalt szentel a WinAmp bőrkör kérdéskörének, sőt a könyv végén külön függelékkel találunk a WinAmp billentyűkombinációiról.

A Web-helyeket ajánló rész 9 oldalon keresztül csak képernyőmentésekből áll, ami oldalanként két linket jelent. A fennmaradó részben a kötet alapgalmakat, alternatív formátumokat, egyéb felhasználói programokat mutat be, sajnos hibás vagy könnyen félreérthető magyarázatokkal – és „természetesen” feloldalas képekkel illusztrálva. Először úgy gondoltuk, hogy a fordító hibájából adódnak a néhol kacagató fogalmazások, de jobban megtekintve kiderült, hogy a szerző sem állt a helyzet magaslátán.

A CD-melléklet sajnos kissé szegényes. A néhány ingyenes, illetve demó program mellett találunk olyanokat is, amelyek csak távolról kapcsolódnak a témakörhöz, például a teljes német nyelvű Internet Explorer 5.0-t, a Netscape 4.07-et és a Paint Shop Pro demóját.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

Panem, 2001, 183 oldal,
 CD-melléklet, 3400 Ft

Brian Ward
**Linux
 Hibaelhárító**

A hibakeresés a rendszerüzemeltetés egyik legfontosabb területe. Olyan rendszernél pedig, ahol a rendelkezésre álló, valódi szakemberek száma csekély, sokszor kerülhetünk szembe olyan problémákkal, amelyek dokumentálatlanok, illetve a megoldás megtalálása Linuxra mint rendkívül nehéz lehet. A Linux tipikusan ilyen rendszer – tehát komoly létjogosultsága van olyan kiadványnak, amely nem a rendszer működését, hanem a tipikus hibák felismerését és megoldását mutatja be.

A Linux hibaelhárító az ismertett hibakereső eljárások elsajátítását több mint száz példán keresztül mutatja be. Külön részt szentel a beállításoknak, a karbantartásnak és a „közönséges” hálózati beállításoktól a nyomtatáson keresztül a forráskódból való telepítésig, valamint a rendszermag frissítésének, az elengedhetetlen biztonsági másolatok készítésének és a rendszer helyreállításának.

A kötet a linuxos rendszergazdak alapvető feladataihoz, a beállítások elvégzéséhez és a váratlan hibák kiküszöböléséhez nyújt komoly segítséget középhaladó szinten. A CD-mellékleten megtalálhatók a könyvben szereplő példák, illetve beállítófile-ok, amelyek fel is használhatók, valamint számos segédprogram, amelyeknek még jó hasznát vehetjük.

Giczy Gergő

Kiskapu, 2001, 281 oldal,
 CD-melléklet, 3220 Ft

**A bemutatott könyveket megvásárolhatják a CHIP könyvesboltban, az alábbi címen:
 1132 Budapest, Visegrádi utca 11. Tel.: 350-7144, tel./fax: 339-8617, e-mail: chip.bolt@dnb.hu**

TOPINFO®

Integrált Vállalatirányítási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyeszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

“A győztes kombináció”

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

*“A jelen filozófiája,
a jövő technológiája”*

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Ivanov Péter**
 Főszerkesztő-helyettes:
Börjes László
 Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
 Rovatvezetők:
Bata László (Kincstár, Szoftver)
Csábi József (Hardver)
Giczey Gergő (Fórum, Kommunikáció)
Kis Endre (Aktuális, Magazin, Szakma)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
 CHIP Online: **Nagy Zoltán**
 Munkatársak: **Dvorák Bence,**
Győri Ferenc, Rixer György
 Tesztlaborvezető: **Nagy Zoltán**
 Tervezőszerkesztő: **Pécsi Gábor**
 Tördelőszerkesztő: **Nagy Gyula**
 Korrektor: **Szabó Eszter**
 Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
 Címlap: **Solti Balázs**

A szerkesztőség címe:
 1139 Budapest, Hajdú u.
 42-44., II. emelet. Levelezési cím:
 1300 Budapest 3., Pf. 210,
 Telefon: 350-8276
 Fax: 350-8731

E-mail címünk:
 chip@vogel.hu
 Honlapunk:
 www.chipmagazin.hu

Terjesztési adatok

2000. II. félévi terjesztett példányszám

MATESZ által auditálva: 28 898

A MATESZ 2001. I. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám: 28 872
 A 2001. júliusi szám eladott példányszáma: 25 153
 Magazinink e havi száma 34 000 példányban készül.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft. a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.

A kiadásért felel:

Ivanov Péter
 ügyvezető igazgató
 Tel./fax: 350-8731
 Lapigazgató:
Ali Mehdi
 Tel./fax: 350-8731
 Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
 Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
 Vogel Publishing Reklámiroda
 Üzletkötők:

Czétényi Zsolt, Czitler Zsóka,
Kálnoki Kis Emese,
Szabóné Véghehlyi Anna
 Levelezési cím:
 1300 Budapest 3., Pf. 210
 Telefon/fax: (36-1) 350-8041
 Hirdetési marketing:

Oláh Gabriella
 Tel./fax: 350-8004
 Németország: **VPI Vogel Publishing International,** Erik N. Wicha,
 München, Poccisträße 11., D-80336,
 tel.: +49-897/464-2318

fax: +49-897/464-2217
 CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
 Media Partners Ltd.
 5/15 Cromer Street
 Gray's Inn Rd
 GB-London WC1H 8LS
 Tel.: +44-171/837-3330
 Fax: +44-171/833-0764
USA, Kanada:

Vogel EuroPublishing, Inc.,
 Mark Hauser, 632 Sunflower Court
 San Ramon, CA 94583, USA
 Tel.: +1-925/648-1170
 Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
 Vincent Lee 4 FL 1,
 Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
 Taipei 106, Taiwan R.O.C.
 Tel.: +886-2/2755-7901-5,
 Fax: +886-2/2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjesztli a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Zrt. regionális részvénysársasága.

Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál
 Telefon: (36-1) 349-4768
 E-mail: terjeszt@vogel.hu
 Megjelenik havonta, ára 1196 Ft.

Előfizethető megrendelőlevélben a kiadónál: **Vogel Publishing Kft.,** Budapest, Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
 Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj: 5712 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 11 424 Ft (22% kedvezmény).
 Előfizethető továbbá hírlapkezelés nélküli és a Hírlap-ellenőrzési Irodában (Bp. Lelki u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapestben a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban. Előfizetési díj negyed évre: 2856 Ft (3 szám), fél évre: 5712 Ft (6 szám), egész évre 11424 Ft (12 szám).

A törelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 3.1, Adobe Illustrator 5.0, Adobe Photoshop 2.5, Adobe Super ATM és az Adobe Dimensions programok segítségével történik. Monitorozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Közvétségében: © Copyright by CHIP, Vogel Media International GmbH, Würzburg, Deutschland. A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közötti cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adattrendszerbe való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelenített cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használják fel.

ISSN 0864-9421

HIRDETŐINK

2F 2000	93	HB Computer	115	Napfény	133
Abit	27	HCS	112	Notebook.hu	112
Acomp	98	Herta	73	Novell	55
Alpha Sonic	91	Interboard	B/2	Novo Parts	151
APC	17	Interware	101	Ok!	47
Asus	15	Juventus Team	101	Olympus	109
Asus	37	Kelly-Tech	39	P5	112
ATcomp	66	Kelly-Tech	67	Pilatuscomp	141
Basys	79	Kelly-Tech	87	Plextor	13
Bisz	135	Keszo	115	Proimage	139
CAD Art	135	Kim Soft	112	Psion Palm Comp	109
Codra	141	Kornel	133	Qwerty	103
Datanet	131	Kvinta	153	Ramiris	57
Delta Elektronik	135	Kvint-R	97	RCE	47
Deltha Rendszerház	153	LG	35	Ready	112
Digit	153	Libra Computer	51	Samsung	25
Digitcam	53	Matáv	23	Samsung	63
DIT Digitáltechnika	115	MC & CD	91	Senorg	B/3
Dynamic 2001	135	MD Mérnöki Iroda	139	Sprint	49
East Computer	65	Mediker	135	Strong Hungary	91
E-Bolt	114	Mercury	97	Technotrade	59
ELTE TTK HA	141	Mikropo	139	Telindus	134
EMJ	111	Minolta	125	Tomato	B/4
Enetnet 2001	129	MP Számítástechnika	133	Tom Soft	159
Envicom	133	Mycom	33	Unitel City	31
Folder Trade	153	Mystar	29	V Com	9
Gamaxnet	115	Nabuco	139	Virus Buster	95
Gemofis	141	Napfény	127	VTCD	161

MC -, CD-, DVD gyártás...

...együtt a VTCD-vel az új évezredben is!

www.vtcd.hu

H-8001 Székesfehérvár, Pf.:175. Tel.: +36-22-533-571,
Fax: +36-22-533-599; +36-22-533-077 E-mail: info@vtcd.hu

Senorg Enterprise PC most Intel® Pentium® 4 processzorral csak nettó 279 900 Ft

Túl szép, hogy igaz legyen?

Pedig ennyiért egy teljesen felszerelt, komplett Pentium® 4-es PC-t kap. Más ajánlatokkal ellentétben, ez a számítógép nem csak egy gyors processzort tartalmaz, hanem minden komponense azt a célt szolgálja, hogy a lehető legtöb- bet hozza ki számítógépéből.

Garancia Senorg módra

Valamennyi Senorg Enterprise PC kivételes minőségű összetevők- ből épül fel. Ennek köszönhetően a garancia időtartama három év, amelyből az első évben meghibá- sodás esetén kollégáink díjtalanul a helyszínen orvosolják a prob- lémát.

SENORG ENTERPRISE PC 680

- Intel® Pentium® 4 1400 MHz processzor
- 128 MB PC-800 Rambus memória
- 20 GB ATA/100, 7200 RPM merevlemez
- ASUS V7100 GeForce2 MX 32MB VGA
- CD-ROM IDE-ATAPI 50X
- Intel® D850GBAL alaplap
- ADI 1885 AC 97 hangkártya
- Intel Pro 100+ 10/100 hálózati kártya
- Multimédiás billentyűzet
- Microsoft Trekker Scroll egér
- Microsoft Windows Me magyar
- 3 év garancia, az első évben helyszínen

Vételár: 279 900 Ft + áfa

SENORG®

Senorg Hungary Rt. • Telefon: 452-1000 • Fax: 452-1069
Internet: www.senorg.hu/enterprise • E-mail: info@senorg.hu

Az akció csak a készlet erejéig tart. Az Intel Inside logó és az Intel Pentium 4 márkánév az Intel Corporation bejegyzett védjegye.

Kényelmesebb mindennapok
a fejlett technológiának köszönhetően

Budapest: Sowah Hungary: 350-4539 • Enternet 2001: 412-2001 • Lap Stúdió: 236-3000 • MT Computer: 432-9518
Dynamic (országos hálózat): 236-0236

Vidék: Szolnok: Karakter: (56) 413-891 • Miskolc: Diplex: (45) 412-574, Computer Art (46) 413-293 • Debrecen: Matriál Teszt: (52) 451-901
Nyíregyháza: Matriál Teszt: (42) 315-976 • Sopron: Matriál Teszt: (99) 334-280 • Pécs: Computer Art: (72) 314-665
Szeged: CMARK: (62) 494-044